

KEREKEGYHÁZA
TELEPÜLÉSTERVE
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

Megbízó:
Kerekegyháza Város Önkormányzata
6041 Kerekegyháza, Fő u. 47/a.

Tervező:
Rédeiné Bondor Klára ev és munkatársai
Kecskemét, Mécses u. 40.
Tel./fax.: 76/499-440

Felelős településtervező:	Rédeiné Bondor Klára	TT, É1 03-0093	<i>Rédeiné Bondor Klára</i>
Régészeti:	Somogyvári Ágnes	IMZQBY	<i>Somogyvári Ágnes</i>
Tájérendezés	Máté Zita Ágnes	TK 03-0353	<i>Máté</i>
Közlekedés:	Halász István	Tkő, 03-0785	<i>IA</i>
Környezetvédelem, közművek:	Csuvár Gábor	V-1.1., -1.2., -1.3., -1.4./03-0218 TV/03-0218, TE/03-0218	
Elektronikus hírközlés	Csuvár Gábor	TH/03-0218	<i>Csuvár Gábor</i>

Kerekegyháza, 2024. november

TARTALOMJEGYZÉK:**1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ**

1.1 Településhálózati összefüggések, térségi és települési kapcsolatok	3
1.2 Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések	5
1.3. Területrendezési követelmények	18
1.4.Tervi előzmények, érvényes településfejlesztési döntések és azok érvényesülése	35
1.5. A település demográfiai helyzete	39
1.6. A település humán infrastruktúrája, közszolgáltatások	51
1.7. A település gazdasága	55
1.8. Az önkormányzat gazdálkodása, településüzemeltetés	57
1.9. Településrendezési, településszerkezeti vizsgálat	62
1.10. Az épített környezet és az építészeti örökség vizsgálata	66
1.11. Környezeti állapot-jellemzők	90
1.12. A táji és természeti adottságok és örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat	112
1.13. A zöldfelületi rendszer vizsgálata	120
1.14 Közlekedés	124
1.15. Közművesítés, elektronikus hírközlés, csapadékvíz-gazdálkodás	128
1.16. Katasztrófavédelem, a területek használatát, építési tevékenységet befolyásoló vagy korlátozó tényezők	146

2. HELYZETELEMZŐ ÉS HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése, értékelése A vizsgálatok alapján a tényleges állapotok elemzése, egymásra hatásuk összevetése, folyamataik elemzése A tényleges állapot értékelése, továbbá a szélsőséges, a települési környezettel szemben támasztott általános követelményeknek ellentmondó, problematikus témakörök kiemelése. A település adottságainak, lehetőségeinek és a fejlesztés korlátainak összefoglalása	149
2.2 Az egyes általános használat szerinti területeket és településrészeket, infrastruktúra-elemeket ábrázoló térkép	150
2.3 A fejlesztést és rendezést befolyásoló értéket, problémát, védelmet, illetve korlátozást meghatározó elemeket ábrázoló probléma- és értéktérkép	157
2.4 Az intézkedést, beavatkozást igénylő területek lehatárolása (potenciális akcióterületek)	158

A vármegye másik fontos tengelye a Duna mente, amelyhez az úgynevezett „Helsinki folyosó” csatlakozik. Ennek hatása jelenleg nem érzékelhető.

A Dunaföldvár- Kecskemét- Békéscsaba tengelyt felváltja a Dunavecse- Kecskemét- Békéscsaba tervezett M8-as gyorsforgalmi út és az ehhez kapcsolódó M44-es gyorsforgalmi út, melyek megvalósulása, elsősorban a z M8-as út jelentős hatással lesz Kerekegyháza fejlődésére is.

Az M8 gyorsforgalmi út megépülésével -melyre a városnak közvetlen rácsatlakozása lesz- Kerekegyháza a kelet-nyugati „tengely” mentén jelentős logisztikai szerepet tölthet be.

A felsorolt kapcsolati irányokat jelentőségükben követik a Kecskemét- Dunaföldvár irányú vonzások, illetve a kistérségi jelentőségű Kerekegyháza-Lajosmizse-Ladánybene-Kunbaracs vonzások.

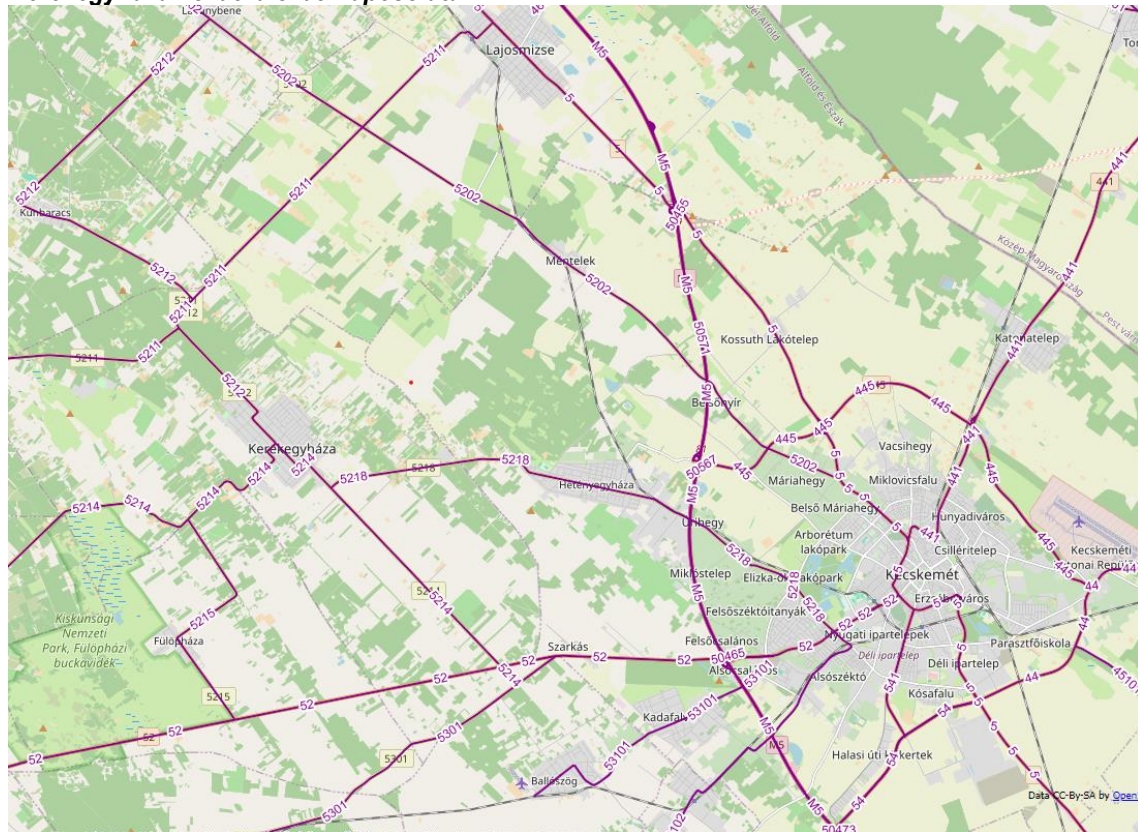
Kerekegyháza a Kecskeméti járás tagja, melynek települései: Kecskemét (székhely), Ágasegyháza, Ballószög, Felsőlajos, Fülöpháza, Fülöpkab, Helvécia, Jakabszállás, Kerekegyháza, Kunbaracs, Kunszállás, Ladánybene, Lajosmizse, Nyárlőrinc, Orgovány, Városföld. Területe 1212,21 km²

Kerekegyháza regionális szerepköréről jelenleg nem beszélhetünk, Kecskemét betölti ezt a szerepet. Mikrotérségi szerepe bizonyos területeken a szomszédos települések együttműködésével kezd kirajzolódni.

Kerekegyháza intézményrendszere (oktatás, egészségügy, közigazgatás) helyi szintű, térségi szerepkört Fülöpházával közös önkormányzati hivatal kivételével nem lát el.

A település belterületén 2 országos mellékút (5212 és 5214 jelű) halad át, melyek forgalma nem elhanyagolható. Vasút nincs a településen, a legközelebbi vasúti megálló Kecskemét-Hetényegyháza területén van a Budapest-Lajosmizse-Kecskemét mellékvonalon.

Kerekegyháza közúthálózati kapcsolatai

Forrás: KIRA.kozut.hu 2024.

1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések

Országos Területfejlesztési Konceptióval (OFTK) való összefüggések

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió célja a régiókat dinamizáló fejlesztési pólusok megerősítése és a városhálózati kapcsolatrendszer fejlesztése. Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió nem nevesíti Kerekegyháza települést, azonban Bács-Kiskun megye területfejlesztési igényei és feladatai megjelennek benne.

A vármegye településszerkezetére jellemzőek az óriásfalvak, a tanyasi lakosság száma jelentős. Országos viszonylatban az infrastrukturális elmaradottság, periférikus helyzet jellemzi. A gazdaságára a kis nyersanyag és energiaigényű, munkaiigényes vállalkozások jelenléte a jellemző. Székhelye, Kecskemét és környéke országos jelentőségű kiemelt járműipari központ.

Mezőgazdaságát a tradicionális és piacképes ágazatok sikeres fejlesztése jellemzi. Demográfijára vonatkozóan a fogyó népesség és az előregedés tendenciája mutatkozik, melyhez párosul a nagyarányú elvándorlás, növekvő munkanélküliség és a hátrányos helyzetűek számának növekedése. Ugyanakkor itt található az ország éghajlatváltozással leginkább érintett területe a Homokhátság.

A vármegyei fejlesztési irányelvek:

- A vármegye rendkívül *gyenge népességmegtartó képességének javítása* az életkörülmények és életkilátások javításával, komplex térségi programok révén.
- A klímaváltozás elleni komplex *homokhátsági program végrehajtása*.
- Komplex gazdaságfejlesztés alkalmazása, különös tekintettel a versenyképes korszerű vertikumú mező- és élelmiszergazdaságra, vállalkozói övezetekre, valamint tudásalapú termelő és szolgáltató ágazatok befogadására.
- *Minőségi környezet kialakítása*, fenntartható települési infrastruktúra fejlesztése, az energiateljesítmény felhasználás racionalizálása.
- *A lovas-, gyógy-, rekreációs-, gasztronómiai-, vallási és történelmi hagyományőrzésen alapuló turizmus kiemelt fejlesztése*.
- A humán erőforrás és a közösségfejlesztés foglalkoztatási programok, hagyományőrzés, az oktatás fejlesztése által. A felsőoktatási és szakképzési bázisok kiemelt fejlesztése.
- A térségi kohézió megteremtése a megye európai gazdasági és társadalmi térbe való szorosabb integrációjával, valamint megyén belüli és a határon átnyúló közlekedési kapcsolatok fejlesztésével.
- A határon átnyúló gazdasági és társadalmi együttműködések erősítése déli szomszédok irányába.
- A Duna-stratégia megvalósításában való aktív közreműködés.
- Integrált terület- és vidékfejlesztési intézményrendszer felülvizsgálata.
- Kecskemét legyen környezetileg, társadalmilag és gazdaságilag kiegyensúlyozott, fenntartható város, olyan minőségi települési háttér kialakításával, amely egyszerre képes előrelépést mutatni a magas szintű vállalkozási-, szolgáltatási- és infrastrukturális környezet kialakítása, a helyi társadalom képzettsége, az épített- és természeti környezet védelme, valamint a kulturális miliő formálása terén."

Kerekegyháza érintett gyenge népességmegtartó képességének javításában, a komplex homokhátsági program végrehajtásában, a minőségi környezet kialakításában, a gyógy- és rekreációs turizmus fejlesztésében.

Kerekegyháza a Homokhátság része. A globális éghajlatváltozás hatására bekövetkező környezeti változások, főleg az aszály a Duna-Tisza-közi Homokhátság területét nagyban érinti. A várható hatások elsősorban az agráriumot érintik, de az energiaellátás, a műszaki infrastruktúra, az egészségügy és a szociális ellátórendszer számára is egyre több feladatot jelentenek.

A Homokhátság fejlesztéspolitikai feladatai:

A 2001-2008 között működő Homokhátsági Speciális Célprogram folytatása, kiemelten a szárazságtűrő és alternatív növények termesztésbe vonása, az erre vonatkozó természetési és fajtakísérletek, modellértékű tájgazdálkodási projektek megvalósítása, a vízgazdálkodás, a tájhasználat és a gazdálkodás összhangját megteremtő gazdálkodási rendszerek, agrotechnikai módszerek terjesztése.

A megváltozott éghajlati feltételekhez alkalmazkodó gazdálkodási formák elterjesztése.

A Duna és a Tisza vízgazdálkodási jellegű programjaihoz, beavatkozásaihoz illeszkedve a Homokhátság vízgazdálkodási problémáinak átfogó rendezése, a táj és környezetgazdálkodási szempontokkal összhangban.

A belvízrendszerek felülvizsgálata, belvízelvezetés, a táji fenntarthatóságot veszélyeztető mértékben vízigényes kultúrák és ipari tevékenységek visszaszorítása.

A területhasználat, a gazdálkodás és a vízgazdálkodás összehangolása, szükséges esetekben a terület- és gazdálkodási forma váltásának elősegítése.

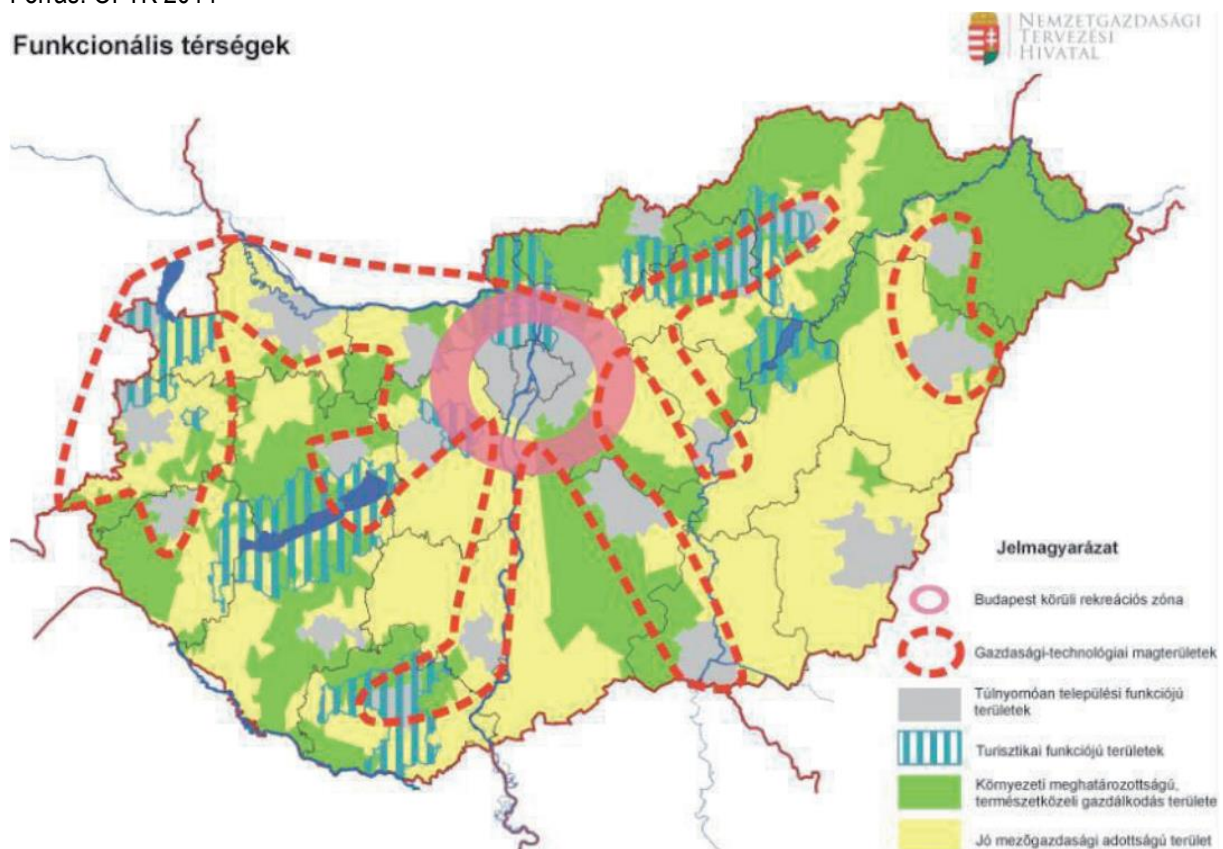
A népességmegtartást és a tájfenntartást biztosító agrár- és élelmiszergazdaság működésének biztosítása, bővítése, a speciális táji körülményeknek megfelelő korszerű technológiák használatának elősegítése.

A tanyai gazdaságok fennmaradásának, piacra jutásának segítése, annak érdekében, hogy tájfenntartó és megélhetést biztosító szerepüket betölthessék.

Kerekegyháza elhelyezkedése a funkcionális térségekben

Forrás: OFTK 2014

Funkcionális térségek

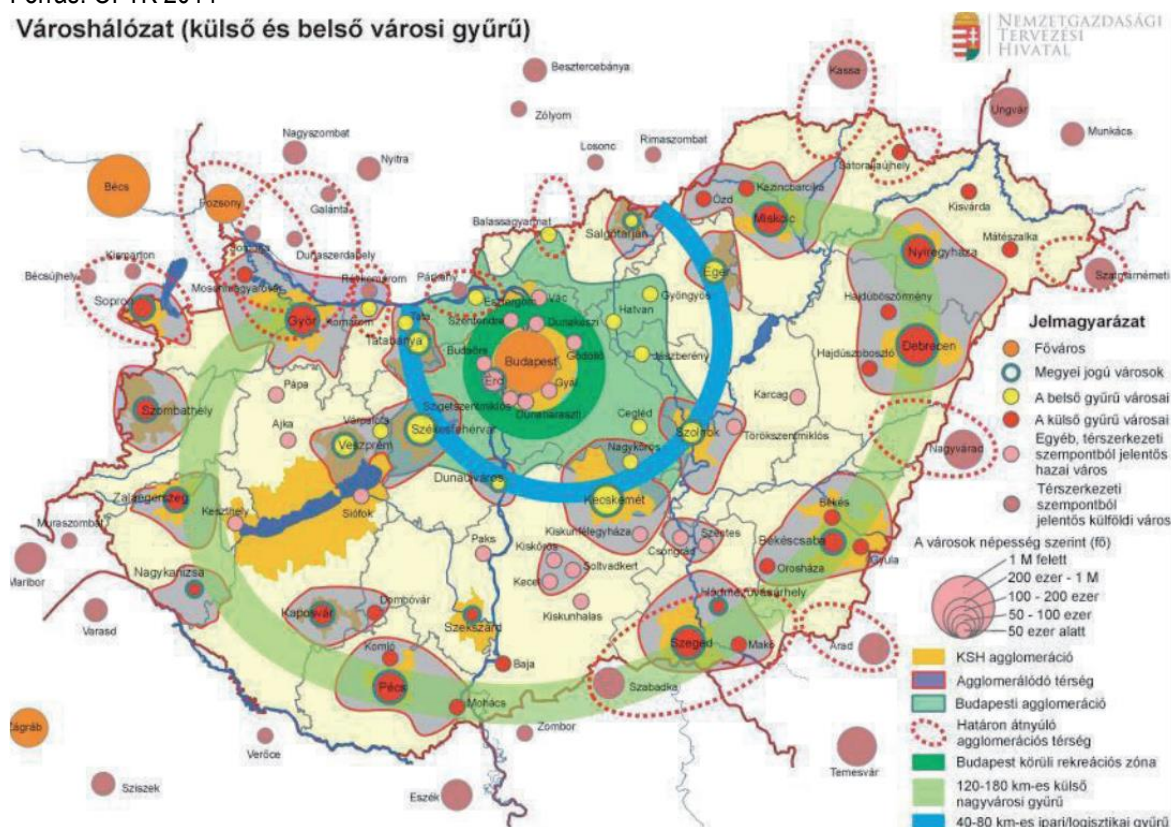

Kerekegyháza környezeti meghatározottságú, természetközeli gazdálkodás területi érintettségű

Kerekegyháza helyzete a városhálózatban

Forrás: OFTK 2014

Városhálózat (külső és belső városi gyűrű)

Kerekegyháza a 120-180 km-es külső nagyvárosi gyűrűvel érintett, a kecskeméti agglomeráción belül van.

Bács-Kiskun vármegyei Területfejlesztési Koncepcióval és programokkal való összefüggések

Bács-Kiskun vármegye Területfejlesztési Koncepciójának végleges „előkészítő fázis” és „javaslattevő fázis” változatát a Bács-Kiskun vármegyei Önkormányzat Közgyűlése 15/2021.(III.19) és 23/2021.(IV.13.) számú határozatával hagyta jóvá.

Szemelvények, idézetek:

1.1 A vármegye jövőképe

Bács-Kiskun vármegye víziója 2040-re: **Bács-Kiskun vármegye egy olyan hely, amely élő és élhető, ahol jó élni és ahová jó érkezni, amely értéket, egészséget és élményt nyújt az itt élőknek és az ide érkezőknek, valamint amely biztonságos otthon, kiszámítható gazdasági térség.**

ÉL - Bács-Kiskun vármegye egy élő és élhető hely, ahol jó élni és ahová jó érkezni.

Bács-Kiskun vármegye falvaiban élet van, lakosságszámuk csökkenése lelassult és a városok fejlődése is élhetőbb léptékű. A fiatalok, gyermekes családok helyben maradnak. A fiatalok gyermekvállalási hajlandósága növekszik.

A települések infrastruktúrája megfelelő minőségű a lakóinak kiszolgálására. A települések fejlődése kiegyenlített, a falvak funkcióval rendelkeznek a közeli város életében. A megye települései megfizethető és minőségi életfeltételeket biztosítanak.

Bács-Kiskun vármegye lakossága szeret itt élni, büszke otthonára. A jól-lét index növekszik. Az ide látogató turisták a szabadidő hasznos eltöltésére számos lehetőség közül választhatnak.

Nemcsak a társadalom, de a környezet és a gazdaság is jól reagál a változó folyamatokra, alkalmazkodási képességének köszönhetően pozitív folyamatok indulnak el térségünkben mind a lakosságszám megtartása, mind az értékteremtő gazdasági fejlődésben, mind természeti erőforrások és értékek megőrzésében.

ÉRTÉK-ÉLMÉNY-EGÉSZSÉG - Bács-Kiskun vármegye értéket, egészséget és élményt nyújtó térsége Magyarországnak.

Bács-Kiskun vármegye számos természeti, épített és kulturális örökséggel rendelkezik. Az itt élők őrzik a helyi tradíciókat és élik hagyományait.

A társadalmat az alulról jövő önszerveződés, együttműködések és az aktív társas kapcsolatok jellemzik. Bács-Kiskun vármegye híres vendégszeretetéről.

Az itt előállított termékek és nyújtott szolgáltatások egyediek, innovatívak és valódi hozzáadott értéket képviselnek, a belső- és külső piacon egyaránt jól értékesíthetők. A vármegye vállalkozásai között aktív együttműködések élnek.

Bács-Kiskun vármegye a szabadidő hasznos eltöltésére élményeket nyújtó látnivalókkal, eseményekkel és lehetőségekkel rendelkezik úgy az itt lakóknak, mint az ide érkező turistáknak.

Az emberek a környezettel harmonikusan élnek együtt, a testi és a lelki egészségük megóvására tudatos figyelmet fordítanak. A települések fejlesztése során kiemelten fontos az egészséges életkörülmények biztosítása. Kiváló minőségű, egészséges mezőgazdasági termékeket állít elő a vidék, a feldolgozó élelmiszeripari üzemek, a vállalkozói szféra a termelés és a szolgáltatás terén is folytonosan képes megújulni. A vidéki gazdaság és infrastruktúra fejlődése fenntartható, nem jár környezetszennyezéssel, az építési beruházások a táj arculatához, a fejlesztések a táj eltartó képességéhez illeszkedően valósulnak meg.

BIZTONSÁG - Bács-Kiskun vármegye biztonságos otthon, turisztikai célpont és befektetési környezet.

Bács-Kiskun vármegye olyan hely, amely a családalapításra és a gyerekekre való biztonságos otthon képes biztosítani. Erős a közbiztonság és a szociális ellátások rendszere is kiépült a térségben.

A vármegye kiszámítható, dinamikus gazdasági környezetet nyújt a vállalkozásoknak és tisztességes megélhetést lehetővé tevő jövedelmet biztosít a munkavállalóknak.

A fogyasztókat, a gazdálkodó és az önkormányzati szektort a pénzügyi tudatosság jellemzi.

Az itt előállított termékek és szolgáltatások biztonságosak, felhasználói alapúak, azaz a fogyasztó elégedettségére válnak.

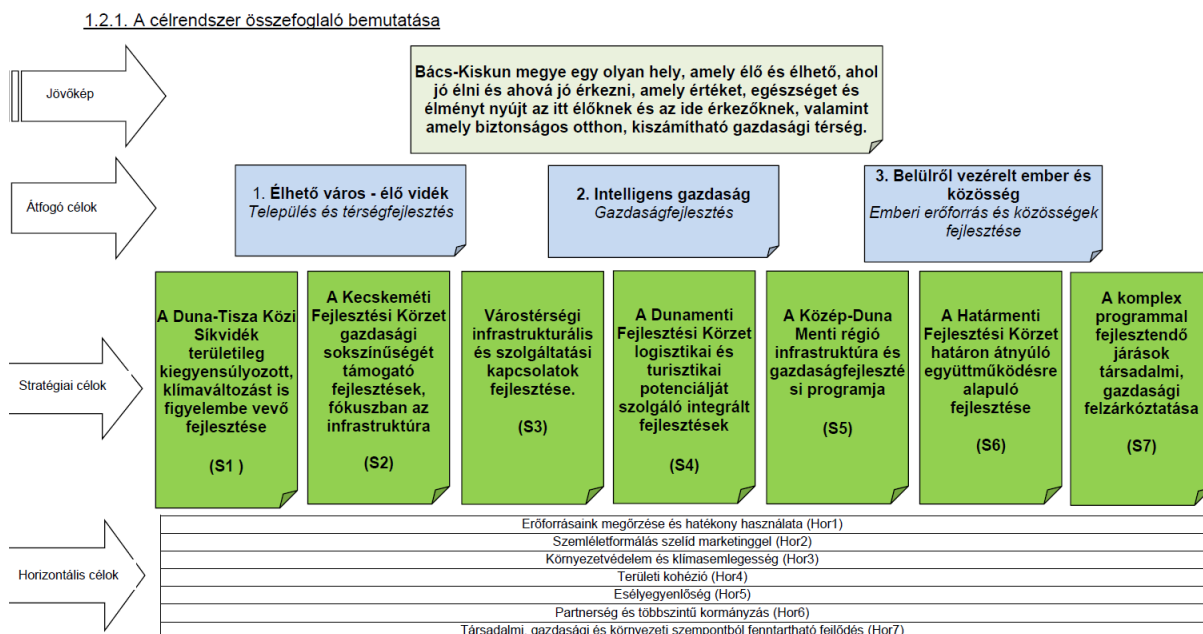
Bács-Kiskun a klímavédelmi innovációk és a térségi, települési alkalmazkodási programok megvalósításának élen járó vármegyéje. **Az elérhető legjobb (BAT)**, innovatív és tiszta technológiákat vezet be és **környezet-, illetve klímabarát** jó példákat terjeszt el. Bács-Kiskun vármegye a klímaváltozás káros hatásaitól megvédi a természeti erőforrásait, természeti és épített környezetét, valamint lakossága és szervezeti alkalmazkodnak a vármegyéjét érintő klimatikus változásokhoz.

Bács-Kiskun az egyik legtöbb megújuló energiát termelő és az időjárásfüggő megújuló energiát rendszer-kiegészítő módon tároló vármegye Magyarországon.

Bács-Kiskun vármegye a közlekedés terén lezajló automatizálási és zöldítési forradalmi változások nyertese, Kelet-magyarország és Románia Partiumi területeinek egyik szállítási, kapuja, raktározási, elosztási központ.

Bács-Kiskun vármegye az ország egyik vezető építőipari alapanyag előállítója a digitális és hulladékfeldolgozási technológiák révén.

1.2 A vármegye fejlesztésének célrendszere

1.1 Átfogó célok

A. Élhető város - élő vidék Település és térségfejlesztés

A környezet és az emberi tevékenység kölcsönhatásainak fenntartható irányba történő fejlesztését kívánjuk elérni olyan módon, hogy az javulást eredményezzen a klímaváltozásra ható negatív tényezők ellenében. A célokhoz kapcsolódó eszközöket a tartósan leszakadó vidéki és városi perifériák, városközponti leszakadó területek és a tanyás térségek problémáira kívánjuk fókuszálni.

Tiszta, zöld, egységes arculatú, értékeket megőrző épített és természeti környezet, többfunkciós terekkel, parkokkal.

Az élhetőség egyik kulcsa a helyi igényekre épülő fenntartható városfejlesztés, a saját lakosság és a környező kistelepülések számára jobb és elérhetőbb szolgáltatások nyújtása, okos megoldások alkalmazásával az önkormányzati, állami szolgáltatások könnyebben elérhetővé tétele, a versenyszféra szolgáltatói és a lakosság közötti szolgáltatási platformok és együttműködések kialakítása, a szolgáltatási területek kiterjesztése a vidéki településekre.

A várostérségekbe tartozó szolgáltatási központ városok és a falvak közötti feladatmegosztás, kialakítása, hatékony együttműködés a több települést lefedő szolgáltatások, közszolgáltatások közös fejlesztésében és nyújtásában.

A vidéki lakosság mobilitásának javítása infrastruktúra-fejlesztéssel, szolgáltatás-fejlesztéssel, fenntartható közlekedéssel, költséghatékony innovatív megoldásokkal.

Infokommunikációs infrastruktúra, szolgáltatási pontok, digitális készségfejlesztés közvetlen elérhetősége minden településen.

B. Intelligens gazdaság

A vármegye gazdasági szerkezetének átalakításával a vármegye termelékenységének növelése fenntartható módon, a digitalizáció erősítésével, az elérhető legjobb, tiszta technológiák terjedésének támogatásával.

Az átfogó cél a Kárpát-medence közepén való kedvező földrajzi és logisztikai elhelyezkedéséből fakadó erősségre és kedvező természeti, kulturális adottságaira építeni, mint kitörési pontra. Erre alapozottan a beruházások növekedését, az innováció két meglévő centrumból történő további terjedését, a KKV-szektor megerősödését, és a munkaerő utánpótlás biztosítását célozza meg 2030-ra úgy, hogy a fejlődés során a vármegyében élő különböző társadalmi csoportok a változás haszonélvezői lehessenek.

Kiemelt cél a kiépült iparterületi és ipari park infrastruktúra és a megépült 7 inkubátorház megtöltése innovatív vállalkozásokkal, a már működő kis- és középvállalkozások megerősítése, a turizmus gazdasági szerepének növelése.

A változás pozitív elemeinek esélyteremtő jellegét akkor lehet kihasználni, ha a munkaerő-piaci integrációból eddig mobilitásuk, vagy egyéb hátrányaik miatt kimaradt emberek felzárkóztatásával segítjük a helyi gazdaság, közszolgáltatások, szolgáltatások fejlődését.

A szektorok közötti partnerség megfelelő közeg a társadalmi tőke növekedéséhez és ennek pozitív hozadékainak (iskolázottság, egészségi állapot, bűnmegelőzés stb.) megjelenéséhez a fejlesztéspolitika által generált beavatkozások mellett.

C. Belülről vezérelt ember és közösség

Emberi erőforrás és közösségek fejlesztése

A cél két területi szintet érint: egyrészt a vármegye Európai Közösség NUTS 3 térségeinek átlagához történő közeledését kívánja elérni, másrészt a vármegyén belüli leszakadó térségek, társadalmi csoportok integrációját a vármegye társadalmi-gazdasági kapcsolatrendszerébe.

A cél elérését szolgáló beavatkozások a vidéki térségek népességmegtartó-képességének javulását és az elvándorlás valamint az elöregedés csökkenését eredményezik a várostérségek könnyebben elérhető szolgáltatásaival megtámogatva.

A célkitűzés a társadalom mentális egészségének és fizikai állapotának javítására irányul annak érdekében, hogy az aktív korú népesség foglalkoztathatósága javuljon, a szociális és egészségügyi ellátórendszer képes legyen preventív és védőháló funkciót is betölteni a problémák következményeinek kezelése mellett.

A szociális, gyermekjóléti, oktatási, egészségügyi, kulturális és sport ellátórendszer fejlesztésével biztosítani kell a területileg kiegyenlített, minden társadalmi csoport számára egyenlő hozzáférést e szolgáltatásokhoz. A társadalmi befogadás, a készségfejlesztés és a nagy ellátórendszerekhez egyenlő hozzáférés révén meg kell akadályozni a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek leszakadását, segíteni kell a felzárkóztatásukat, biztosítva számukra a minőségi élet és az annak alapfeltételét képező minőségi foglalkoztatás és a szociális ellátórendszerek lehetőségét. A munkaerő-piaci helyzet javítását a családi és munkahelyi kötelezettségek összehangolását segítő intézmények férőhely-számának növelésével (bölcsődei és idősek nappali és bentlakásos otthonainak férőhelyei) is támogatni kell. A foglalkoztatás feltételeinek javítása érdekében a cél a rugalmas munkavégzési formák támogatása, amely hozzájárul a munka és a magánélet megfelelőbb egyensúlyához, növelve a munkáltatók és a munkavállalók alkalmazkodóképességét. Támogatandó az atipikus foglalkoztatást elősegítő intézkedések bevezetése a kisgyermekes szülők számára.

A megújuló társadalom a vármegye jól kiépült alap-és középfokú oktatási bázisán, és a bővülő és minőségi képzést nyújtó felsőoktatás kereteihez illeszkedően az élethosszig tartó tanulás formális, informális és non-formális alkalmi révén képes a társadalmi-gazdasági kihívásoknak megfelelni, a modernizálódó gazdaság foglalkoztatási igényeit teljesítve.

STRATÉGIAI CÉLOK

A Duna-Tisza Közi Síkvidék területileg kiegyensúlyozott, klímaváltozást is figyelembe vevő fejlesztése

Beavatkozási területek:

- 1. Energetikai beruházások, energianyelhasználás racionalizálása és az ezt szolgáló beruházások az intézményi, lakossági és vállalkozói szférában**
  - Energiahatékonysági beruházások és szén-dioxid kibocsátás csökkentése.
  - Megújuló energia hasznosítása a környezeti-gazdasági fenntarthatóság elvei mentén.
- 2. Vízügyi beruházások az intézményi, lakossági és vállalkozói szférában, vízmegtartást megvalósító vízgazdálkodás**
  - A vizeink mennyiségi védelmével kapcsolatos fejlesztések (vízmegtartó infrastruktúrafejlesztés, vízfelhasználást csökkentő fejlesztések, komplex vízvédelmi beruházások).
  - A vizeink minőségi védelmével kapcsolatos fejlesztések.
  - Öntözésfejlesztés.
  - Település szintű csapadékvíz gyűjtési, tárolási és hasznosítási rendszerek fejlesztése, szürkevíz-hasznosítás.
- 3. A Homokhátság problémáinak érintettjei közötti együttműködések ösztönzése**
  - A Homokhátság sajátos problémáinak kezelését célzó megyehatárokon átnyúló kiemelt komplex program és integrált területi beruházás(ok) megvalósítása.
  - A Duna-Tisza Közi Homokhátsági Térségi Fejlesztési Tanács fejlesztéspolitikai szerepéhez illeszkedő eszköztár és erőforrások biztosítása.
- 4. Szemléletformáló akciók támogatása**
  - A klímaváltozás okait, hatásait, a beavatkozási lehetőségeket szemléltető kiadványok készítése, ismeretterjesztő rendezvények lebonyolítása, tematikus bemutatóhelyek kialakítása.
  - Energifelhasználás csökkentésével és az alternatív energiaforrások felhasználásával kapcsolatos szemléletformáló akciók, oktatásba és készségfejlesztésbe való befektetés, tanácsadás.
  - A vizeink minőségi és mennyiségi védelmével kapcsolatos szemléletformáló akciók, oktatásba és készségfejlesztésbe való befektetés.
  - Hulladék-termelés csökkentését, szelektív hulladékgyűjtés módszerét, az újrahasznosítás lehetőségeit népszerűsítő akciók, oktatásba és készségfejlesztésbe való befektetés, tanácsadás.
- 5. Kutatás-fejlesztés- innováció támogatása a térségben**
  - Klímaváltozás komplex problémáinak elméleti vizsgálata és a megoldásokat tesztelő pilot beavatkozások.
  - Tradicionális gazdasági tevékenységet folytató K+F+I tevékenységének támogatása.
  - Új, innovatív iparágak megjelenésének támogatása.
- 6. Alternatív, fenntartható, környezettudatos gazdálkodási formák és termékportfóliók fejlesztése**
  - Energia- és víztakarékos berendezések gyártása.
  - Napenergia-hasznosítás.
  - Helyben termelt/elérhető biomasszára alapozott megújuló energia előállítás.
  - Hulladék mennyiség csökkentése, hulladékhasznosítás fejlesztése.
  - Körforgásos gazdálkodás kialakítása, amely a nem megújuló anyagok zárt körben történő

keringését, azaz a termék tartós, javítható, újrahasználatos és újrahasznosítható, anyagtakarékos tervezését, gyártását, ökológiailag minél kisebb káros hatású forgalmazását, a kapcsolódó javítási szolgáltatásokat, a fogyasztói szokások, tudatosság alakítását és a termék újrahasznosítható hulladék életszakaszát fogja át. (A cél, hogy az ökológiai rendszerekhez hasonlóan úgy épüljenek egymásra gazdasági tevékenységek, hogy az egyik gazdasági tevékenység által termelt hulladék, energia vagy melléktermék egy másik gazdasági tevékenység számára nyersanyagként, vagy energiaforrásként jelenjen meg minimális szállítási igény mellett. Például tipikus megoldás lehet a mezőgazdasági melléktermék hasznosítás helyi energiaközösségekben, vagy régi és új vállalkozásoknál ipari ökológiai rendszerek kiépítése.)

- Bio és ökológiai termelés ösztönzése.
- Tanyák lokális, egyedi ivóvíz- és szennyvíztisztítása, energiahatékonyasága, elektromos hálózatba nem kapcsolt tanyák szigetüzemű energetikai fejlesztése, hálózatba kapcsolt tanyák megújuló energiatermelésének fejlesztése.
- Minőségi tanyasi tradicionális helyi élelmiszer előállítás, szálláshely szolgáltatás és turisztikai szolgáltatások támogatása.
- Hálózatos együttműködés, amelyben az összefogó tanyák szakosodnak, hogy egymást kiegészítve minőségi kínálatot tudjanak biztosítani hatékony munkamegosztással.

7. A szezonális és szezontól független zöldségtermesztés, gyümölcsstermesztés és az élelmiszeripar versenyképes fejlesztése

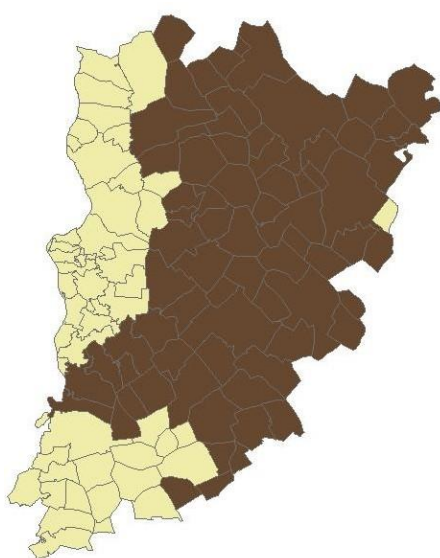
A Dél-Alföldi Gazdaságfejlesztési Zóna egyik célkitűzése, hogy növekedjen az ország zöldség önellátó képessége:

- Üvegházás, fóliás és szabadföldi zöldségtermesztés területének növelése.
- A zöldségtermesztés versenyképességét biztosító öntözési, energetikai és logisztikai fejlesztések, amelyek a Dél-Európai szabadföldi és fóliás termesztéssel szembeni versenyhátrányt csökkenti.
- Hálózatos kapcsolódás a nagybani piacokhoz.

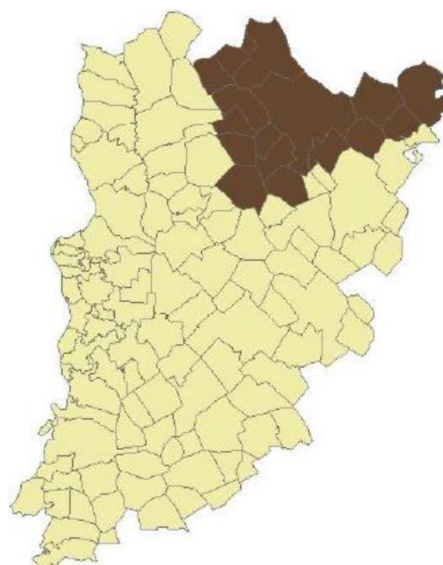
8. A falvakban élők megélhetésének javítása, az elvándorlás mérséklése

9. „Zöld-infrastruktúra” fejlesztései

- Vármegyei és települési erdősítési programok megvalósítása.
- Települési fásítási és zöldfelületfejlesztési programok megvalósítása.

A Duna-Tisza közti síkvidék (Homokhátság) lehatárolása

Kecskeméti fejlesztési körzet lehatárolása

Forrás: Bács-Kiskun Megyei Területfejlesztési Konceptió (2021)

Kecskeméti fejlesztési körzet gazdasági sokszínűségét támogató fejlesztések, fókuszban a városi szolgáltatások minőségi emelését és a fenntartható fejlődést támogató infrastruktúra

Beavatkozási területek:

1. Fenntartható mobilitás, a várostérség megyehatáron túli településeinek integrálása, elővárosi közlekedés, parkolás

A térségi elérhetőséget szolgáló közút- és közlekedésfejlesztés, a város megközelíthetőségét, az elővárosi közlekedési kapcsolatokat javító beruházások, ide értve a vasúti közlekedés fejlesztését is, hiányzó térségi kerékpárutak megvalósítását továbbá a még hiányzó városszerkezeti jelentőségű közúti és kerékpárúti kapcsolatokat kiépítése.

- Kecskemét belvárosban a gépkocsiforgalom visszaszorításával a gyalogos és kerékpáros közlekedés előtérbe helyezése.
- Kecskeméten a parkolási rendszer „zöldítése”, a Belváros felszíni parkolásának visszaszorítása, parkolási módok bevezetésével (jelentős álló parkolások csökkentése), mélyszíni parkolók, parkolóházak és automata parkolási rendszerek hálózatának ütemezett kialakítása.
- Községi közlekedés minőségének javítása (a községi közlekedés előnyben részesítése, az intermodalitás feltételeinek javítása, dinamikus buszsávok kialakítása, illetve feltételeinek biztosítása, városszerkezeti úthiányok megszüntetésével korszerűbb útvonal- és menetrendek tervezése, intelligens forgalomirányítás, P+R, B+R rendszerek telepítése, elektromobilitás).
- Kecskemét Megyei Jogú Város foglalkoztatási és ellátási szerepköréhez illeszkedő fenntartható járási közlekedésfejlesztés.

2. Klímavédelem, környezetvédelem, vízmegtartás

- Az éghajlatváltozás kihívásaihoz történő alkalmazkodás erősítése (klímabarát közterület fejlesztés, klímabarát építészeti megoldások, városökológiai alkalmazott kutatások, a kritikus infrastruktúrák modernizációja, intézményi intézkedési tervek készítése, stb).
- Környezet-, erőforrás- és energiatudatos gondolkodás terjesztése (lakossági szemléletformálás, vállalati, önkormányzati és intézményi innovatív kezdeményezések, valamint szerepvállalás a jó gyakorlatok terjesztésében).
- A környezetbarát eszközök, technológiák, s megújuló energiaforrások széleskörű alkalmazása, ezek támogatásának, ösztönző rendszereinek kidolgozása.
- A zöldfelület- és vízgazdálkodásban példamutató megoldások (pl. zöld térfalak, zöldtetők, zöldítési és erdősítési programok, esőkertek, egyéb szikkasztási megoldások, csapadékvíz gyűjtési technológiák) városi és térségi szintű terjesztése (városi mintaprogramok elindítása, városi csapadékvíz menedzsment rendszer kialakítása, a csapadékvíz gyűjtés, tárolás és hasznosítás rendszerének újragondolása) mind a közterületek, mind a magánterületek vonatkozásában.
- Zöldfelület-gazdálkodási infrastruktúra tudatos kialakítása, fejlesztése (konceptió/terv elkészítése, megvalósítási tervek és üzemeltetési tervek készítése).
- Erdősítési feladatok és közterületi növényállomány szerepének erősítése a városi klíma javítása érdekében.
- A szennyvíztisztítás során keletkező tiszta víz megtartása és öntözéses hasznosítására irányuló szemléletformálás a lakossági és gazdasági szereplők körében.
- Klímastratégia és SECAP-ban rögzített CO₂ egyenérték csökkentést célzó intézkedések megvalósítása
- Környezetvédelmi Programhoz kapcsolódó Cselekvési tervben szereplő fejlesztési elképzelések ütemezett megvalósítása.
- Lakossági szilárd tüzelés arányának csökkentése, modern tüzelőberendezések használatának ösztönzése (VTP), légtérhelési díj bevezetésének kidolgozása.
- Távhővel ellátott területek nagyságának növelése, távhő-használat ösztönzése.
- Energiafogyasztást dokumentáló monitoring rendszer kidolgozása, adatok feldolgozása, szűrése. Légszennyezés méréséhez mobil, illetve fix mérőállomások telepítése.
- Önkormányzati tulajdonban lévő közmű- és energiaszolgáltató cégek fejlesztési projekteinek támogatása.

3. Okos város, okos térség

Valamennyi közszolgáltatás és a városüzemeltetés minőségi és innovatív fejlesztése:

- A munkaerő-piaci igényekhez illeszkedő, gyakorlatorientált oktatás-képzési rendszer kialakítása, az infrastrukturális háttérfeltételek javítása, a kutatás- fejlesztési és innovációs kapacitások bővítése, az innováció háttérfeltételeinek városi szintű javítása (pl. innovációs és technológiai transzfer központ létrehozása) az egyetemi szintű oktatás további fejlesztése új karokkal, létszám-bővítéssel, a képzési paletta szélesítése.
- A munkavállalást, a társadalmi befogadást, a szegénység elleni küzdelmet, az egészségmegőrzést, a családok támogatását, a helyi kötıdést elősegítő, a gyermek- és fiatalkort, valamint az aktív idősödést támogató szolgáltatások és infrastruktúrák fejlesztése, a közszolgáltatások erősítése.
- A kulturális és társadalmi sokszínűsége nyitott, befogadó, értékeire és hagyományaira büszke, azt ápoló és folyamatosan fejlesztő, művészetileg pezsgő légkörű, élhető és kreatív, „tanuló” város kialakítása.
- Kecskemét térségi szerepvállalásának, központi szerepköreinek és funkcióinak erősítése, a város kapcsolatrendszerének és marketing tevékenységének bővítése, a város és térsége együttműködésének kiterjesztése, új gazdaság és térségfejlesztési szövetségek létrehozása.
- Az okos város szemlélet és ezt megvalósító eszköztár tudatos kialakításához városi adattár és monitoring rendszer kialakítása.
- Okos településfejlesztési alkalmazások a városüzemeltetésben és a városi szolgáltatásokban.

4. A környezetterhelés csökkentése, energiahatékonyság, energiabiztonság

- Az épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények energiahatékonyságának javítása a lakosság, vállalkozások, közintézmények, közszolgáltatások széles körénél.
- A járművek, gépek energiahatékonyabbra cserélésének ösztönzése.
- Környezeti alapú intelligens forgalomirányítási rendszer városi szintű kialakítása.
- A megújuló energiatermelés fejlesztése, energiaközösségek terjesztése.
- Innovatív energiátárolási megoldások és innovatív, hálózat alapú energia menedzsment fejlesztése és elterjesztése, amely képes a megújuló energiatermelés növelésére a meglévő elektromos hálózat adta keretek között is, kiegyenlítve az energiatermelés és fogyasztás időbeli elkülönüléséből eredő problémákat (városi „smartgrid” kialakítása, városi szintű professzionális energiamedzsment rendszer kialakítása, önkormányzati tulajdonú intézmények épületüzemeltetési rendszerének kialakítása).
- Megújuló energia arányának növelése a városi energiatermelésben és felhasználásában.
- Tiszta technológiák terjedésének támogatása.
- A szelektív hulladékgyűjtés fejlesztése.
- Zöldfelületek fejlesztése, fenntartása, kialakítása a CO₂ egyenérték szerinti ragsorolás figyelembevételével.

5. Körforgásos gazdaság

- A helyi adottságokat figyelembe vevő gazdaságfejlesztés ösztönzése, a beszállítói láncok lerövidítése.
- A helyi élelmiszeripar alapanyagbázisának a városban, illetve annak környezetében történő biztosítása.
- A települési hulladék szelektív gyűjtésének fokozása, az újrafeldolgozás és újrahasználat arányának növelése.
A termékek életciklusának növelése érdekében a termékek javítását szolgáló kisipar erősítése, feltételrendszerének javítása (pl. kisiparos szolgáltatóház létesítése).
- A helyi turizmus területén, a térségre jellemző élelmiszerek használata, a helyi termelők bevonása, a helyi szolgáltatások és szolgáltatók kijánlása, az ezt szolgáló szervező rendszer kialakítása.
- A termelői piacok rendszerének fejlesztése.
- A város helyi energiatermelésének és felhasználási arányának növelése, feltételrendszerének kialakítása.
- Energiahatékony, illetve növekvő számban zero emissziós önkormányzati intézmény és bérlakásállomány.

6. Egészség, magas hozzáadott értékű helyi élelmiszer előállítás

A megyeszékhely és környezete előzményeken alapuló munkamegosztás révén erősítheti meg élelmiszergazdasági pozícióit a beavatkozások eredményeképpen:

- Városterégi termelői integráció támogatása.
- Feldolgozó-kapacitás fejlesztése.
- Fogyasztói tudatosság növelése.

7. Design, alkotótevékenység, épített örökség országos és nemzetközi vonzerőinek fejlesztése (animáció, kerámia, zománc, népi iparművészet, szecesszió)

A várostérség gazdag egyedi értékekben, ezek bemutatása a helyben lakók és az idelátogató közönség számára jelentős vonzerőt jelent.

- Kiállítóhelyek, alkotóműhelyek fejlesztése, interaktív kiállítások.
- Műemlékek, közgyűjtemények fejlesztése, felújítása.

8. Igények és kapacitások összehangolása az oktatási, gyermekjóléti, egészségügyi és szociális ellátórendszereiben, továbbá a sport, a szabadidő és rekreáció, illetve a kultúra területén.

A letelepedett gazdasági szereplők révén, a térségbe vonzott munkaerő megtartása és a helyi lakosok ellátása az igények és a kapacitások közötti eltérések további összehangolását kívánja meg a beavatkozások révén:

- Minőségi intézmény- és szolgáltatásfejlesztés.
- Lakhatás feltételeinek javítása, a lakókönyezet közösségi funkcióinak fejlesztése.
- Barnamezős és a rozsdáövezeti akcióterületek hasznosításának előnyben részesítésével a fenti igények kiszolgálása.

9. A Dél-Alföldi Gazdaságfejlesztési Zóna céljainak érintettjei közötti együttműködések ösztönzése

Megyehatárokon átnyúló komplex programok és integrált területi beruházás(ok) megvalósítása.

JAVASOLT PRIORITÁSOK

Bács-Kiskun vármegye területfejlesztési programjának prioritásai és indokoltságuk a helyzetértékelés alapján:

P1 Gazdaság- és foglalkoztatás-élénkítés

Az autógyártás 2019-ben kezdődő válsága rávilágított arra, hogy a vármegye gazdasága erősen kiszolgáltatott a Mercedes-Benz cégcsoport nemzetközi működésének. Az autóiipari beszállító cégek külső hatása magas, amely jelentős kockázatot hordoz a megye gazdaságára, elsősorban a Kecskeméti fejlesztési körzetben.

Törekedni kell a minőségi munkahelyek számának növelésére.

A területi kohézió erősítésénél megfigyelhető probléma, hogy a komplex programmal fejlesztendő járásokban a KKV-k fejlesztési forrásokhoz nehezebben jutnak hozzá.

A technológiai, társadalmi fejlődés hatására szakmák tűnnek el, és ma még ismeretlen szakmák fognak megjelenni, amely jelentős kihívás elé állítja a szakképzési rendszert és egyben az alapfokú oktatási rendszert is, mert egy munkavállaló élete során a folyamatos képzés mellett többször teljes átképzésre is szükség lehet.

Minden gazdasági ágazat fejlődésének és sikerességének kulcsa a széles körű együttműködés, amely szinergikusan erősíti a résztvevőket. Az együttműködés köre korlátlan, egyes formái a klaszterek, hálózatok, szövetkezetek, de a legtöbb esetben szerződéses kapcsolatban ölt testet. A megye stabil, hosszú távú fejlődése érdekében támogatni kell a széleskörű együttműködések.

P2 A vidék fejlesztése és a népességmegtartó-képesség erősítése

Kiemelt fontosságú a helyi értékek és erőforrások fenntartható hasznosítása, a tanyás térségek revitalizálása, a halmozottan hátrányos helyzet enyhítése; valamint a Homokhátság teljes területén a kedvezőtlen demográfiai és a természet degradációs folyamatainak megállítása, a helyi adottságokhoz illeszkedő mezőgazdasági termelés biztonságának megőrzésével, a ritkán lakott agrártérségek, gazdaságok fejlesztésével, a szükséges agrárszerkezet-váltással, a kedvezőtlen vízgazdálkodás helyreállításával.

A vármegye mezőgazdasági melléktermékből származó biomassa potenciálja az országos átlagot 50 %- kal haladja meg, amely jobb kihasználása segítheti a megújuló energiatermelést.

A vármegye minden településén fejleszteni kell a szolgáltatási környezetet a népességmegtartás érdekében. A járásszékhelyek és mikrotérségi központok szolgáltatási szerepének erősítésével ez területileg kiegyenlített formában történhet, csökkentve a területi különbségeket.

A vidéki munkahelyek hiányának komplex kezelésére irányuló térségi programok folytatása, fókuszban a térségen belüli funkciómegosztással és együttműködéssel.

A fejlesztési elképzelések célja Bács-Kiskun vármegye esetében a járásszékhelyek és várostérségi központok és a járási kistépelülések közötti társadalmi, gazdasági különbségek csökkentése, a megyeszékhely és a megye városai közötti különbségek csökkentése, továbbá Bács-Kiskun vármegye és Pest vármegye, Bács-Kiskun vármegye és az európai uniós fejlettebb régiók közötti területi különbségek csökkentése.

P3 Térségi elérhetőség és mobilitás

A kelet-nyugat irányú kapcsolat felerősödik, amikor Románia és Bulgária csatlakozik a Schengeni övezethez. Erre infrastrukturálisan még nincs felkészülve a vármegye a hiányzó fejlesztések miatt. A településeket összekötő és a településeken belüli úthálózat is jelentős fejlesztésre szorul, jelenlegi állapota miatt nem képes kellő mértékű gazdaságfejlesztő és népességmegtartó hatást kifejteni.

A vármegye belső közlekedési infrastruktúra fejlesztése a gazdaságfejlesztés hatékony kiszolgálásával elősegíti a vármegye vidéki térségei, különösen a leszakadó déli részek versenyképességének növekedését, továbbá biztosítja a társadalom jóléti mobilitási feltételeit. A közlekedés-fejlesztésben (beleértve az elővárosi közlekedést) a kötöttpályás közlekedési mód szerepét bővíteni kell a fenntartható mobilitás érdekében.

P4 Erőforrásaink megőrzése, fejlesztése és hatékony használata

A vármegyei fejlesztéseknél előtérbe kell kerülnie a zöldebb, széndioxid-mentes Európa koncepciójának, és támogatnia kell a megújuló energiafelhasználás nagyarányú növekedését.

A Vármegyei Önkormányzat által vezérelt településfejlesztési pályázatoknál szempont lesz a klímaváltozás hatásaira reagáló műszaki és szemléletformáló megoldások alkalmazása, ahol ez releváns lehet, főként a Duna-Tisza közti síkvidék homokhátsági területein.

Jelentős probléma a több évtizede épült ivóvíz, szennyvízrendszerek állapota. A vízkészletet az ipar, mezőgazdaság tevékenysége is befolyásolja. A belvízelvezetés és vízmegtartás problémái ugyanazon területen egyszerre jelentkeznek, amely hat a régi épületekre és a természeti területekre, mezőgazdaságra. A víz mára az egyik legfontosabb természeti erőforrássá vált. A víz szerepe az energetikában is növekedik, sok új fejlesztés irányul a vízből kinyerhető hidrogénre.

A műemlékek, régészeti lelőhelyek, építészeti örökség turisztikai lehetőséget jelentenek a jövő generációi számára, a megőrzésük a szélsőséges környezeti hatások mellett egyben felelősség is. A klímaváltozás hatásai miatt egyre sürgetőbb a konzerváló beruházások gyorsítása.

Minden infrastrukturális fejlesztés (például úthálózat, kikötők, komplex turisztikai fejlesztések, ökoturisztikai fejlesztések stb.) esetében figyelembe kell venni a természetvédelmi közérdeket és szempontokat, ezért a fejlesztések csak a védett természeti területek, Natura 2000 területek és védett természetvédelmi értékek megőrzése, valamint a természetes és természetközeli élőhelyek közötti ökológiai kapcsolatok és ezen területek ökoszisztéma-szolgáltatásainak fenntartása mellett valósíthatók meg.

P5 Ember, család, közösség

A szociális, oktatási és egészségügyi ellátórendszer fejlesztésével biztosítani kell a területileg kiegyenlített, minden társadalmi csoport számára egyenlő hozzáférést a szolgáltatásokhoz. A társadalmi befogadás, a készségfejlesztés és a nagy ellátórendszerekhez egyenlő hozzáférés révén meg kell akadályozni a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek leszakadását, segíteni kell a felzárkóztatásukat, biztosítva számukra a minőségi élet és az annak alapfeltételét képező minőségi foglalkoztatás lehetőségét.

P6 Digitális és kreatív vármegye

Az innovációnak, digitalizációnak minden területet és ágazatot el kell érnie. A vármegye jóléte érdekében a kis- és középvállalkozások körében kell ennek a legnagyobb mértékben bekövetkeznie, hogy minél több vállalkozás részesüljön a zöld és digitális átállás előnyeiből. Ezen vállalkozások fejlődésével csökkenhet a kitétségük, képessé válhatnak a rugalmas piaci alkalmazkodáshoz, növelhetik a termelékenységüket, az egy munkavállalóra eső hozzáadott értéküket. Ezen területek fejlesztésénél kiemelten kell támogatni a komplex programmal fejlesztendő járásokat továbbá a Kecskeméti Fejlesztési Körzetre és az azon kívüli területekre vonatkozóan differenciált megközelítésre van szükség.

A településfejlesztési beavatkozásoknál előnyben kell részesíteni az okos megoldásokat tartalmazó fejlesztéseket.

P7 Térségmarketing

A korábban kedvelt észak-afrikai és közel-keleti turisztikai célpontok fokozatosan kiestek az eltelt évtizedben, miközben Kelet-Közép- és Kelet-Európában folyamatosan nő a turizmus iránti fizetőképes kereslet. A tengerparti, hegyvidéki és dombosági nyugat-európai, dél-európai és kelet-közép-európai turisták számára Bács-Kiskun vármegye adottságai különlegesen, ahol kis területen egyszerre érhető el és kapcsolható össze a vízi, pusztai, erdős élőhelyek, természetvédelmi területek látogatható részei jelentette látnivalók a fejlődő szolgáltatásokkal, turisztikai attrakciókkal, az aktív, a gyógy- és a fesztiválturizmussal. A dunai, mind a tiszai folyami turizmus is gyorsan fejlődik. A lehetőségeket csak nagyon kis mértékben tudta a vármegye kihasználni az elmúlt évtizedben.

A koronavírus hatására 2020 nyarán a lakosság többsége a belföldi nyaralást választotta, amely megmutatta, hogy az ország vidéki turisztikai kapacitása nem képes hasonló esetben az igények kiszolgálására. A turisztikai export és import ez alapján a vidéki Magyarországon nincs egyensúlyban, a turisztikai exportképesség, azaz a belföldi és külföldi vendégek fogadási kapacitása fejletlen, amely fokozottan igaz Bács-Kiskun vármegyére.

A kulturális adottságok turisztikai hasznosításának szerepe a megye gazdaságában növelhető a termékfejlesztés és a marketing erősítésével, és a turisztikai infrastruktúra kapacitások (pl. szálláshelyek, kerékpárutak) hozzárendelésével.

A térségmarketingnek kiemelt szerepe van nem csak a turizmusfejlesztés, hanem a befektetés-ösztönzés esetében is.

A térségmarketing szerepe Bács-Kiskun vármegyében nem csak a külső érintettek, hanem a vármegyén belül érdekeltekre is irányul. Az elvándorlás csökkentése, a lakosok számára megfelelő életkörülmények, minőségi oktatás és munkahelyek meglétének, elérhetőségének megismertetése legalább azonos súlyú tényező megyén belül, mint a kifelé irányuló kommunikáció.

Kecskemét és térsége önkormányzatai az elmúlt években is komoly erőfeszítéseket tettek az idegenforgalmi, turisztikai fejlesztések megvalósítása érdekében (úgy mint termál-, falusi, horgász- és kulturális turizmus stb.), és kiemelkedően fontosnak tartják, hogy ezek továbbfejlesztése kerüljön be a koncepcióba.

A készülő új koncepció és stratégia a korábbi elveket fejleszteti tovább és korszerűsíti, az elvek nem változtak.

1.3. Területrendezési követelmények

A területrendezési tervek hierarchiája:

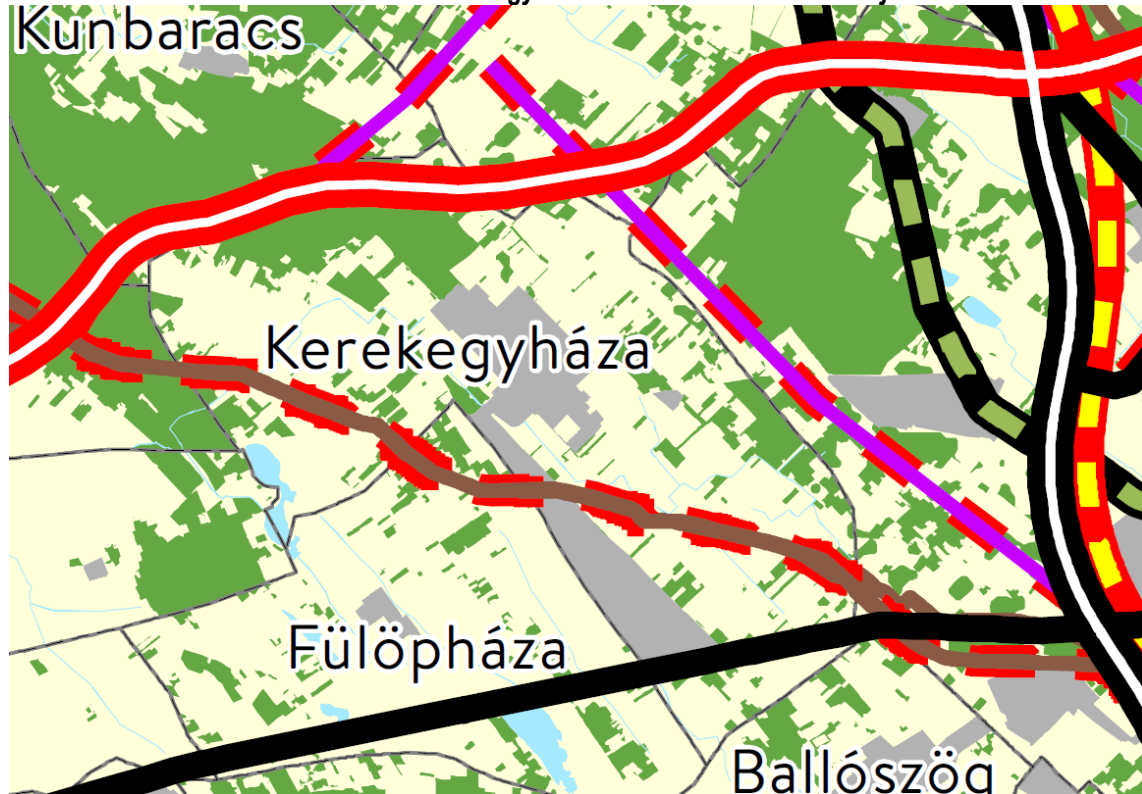
Területi szint	Terv megnevezése	Jogszabályi háttér
országos	Magyarország Területrendezési Terve (Matrt)	Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény
országos	Az országos övezeti terv részét képező országos övezetek	a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet
megyei	Bács-Kiskun Vármegye Területrendezési Terve (BKVMTrT)	a Bács- Kiskun Vármegyei Önkormányzat Közgyűlésének 2/2024. (II. 26.) önkormányzati rendelete

1.3.1. Országos Területrendezési Terv

Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény rendelkezik az Országos Területrendezési Tervről (továbbiakban: Matrt). A Matrt meghatározza a térségi területfelhasználás feltételeit, a műszaki infrastruktúra-hálózatok összehangolt térbeli rendjét, a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi, területhasználati orientálása érdekében, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek, honvédelmi érdekek és a hagyományos tájhasználat megőrzésére, illetve erőforrások védelmére. A hatékony és korszerű területrendezés ennek érdekében folyamatos, rendszeresen megújuló, összehangolt rendszert alkot az ország területi képét megalkotó fejlesztési stratégiákkal.

A Matrt rendelkezéseit alkalmazni kell a megyei területrendezési terv, a megyei településfejlesztési koncepció, a településtervek és a településképi rendelet készítése és elfogadása során. Fontos kiemelni, hogy a megyei területrendezési terv, valamint a településtervek e törvényben meghatározott előírásoknál szigorúbb területfelhasználási követelményeket is megállapíthatnak. Ha a településrendezési terv adott tárgykörben nem szabályoz, akkor a Matrt és a megyei területrendezési terv rendelkezéseit kell alkalmazni.

3. ábra: A Matr Kerekegyháza vonatkozó kivonata és jelkulcsa

Országos területfelhasználási kategóriák

- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Vízgazdálkodási térség
- Települési térség

Közlekedési hálózatok és egyedi építmények

- Gyorsforgalmi út (meglévő)
- Gyorsforgalmi út (tervezett)
- Főút (meglévő)
- Főút (tervezett)
- Nagysebességű vasútvonal (tervezett)
- Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (meglévő)
- Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (tervezett)
- Nemzetközi kereskedelmi repülőtér (meglévő)
- Közös felhasználású katonai és polgári repülőtérrel fejleszthető repülőtér (meglévő)
- Országos kerékpárút
- Országos kikötő (meglévő)
- Határkikötő (meglévő)

Energetikai hálózatok és egyedi építmények

- ⊕ Atomerőmű (meglévő)
- ⊕ Atomerőmű (tervezett)
- Egyéb 50 MW vagy annál nagyobb névleges teljesítőképességű erőmű (meglévő)
- Egyéb 50 MW vagy annál nagyobb névleges teljesítőképességű erőmű (tervezett)

- /50 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- 750 kV-os átviteli hálózati távvezeték (tervezett)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (tervezett)
- 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték (tervezett)
- Földgázszállító vezeték (meglévő)
- Földgázszállító vezeték (tervezett)
- Kőolajszállító vezeték (meglévő)
- Termékvezeték (meglévő)

Vízi létesítmények

- ▨ VTT-tározó (meglévő)
- ▨ VTT-tározó (tervezett)
- ▨ Országos vízkár-elhárítási célú tározó (meglévő)
- ▨ Országos vízkár-elhárítási célú tározó (tervezett)
- ▲ Kiemelt jelentőségű vízi építmény (meglévő)
- Országos jelentőségű csatorna (meglévő)
- Országos jelentőségű csatorna (tervezett)
- Elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal (meglévő)
- Elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal (tervezett)

Hulladékgazdálkodási létesítmények

- * Veszélyeshulladék-lerakó (meglévő)
- * Veszélyeshulladék-égetőmű (meglévő)
- ⊕ Radioaktív hulladék tároló (meglévő)

Alaptérképi elemek

- Országhatár
- Megyehatár
- Település közigazgatási határa

Kerekegyházát a Matr térségi szerkezeti tervlapja: települési térségként, mezőgazdasági térségként, vízgazdálkodási térségként, erdőgazdálkodási térségként határozza meg.

Vonalas infrastruktúra vonatkozásában a Matr jelöli a települést érintő meglévő és tervezett országos fő és mellékúthálózatot, vasúthálózatot, kerékpárút hálózatot.

A Matr 11. §-át kell figyelembe venni a területfelhasználási kategóriák kijelölése során:

„11. §¹⁹ A kiemelt térségi, illetve megyei területfelhasználási kategóriák területén belül a településrendezési tervben, a 90. § (2) bekezdése figyelembevételével

a)²⁰ az erdőgazdálkodási térségben az erdőterület övezetet a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell, meglévő és tervezett erdő övezetként differenciáltan lehatárolni;

b)²¹ a mezőgazdasági térség területének legalább 75%-át a mezőgazdasági terület övezetébe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakóterület és vegyes terület építési övezet nem jelölhető ki;

c)²² a vízgazdálkodási térség területét – e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével – vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, zöldterület, továbbá különleges beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület övezetbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani;

d)²³ a települési térség területén bármely építési övezet, övezet kijelölhető;

e)²⁴ a sajátos területfelhasználású térség területét a terület tervezett felhasználásának megfelelően különleges – ideértve a beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai, nemzetbiztonsági célú területet –, közúti közlekedési, egyéb közlekedési, védelmi célú erdőterület, rekreációs célú erdőterület, egyéb erdőterület, kertes mezőgazdasági terület, általános mezőgazdasági terület, tájgazdálkodási mezőgazdasági terület, kereskedelmi szolgáltató gazdasági, ipari gazdasági, egyéb ipari gazdasági, általános gazdasági, intézményi vegyes területbe kell sorolni.”

A Matr 12. §-a a korábbiánál szigorúbban szabályozza új beépítésre szánt területek kijelölését:
Idézet a törvényből:

„12. §⁶² (1) Új beépítésre szánt terület a település közigazgatási határához 250 méternél közelebb nem jelölhető ki.

(2) Ha az új beépítésre szánt terület kijelölése zöldterület vagy erdőterület átsorolásával jár, csereterületként a megszűnő zöldterület vagy erdőterület kiterjedésével megegyező kiterjedésű zöldterületet vagy erdőterületet kell kijelölni, továbbá az új beépítésre szánt területnövekmény legkevesebb 25%-ának megfelelő kiterjedésű további új zöldterületet vagy erdőterületet is ki kell jelölni. Csereterületként nem vonhatók be védett természeti területek, Natura 2000 területek és természetközeli területek.

(3) A zöldterületen és az erdőterületen kívüli egyéb beépítésre nem szánt – jellemzően mezőgazdasági – területet csak abban az esetben lehet újonnan beépítésre szánt területbe sorolni, ha

a) az új beépítésre szánt terület kijelölésével egyidejűleg a korábban beépítésre szánt területként kijelölt, de még be nem épített területet csereterületként a településrendezési terv zöldterület, erdőterület, mezőgazdasági terület, vízgazdálkodási terület vagy természetközeli terület övezetbe sorolja vissza azzal, hogy a visszasorolt terület nagysága eléri vagy meghaladja az újonnan kijelölt terület kiterjedését, vagy

b) az a) pont szerinti csereterület nem áll rendelkezésre, de a településrendezési tervben az új beépítésre szánt terület kijelölésével egyidejűleg a területnövekmény legkevesebb 25%-ának megfelelő kiterjedésű, új zöldterületet vagy erdőterületet is egyidejűleg kijelölnek azzal, hogy gazdasági terület övezet kijelölése esetén ez a szabály nem alkalmazható.

(4) A (2) és (3) bekezdés szerinti, az új beépítésre szánt területtel egyidejűleg kijelölésre kerülő zöldterületnek a települési önkormányzat tulajdonában kell állnia, vagy a települési önkormányzati tulajdonba adásról az önkormányzat képviselő-testületének településrendezési szerződést kell kötnie azzal, hogy a településrendezési szerződésnek a településrendezési terv elfogadásával egy időben kell hatályba lépnie.

13. § (1) *Borvidéki település borszőlő termőhelyi katasztere I–II. osztályú területeihez tartozó földrészlet – a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével – nem minősíthető beépítésre szánt területté.*

(2) *Az Országos Gyümölcs Termőhely Kataszter I. és II. osztályú területeihez tartozó földrészlet – a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével – nem minősíthető beépítésre szánt területté.”*

Fontos megjegyezni, hogy az OTÉK (és a TÉKA) fogalomkörében a zöldterület közterület, tehát az önkormányzatnak azt közterületként át kell vennie vagy ki kell sajátítania. Az erdőterület az erdő védelméről szóló törvény értelmében legalább 5000 m² és legalább átlagosan 20 m szélességű, tehát ennél kisebb terület erdőövezetbe sorolása nem javasolt a településrendezési tervben, kivéve a településrendezési célból tervezett véderdőket. Amennyiben egy beépítésre szánt területbe sorolni kívánt terület országos borszőlő termőhelyi vagy gyümölcs termőhelyi kataszter I-II. osztályú területébe tartozik, de ténylegesen már nem szőlő és nem gyümölcsös, a beépítésre szánt területbe sorolás feltétele, hogy előzetesen a terület kikerüljön a kataszteri nyilvántartásból.

A 15.§(2) értelmében:

„(2)⁶⁴ A településrendezési tervben

a)⁶⁵ az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok és a műszaki infrastruktúra egyedi építményeinek helyét a kiemelt térségi, illetve vármegyei területrendezési tervekben meghatározott térbeli rend figyelembevételével kell meghatározni,

b)⁶⁶ az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonala a településrendezési terv egyeztetési eljárásában részt vevő, az egyeztetés tárgyát képező infrastruktúra elem vonatkozásában az adott egyeztetési szakterületet képviselő államigazgatási szerv hozzájárulása, és az egyéb érintett szakterületet képviselő államigazgatási szerv egyetértése esetén térhet el a kiemelt térségi, illetve vármegyei területrendezési tervek szerkezeti tervében megállapított nyomvonalváltozattól, azok térbeli rendjétől és a térbeli rend szempontjából meghatározó települések felsorolásától.

(3)⁶⁷ Az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonalának meghatározásánál biztosítani kell a szomszédos vármegyék és települések határán a folyamatos kapcsolódás lehetőségét.”

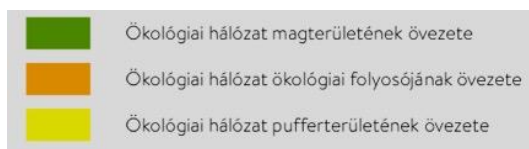
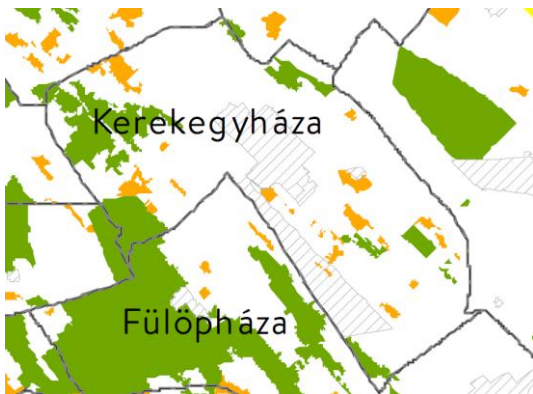
A Matrt Kerekegyháza közigazgatási területét érintően az alábbi **tervezett**, a térszerkezetet meghatározó elemeket nevesíti:

Távlati gyorsforgalmi utak: M8 (távlati M200) Dunavecse-Kecskemét nyomvonala a környezetvédelmi engedélyben eltér a területrendezési tervektől, de Kerekegyháza igazgatási területét érintően a nyomvonal alig, csak néhány métert tér el, a vármegyei tervben lévővel egyezőnek tekinthető. (Az eltérés adódhat szerkesztési pontatlanságból is.) A környezetvédelmi engedélyt a Pest Vármegyei Kormányhivatal PE/KTFO/5515-119/2024 számú határozatával megadta.

A meglévő nyomvonalas elemeket már a jelenlegi TRT is tartalmazza, ezeket a tervfelülvizsgálat során át kell venni.

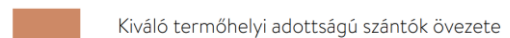
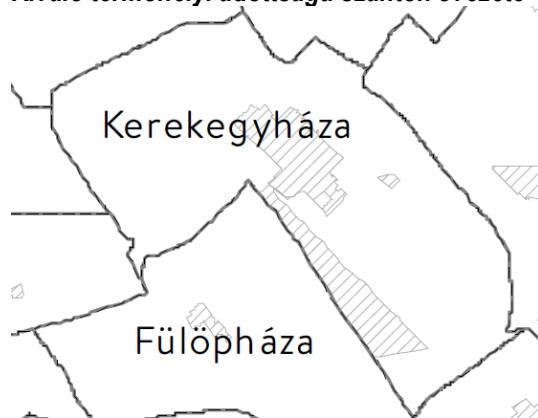
A fentiekén túl a Matrtr az alábbi országos övezeteket definiálja:

- a) **ökológiai hálózat magterületének övezete, ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete és az ökológiai hálózat puffer területének övezete**

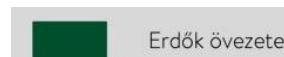
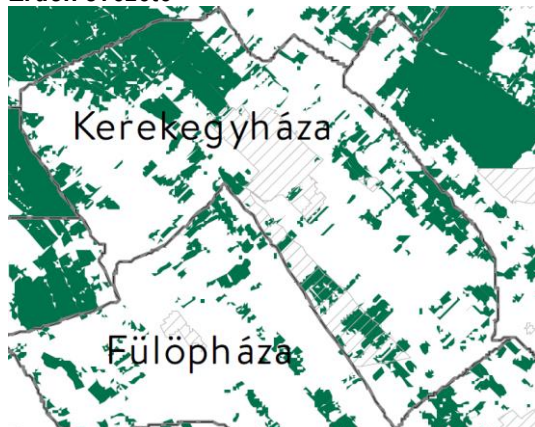
Kerekegyháza közigazgatási területét a magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezete érinti. A Matrtr előírásai alapján a településtervekben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete, ökológiai folyosója és puffer területe övezetek természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti. Az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha a települési területet az ökológiai hálózat ökológiai folyosó, vagy az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó körülzárja, továbbá a kijelölést más jogszabály nem tiltja. A kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület csak az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

- b) **Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete**

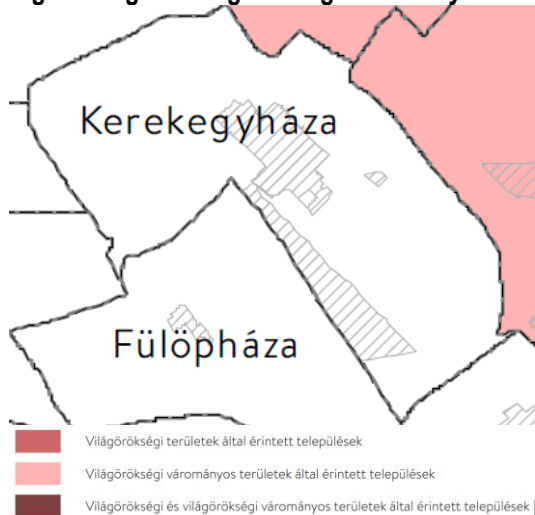
Kerekegyháza közigazgatási területét nem érinti a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete.

- c) **Erdők övezete**

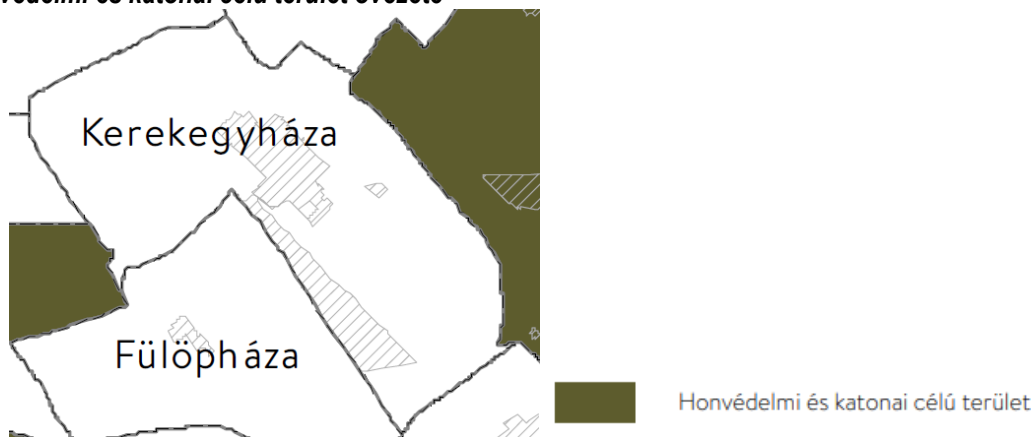
A törvény vonatkozó előírásai szerint az övezetbe az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdők és az erdőgazdálkodási célokat közvetlenül szolgáló földterületek tartoznak. az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési eszközében legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolnia. A törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott területek, továbbá az Ország Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein lévő erdők övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni.

d) Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete

Kerekegyháza közigazgatási területét nem érinti a világörökségi és világörökség várományos területek övezete, szomszédjai közül Kecskemét és Lajosmizse érintett.

e) Honvédelmi és katonai célú terület övezete

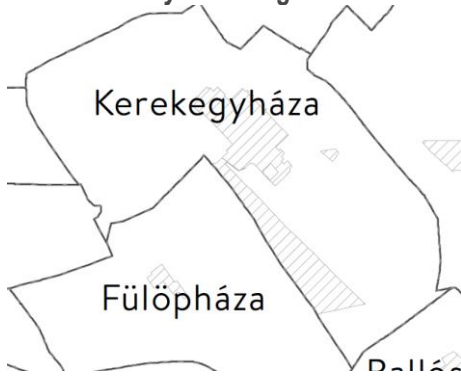

Kerekegyháza közigazgatási területét nem érinti a honvédelmi és katonai célú övezet területe, szomszédjai közül Kecskemét és Szabadszállás érintett.

1.3.2. Az országos övezeti terv részét képező, rendeleti szintű országos övezetek

A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 19. § (4) bekezdésével összhangban, az Országos Övezeti Terv részét képező országos övezeteket a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet (továbbiakban: MvM rendelet) állapította meg.

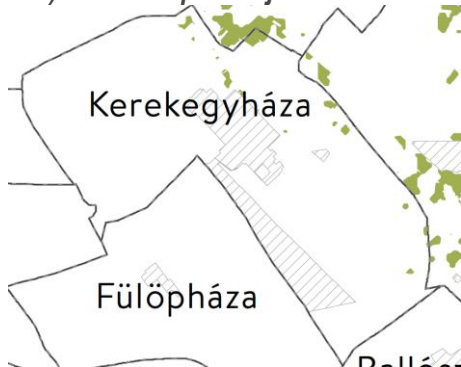
Jó termőhelyi adottságú szántók övezete

Jó termőhelyi adottságú szántók övezete

Kerekegyháza nem érintett a jó termőhelyi adottságú szántók övezetével.

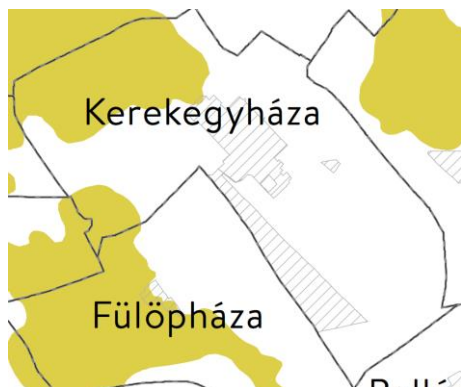
a) Erdőtelepítésre javasolt területek

Erdőtelepítésre javasolt terület övezete

Kerekegyháza közigazgatási területén az északi-északkeleti, keleti településhatár mentén vannak kisebb foltokban vannak erdőtelepítésre javasolt területek. A településrendezési eszközök készítése során az Országos Erdőállomány Adattárban nem szereplő erdőterület területfelhasználási egységeket a településfejlesztési és településrendezési célokkal összhangban - a természeti és kulturális örökségi értékek sérelme nélkül - az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területén javasolt kijelölni. Az erdőtelepítés megvalósulásáig csak az erdőtelepítés lehetőségét megőrző területhasználat folytatható, valamint erdőtelepítést elsődlegesen az élőhelynek megfelelő, természetesen kialakult őshonos fajokból álló erdőfoltok megőrzésével kell végezni.

b) Tájképvédelmi terület övezete

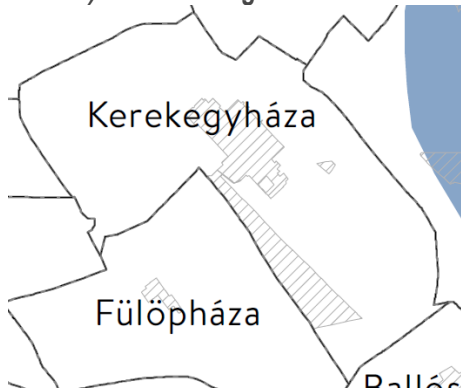

Tájképvédelmi terület övezete

Kerekegyháza közigazgatási területét 2 nagyobb összefüggő foltban érinti a tájképvédelmi terület övezete, az északi településhatár mellett és a délnyugati településhatár mellett, jórészt Kunpuszta területén. Ezen területeken a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elem együtteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit. A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében meg kell határozni:

- a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,
- a településképvédelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben a településképi követelményeket.

c) **Vízminőség-védelmi terület övezete**

Kerekegyháza területét nem érinti a vízminőség-védelmi terület övezete.

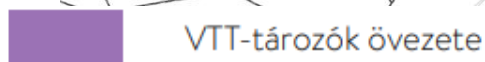
d) **Nagyvízi meder övezete**

Kerekegyháza területét nem érinti a nagyvízi meder övezete.

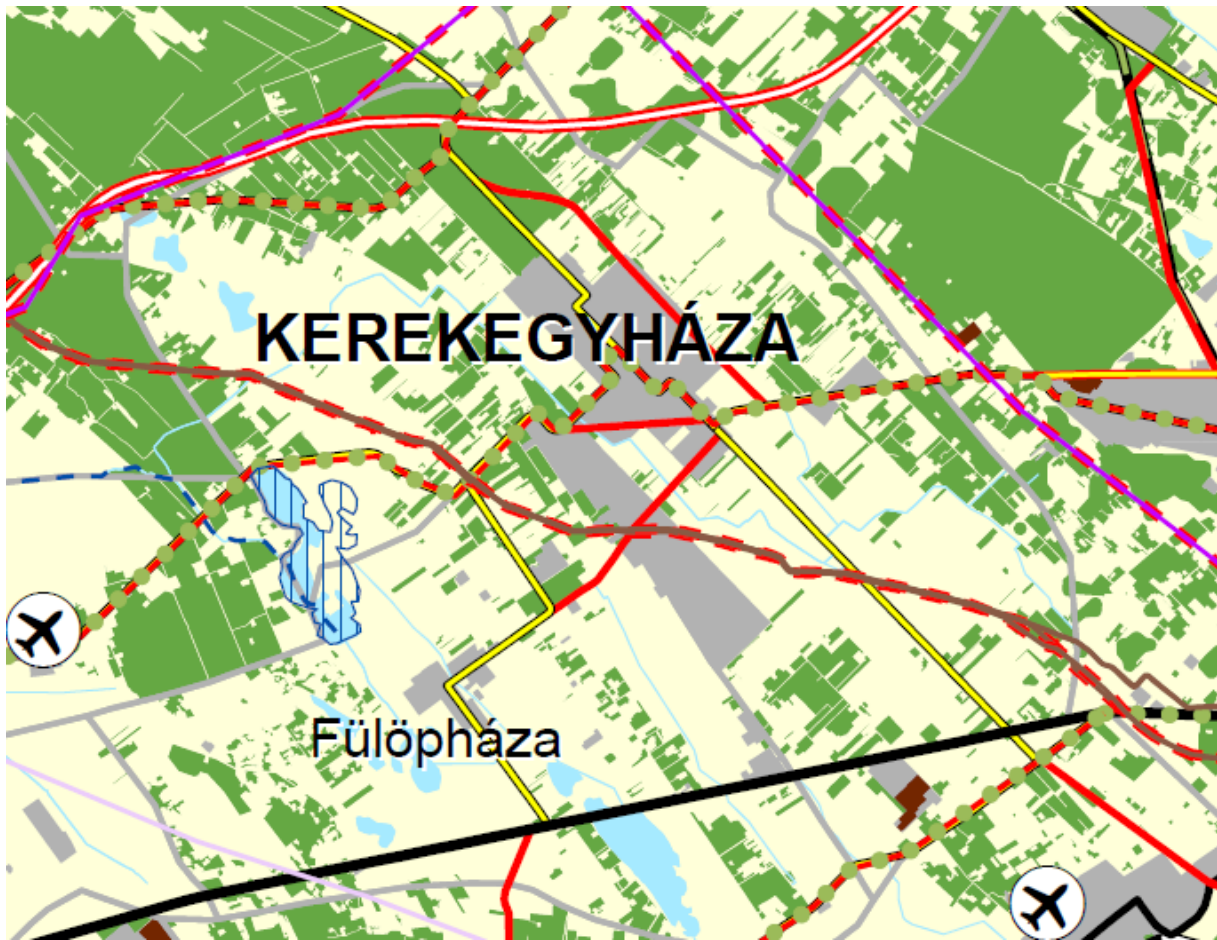

e) **VTT-tározók övezete:** Kerekegyháza közigazgatási területét nem érinti a VTT-tározók övezete

1.3.2. Bács-Kiskun Váregye Területrendezési Terve

Bács-Kiskun Megye Területrendezési Tervének (továbbiakban: BKMTTrT) célja az, hogy a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény második részében foglalt Országos Területrendezési Terv (a továbbiakban: Matr), a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet és más hatályos jogszabályok alapján meghatározza Bács-Kiskun vármegye egyes térségei terület-felhasználásának feltételeit, a műszaki infrastrukturális hálózatok és egyedi építmények összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve az erőforrások védelmére. A vármegyei területrendezési terv a térségi szerkezeti tervet, a vármegyei térségi övezeteit és az ezekre vonatkozó szabályokat tartalmazó területrendezési szabályzatot foglalja magában.

BKvTrT Kerekegyháza vonatkozó kivonata

JELMAGYARÁZAT	
Településrendszer elemei	
● Regionális térszervező központ	⊗ Térségi logisztikai központ
● Térségi térszervező központ	⊗ Tervezett térségi logisztikai központ
TÉRSÉGI JELENTŐSÉGŰ MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA-HÁLÓZAT ÉS EGYEDI ÉPÍTMÉNYEK	
Közlekedési hálózatok és egyedi építmények	
Gyorsforgalmi út	
— Meglévő	— Tervezett
Főút	
— Meglévő	— Tervezett
Térségi szerepű összekötő út	
— Meglévő	— Tervezett
Mellékút	
— Meglévő egyéb mellékút	— Tervezett egyéb mellékút
Nagysebességű vasútvonal	
— Meglévő	— Tervezett
Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya	
— Meglévő	— Tervezett
Országos vasúti mellékvonal	
— Meglévő	— Tervezett
Közös felhasználású katonai és polgári repülőtérre fejleszthető repülőtér	
☒ Meglévő	
Térségi repülőtér	
⊗ Meglévő térségi repülőtér	
Országos kerékpárút	
••• Meglévő	••• Tervezett
Térségi kerékpárút	
— Tervezett térségi kerékpárút	
Országos kikötő	
☐ Meglévő	
Térségi kikötő	
⊕ Meglévő térségi kikötő	⊕ Tervezett térségi kikötő
Kompátkelőhely	
⊕ Meglévő	
Térségi logisztikai központ	
⊗ Meglévő térségi logisztikai központ	⊗ Tervezett térségi logisztikai központ
Energetikai hálózatok és egyéb építmények	
⊕ 5-50 MW névleges teljesítő-képességű erőmű	⊕ Meglévő
⊕ Tervezett	
400 kV-os átviteli hálózati távvezeték	
— Meglévő	— Tervezett
220 kV-os átviteli hálózati távvezeték	
— Meglévő	— Tervezett
Kölaelszárító vezeték	
— Meglévő	
Földgázelosztó vezeték	
— Meglévő	
Földgázszállító vezeték	
— Meglévő	— Tervezett
Termékvezeték	
— Meglévő	
Vízi létesítmények	
Kiemelt jelentőségű vízi építmény	
▲ Meglévő	
Országos jelentőségű csatorna	
— Meglévő	
Elsőrendű árvíz-védelmi fővédvonal	
— Meglévő	
Másodrendű árvíz-védelmi fővédvonal	
— Meglévő	
1 millió m³-t meghaladó térfogatú vízkár-elhárítási célú tározó	
☐ Meglévő	
Hulladékkezelés	
Térségi hulladékkezelő	
⊕ Meglévő térségi hulladékkezelő	
ALAPTÉRKÉPI ELEMEK	
☐ Országhatár	
☐ Megyehatár	
☐ Település közigazgatási határa	
Térségi területfelhasználási kategóriák	
☐ Vízgazdálkodási térség	
☐ Erdőgazdálkodási térség	
☐ Mezőgazdasági térség	
☐ Települési térség	
☐ Sajátos területfelhasználási térség	

A BKvTrT 2024. február 27-én lépett hatályba. Öt megyei területfelhasználási kategóriát határoz meg: erdőgazdálkodási térség, mezőgazdasági térség, vízgazdálkodási térség, települési térség, valamint sajátos területfelhasználási térség - napelempark.

A BKvTrT Kerekegyháza közigazgatási területét érintően az alábbi tervezett, a térszerkezetet meghatározó elemeket nevesíti:

Távlati gyorsforgalmi utak: M8
(távlati M200) Dunavecse-
Kecskemét

Egyéb mellékút: Kerekegyháza – Fülöpháza, Kerekegyháza 5212. j. elkerülő, Kerekegyháza 5214. j. elkerülő

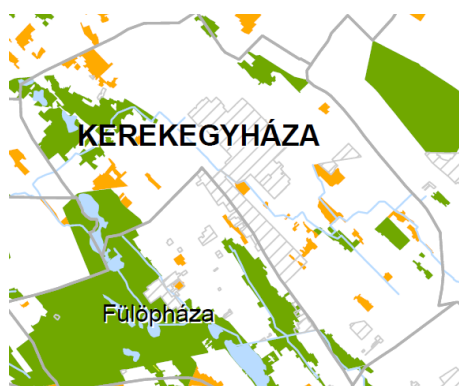
Tervezett térségi kerékpárútvonalak

Izsák - Ágasegyháza - Fülöpháza - Kerekegyháza - Ballószög – Kecskemét, Szalkszentmárton - Kunszentmiklós
- Szabadszállás - Kerekegyháza – Kecskemét-Nyárlőrinc-Lakitelek-Tiszaug-(Tiszakürt), Tass - Kunszentmiklós
- Kunadacs - Kunbaracs - Kerekegyháza – Lajosmizse

A fentiekén túl BKVmTrT térségi övezeteket is meghatároz. Ezek két fő csoportra oszthatók: országos, jogszabályban meghatározott megyei övezetek, Matr 24.§-a alapján egyedileg meghatározott megyei övezetek.

A BKVmTrT 3/1-3/8. mellékleten feltüntetett országos övezetek lehatárolását és az azokra **vonatkozó szabályokat a Matr, illetve a 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet határozza meg,**

a) ökológiai hálózat övezetei

- Ökológiai hálózat magterületének övezete
- Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete
- Ökológiai hálózat pufferterületének övezete

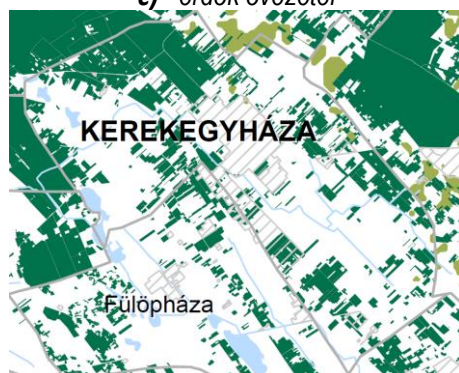
b) szántóterületek övezetei –

- Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete
- Jó termőhelyi adottságú szántók övezete

Kerekegyháza nem érintett

c) erdők övezetei

- erdők övezete
- erdőtelepítésre javasolt terület övezete

d) tájképvédelmi terület övezete

- tájképvédelmi terület övezete

e) világörökség és világörökségi várományos területek övezete
Kerekegyháza nem érintett

h) Honvédelmi és katonai célú terület övezete
Kerekegyháza nem érintett

f) vízminőség-védelmi terület övezete

Kerekegyháza nem érintett

f) Nagyvízi meder övezete

Kerekegyháza nem érintett

A BKMT rT 3/9-3/12. mellékleteiben területileg lehatárolt megyei övezetekre vonatkozó szabályokat az **MvM rendelet** tartalmazza.

g) **Ásványi nyersanyagvagyon övezete** (3/9. melléklet)

Kerekegyháza teljes közigazgatási területe az ásványi nyersanyagvagyon övezetébe tartozik. Az övezetet a településtervben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni. Csak olyan területfelhasználási egység, építési

övezet vagy övezet jelölhető ki, amely az ásványi nyersanyagvagyon távlati kitermelését nem lehetetleníti el.

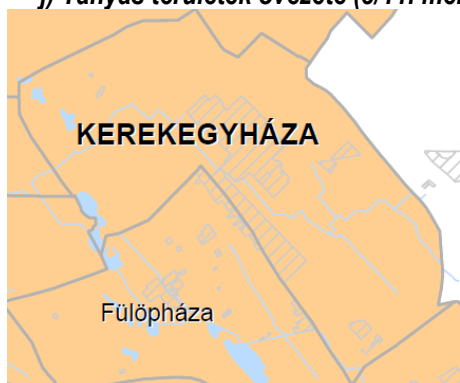
h) Rendszeresen belvízjárta terület övezete (3/10. melléklet)

Rendszeresen belvízjárta terület övezete

Rendszeresen belvízjárta területek Kerekegyháza közigazgatási területének északi, középső és keleti részén elszórtan, összességében nem nagy területen helyezkednek el. Az övezetben új beépítésre szánt terület csak akkor jelölhető ki, ha ahhoz a működési területével érintett vízügyi igazgatási szerv a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása során adott véleményében hozzájárul.

j) Tanyás területek övezete (3/11. melléklet)

Tanyás területek övezetével érintett települések

A tanyás területek övezete a vármegyei tervben azon járáásokban került kijelölésre, ahol a kijelölést megelőző legutóbbi népszámlálás alapján a mezőgazdasági jellegű külterületen élő népesség aránya az összes lakónépességhez viszonyítva az országos átlag fölött van. Ennek következtében Kerekegyháza teljes közigazgatási területe ebbe az övezetbe került besorolásra.

A tanyás területek övezetével érintett területre a tájfenntartó tanyai gazdálkodás és életmód fennmaradásának elősegítése, valamint a tanyás településszerkezet és tájkarakter megőrzése érdekében meg kell határozni:

- a településtervben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,
- az egyedi szabályokkal érintett területre a településképi rendeletben a településképi követelményeket.

k) Földtani veszélyforrás terület övezete (3/12. melléklet)

Földtani veszélyforrás terület övezetével érintett település

Kerekegyháza közigazgatási területét a földtani veszélyforrás terület övezete nem érinti.

Az **egyedileg meghatározott vármegyei övezetekre** vonatkozó szabályokat a BKVmTrT határozza meg, azok térbeli viszonyait a 3/13-3/27. melléklet tünteti fel.

l) **Városkörnyéki település együttesek övezete** (3/13. melléklet)

Kerekegyháza Lajosmizse városkörnyéki településeggyüttesébe tartozik.

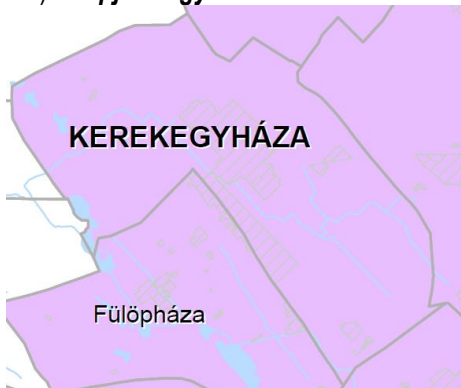
A BKVmTrT-ben feltüntetett városkörnyéki településeggyüttesek övezetéhez tartozó települések településterve készítése során – a hatályos jogszabályban előírt fejezeteken túl – olyan fejezetet is készíteni kell, amely a terv típusának megfelelően, az érintett településekkel való egyeztetések alapján azt tartalmazza, hogy a város és a vonzókörzetéhez tartozó települések milyen módon tervezik fejleszteni a vonzókörzet számára nyújtott szolgáltatásokat, legalább a középfokú oktatási és egészségügyi létesítmények, a munkahelyek, és a rekreációs és szabadidő eltöltési lehetőségek, továbbá a várostérség belső közlekedési infrastruktúrája tekintetében.

m) **Különleges eszközökkel fejlesztendő területek övezete** (3/14. melléklet)

Az övezet nem érinti Kerekegyháza közigazgatási területét.

n) **Gépjárműgyártási beszállítói terület övezete** (3/15. melléklet)

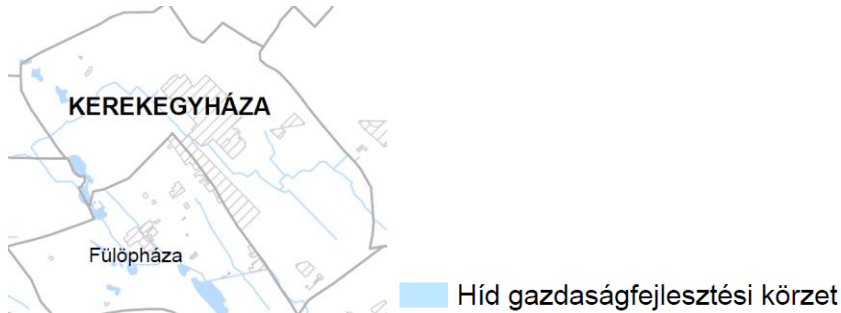

Az övezeteihez sorolt települések településrendezési terveiben a kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területegységeken, olyan építési övezetek alkalmazhatók, amelyekben a környék lakosságának, intézményeinek zavarása nélkül az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK) 2. mellékletében meghatározottnál az építési telek legnagyobb beépítettsége

legfeljebb 10%-kal nagyobb, az építési telek legkisebb zöldfelülete pedig legfeljebb 5%-kal kisebb lehet. Az érintett önkormányzatnak a településtervek készítése és módosítása során kell megjelölniük azokat a helyi sajátosságoknak megfelelő feltételeket és beavatkozásokat, amelyek nyomán biztosítható az így kijelölt területek gazdasági szempontból megfelelő hasznosítása. A gépjárműgyártási beszállítást szolgáló létesítmények kialakítása olyan, lehetőség szerint barnamezős területeken valósítható meg, amelyek nem terhelik a település lakókörnyezetét, és a környék településeiről közösségi közlekedéssel is jól elérhetők.

o) **Híd gazdaságfejlesztési körzet övezete** (3/16. melléklet)

Az övezet nem érinti Kerekegyháza közigazgatási területét.

p) **Az együtt élő négy város térségének övezete** (3/17. melléklet)

Az övezet nem érinti Kerekegyháza közigazgatási területét.

q) **Kötött pályás gazdasági terület övezete** (3/18. melléklet)

Az övezet nem érinti Kerekegyháza közigazgatási területét.

r) **Általános turisztikai fejlesztés övezete** (3/19. melléklet)

A turisztikai fejlesztés céljából kijelölt, a (2) bekezdésben szereplő egyedileg meghatározott vármegyei övezetekhez sorolt települések településrendezési eszközeiben, településtervében a kereskedelmi, szolgáltató gazdasági használatú területen, a (2) bekezdésben foglalt esetekben olyan építési övezetek jelölhetők ki,

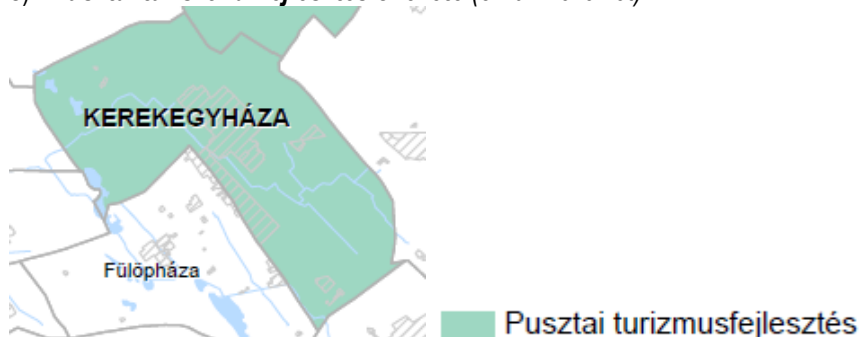
amelyekben a környék lakosságainak, intézményeinek zavarása nélkül az OTÉK 2. mellékletében meghatározottnál az építési telek legnagyobb beépítettsége legfeljebb 10%-kal nagyobb, legkisebb zöldfelülete pedig legfeljebb 5%-kal kisebb lehet, ha azokon a gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozása NACE Rev.2 rendszerének létrehozásáról és a 3037/90/EGK tanácsi rendelet, valamint egyes meghatározott statisztikai területekre vonatkozó EK-rendeletek módosításáról szóló, 2006. december 20-i 1893/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelete által létrehozott TEÁOR '08 rendszerében az „5510 Szállodai szolgáltatás” kategóriájába tartozó tevékenység céljára szolgáló, illetve a vendéglátást és gyógyturizmust, a turisztikai infrastruktúra fejlesztését szolgáló más kereskedelmi, vagy szolgáltató építmény kerül elhelyezésre.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt kedvezmény igénybevételével érintett egyedileg meghatározott vármegyei övezetek, és a kedvezmény érvényesíthetőségének területei:

a) A 3. melléklet 19. pontjában feltüntetett Általános turisztikai fejlesztés övezetébe tartozó, a vármegye városainak közigazgatási területén belül fekvő barnamezős területen alkalmazható.

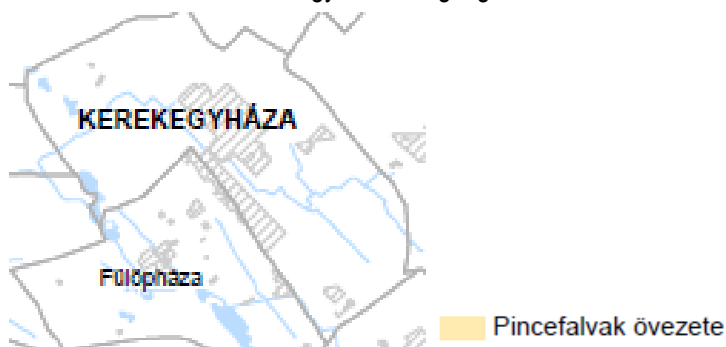
b) A 3. melléklet 20. pontjában feltüntetett Pusztai turizmusfejlesztés övezetébe tartozó Bugac, Bugacpusztaháza, Felsőlajos, Fülöpházab, Jakabszállás, Kerekegyháza, Kunszállás, Kunszentmiklós, Lajosmizse, Móricgát, Solt és Szank települések közigazgatási területén belül alkalmazható.

s) **Pusztai turisztikai fejlesztés övezete** (3/20. melléklet)

t) **Pincefalvak övezete** (3/21. melléklet)

Az övezet nem érinti Kerekegyháza közigazgatási területét.

u) **Gyógyhelyek és gyógyfürdők övezete** (3/22. melléklet)

Az övezet nem érinti Kerekegyháza közigazgatási területét.

v) **Duna menti térség övezete** (3/23. melléklet)

Az övezet nem érinti Kerekegyháza közigazgatási területét.

w) **Natúrpark terület övezete** (3/24. melléklet)

Az övezet nem érinti Kerekegyháza közigazgatási területét.

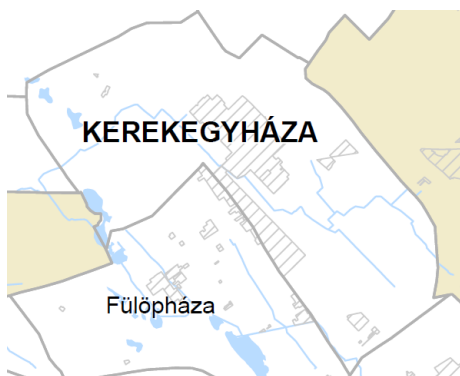
x) **Napelempark elhelyezésére szolgáló különleges övezet** (3/25. melléklet)

A 3. melléklet 25. pontjában feltüntetett Napelempark elhelyezésére vizsgálat alá vonható települések övezetéhez tartozó települések településrendezési eszközeiben, településtervében akkor jelölhető ki napenergia hasznosítása érdekében különleges beépítésre szánt, vagy különleges beépítésre nem szánt megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület, ha az alábbi feltételeket együttesen teljesíti:

- a) a kijelölés legfeljebb 10 AK/ha értékű mezőgazdasági, ide nem értve a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 9. § (2) bekezdésében szereplő esetet, vagy felhagyott külterületi korábban beépített területen történik,
- b) védett természeti területet, valamint Natura 2000 területet nem érint,
- c) a kijelölést más jogszabály nem tiltja és
- d) a térségi tervekkel való összhang fennáll.

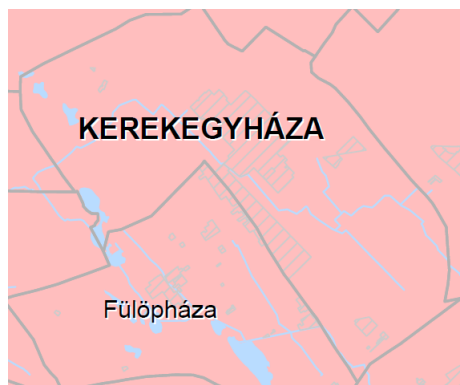
y) **A geotermikus energia hasznosítását szolgáló övezet (3/26. melléklet)**

A geotermikus energia hasznosítását szolgáló övezet

Az övezet nem érinti Kerekegyháza közigazgatási területét.

k) **A klímaváltozással fokozottan érintett térség övezete (3/27. melléklet)**

Klímaváltozással fokozottan érintett térség övezete

A 3. melléklet 27. pontjában feltüntetett Klímaváltozással fokozottan érintett térség övezetébe tartozó településeken – e rendelet 2. § 8. pontja szerinti indokok alapján – a vízmegtartó vízgazdálkodás és a víztakarékos mezőgazdálkodás elterjesztése olyan kimagaslóan fontos cél, amit az érintett települések településfejlesztési koncepciójában, integrált településfejlesztési stratégiájában, településfejlesztési tervében is szerepeltetni kell.

1.3.3. Területrendezési tervek és a településrendezési eszközök közötti összhang megteremtése

A területrendezési tervek közötti összhangot, illetve a településrendezési tervek ezekhez való illeszkedését egyrészt az egyes lehatárolt térségek százalékban kifejezett területi átfedésével, másrészt a vonalas létesítmények azonos helyen való megjelenítésével (azaz területbiztosításával), harmadrészt bizonyos övezetek adott – védett – területen való kijelölésének tilalmával kell biztosítani.

A településrendezési tervek készítésekor ezeket az illeszkedési követelményeket kell bizonyítani, területi mérlegek számításával és alátámasztó térképekkel.

Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (Matrt) alapvetően átrendezte a hazai területrendezés elveit, tervezési és egyeztetési folyamatait. Ennek a megújításnak célja az ország és a kiemelt térségek tervei összhangjának erősítése, a vármegyék területrendezési terveinek egyidőben történő készítése a törvényben meghatározott és felülvizsgált keretek szerint. Ennek a folyamatnak a részeként készült el Bács-Kiskun vármegye Területrendezési Terve is.

Kerekegyháza településtervének elkészítése során kiemelt feladat a magasabb szintű tervekkel való összhang biztosítása.

A megfeleltetés érdekében a jelenleg még nem erdőövezetbe sorolt területeket lehetőleg át kell sorolni erdőövezetbe. A hatályos tervben erdőövezetbe sorolt területeket, amelyek már nem erdő művelési ágban nyilvántartottak és nem részei az erdők övezetének, vissza lehet sorolni mezőgazdasági övezetbe.

1.3.4. Településrendezési módosítási igények alakulása

Kerekegyháza településrendezési eszközei 2003-ban lettek jóváhagyva, teljes körű felülvizsgálat nem volt. Részterületi módosítások történtek folyamatosan.

1.4 Tervi előzmények, érvényes településfejlesztési döntések és azok érvényesülése

Kerekegyháza településfejlesztési koncepcióval és településrendezési tervvel (településszerkezeti terv, szabályozási terv, helyi építési szabályzat) rendelkezik. A településfejlesztési koncepciót és a településrendezési tervet 2003. év decemberében hagyta jóvá Kerekegyháza Város Képviselő-testülete. A terv a jóváhagyása óta többször módosult. Integrált településfejlesztési stratégia nem készült, a települési arculati kézikönyvet és településkép-védelmi rendeletet az önkormányzat 2017. év végén elfogadta.

1.4.1. A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai

Mivel településfejlesztési stratégia nincs, az elemzés csak a településfejlesztési koncepcióra vonatkozik.

1. Lakóterületi fejlesztések:

idézet a koncepcióból: (pirossal)

- Egyes kialakult, de kisebb telekmélységű utcákban igényként jelentkezett, hogy kisebb alapterületű telkeket alakíthassanak ki az övezetben eddig megengedettnél
- A keleti és a nyugati belterületi határokon olyan utak húzódnak, melyek szilárd burkolatot kaptak és a közműveket is bevezették. Ezért az utakon túli területen külterületi, de beépítésre szánt, a falusias lakóövezetbe tartozó övezetek kijelölhetők.

Értékelés: A megállapítás jelenleg is aktuális. Falusias lakóterületen a kialakítható legkisebb telekterület a TÉKA szerint nem lehet kisebb 900 m-nél, ezért javasolt kijelölni Lke kertvárosias lakóterületeket is, ahol már 600 m² területű telkek is kialakíthatók.

2. Vegyes területek:

idézet a koncepcióból:

- A történeti központ a távlatban is elsősorban az állandó lakosok ellátását kell, hogy biztosítsa. Az igazgatás, oktatás és művelődés létesítményeinek bővítése, új épületek, épületrészek építése jelenlegi telkükön, illetve közvetlen környezetükben oldandó meg.
- A Fő utca – Szent István tér találkozásánál folyamatosan alakuló központban a közterületek rendezése, a nagy burkolt felületek megszüntetése, parkolóhelyek kiépítése jelenti a legfontosabb fejlesztési feladatot.
- A folyamatosan bővülő városközpontnak meghatározó eleme lehet egy középfokú, mezőgazdaságra, idegenforgalomra szakosodott oktatási, felnőttképzési intézmény.
- Ugyancsak biztosítani kell a felnőttek, a csökkent munkaképességűek oktatását, képzését, foglalkoztatását is.

Értékelés: Részben megvalósult, de a településközpont fejlesztése folyamatos feladat. Az intézményeket javasolt VI intézményi övezetbe átsorolni. Ahol az intézmény többségében lakásokat tartalmaz tömbben helyezkedik el, vagy az épületben lakás is van, javasolt továbbra is a Vt településközpont egyes övezet megtartása.

3. Gazdasági területek:

idézet a koncepcióból: (pirossal)

A külterületeken kijelölt gazdasági övezetekben – ha ez a város állattartási rendeletében foglaltaknak és a mindenkori állategészségügyi előírásoknak is megfelel – nagyüzemi állattartó telepeknek is helyt kell adni.

Értékelés: Megvalósult, de az állattartó telepek lakóterületekhez való közelsége konfliktusok forrása. Az állattartó telepek K-Mű különleges beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi területbe átsorolása javasolt az ipari területektől

lényegesen eltérő szabályozással. A lakóterületek közelében lévő állattartó telepek fejlesztéseit korlátozni javasolt, a távoli, külterületi telepek fejlesztését elő kell segíteni.

A külterületi területfelhasználási változtatási igények elsődlegesen az ipari, illetve mezőgazdasági termelés és az idegenforgalom szerepének változásából származnak. Részben növekedett a táj értékeit kihasználni szándékozó idegenforgalmi fejlesztési igény, ugyancsak nőtt a gazdasági területek iránti érdeklődés, illetve csökkent a város keleti határán korábban megfogalmazott állattartási szándék.

Értékelés: Kerekegyháza méretéhez képest nagy kiterjedésű gazdasági területekkel rendelkezik, melyek jó része a Fülöpházával közös igazgatási határon helyezkedik el. Ezek egy része azzal a szándékkal került kijelölésre, hogy ott állattartó telepek (elősorban baromfi) létesüljenek. Ez nem valósult meg, ezért javasolt a nagy kiterjedésű ipari területek visszaszorolása mezőgazdasági területbe ott, ahol semmiféle építési tevékenység nem történt. A bekötőút melletti ipari gazdasági területhez kapcsolódóan egy kompaktabb ipari terület kijelölése javasolt, csereterületként felhasználhatók a településhatár melletti területek. Általánosságban javasolt a már beépített ipari telephelyeket a tevékenységüknek jobban megfelelő Gipe (egyéb) vagy Gá (általános) gazdasági övezetbe átsorolni. A Gksz övezetek megtartása csak ott indokolt, ahol ez a lakó funkciót nem zavarja-

4. Különleges területek:

A településszerkezeti terv e területfelhasználási kategóriába sorolta

- *a temető területét*
A temető nagyrészt kihasznált, bővítését a meglévőtől nyugati irányban terveztük, így összefüggő, egységes sírkert alakítható ki.
- *a sportterületet, mely a Dózsa és Kölcsey utcák között, lakóterületbe ékelődve található. A sportpálya megtartása kiépítettsége, a közeli iskolához való kötődése miatt is indokolt. Új szabadidős, rekreációs területet javasolt a terv a Park és Farkas I. utcák közötti területen az északi városrészben.*
- *homokbánya területe*

Értékelés: A sportolási célú területet javasolt továbbra is beépítésre szánt különleges övezetben tartani. A temetőt javasolt Kb-T különleges beépítésre nem szánt területbe átsorolni, bővítési területét az Akácfa utca ÉK-i oldalán kijelölni beépítésre nem szánt területként. Ezzel összefüggésben a vármegye területrendezési tervében szereplő elkerülő utat javasolt északkeleti irányban a lakóterületektől távolabb kijelölni. A homokbánya Kb-B különleges beépítésre nem szánt övezetbe átsorolása indokolt. A K-ID övezet átnevezése és bővítése indokolt K-Tur turisztikai célú különleges beépítésre szánt területként.

5. Közlekedési és közmű területek:

idézet a koncepcióból: (pirossal)

- *A Kecskeméti kistérségben térszerkezeti szempontból meghatározó elem az M5-ös autópálya, melynek környezete rohamosan fejlődő terület. E főhálózatot egészítheti ki az M8-as gyorsforgalmi út, melynek tervezett nyomvonala a város északi részén a belterülettől cca. 1,0 km-re, a kunpusztai térséget is érintve halad majd. E nyomvonal további pontosítása a táj- és természetvédelem, a város egyik húzóágazatának tekinthető idegenforgalom szempontjainak figyelembevételével nem kerülhető el.*

Értékelés: A fentiek jelenleg is aktuálisak, az M8-as út megépülésével egyidejűleg meg kell valósítani a várost északkelet felől elkerülő UTAT, MERT Kerekegyháza teljes értékű csomópontot kap, így a tőle délre és nyugatra lévő települések (Ballószög, Ágasegyháza, Fülöpháza) Kerekegyháza érintésével tudják az M8-as utat elérni.

A terv jelöli a város ellátásában meghatározó szerepet betöltő közművek helyét, védőtávolságát.

Értékelés: A közművek céljára kialakított telkeket át kell sorolni Közm. közmű területbe.

6. Táji-, természeti és zöldfelületi fejlesztés:

idézet a koncepcióból: (pirossal)

A település zöldfelületi rendszerét a közkertek, közparkok rekonstrukciójával és a közterületek rendezésével, fasor-rekonstrukcióval, ill. telepítéssel kell fejleszteni összhangban azzal a településfejlesztési célkitűzéssel, hogy Kerekegyháza a kunsági táj adta vonzerőt jobban kiaknázva növelje a kül- és belföldi idegenforgalom szerepét, és erősítse a városias karaktert. A rendezett, ápolts közterület az ott élő lakosság számára is szemléletformáló jelentőségű.

A városszerkezetet hangsúlyozó, karaktert adó vonalas zöldfelületi elemek, zöldfelületi kapcsolatok létrehozása, a zöldsávok fejlesztése elsődleges feladat. A meglévő zöldfelületi létesítmények felújítása, a központban lévő 4 térszöglet közkertjeinek és intézménykertjeinek felújítása, átépítése a meglévő értékes fás növényállomány védelmével a városközpont rendezéséhez elengedhetetlen. A központtól távolabbi lakóterületeken új közkertekre van szükség. Az iparterületeket, munkahelyi területeket a zöldfelületek, a kertek kiépítésével, fásítással, ipari szolgalmi utak építésével kell rendezni. Hasonlóan fontos a szegélyterületek rendezése és a külterületi, idegenforgalmi-turisztikai zöldfelületi kapcsolatok kiépítése. Az új beépítésre kijelölt lakóterületeket, az itteni közterületeket jóval a beépítések megkezdése előtt fásítani kell.

Értékelés: A megvalósítás folyamatos, a célok még mindig aktuálisak. A magántulajdonú területeken meglehetősen nehézkes és körülményes közparkokat, közkerteket kialakítani, mert nem kívánják "leadni" a területüket erre a célra. Javasolt új zöldterületek kijelölése a tervben, de ez kártérítési kötelezettséggel járhat, célra vezetőbb a zöldfelületek településrendezési szerződés keretében való megvalósítása. A közösségi zöldfelületek kialakítása után is be lehet építeni ezeket a rendezési tervbe.

Mezőgazdasági területeken történő építkezések:

idézet a koncepcióból: (pirossal)

Kerekegyháza külterülete rendezési javaslatának egyik fő kérdésköre a terület turizmus által történő terhelhetőségére irányul.

A mezőgazdasági rendeltetésű területek tervezett övezetei az alábbiak:

- MK: kertgazdasági övezet, 3000 m² kiterjedést el nem érő földrésztetek (volt zártkertek),*
- MT: tanyás övezet, 6000 m², vagy annál nagyobb kiterjedést elérő földrésztetek,*
- MTI: tanyás idegenforgalmi övezet, új tanya kialakítása legalább 50000 m², vagy annál nagyobb összefüggő földrésztet esetén lehetséges, maximális beépítettség 2%,*
- MNI: idegenforgalmi övezet, a szervezett idegenforgalmat kiszolgáló létesítmények területe, tanyaépítés tilos.*

A külterület legnagyobb kiterjedésű része az MT és az MTI övezet, ahol a gazdálkodás kívánatosnak tartott módja: az övezetben csak talaj- és környezetkímélő – az integrált növényvédelmet betartó – mezőgazdasági művelési tevékenység folytatható.

Értékelés: A koncepciónak ez a leginkább átértékelendő része. Már az OTÉK is átszabályozta a mezőgazdasági területeket és az azon folytatható építési tevékenységeket, elhelyezhető rendeltetéseket, amit az új építészeti törvény és a TÉKA tovább cizellál, tovább szigorít. A mezőgazdasági terület alap rendeltetése a mezőgazdasági tevékenységhez szükséges feltételek megteremtése, és nem az idegenforgalom, valamint az ott lakás biztosítása. Lakóépület csak mezőgazdasági termeléshez kötve építhető, a szükséges telekterületek is 1, valamint 2 ha-ban lesznek minimalizálva. Ugyanakkor az új szabályozás elismeri a meglévő tanyákat, függetlenül a hozzájuk tartozó telekterületektől. Lehet teret biztosítani a tanyasi turizmus számára is, de új tanyákat létesíteni már csak szigorú feltételek mellett akkor lehet létesíteni, ha erről az önkormányzat előzetesen dönt. A döntéstől számított 2 éven belül a tanyát meg kell építeni úgy, hogy azon a mezőgazdasági termeléshez kötődő egyéb

épületek (magtrárok, raktárak, hűtőház, stb.) is megépüljenek, ne csak a lakóház. Amennyiben ez nem teljesül, a terület újra általános mezőgazdasági területté válik.

A hatályos és a készülő szabályozás is 3 féle övezet kialakítását teszi lehetővé (amelyeken belül lehetnek további alövezetek). Az általános mezőgazdasági, amely az árutermelő mezőgazdaság színtere, a kertes mezőgazdasági, amely a kis- és családi gazdaságok területe, mely vegyes művelési ágú, kisebb telkes többnyire kert, szőlő, gyümölcsös művelési ágú telkekből álló területegység, valamint a tájgazdálkodási mezőgazdasági területből, amely a védett, természetvédelmi, Natura 2000 területekből álló területegység. Ezekben a területeken lakóház nem építhető, és egyéb építmény, épület elhelyezését is megtilthatja az önkormányzat helyi rendeletében. Ezért nagy jelentőségű, hogy tanya bármely területegységen elhelyezkedhet, még erdőben is.

Összegezve: Nem célszerű idegenforgalmi mezőgazdasági területet szabályozni, a meglévő idegenforgalmi területeket (pl. Kunsági major) beépítésre nem szánt különleges turisztikai célú területbe javasolt átsorolni. A védett területeket (Kunpuszta) tájgazdálkodási mezőgazdasági, a meglévő kertsképeket mezőgazdasági kertes övezetbe, a többi területet egységesen általános mezőgazdasági területbe javasolt átsorolni. Ezzel a szabályozás egyszerűbbé válik összhangban a magasabb szintű jogszabályok előírásaival.

1.4.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

Településfejlesztési és településrendezési szerződések nincsenek. A hatályos településrendezési eszközök teljes körű felülvizsgálata Kerekegyháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének határozata alapján elkezdődött.

1.4.3. A hatályban lévő településrendezési eszközök

Településszerkezeti terv (T): Kerekegyháza Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2003. december 11-én határozattal hagyta jóvá. A dokumentum jóváhagyása óta eltelt 20 évben többször módosult

Helyi építési szabályzat (HÉSZ) és a mellékletét képező szabályozási terv (SZT): Jóváhagyva Kerekegyháza Város Önkormányzata Képviselő-testületének 25/2003(XII.11.) számú rendeletével. A HÉSZ és szabályozási terv többször, több tervező közreműködésével módosult:

1.4.4. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek

A 2003-ban jóváhagyott szerkezeti terv alapján

„A szerkezeti tervben meghatározott új hálózati elemek

Az alap szerkezeti tervben meghatározott új hálózati elemek, mint az M8 autópálya, a települést elkerülő út nem valósultak meg, nyomvonaluk aktualizálása után továbbra is be kell építeni a tervbe

A terület-felhasználás

- A tervben kijelölt lakóterület fejlesztési területek részben beépültek, de több terület - valószínűleg a magántulajdon miatt - nem épült be. Ezeket a településtervben továbbra is lakóterületként javasolt fenntartani, tekintettel arra, hogy az új törvényi és kormányrendeleti szintű szabályozás nagyon megnehezíti új beépítésre szánt területek kijelölését. Célszerű teleksorral zárni a lakóterületeket mind az Akácfa utca északkeleti oldalán, mind a település délnyugati oldalán a Kölcsey utcával párhuzamos új utca kialakításával, kétoldali beépítésével. A kisebb telekterület igénye miatt itt kertvárosias lakóterület kijelölése célszerű. Ezekkel a kiegészítésekkel a terv hosszú távon képes biztosítani a jelentkező építési telekigényeket.
- Az ezt megelőző településrendezési tervben szereplő lakó tartalékterületeket továbbra is meg kell tartani tartalékterületként annak érdekében, hogy az el ne épüljön.
  - A külterületen a mezőgazdaság működőképességét, a mezőgazdasági vállalkozások fejlődését segítő terület-felhasználást célozott meg a terv, amelyet továbbra is biztosítani kell a szigorúbb jogi környezetben is.
  - Az idegenforgalmi tanyás területek átsorolása javasolt, a hatályos terv szerinti területfelhasználás nem tartható fenn.

- A gazdasági területek kiterjedése és elhelyezkedése a település méretéhez képest nagy és terjedős, ennek kompaktabbá tétele és bizonyos területeken ennek érdekében történő mezőgazdasági övezeti visszatorlasztása indokolt.
- Új ipari-gazdasági terület kijelölése a tervezett papíripari gyár melletti területen indokolt.
- A terven a valóságosnál sokkal kevesebb erdő szerepel. A meglévő erdőket-figyelemmel a vármegye területrendezési terére- erdő övezetbe kell sorolni.

1.5. A település demográfiai helyzete

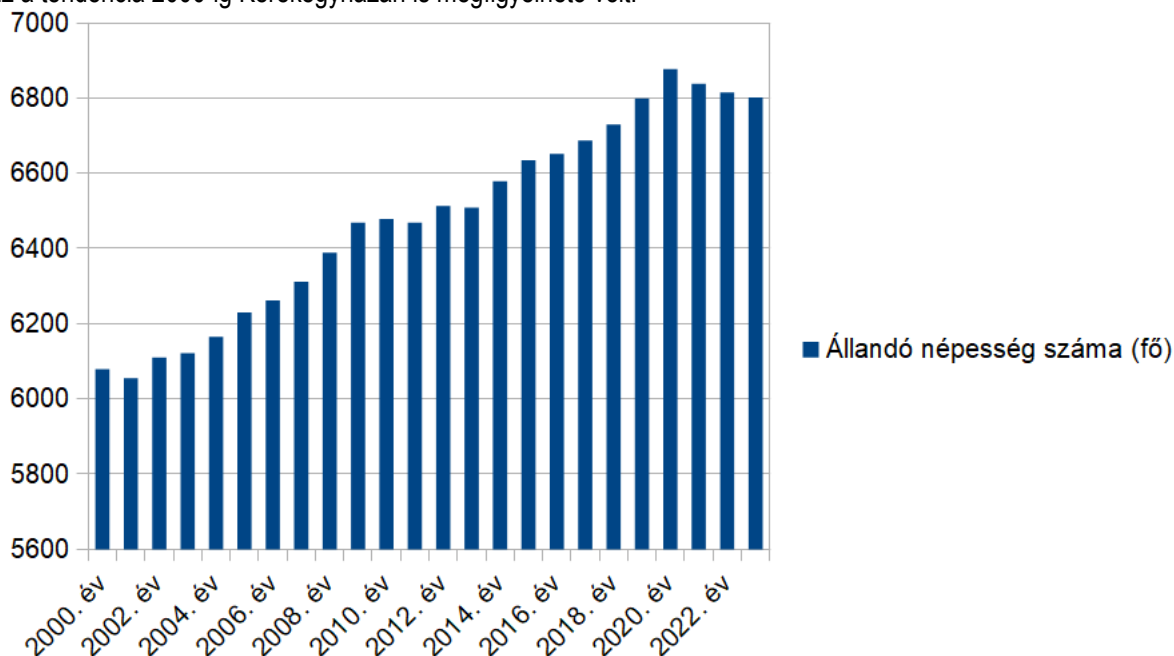
1.5.1. Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség

Kerekegyháza állandó népesége 2024. január 1-én 6802 fő volt.

Demográfia, népesesség

„Az 1980-as évek eleje óta Magyarország lakóinak száma egyre kevesebb. 1981 és 2012 között közel 750 ezer fővel csökkent a népesesség.” (KSH Népeségtudományi Kutató Intézet: Demográfiai Portré 2012)

Ez a tendencia 2000-ig Kerekegyházán is megfigyelhető volt.

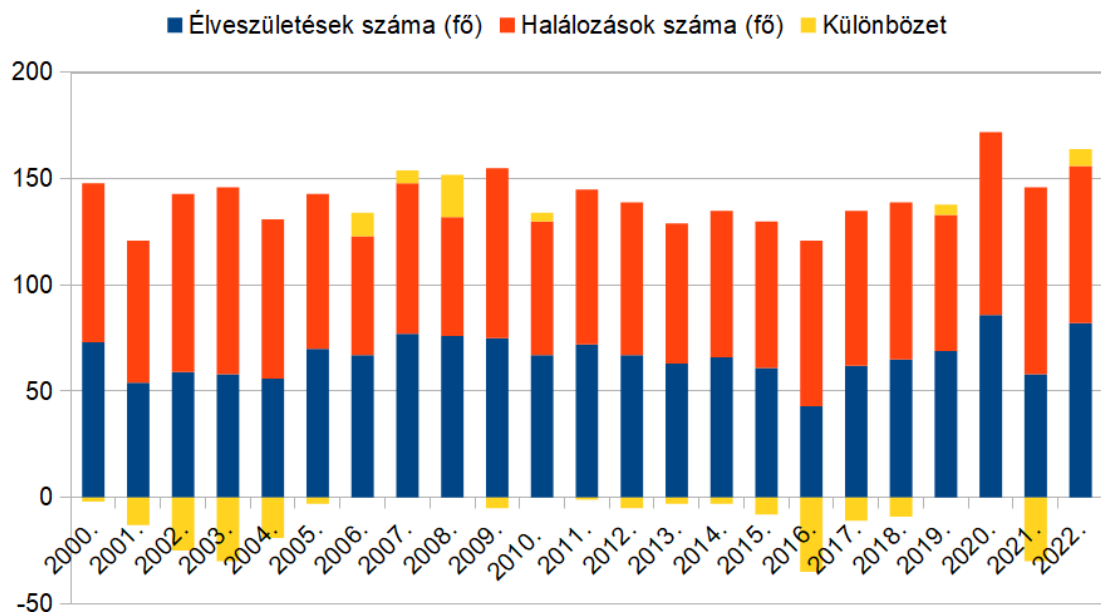
Mutatók	Időszak					
	2000. év	2010. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év
A település területe (km ²)	61,63	81,28	81,28	81,28	81,28	81,28
Állandó népesesség száma (fő)	6079	6479	6877	6838	6815	6802

2000. évben 6079 fő, 2020. január elsején 6877 fő, 2023. év végén 6802 fő volt. Ez 11,9 %-os növekedés, ami biztató. Az emelkedő tendencia folyamatos, de 2022. és 2023. években visszaesés volt tapasztalható. A változást az alábbi ábra szemlélteti. Feltehetően a 2014. óta tapasztalható népesedéspolitikának köszönhetően a lakosságszám egyenletesen emelkedett. A 2010 óta a 323 fős emelkedés a belterület nagyságára (4106731 m²) vetítve hektáronként 1,3 fő növekedést jelent.

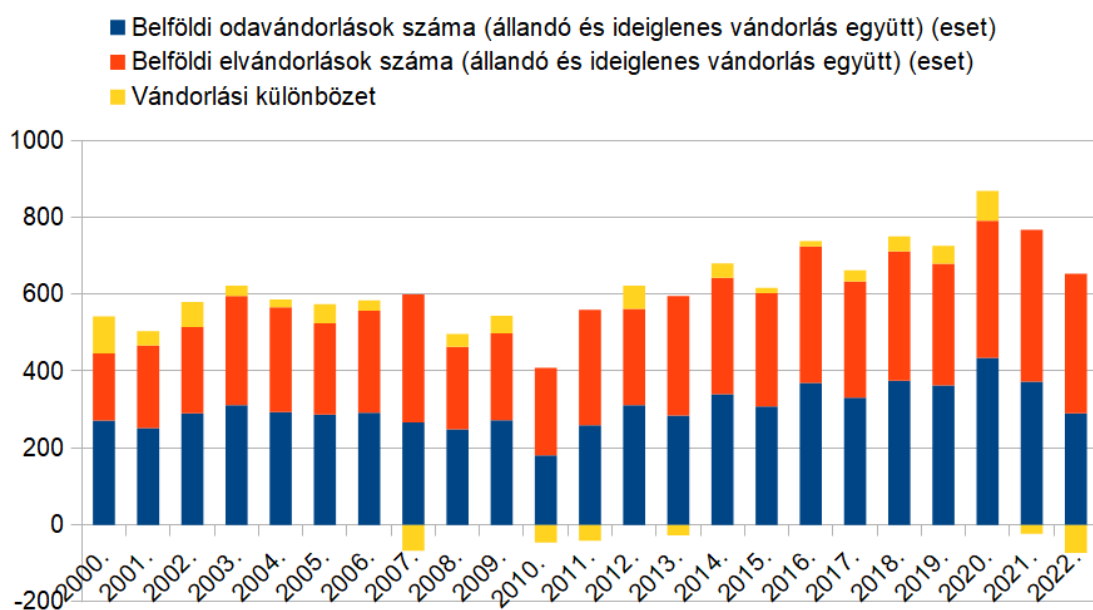
Természetes népmozgalom:

A népesség számának alakulását meghatározó mutatószámok egyike a természetes szaporodás, mely az élve születések és halálozások különbségéből adódik, másik része a vándorlási egyenleg, mely a be- és elvándorlások közötti eltérést mutatja.

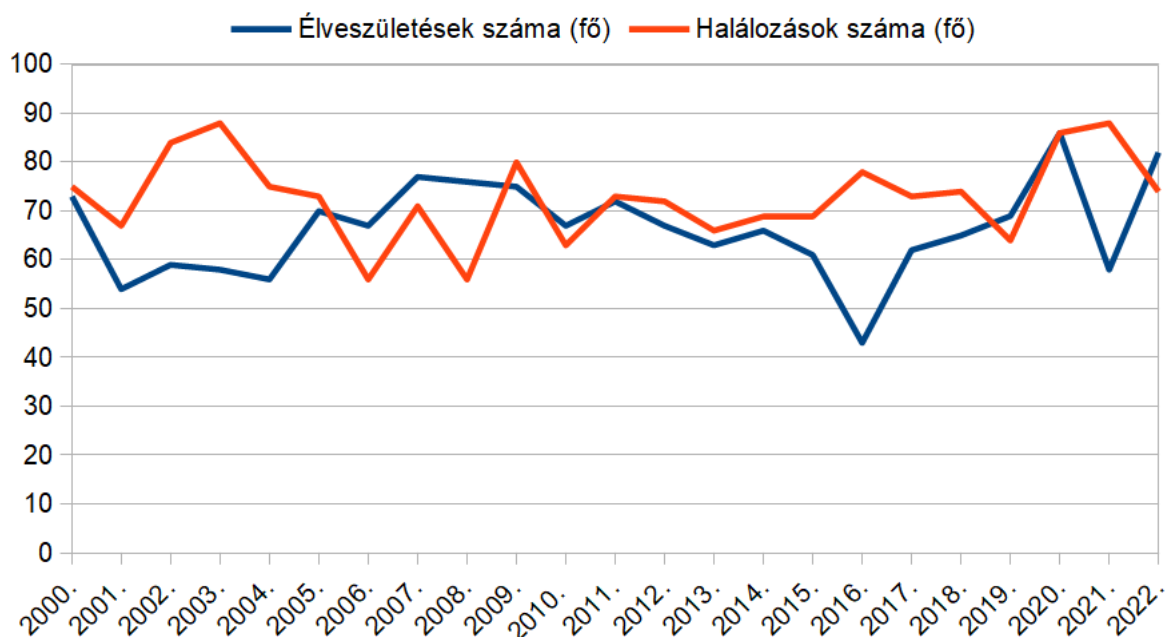
Mutatók	Időszak																							
	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	
Élveszületések száma (fő)	73	54	59	58	56	70	67	77	76	75	67	72	67	63	66	61	43	62	65	69	86	58	82	
Halálozások száma (fő)	75	67	84	88	75	73	56	71	56	80	63	73	72	66	69	69	78	73	74	64	86	88	74	
Különbözet	-2	-13	-25	-30	-19	-3	11	6	20	-5	4	-1	-5	-3	-3	-8	-35	-11	-9	5	0	-30	8	-148

Mutatók	Időszak																							
	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	
Belföldi odavándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) (eset)	271	252	290	311	293	287	292	266	248	272	181	259	311	284	340	308	369	331	375	363	434	372	290	6999
Belföldi elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) (eset)	175	214	224	284	273	237	265	333	215	226	227	300	251	311	302	295	355	302	336	316	357	395	363	6556
Vándorlási különbözet	96	38	66	27	20	50	27	-67	33	46	-46	-41	60	-27	38	13	14	29	39	47	77	-23	-73	443

Vándorlási különbözet alakulása 2000-2022. Között (forrás: KSH)

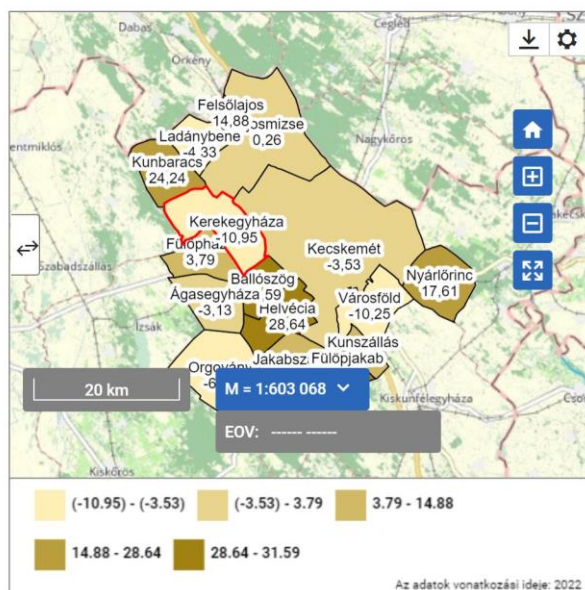
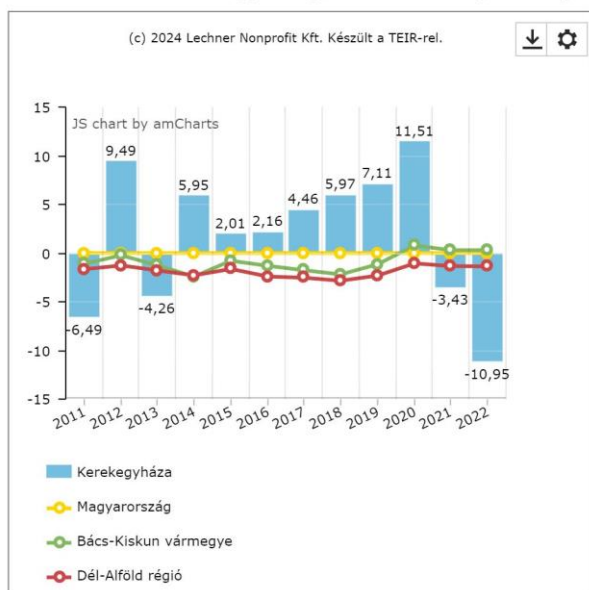
Születési-halálozási különbözet alakulása 2000-2012. Között (forrás: KSH)

A vándorlási egyenleg (VE) és a természetes szaporodás (TSZ) viszonya szerint megkülönböztethetők azok a térségek, amelyekben:

- (+) VE és (+) TSZ: demográfiai szempontból fejlődő térség
- (-) VE és (-) TSZ: demográfiai szempontból erodáló térség
- (+) VE és (-) TSZ: demográfiai szempontból befogadó térség
- (-) VE és (+) TSZ: demográfiai szempontból kibocsátó térség

Mivel a vándorlási különbözet 443, a születési-halálozási különbözet -148, egyértelmű, hogy a népesség növekedés a bevándorlásból adódik. Kerekegyháza fentiek alapján demográfiai szempontból befogadó térségnek tekinthető.

Belföldi vándorlási egyenleg, ezer lakosra (ezrelék) - TEIR mutatók

A népesség struktúrája:

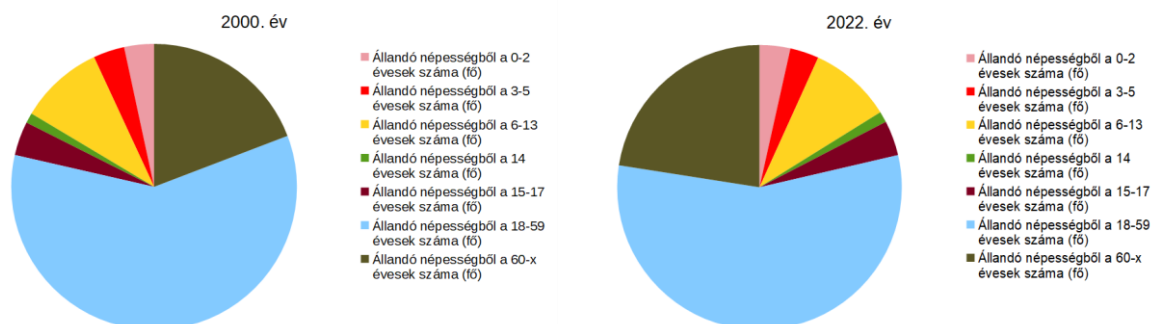
Az alábbi táblázatból és diagramokból látható, hogy a gyermekkorúak száma az elmúlt 20 évben többé-kevésbé állandósult, az idős népesség száma pedig emelkedett, ebből a lakosság elöregedését feltételezhetjük. Az aktív korúak száma (18-59 év) viszonylag magas, a teljes lakosság 56,11 %-a, így az adott korcsoport egyszerre, nagy

tömegben fog ráterhelődni nyugdíjazáskor az ellátó rendszerre. Az előregedési folyamat folytatódásával jelentős problémák jelentkezhetnek a munkaerőpiacon és a szociális ellátó rendszerben, ami generációs problémákat is okozhat. A nyugdíjas kort, az öregkort mint szegénységi kockázatot kell figyelembe venni.

A születésszám alacsony szinten állandósulása összefügg a késői önállósulással, az élettársi kapcsolatok és egyedül élés elterjedésével, a tanulási idő meghosszabbodásával és ennek okán a szülések időbeli kitolódásával.

A társadalom előregedése folyamatos, ezért települési szinten is fel kell készülni az idős- és szociális ellátás feltételrendszerének erősítésére.

Időszak	Mutatók							Állandó népesség száma (fő)
	Állandó népességből a 0-2 évesek száma (fő)	Állandó népességből a 3-5 évesek száma (fő)	Állandó népességből a 6-13 évesek száma (fő)	Állandó népességből a 14 évesek száma (fő)	Állandó népességből a 15-17 évesek száma (fő)	Állandó népességből a 18-59 évesek száma (fő)	Állandó népességből a 60-x évesek száma (fő)	
2000. év	205	215	579	70	233	3610	1167	6079
2001. év	194	201	584	76	221	3604	1175	6055
2002. év	200	208	586	77	239	3646	1154	6110
2003. év	182	214	587	73	229	3686	1151	6122
2004. év	189	207	601	67	222	3727	1152	6165
2005. év	209	205	591	77	213	3765	1170	6230
2006. év	216	193	591	73	211	3793	1185	6262
2007. év	238	191	576	66	217	3841	1183	6312
2008. év	240	208	575	73	219	3871	1203	6389
2009. év	237	231	564	84	214	3924	1215	6469
2010. év	231	248	565	66	222	3895	1252	6479
2011. év	219	248	577	73	222	3846	1284	6469
2012. év	218	249	584	80	224	3846	1312	6513
2013. év	219	237	588	74	212	3832	1347	6509
2014. év	213	241	609	72	223	3831	1390	6579
2015. év	206	237	635	61	226	3841	1429	6635
2016. év	188	242	657	68	203	3868	1426	6652
2017. év	186	233	670	71	203	3885	1439	6687
2018. év	191	228	691	69	199	3882	1470	6730
2019. év	215	207	691	89	209	3877	1511	6799
2020. év	248	212	686	85	226	3890	1530	6877
2021. év	235	222	655	99	235	3853	1539	6838
2022. év	238	223	640	84	271	3824	1535	6815

Állandó népesség kor szerinti megoszlása 2000-2022. Között (forrás: KSH)

Nemzetiségi összetétel:

A következő táblázat a vármegye népességének nemzetiség szerinti megoszlását mutatja. Ezt elemezve elmondható, hogy az ország népességének 5,2 %-a, a vármegye népességének 4,83%-a, a Kecskeméti járás

népességének 2,65 %, és Kerekegyháza népességének 2,65 %-a tartozik valamelyik hazai nemzetiséghez. Összességében a 2022-es népszámlálás alapján valamely nemzetiséghez tartozónak vallotta magát Kerekegyházán (171+116 hazai és más nemzetiséghez tartozó) 287 fő, a lakosság 4,4 %-a. Kerekegyháza népességének 88,95 %-a magyar nemzetiségű, a népszámláláskor 5745 fő volt. 2,65 %-a vallotta magát a hazai nemzetiségek egyikének, melyből a cigány népesség 6,6 ezrelék. A német nemzetiségűek a lakosság 9,4 ezrelékét, a román nemzetiségűek 3,9 ezrelékét képviselik. Csekély számban élnek itt görögök, örmények, szerbek. Az ukrán nemzetiségűek aránya 2011 óta 0-ról 4,6 ezrelékre nőtt, ami nyilván az orosz-ukrán háború következménye.

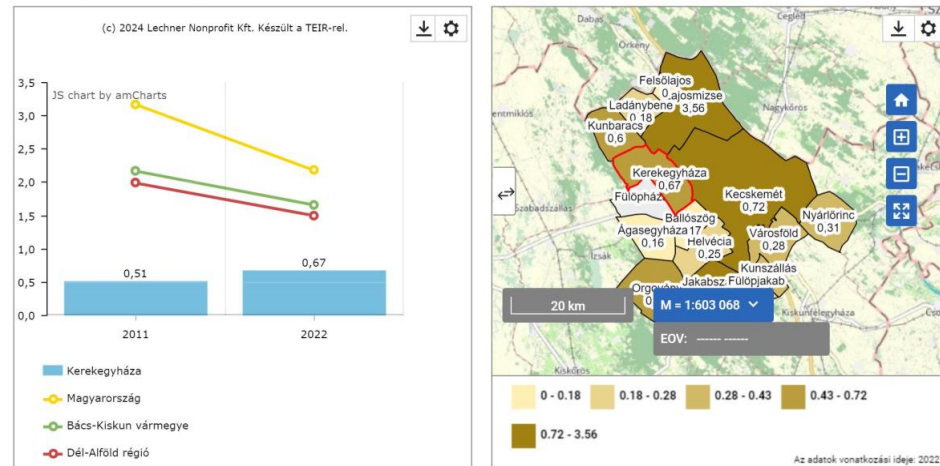
A népesség adatai nemzetiség szerint (A 2022-es és 2011-es népszámlálási adatok szerint)

Terület	Összes népesség	A nemzetiség, az anyanyelv, a családi, baráti közösségben használt nyelv válaszok legalább egyike szerint											
		Magyar	Német	Cigány (roma)	Görög	Örmény	Rómán	Szerb	Ukrán	Egyéb hazai nemzetiségű	Hazai nemzetiségek együtt	Más nemzetiséghez tartozó	Nem válaszolt
2022-es népszámlálás													
Magyarország	9 603 634	8 438 129	142 551	209 909	6 178	4 199	27 554	11 622	24 615	76288	502916	377 884	1 086 239
-Dél-Alföld régió	1 201 724	1 067 982	12 442	18 001	387	382	7 805	3 725	1 169	10638	54549	33 019	128 394
-Bács-Kiskun vármegye	495 318	436 908	8 327	8 249	121	158	1 312	1 073	627	4078	23945	11 157	56 428
-Kecskeméti járás	154 664	134 170	1 265	1 328	44	56	384	267	278	484	4106	4 533	19 884
-Kerekegyháza	6 458	5 745	61	43	5	3	25	4	30	0	171	116	658
2011-es népszámlálás													
Magyarország	9 937 628	8 504 492	185 696	315 583	4 642	3 571	35 641	10 038	7 396	81957	644524	121 539	1 399 713
-Dél-Alföld régió	1 297 735	1 121 137	18 241	25 874	246	321	10 059	3 473	496	16682	75392	9 865	173 363
-Bács-Kiskun vármegye	520 331	453 789	12 341	11 327	63	137	1 797	943	216	5979	32803	3 404	64 927
-Kecskeméti járás	155 481	134 683	1 748	1 734	38	57	701	198	85	427	4988	1 505	20 089
-Kerekegyháza	6 284	5 670	39	32	...	3	65	11	0	0	150	35	606

(forrás: KSH 2022-es népszámlálás településsoros adatok)

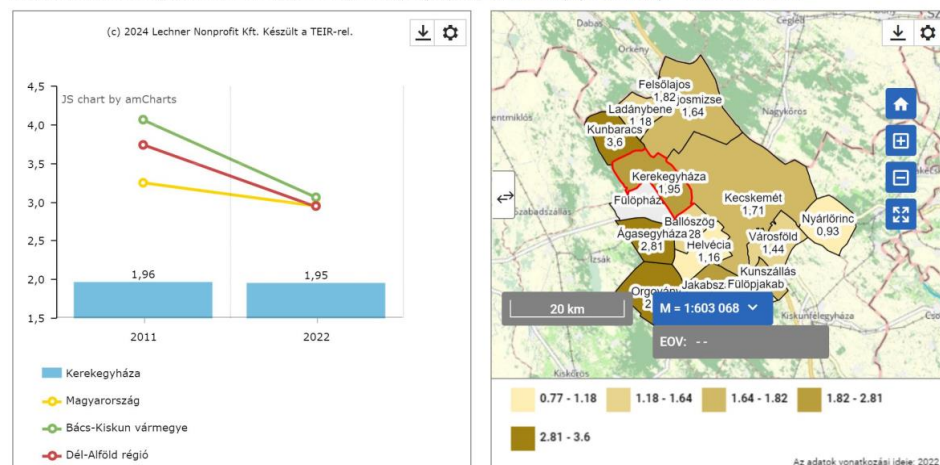
Kerekegyháza	2011	2022
Cigány (romani, béas) nemzetiséghez tartozó népesség aránya (százalék)	0,5	0,7
Hazai nemzetiséghez tartozó népesség aránya (cigányok nélkül) (százalék)	2	2

Cigány (romani, béas) nemzetiséghez tartozó népesség aránya (százalék) - TEIR mutatók

(forrás: TEIR)

Hazai nemzetiséghez tartozó népesség aránya (cigányok nélkül) (százalék) - TEIR mutatók

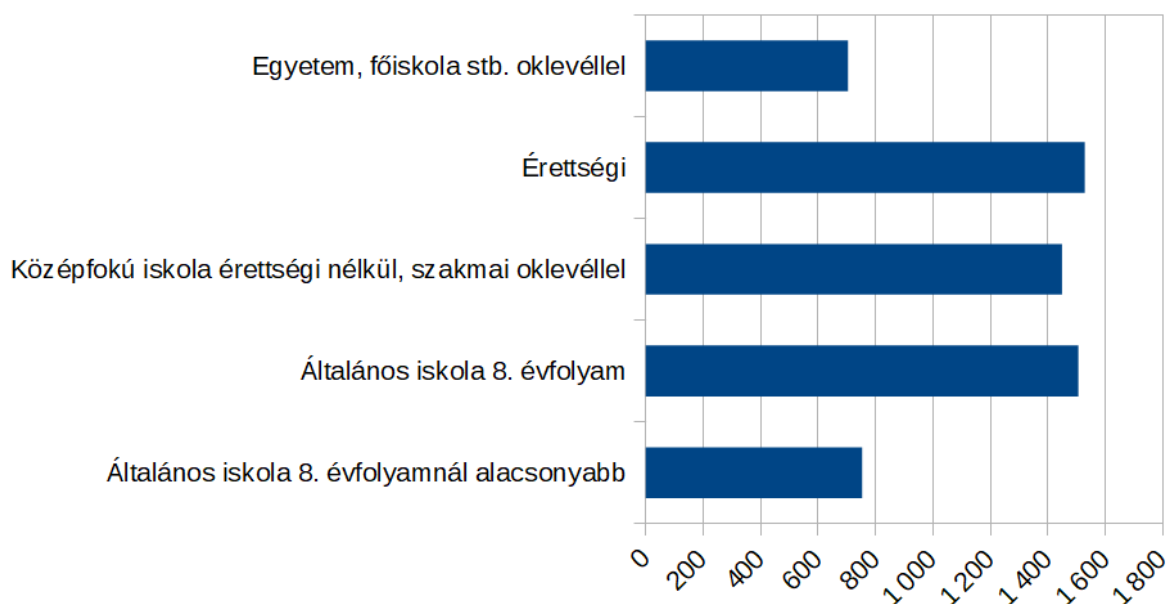

Képzettség:**A 7 éves és idősebb népesség a legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint**

Terület	Általános iskola		Középfokú iskola érettségi nélkül, szakmai oklevéllel	Érettségi	Egyetem, főiskola stb. oklevéllel	Összesen
	8. évfolyamnál alacsonyabb	8. évfolyam				
2022-es népszámlálás						
Magyarország	881 853	1 785 610	1 733 767	2 716 187	1 833 716	8 951 133
-Dél-Alföld régió	109 159	247 229	251 869	331 623	183 524	1 123 404
-Bács-Kiskun vármegye	48 475	109 164	107 868	127 237	68 217	460 961
-Kecskeméti járás	14 966	28 623	28 085	42 427	29 163	143 264
-Kerekegyháza	753	1 506	1 449	1 528	704	5 940
2011-es népszámlálás						
Magyarország	1 149 200	2 319 319	1 805 051	2 551 276	1 439 616	9 264 462
-Dél-Alföld régió	159 574	336 500	261 600	308 021	150 116	1 215 811
-Bács-Kiskun vármegye	68 148	142 735	109 701	110 920	54 294	485 798
-Kecskeméti járás	17 960	36 878	28 541	37 681	22 783	143 843
-Kerekegyháza	862	1 866	1 424	1 147	425	5 724

(forrás: KSH 2022-es népszámlálás településsoros adatok)

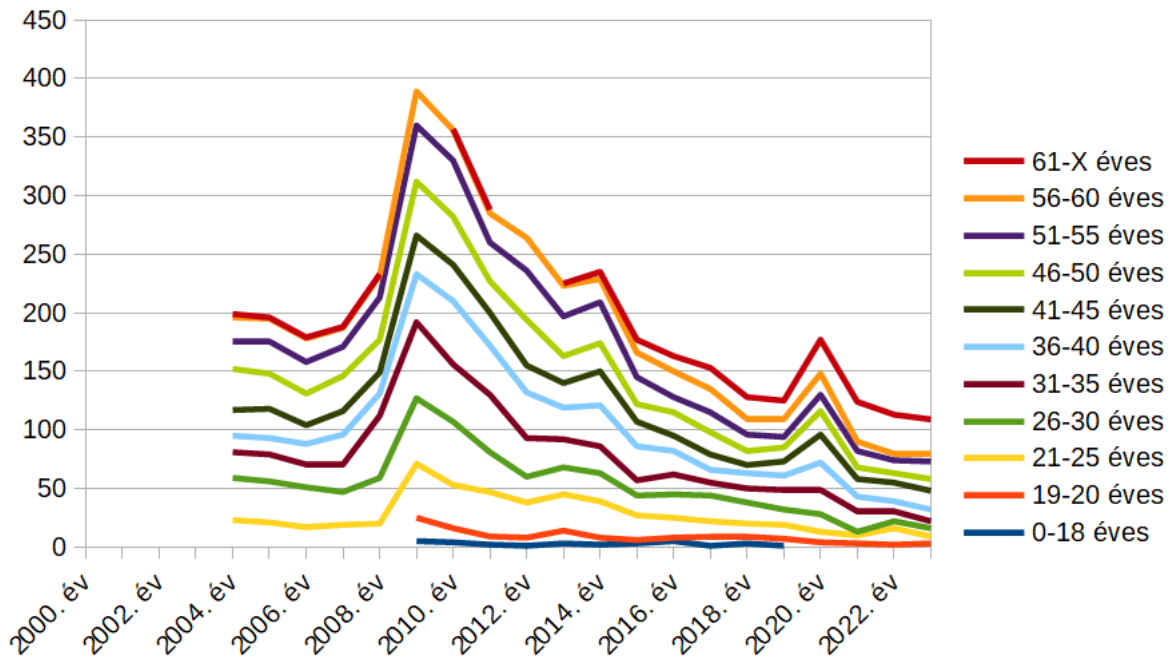
■ Kerekegyháza (2022)

Kerekegyháza lakosságának iskolai végzettség szerinti összetétele kedvezőnek mondható. A felsőfokú végzettségűek aránya 11,85 %, ami elmarad a vármegyei 14,8 %-os átlagtól, még jobban a járási 20,35 %-os mutatótól. A középfokú végzettségűek száma 2977 fő, a lakosság 50,12 %-a. Ez elmarad a megyei átlagtól, (51%), de valamivel jobb a járási átlagnál (49,21%).

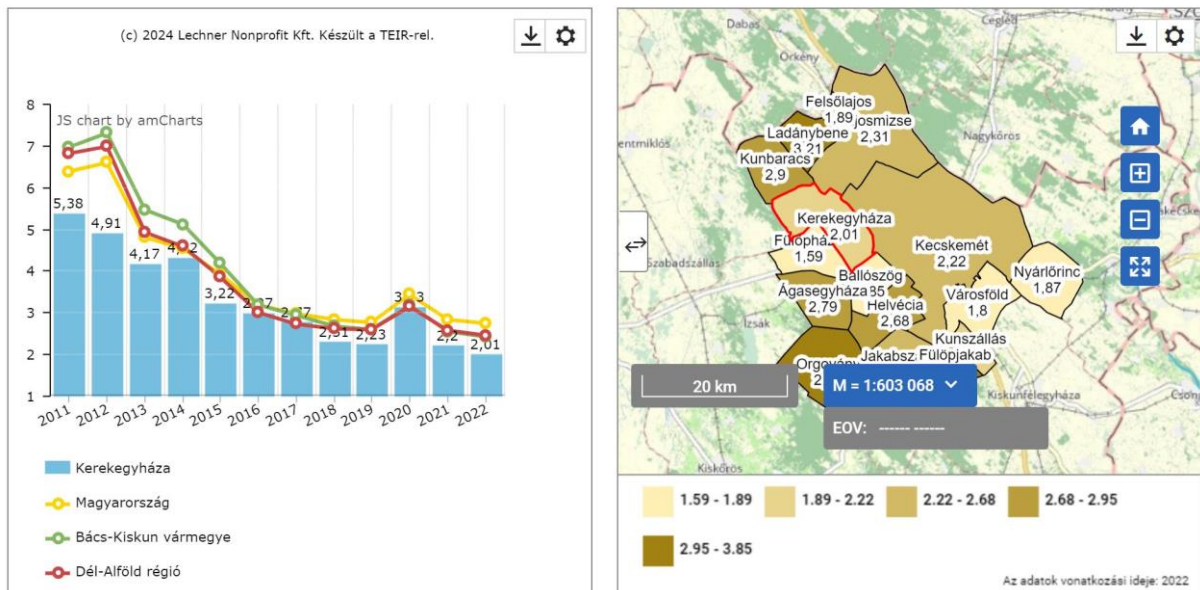
Foglalkoztatottság:

A munkaerő-piaci sajátosságok alapvetően meghatározzák egy település lakosságának szociális, egészségi és mentális állapotát, mivel az állandó foglalkoztatási problémák az itt élő emberek szinte mindegyikét érintő feszültségek forrásai.

Álláskeresők aránya korösszetétel szerint (forrás KSH 2022-es népszámlálás)

Nyilvántartott álláskereső, 100 15-64 évesre (fő) - TEIR mutatók

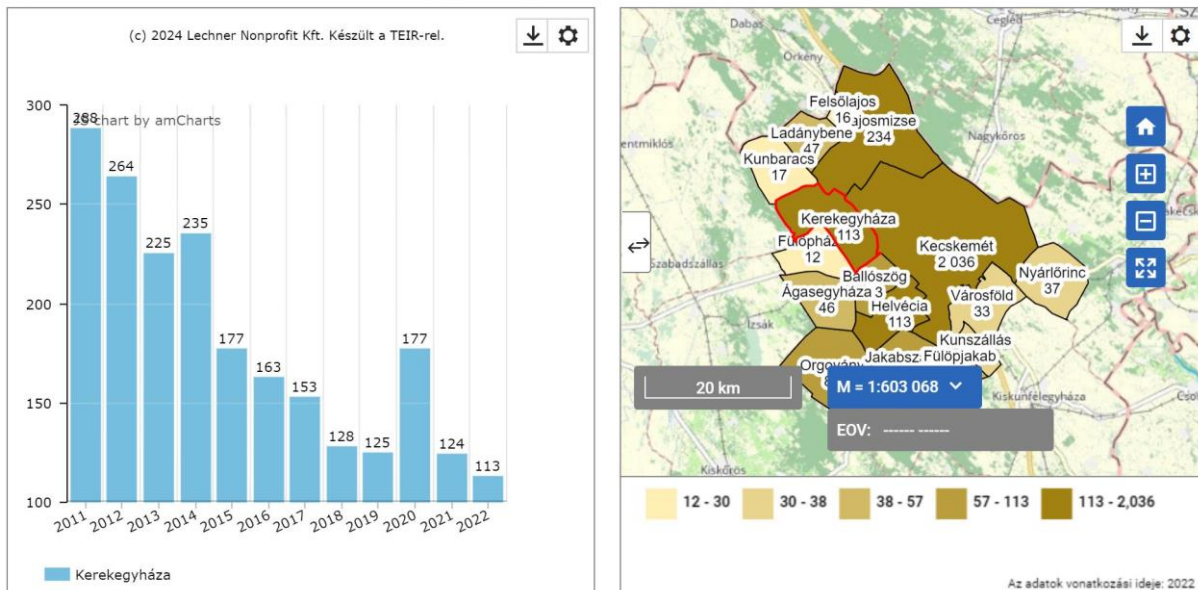

Nyilvántartott álláskeresők számának alakulása a munkaképes korú lakosság körében 2011-2022 között (forrás: TEIR)

Az álláskeresők száma 2011 óta fokozatosan csökken, eltekintve a covid járvány idején megfigyelhető kismértékű növekedéstől. A jelenlegi foglalkoztatottságra vonatkozó adataink nincsenek, de a Kecskeméten felépült Mercedes gyár és azok beszállítói, a folyamatban lévő fejlesztéseik biztosan megemelik a foglalkoztatottak arányát Kerekegyházán is.

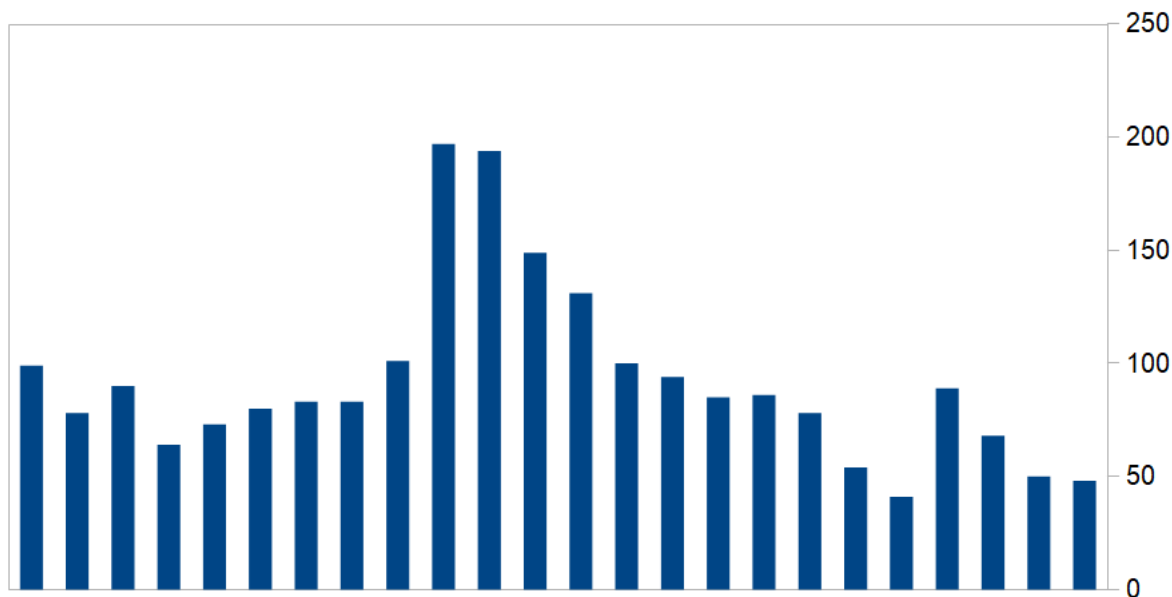
A regisztrált munkanélküliek száma 2011. óta - eltekintve a covid járvány idején megfigyelhető kismértékű növekedéstől - csökkenő tendenciát mutat. Kerekegyházán 2022-ben 113 regisztrált munkanélkülit tartottak nyilván. A korösszetételt, az álláskeresés időtartamát a fenti grafikon mutatja:

Nyilvántartott álláskeresők összesen (fő) - Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

Regisztrált munkanélküliek számának alakulása 2000-2022.között (forrás: KSH)

■ 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)

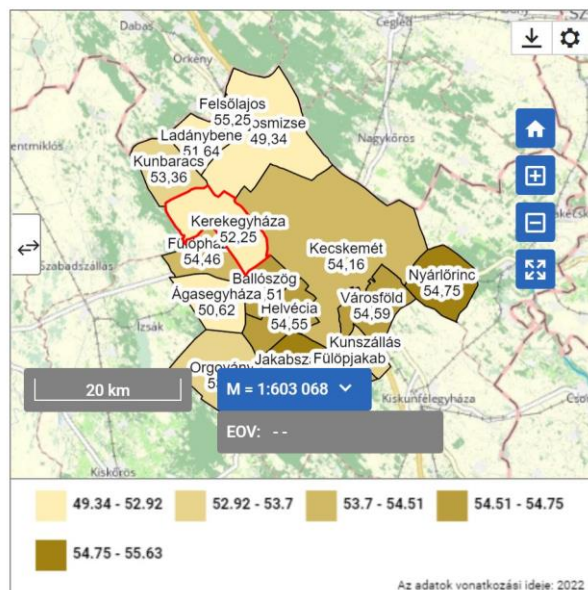
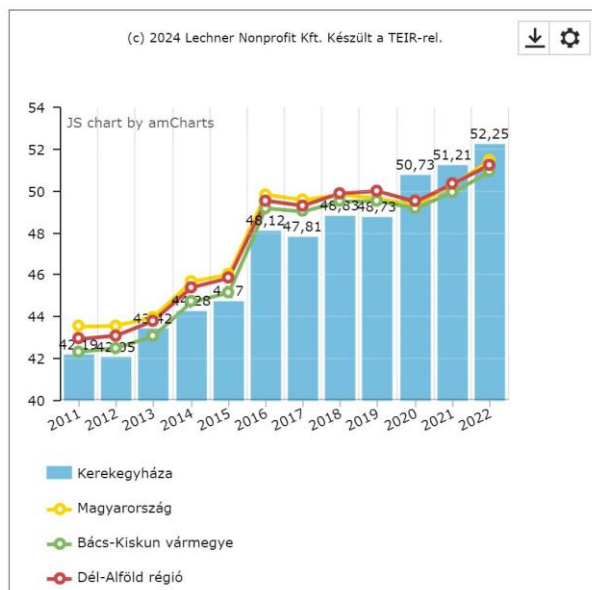
Tartós munkanélküliek arányának alakulása 2000-2022. (forrás: TEIR)

A munkanélküliek, ezen belül a tartós munkanélküliek aránya minden korcsoportban a 2011. és 2022. között többé-kevésbé folyamatosan csökken.

Jövedelmi viszonyok:

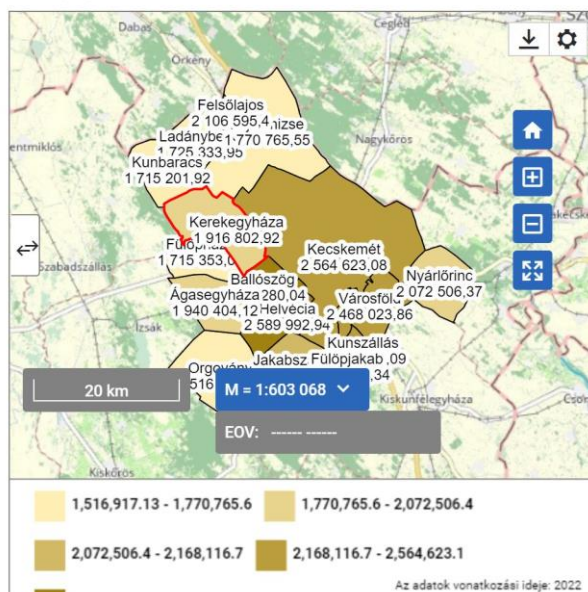
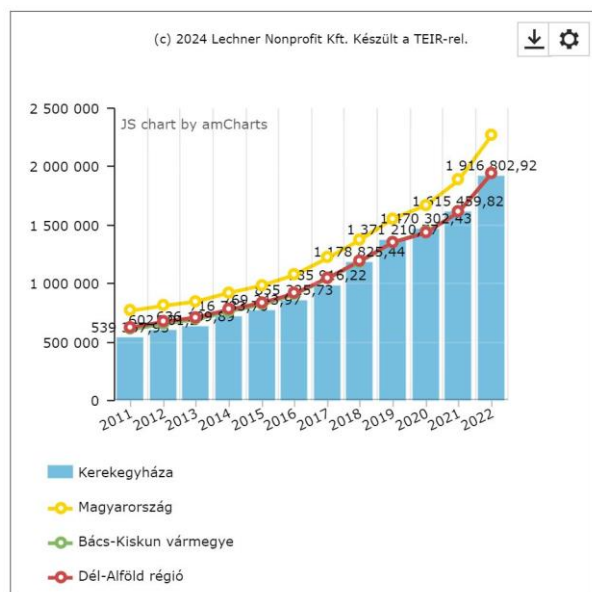
A jövedelmi helyzet szorosan összefügg a foglalkoztatottsággal, ezért nem meglepő, hogy az adófizetők száma arányosan emelkedik a foglalkoztatottság növekedésével és fordítottn arányos a munkanélküliség csökkenésével.

SZJA adófizető, 100 lakosra (fő) - TEIR mutatók

Adófizetők aránya 2011-2022 között (forrás: TEIR)

Egy lakosra jutó SZJA adóalapot képező beföldi jövedelem (Ft) - TEIR mutatók

Egy lakosra jutó nettó jövedelem alakulása 2011-2022 között (forrás: TEIR)

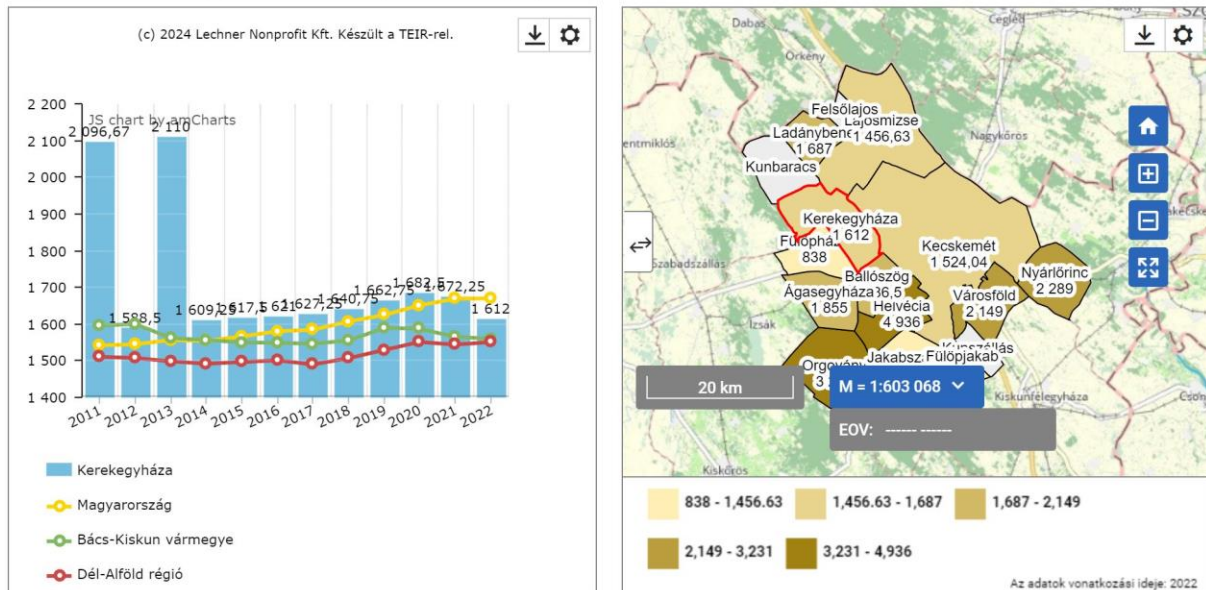
A jövedelmek Kerekegyházán alatta vannak az országos átlagnak, de a vármegyén belül a város a magasabb jövedelemszintű települések közé tartozik.

Életminőség:

Az életminőség-javítás a modern társadalmakban igen fontos célkitűzésé vált. Egy település életében az a legfőbb célkitűzés, hogy lakói jól érezzék magukat és ehhez biztosítottak legyenek a megfelelő körülmények. Ezt leginkább jellemzi a lakosság egészségi állapota, házassági hajlandóság, a gyermekvállalási kedv, a rászorultsági alapon működő szociális ellátás, a gyermekjóléti ellátás, az infrastruktúra kiépítettsége és az ehhez kapcsolódó szolgáltatások minősége.

Az egészségi állapotot nagyban befolyásolja a munkanélküliségi helyzet és a jövedelmi viszonyok. Ezt tükrözi a házi orvosok betegforgalma, hiszen minden betegség diagnosztizálása, kezelése, gyógyítása a házi orvosi rendelőkben kezdődik.

Egy házi- és házi gyermekorvosra jutó lakos (fő) - TEIR mutatók

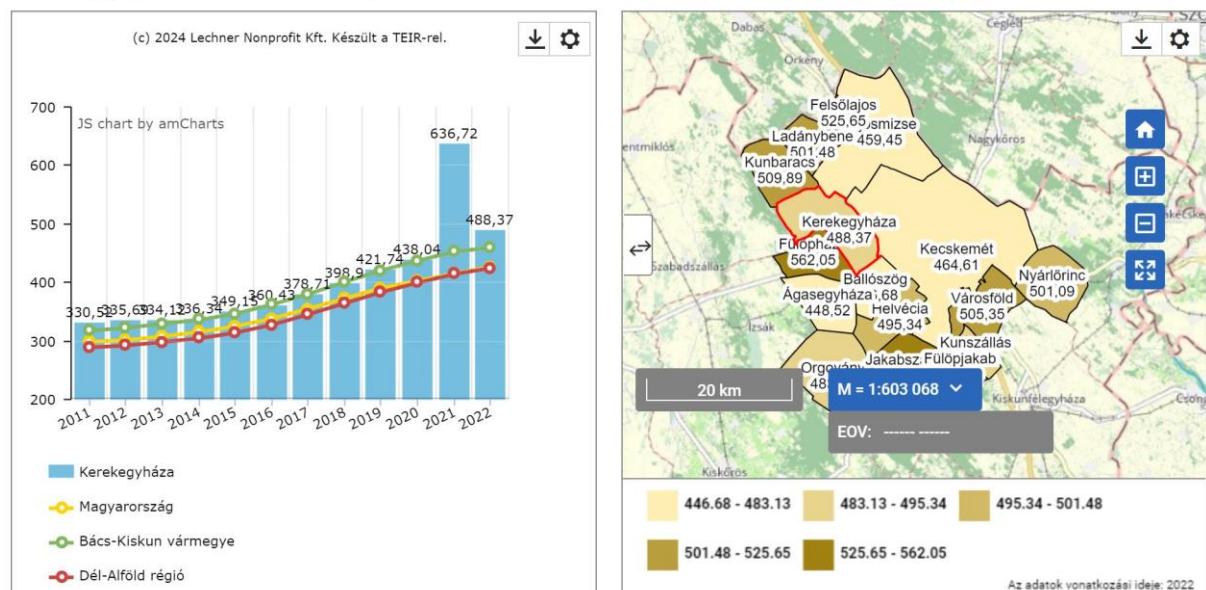

Házi orvosi ellátottság alakulása 2011-2022 között (forrás: TEIR)

A házi orvosi és ház gyermekorvosi ellátottság járási szinten jónak mondható, nem éri el a a kecskeméti és a lajosmizsei, de jobb a kistelepülésekhez képest, ami nyilván abból adódik, hogy a kisebb településeken 1-1 orvos lát el házi orvosi szolgáltatást.

Az életminőséget jellemzi a személygépkocsik számának alakulása is, mely Kerekegyháza 2022-ben 1000 lakosra vetítve 488 volt, ami meghaladja a kecskeméti 464-es 1000 lakosra jutó gépkocsik számát. A kis településeken megfigyelhető magasabb szám valószínű a közösségi közlekedés alacsonyabb színvonalának következménye.

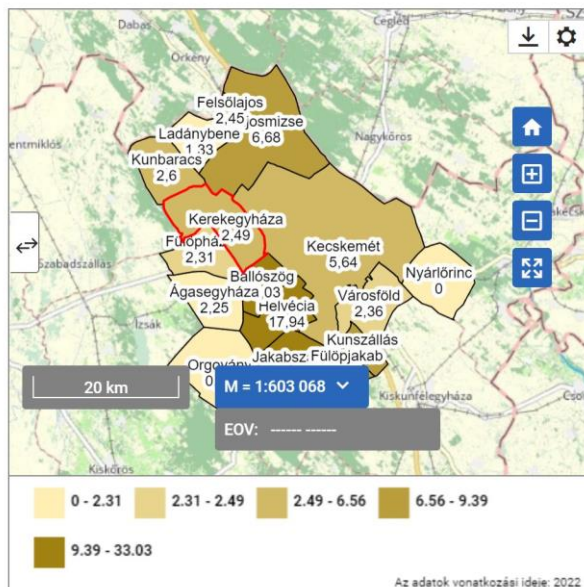
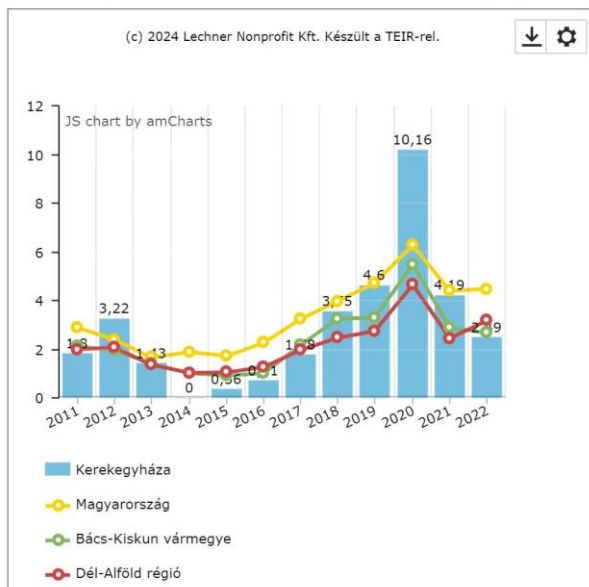
Személygépkocsi, 1000 lakosra (db) - TEIR mutatók

személygépkocsik számának alakulása 2011-2022 között (forrás: TEIR)

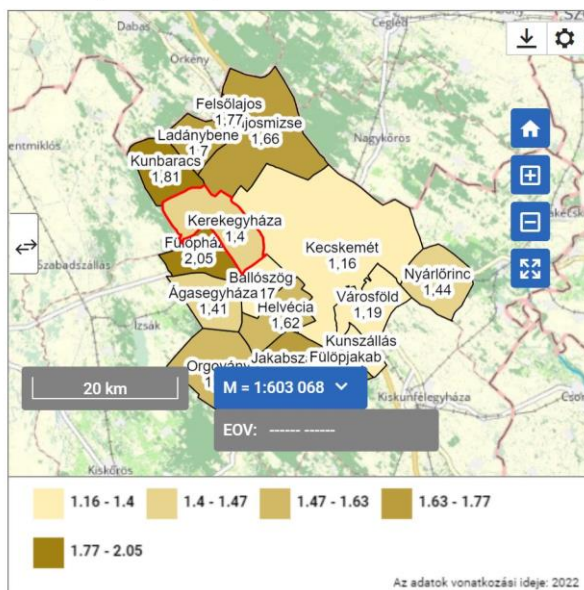
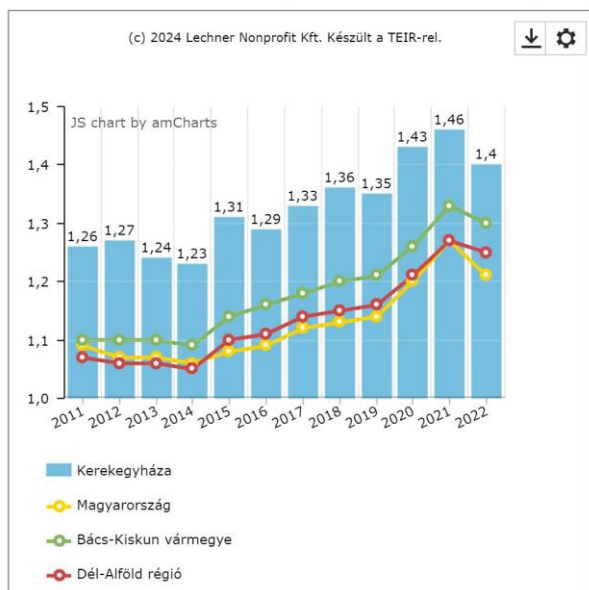
Életminőség-javulást tükröz a lakásállomány alakulása, ezen belül az új építésű lakások aránya, mely parabolikusan emelkedik. Kiugróan magas volt 2020-ban, ami valószínűleg a megváltozott állami támogatási rendszernek és a betelepülők megnövekedésének köszönhető.

Az év folyamán épített lakás, 1000 lakásra (db) - TEIR mutatók

Új építésű lakások aránya 2011-2022 között (forrás: TEIR)

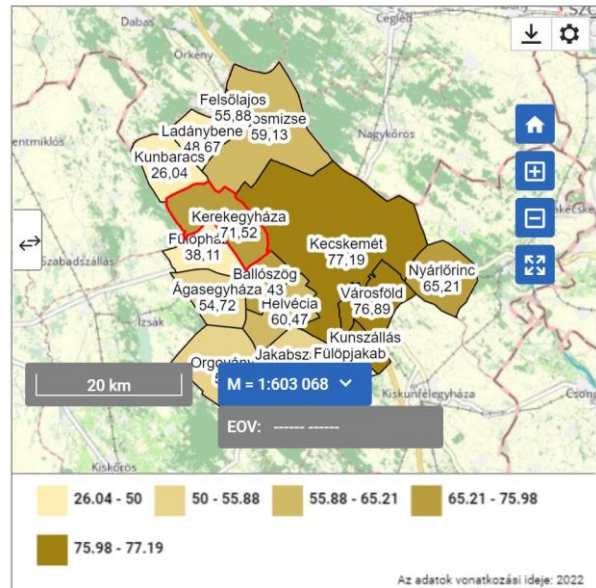
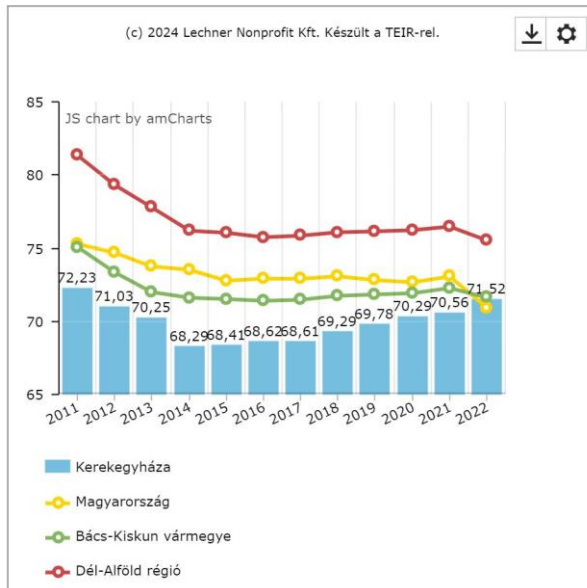
Háztartások részére szolgáltatott villamosenergia, egy lakosra (1000 kWh) - TEIR mutatók

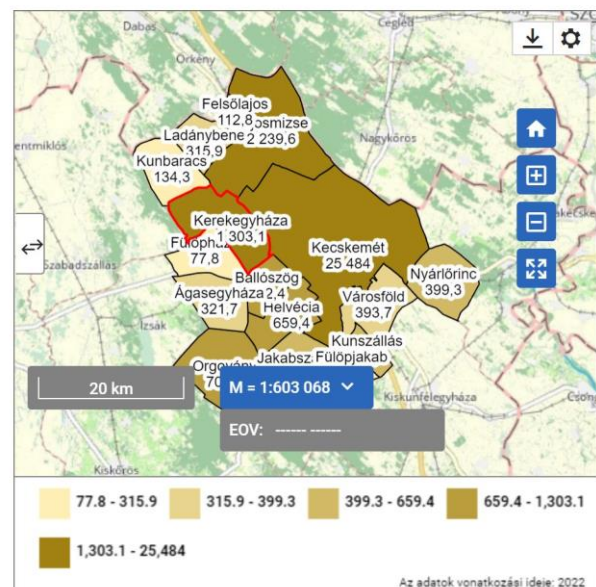
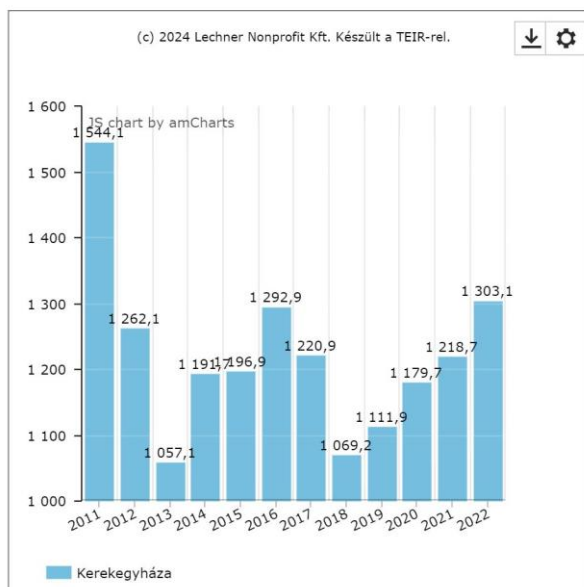
Háztartási villamosenergia-fogyasztás alakulása 2011-2022 között (forrás: TEIR)

A villamosenergia-fogyasztás annak ellenére nő, hogy a világítási fogyasztás a korszerű fényforrások alkalmazásával egyre csökken és a háztartási méretű napelem-rendszerek egyre terjednek. A fogyasztás növekedését a háztartási gépek, klímaberendezések, személyi számítógépek, stb. egyre növekvő száma okozza. A háztartási gázfogyasztás az országos, a vármegyei és járási csökkenésével szemben újra emelkedő tendenciát mutat, amit valószínűleg az ipari és nagyüzemi állattartók gázfogyasztásának emelkedése okoz. Az új építésű lakások korszerű, energia-hatékony épületek, a meglévő lakások hőszigetelése a gázfogyasztás csökkenését eredményezi, de ezek száma még alatta marad az előregedő lakásállománynak.

Háztartási gázfogyasztó, 100 lakásra (fő) - TEIR mutatók

Lakosságtól elszállított települési hulladék (tonna) - Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

A települési szilárd hulladékok mennyiségi alakulása 2011-2022 között (forrás: TEIR)

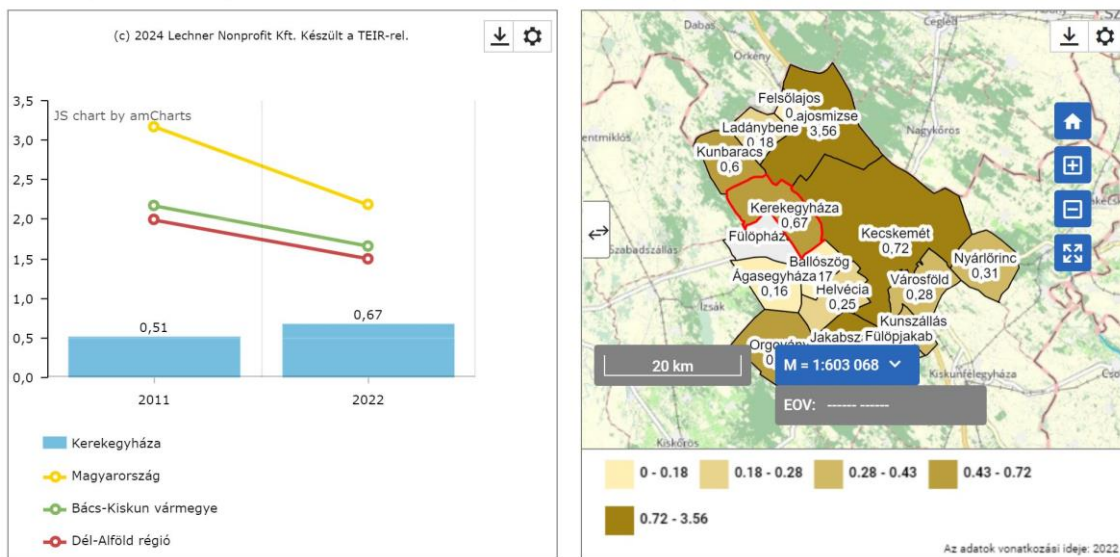
Az életminőség alakulását a fogyasztás növekedése és az ennek következtében keletkező hulladékok mennyiségének növekedése is jelzi. Ez 2011-hez képest szignifikánsan csökkent, de 2018 óta folyamatosan emelkedik.

1.5.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

Kerekegyháza az etnikai kisebbségek aránya nagyon csekély. A cigány népesség aránya ugyan az elmúlt 10 évben 0,1 %-kal nőtt, de számszerűsítve ez mindössze néhány főt jelent. A cigánylakosság összes létszáma 43 fő, az egyéb nemzetiségű kisebbség 171 fő, ezért nemzetiségi, etnikai szegregátumról nem beszélhetünk, ebből eredő társadalmi rétegződés, konfliktus gyakorlatilag nincs.

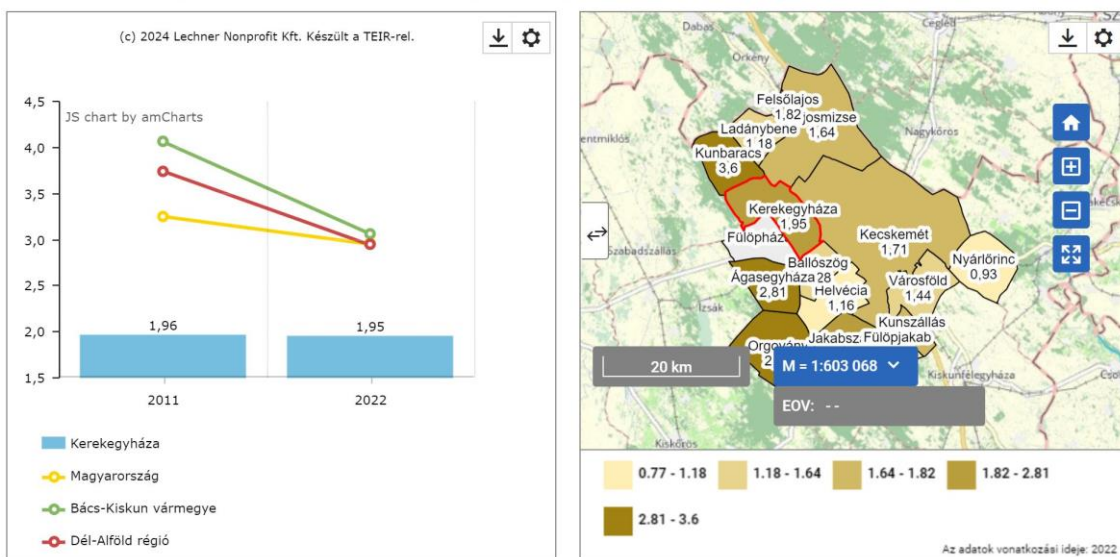
Területi tagolódás, rétegződés megfigyelhető. A lakosság jelentős része él külterületen, szórányban tanyákon. A külterületen élők sok tekintetben, elsősorban infrastrukturálisan hátrányos helyzetűnek tekinthetők, de mert lélekszámuk nem túl nagy, ez települési szintű társadalmi konfliktusokat nem generál.

Cigány (romani, beás) nemzetiséghez tartozó népesség aránya (százalék) - TEIR mutatók

A cigány kisebbség aránya 2022. (forrás: TEIR)

Hazai nemzetiséghez tartozó népesség aránya (cigányok nélkül) (százalék) - TEIR mutatók

Az egyéb nemzetiségi kisebbség aránya 2001. (forrás: TEIR)

Kerekegyháza		2011	2022
Cigány (romani, beás) nemzetiséghez tartozó népesség aránya (százalék)		0,5	0,7
Hazai nemzetiséghez tartozó népesség aránya (cigányok nélkül) (százalék)		2	2

Az egyéb nemzetiségi kisebbség aránya 2022. (forrás: KSH)

1.6. A település humán infrastruktúrája, közszolgáltatások

A humán infrastruktúra és a közszolgáltatások színvonala alapvetően meghatározza a lakosság életminőségét.

1.6.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, kultúra, sport, idegenforgalom)

Kerekegyházaán egy önkormányzati üzemeltetésű bölcsőde működik 4 csoportszobával, 54 fős gyermeklétszámmal a Park utca 1. (hrsz:2270/3) szám alatt önkormányzati fenntartással.

2 óvodát tart fenn az önkormányzat összesen 300 fős létszámmal. A régi óvoda a Fő utca 76 (hrs: 746) 3 csoportszobával, az új óvoda a Park u. 1. (hrs:2270/3) 6 csoportszobával működik.

A Kerekegyházi Móra Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola a Szent István tér 6. (hrs:641) helyszínen 680 tanulót oktat 35 tanulócsoporthoz, 48 pedagógussal, 16 fő technikai segítővel. Az iskola jelenlegi épülete 1927-ben épült a Római Katolikus Egyház és a Vallásügyi Közoktatási Minisztérium finanszírozásában. Az eredetileg Szent Imre Katolikus Általános Iskola bővítésére - amely során 15 tanterem, tornacsarnok, szertár és kiszolgáló helyiségek épültek - 1979-81 között került sor

A művészetoktatási tagozaton zongora-, furulya-, gitár-, rézfúvós-, fuvola-, színjátszó- és tánc csoport működik. Sérült gyermekek oktatása is folyik az intézményben. Iskolaotthonos csoportok is működnek, egész napos tanrenddel, kettő fő osztálytanítóval. Római katolikus és református hittan tanítás folyik 1-8 osztályban 7 hitoktató tanár vezetésével. A mozgáskultúra fejlesztése és a testedzés érdekében több sportágban is sportolnak a diákok: röplabda, kosárlabda, kézilabda, atlétika, tömegsport, több korosztályos foci.

A megnövekedett tanulói létszám megfelelő elhelyezése és oktatása miatt épületbővítés válik szükségessé. Jelenleg az iskola nem rendelkezik megfelelő számú tanteremmel sem az általános oktatáshoz, sem pedig a kis létszámú csoportos foglalkoztatások lebonyolításához, ezért 4 tanterem, 2 kis csoportos foglalkoztató helyiség és 1 raktárhelyiség, valamint WC csoport kialakítása tervezett mintegy 400 m² hasznos alapterülettel.

Kerekegyháza városban az egészségügyi ellátás három háziorvos, egy házi gyermekorvos és kettő fogszakorvos által biztosított, akik e tevékenységet vállalkozás formájában látják el. Az anya- és csecsemővédelemről kettő védőnő gondoskodik.

Magántulajdonban levő gyógyszerár működik a településen három fő gyógyszerésszel és három fő asszisztenssel. (Szent István tér 15.) A kecskeméti rendelőintézet biztosít orvosi ügyeletet és szakorvosi ellátást. A legközelebbi kórház Kecskeméten van. Állatorvosi rendelő az Andrassy u. 52-ben működik.

Az idősekről az önkormányzat a Humán Szolgáltató Központ kereti között gondoskodik. Az intézmény Kunbaracs, Fülöpháza, Ladánybene, Ágasegyháza ellátási területtel működik, alapellátási feladatai: gyermekjóléti szolgálat, családgondozás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás.

A Humán Szolgáltató Központ új, mintegy 400 m² hasznos alapterületű épületben kerül elhelyezésre a Fő u. 76. (746 hrsz) alatt. A tervezett utcafronti épület földszintjén kapnak helyet az idősek nappali ellátására alkalmas terek, ételkiosztó konyhával és a zavartalan működést segítő egyéb kiszolgáló terekkel. A tetőtéri szinten alakítják ki az eddig a különböző épületekben szétszórt iroda, és gondozói helyiségeket (eddig nem rendelkeztek adminisztrálásra alkalmas helyiséggel), teakonyhával és egy rekreációs terasszal. Helyet kap továbbá egy tárgyaló, ahol a heti szinten tartandó, illetve a havi rendszerességgel megrendezésre kerülő szakmaközi megbeszélések, esetmegbeszélések bírnának, mellyel eddig nem rendelkezett az intézmény.

Az ingatlanon megmaradó épületben kap helyet a családsegítő- és gyermekjóléti szolgáltatás ügyféltére.

A település kulturális életét nagyban meghatározza a Katona József Művelődési Ház és Könyvtár a település központjában (Szent István tér 12.) Legfőbb feladata a város környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése, megteremtése és ápolása. Szervezője, koordinátora az önkormányzati rendezvényeknek. A nagyterem 400 személyes, színpadmérete lehetővé teszi rangos együttesek szereplését, színjátékok, irodalmi estek, bálók, lakodalmak tartását. Kistermében civil szervezetek fórumai, iskolai illetve egyéb előadások, filmvetítések, bemutatók és kiállítások zajlanak, befogadóképessége legfeljebb 50 fő. Az intézmény keretében különböző kulturális és művészeti csoportok működnek, amelyeknek kiemelkedő szerepük van a helyi hagyományok őrzésében, illetve közösségépítő-, formáló erejük van. Ezek a csoportok rendszeres szereplői a város és a térség kulturális programjainak, sokszor tesznek eleget külföldi meghívásoknak, s színvonalas műsorokkal népszerűsítik a települést.

A könyvtár (Fő u. 45.) szervezetileg a Művelődési házhoz tartozik, de külön épületben működik Közhasznú információkat szolgáltat, és helyismereti dokumentumokat gyűjt. A könyvtár közel 23.000 kötettel és több mint 41 periodikával várja olvasóit. A gyűjtőkör meghatározásánál fontos szempont volt a működési terület, a városi funkció, a település társadalmi, kulturális, gazdasági adottságai, a helyi lakosok igényei. A könyvtár megújult szolgáltatásokkal és számítógép parkkal várja régi és új olvasóit.

A Kerekegyháza élőknek lehetőségük van a szabad vallásgyakorlásra is. A városközpontban egymáshoz közel megtalálható a református és a római katolikus templom is.

A Református Társegyház Kerekegyháza, Fülöpháza, Kunbaracson, és a kunpusztai református templomban tart istentiszteleteket. Az eklektikus stílusú **református templomot 1911-ben építették**. A pusztai emberek vallásosságának máig meggyőző tanúságaként **1901-ben épült fel a kunpusztai református templom**. Magyarországon egyedülálló különlegessége, hogy nem egy település központjában, hanem a puszták közepén áll. A kunpusztai református templomot a gyülekezet ma is használja.

A mai katolikus templomot a múlt század elején építették. A város lakosainak nagy része katolikus. Az egyházközségi élet területén különféle csoportok működnek: ifjúsági hittan, szívgárda, 3 fiatal házaspár, Biblia-kör, egyháztanács.

Szabadidős és sporttevékenységek: A városban működik sportegyesület, a Kerekegyházi Sportegyesület, amely keretében 6 szakosztály van. Az alapszabályban feltüntetett szakosztályok: asztalitenisz, karate, kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, röplabda. Jelenleg szakági versenyeken indul: asztalitenisz, kosárlabda, labdarúgás. Tömegsport a városban gyakorlatilag nincs.

A szabadidős és sporttevékenységek összefüggenek a település idegenforgalmi jellegével. A táji- és terepadottságok kiválóan alkalmasak kerékpártúra útvonalak kialakítására.

A Kerekerdő Kalandpark az Arany János utca végén kocsányos tölgyesben kialakított kötélpálya rendszer, ahol a kisgyerekektől a felnőttekig minden korosztály megtalálhatja a maga számára megfelelő kalandelemeket. Az erdei kötélpályákon kívül erdei tanösvényen ismerkedhetnek a helyi élővilággal, labirintusokban bolyonghatnak, használhatják az ugráló asztalt, állatsimogatóban ismerkedhetnek kis kedvenceikkel. Három év alatt külön manópályát és játszótérrel építettek kisgyermekes családok részére.

Üdülés, idegenforgalom: Kerekegyháza jó adottságokkal rendelkezik, amelyet azonban eddig nem tudott kellőképpen kihasználni. A település a tanyai turizmus, a lovas turizmus fejlesztésére kiválóan alkalmas, de lehetőségei nem kellően kihasználtak. A védett természeti területek, a helyi természeti kincsek, az érintetlen, beépítetlen területek jó lehetőséget nyújtanak ennek megteremtésére. Legjelentősebb idegenforgalmi létesítményei a Varga Tanya Hotel Konferencia és Szabadidő Központ, valamint a Kunsági major.

A Varga Tanya Hotel Konferencia és Szabadidő Központ összesen 160 fő elhelyezését tudjuk biztosítani összesen 80 szobában. Konferenciák, esküvők és a Hotel melletti lovas programok tették ismertté a létesítményt. A Varga Tanya bővítési igényt jelzett, mintegy 500 m² alapterületű wellness részleget kíván megvalósítani.

A Kunsági Major 40 hektáros területtel rendelkező szabadidős komplexum a Kiskunsági Nemzeti Parkot határolja. A hotelépület a földszinten 12, az emeleten 14 két- és háromágyas, fürdőszobás szobával áll a vendégek rendelkezésére. A második emeleten az öt szobából álló manzárd részleg különösen alkalmas gyerekek, kirándulók és táborozók elszállásolására. Mindemellett különálló apartman épületükben három kétszobás apartman foglalható. A tanyai, rusztikus berendezésű étterem 120 fő befogadására alkalmas. A szállás és étkezési szolgáltatások mellett számos szabadidős tevékenységre van lehetőség a major területén. Úszómedence, tekepálya, fallabda pálya, biliárd terem, darts és asztalitenisz, csocsó, kispályás focipálya és salakos tenispálya várja a sportolni vágyókat. A lovaglás szerelmeseit oktatással, lovas túrákkal, kocsikázással fogadják. A mozgás utáni fáradtság kipihenésére két finn szauna és masszázs áll rendelkezésre.

Említést érdemel a puszták közepén, a Kiskunsági Nemzeti Park területén lévő Rendek tanya, ahol őshonos növényeket természetnek és őshonos állatokat tenyésztnek. A 20 hektáros birtok közepén van a hagyományos tanyai épületegyüttes. A tanyán lakóház, gazdasági épületek és egy tanyamúzeum áll.

1.6.2. Esélyegyenlőség biztosítása

Kerekegyháza rendelkezik Esélyegyenlőségi programmal, melyből az alábbi szemelvényeket idézzük:

„Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Hátrányos megkülönböztetés által leginkább sújtott csoportok

- akadályozott/fogyatékossgal élő/megváltozott munkaképességű emberek
- alacsony végzettségűek, iskolából lemorzsolódók
- pályakezdő fiatalok, munkatapasztalattal nem rendelkezők
- (tartósan) munkanélküliek
- alacsony munkaintenzitású háztartásban élő emberek
- romák
- rossz közlekedésű településen élők
- (jövedelmi, lakhatási) szegények
- migránsok
- fogvatartottak, börtönből szabadultak
- szenvedélybetegek
- hajléktalanok
- hátrányos helyzetű családokban/ állami gondoskodásban élő gyerekek, fiatalok
- 45 év feletti inaktívok
- idősek

A csoportok között átfedések lehetségesek, illetve a hátrányok halmozódhatnak.

Célunk, hogy Kerekegyháza olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol maradéktalanul érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz.”

„Kerekegyháza település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel.”

„Kerekegyháza mikro-térségi körzetközpontként látja el közigazgatási feladatait. A környező kistélepülések – jellemzően – szociális feladatainak ellátása érdekében társulást hoztak létre, melyben Kerekegyháza gesztor szerepet lát el. A Kerekegyháza és Térsége Feladatellátó Társulás működteti a kerekegyházi központú Humán Szolgáltató Központot Ágasegyháza, Fülöpháza, Kunbaracs és Ladánybene településekkel, illetve 2013. szeptember 1-től a Bóbita Óvodát valamint az óvoda fülöpházi telephelyét.

Közigazgatásilag közös hivatalt tartunk fenn Fülöpházával és a településen működő járási hivatal ellátási körzete a szomszédos településekre is kiterjed. Mindezen együttműködések az esélyegyenlőséget hozzák el a kistélepülésen élők részére, a szolgáltatásokhoz való minél könnyebb hozzáférés biztosítása érdekében. „

„Településünkön a KSH népszámlálási adatai szerint 2011-ben 32 fő (2022-ben 43 fő) vallotta magát cigány/roma nemzetiségűnek.

Mellettük a külföldről időszakosan megjelenő, jellemzően szintén roma származású vendégmunkások növelik létszámukat.

1998-2006. között kisebbségi önkormányzattal képviseltették magukat a helyi romák, azóta nem alakultak újjá. A helyi roma lakosság jellemzően asszimilálódott, beilleszkedett. Az általános normák szerint élnek, gyermekeiket taníttatják.

A betelepülő romák próbálnak beilleszkedni és törekednek az általánosan elfogadott társadalmi normák betartására. A helyi lakosság pedig arra törekszik, hogy a betelepülők ne legyenek kizárva. Intézményeinkben egyenlő bánásmódot biztosítunk minden településünkön lakónak, segítve beilleszkedésüket. Kiemelkedő feladata van ebben a családsegítő és gyermekvédelmi szolgálatnak.”

Az esélyegyenlőségi program és intézkedési terv kitér valamennyi hátrányos helyzetű réteg életminőségének javítására.

1.7. A település gazdasága

Kerekegyháza gazdasága folyamatosan átalakuló. A mezőgazdaságtól a szolgáltatásokig valamennyi ágazat képviselteti magát. A mezőgazdasági ágazat és az ezt feldolgozóipar visszaszorulóban van, a gazdaság a szolgáltatások és az ipar felé tolódik el. Jelentős szerepet tölt be az idegenforgalmi szolgáltatás, bár ezen a téren van még tenni való.

1.7.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

Kerekegyháza közlekedési kapcsolatai, mely jelentősen befolyásolja gazdasági szerepét és súlyát, megfelelőnek mondhatók. Az M8 (távlati M200) gyorsforgalmi út, ha majd elkészül, javítja a település közlekedési kapcsolatait, amely vonzóvá teszi a várost a beruházások betelepülése számára. Sajnos az 52-es útra tervezett 2 körforgalmi csomópont megépítését bizonytalan ideig elhalasztották, így a közlekedési kapcsolatok javulása rövid távon nem várható.

Kerekegyháza nincs vasúti közlekedés és vasúti pálya sincs, csak egy volt állomás épület jelzi a helyét a Kecskeméti út mellett.

1.7.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

Kerekegyháza jelenleg 21 vállalkozást tartanak jelentősnek:

Sor-szám	Cégnév	Cím	Tevékenység	Létszám
1.	AVILAND 2001 Baromfifeldolgozó Kft.	Arany J. u. 35.	baromfifeldolgozás	200-249 fő
2.	Galla-Food Kft.	Ipari park u. 2.	tejtermék gyártás	
3.	Fanyűvő Kft., Zöldfa Ház Kft., Nyárfanyűvő Kft.	Szabadság u. 27.	fűrészárugyártás	50-99 fő
4.	HARANGPACK Kft.	Dohány u. 17.	műanyag csomagolóeszköz gyártás	50-99 fő
5.	KALFÉM Kft.	Búhegy dűlő 6/A.	fém szerkezet gyártás	50-99 fő
6.	STAL-WEST Zrt.	Dózsa GY.út 1.	Fém megmunkálás	50-99 fő
7.	SFT Ungarn Kft.	Dózsa GY.út 1.	Hidraulikus, pneumatikus berendezés gyártása	20-49 fő
8.	SÁMÁR MÖBEL Kft.	Dózsa Gy. utca 5.	Tároló fatermék gyártása	5-9 fő
9.	DEMES-FALAP Kft.	Dózsa GY.út 1.	Falemezgyártás	10-19 fő
10.	KÖNIG Kft.	Arany J. u. 35.	Közúti járműalkatrészek gyártása, fém megmunkálás	300-499 fő

11.	RTL Union Kft.	Szilágyi u. 4.	Közúti jármű alkatrészeinek gyártása	10-19 fő
12.	Öregkút Kft.	Szabadság u. 23.	üzemanyag töltő állomás	5-9 fő
13.	Kereken-Oil Kft.		üzemanyag töltő állomás	3-4 fő
14.	TAFEMO EC.	Arany J. u. 35.	nem veszélyes hulladék gyűjtés	2 fő
15.	GOLD BAMBINO Kft.	Rákóczi utca 55/C.	szikvíz palackozás	3-4 fő
16.	Csupor Trans Bt.	Repülő dűlő 9.	tűzép, gépjármű kereskedelem	20-49 fő
17.	Szakál Transport Kft.	Dohány utca 3.	áruszállítás	5-9 fő
18.	Rózseberszki Kft.	Fő u. 89.	tűzép	5-9 fő
19.	Adám Kálmán e.v.		Fémmegmunkálás	2-3 fő
20.	GLUTINATOR Bt.	Andrássy u 65.	könyvkötés	5-9 fő
21.	Varga Tanya Kft.	Kunpuszta 150.	szállodai szolgáltatás	20-49 fő

A vállalkozások közül egy nagyvállalkozás (KÖNIG Kft), öt középvállalkozás (AVILAND Kft, Fanyűvő Kft, HARANGPACK Kft. KALFÉM Kft. STAL-WEST Zrt.), 5 kisvállalkozás (SFT Ungarn Kft. DEMES-FALAP Kft. RTL Union Kft. Csupor Trans Bt. Varga Tanya Kft.) a többi (9) mikrovállalkozás, illetve a Galla-Food Kft-ről nincs létszám adat. 12 vállalkozás- köztük a legnagyobb foglalkoztatók- ipari tevékenységet végez, 8 a szolgáltató szektorban, a turisztika területén 1 vállalkozás működik.

Mezőgazdaság: Kerekegyháza mezőgazdasági művelésű területe összesen 3506,0691 ha, melyből szántóterület 3092,949 ha, kert művelési ágú 10,5164 ha, gyümölcsös 198,7368 ha, szőlő 203,8669 ha. Öntözésre alig van lehetőség, felszíni vízből történő öntözővíz nem áll rendelkezésre, ezért a növénytermesztés visszaszorulóban van.

A rét és legelőterületek 1368, 3147 ha-t tesznek ki, de ezek jó része természetvédelmi oltalom alatt áll. Kerekegyháza nagyon jelentős és jellemző az állattartás, elsősorban a nagyüzemi állattartás, azon belül is a baromfityesztés. Legeltető állattenyésztés a nagy területű legelők ellenére nem jellemző. Az önkormányzat az alábbi állattartó telepeket tartja nyilván:

	állattartó telep	tevékenység	helyszín (övezet)
1.	Bács-Broiler Kft.	baromfityesztés	Gip iparterület
2.	SUI-TRADE Kft.	baromfityesztés	Gip iparterület
3.	Benkő Kft.	baromfityesztés	Gip iparterület
4.	Kereki Tojás Kft.	baromfityesztés	Gip iparterület
5.	Familliatríó Kft.	baromfityesztés	Gip iparterület
6.	Szijaártó Kft	baromfityesztés	Gip iparterület
7.	Gallifarm Kft.	baromfityesztés	Gip iparterület
8.	Porvan Kft.	baromfityesztés	Má
9.	J.I.M.G Kft.	baromfityesztés	Gip iparterület
10.	BÖRÖNTE FARM Kft.	baromfityesztés	Má (tanya)
11.	Kereki Farm Kft.	baromfityesztés	Gip iparterület
12.	TOEN Bt.	baromfityesztés	Gip iparterület
13.	BERENTE-EGGS Kft	baromfityesztés	K-Mű
14.	Prima Tojások Kft.	baromfityesztés	0182/147 K-Mű, többi Gip
15.	Trepák és Társa Kft.	baromfityesztés	Má
16.	Novin-Line Kft.	baromfityesztés	Má (tanya)
17.	Leporex Kft.	nyúltenyésztés	Má

18.	AVIFORM Kft. (Peczélák Lajos)	sertésitenyésztés	K-Mű
19.	Gerend Kft. (Gerber Zsuzsanna)	nyúlitenyésztés	Gip
20.	LOCALITAS Kereskedelmi és Szolg. Kft. (Tózsér Imre)	baromfitenyésztés	Gip
21.	Berente Márta őstermelő	baromfitenyésztés	Má
22.	Kaldenekker Olivér őstermelő	baromfitenyésztés	Má

A lakóterületek közvetlen közelében lévő állattartó telepek konfliktust jelentenek elsősorban a szaghatás miatt.

Ipar:

Kerekegyháza erős iparról nem beszélhetünk. 2 ipari üzem foglalkoztat jelentős számú dolgozót, amelyek a gépjármű alkatrész és az élelmiszeripar területén foglalkoztatnak jelentős számú munkavállalót.

Az ipari termelést kis és közepes vállalkozások jellemzik, melyek elsősorban a lakatosiparhoz, gépjármű alkatrész gyártáshoz köthetők. Nagyobb ipari területet vásárolt meg egy papairipari cég, melyen jelentős beruházást tervez több száz foglalkoztatotti létszámmal.

Ha az M200 autópálya eléri Kerekegyházáét, az ipari betelepülők, a kecskeméti üzemekbe beszállító cégek idetelepülése várható.

Szolgáltatás: 2 vállalkozás foglalkozik fuvarozással. A *kereskedelmi* vállalkozások általában mikro- és kisvállalkozások, egyéni vállalkozások, számuk csekély. A szolgáltatási szektorban jelentős szerepet töltenek be a szálláshely szolgáltatások.

A helyi kiskereskedelmi üzletek aránya kicsi, van élelmiszer, ruházati, iparcikk virágkereskedés, tűzép. A kiskereskedelmi bolthálózat a belterületen van, a legjelentősebb élelmiszerüzlet a városközponti UNIVER ÜZLET. A *vendéglátást* is a kis társas vállalkozások és az egyéni vállalkozások jellemzik, amelyek alapvetően az idegenforgalomra építenek. Az éttermek, pizzériák száma 10 körüli.

5 szálláshely szolgáltató működik a városban (illetve annak külterületén) melyek közül a két legjelentősebb a Varga Tanya és a Kunsági Major

Általánosságban a szolgáltatások fejlődése a kecskeméti szolgáltató szektor fejlődésétől is függ, önálló fejlődési lehetősége van azonban az idegenforgalmi szolgáltatásoknak.

1.8. Az önkormányzat gazdálkodása, településüzemeltetés

Kerekegyháza Város Önkormányzata 2020-2025 időtartamra szóló gazdasági programmal rendelkezik. A fejezet ebből a dokumentumból kiemelt szemelvényeket, idézeteket tartalmaz.

1.8.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

„Célja: az önkormányzat képviselő-testülete egy egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön.

A gazdasági program tartalmazza: a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adópolitika célkitűzéseit, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat (kötelező és önként vállalt egyaránt), városként pedig a befektetés-támogatási politika, városüzemeltetési politika célkitűzéseit. „

„E programban foglaltak megvalósításához a jövőben is szükség van:

- pályázati lehetőségek felkutatására,
- a meglévő anyagi források minél hatékonyabb kihasználására, új lehetőségek keresésére
- következetes, és racionális döntésekre.”

„Az önkormányzat racionális, befektető szemléletű ingatlanvagyon-kezelése, és fejlesztése továbbra is kiemelt feladat. Jó gazdálkodással a település lakó, gazdasági, oktatási-nevelési funkciói is erősödnek. Az önkormányzati vállalkozások az önkormányzati feladatellátás költséghatékony ellátása érdekében fenntartandók.”

A vagyongazdálkodás egyik alappillére az önkormányzati vagyon, melyet az alábbi ábra szemléltet:

A forgalomképtelen törzsvagyon körébe tartozó főbb ingatlanok: a közterületek (parkok), utak, temető, Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon körébe tartozó főbb vagyonelemek: intézmények, középületek, sportpálya, stb.

Egyéb vagyon körébe tartoznak a következő ingatlanok: önkormányzati lakások, egyéb épületek, illetve a beépítetlen földterületek és mezőgazdasági területek.

Forgalomképes vagyonelemek: meglévő iparterületi telkek,

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján az látszik, hogy az önkormányzatoknak egyre több feladatot kell ellátniuk, azonban az állami forrásokból származó bevételek csökkennek.

Az önkormányzat több forrásból juthat bevételhez:

1. Költségvetési normatív támogatások: az önkormányzat a központi költségvetéstől a kötelező feladatok ellátására kap támogatást.
2. Átengedett központi adók: a településen beszedett személyi jövedelemadó alapvetően a központi kormányzat bevétele.
3. Helyi adók: ide tartozik a kommunális adó, helyi iparüzési adó, idegenforgalmi adó, építményadó, telekadó, gépjárműadó (jelenleg teljes egészében a központi költségvetés bevétele).

A Kerekegyházi Önkormányzat költségvetési főösszegeinek alakulása (Ft) (forrás: önkormányzati rendeletek)

	2021	2022	2023	2024
Bevételek	Ft			
Működési célú	1.137.319.968	1.195.780.222	1.435.792.654	1.715.073.641
Felhalmozási célú	683.788.569	40.427.848	0	418.985.640
Bevételi főösszeg	1.821.108.537	1.236.208.070	1.435.792.654	2.134.059.281
Kiadások				
Működési célú	1.178.876.864	1.191.200.409	1.253.462.861	1.383.337.407
Felhalmozási célú	976.115.007	595.963.274.	111.175.526	697.853.404
Kiadási főösszeg	2.154.991.871	1.787.163.683	1.364.638.387	2.081.190.811
Finanszírozási működési kiadás	472.753.902	504.295.756	638157306	700.450.345
Finanszírozási felhalmozási kiadás	0	0	0	0
Hiány	806.637.236	1.055.251.369	567.003.039	647.581.875

A gazdasági program tartalmazza a 2020-2025 évek közötti gazdasági ciklus rövid-távú, közép-távú, valamint hosszú-távú fejlesztési elképzeléseit. Az elképzelések túlnyúlhatnak a 2025-ös éven is.

A Gazdasági Programban meghatározott célkitűzések megvalósításához az Önkormányzat a következő feladatokat rögzíti:

„- Az évekkel ezelőtt megkezdett munka folytatásaként Kerekegyháza fejlődésének továbbra is három párhuzamosan és egymásra épülően fejlesztendő alappillére, területe van – az egyéb szolgáltatások fejlesztése mellett -, ezek: az oktatás, a lakhatás, és a munkahelyteremtés.

- Az Önkormányzat sajátos működési, valamint fejlesztési bevételeinek növelési lehetőségeit folyamatosan kutatja, és szélesíti. Törekednünk kell olyan helyi adórendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak és hatékony eszköze a lakossági terhek csökkentésének és az Önkormányzat sajátforrás növelésének, a gazdaságélénkítő hatás kifejtése mellett.
- Az Önkormányzat a fejlesztési elképzeléseinek megvalósítását a jövőben is elsősorban az uniós és hazai, valamint egyéb pályázati források igénybevételeivel kívánja megvalósítani.
- A Képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert és elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket, a feladatfinanszírozásból származó szigorú elszámolási rendszer teljesítése mellett.”

1.8.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Az önkormányzat a következő intézményeket működteti:

Az önkormányzat által fenntartott intézmények:

- Katona József Művelődési Ház és Könyvtár
- Kerekegyerdő Bölcsőde
- Kerekegyházi Közös Önkormányzati Hivatal (Fülöpháza Község Önkormányzatával közösen)

Kerekegyháza és Térsége Feladatellátó Társulás által fenntartott intézmények (gesztor: Kerekegyháza Város Önkormányzata)

- Humán Szolgáltató Központ
- Kerekegyházi Bóbita Óvoda

Az Önkormányzat településfejlesztési céljai olyan célok, melyek a település általános fejlesztését segítik elő, valamint a közszolgáltatások minél magasabb szintű fenntartásához kapcsolódnak.

Közműhálózat fejlesztése

Az infrastruktúra-fejlesztések pozitív irányba befolyásolják minden település fejlődését. A megvalósult infrastruktúra gyakran újabb fejlesztési igényeket indukál, illetve megnyitja a továbblépés lehetőségét. Kerekegyháza jól ellátott közműhálózattal rendelkezik. A csapadékvíz, felszíni vízvezetés megoldása jelen pillanatban a szikkasztó árokrendszerrel biztosított a településen

Városközpont és közterület fejlesztés

A városi és települési identitás erősítése, az otthonérzés erősítése érdekében elengedhetetlen a közösségi terek fejlesztése. Hosszú távon kiemelt fejlesztési cél egy olyan többfunkciós művelődési, szolgáltató ház kialakítása a központban, mely egyrészt közművelődési, másrészt szolgáltató és pihenő funkciót is ellát.

Lakásgazdálkodás

A lakástulajdon viszonyok átrendeződésének már látható és várhatóan erősödő tendenciája érdekében az önkormányzati tulajdonú lakások fenntartása szükséges. Új telekalakításra kerül sor, de ezzel párhuzamosan meg kell újulnia a város régi utcáinak is. A pályázati és az anyagi lehetőségek függvényében az új bérlakások kialakítására a lakásépítési programot folytatni kell. A Településrendezési Tervben meghatározásra kerülnek olyan területek, melyek alkalmasak különböző lakásépítési módzatokra, új lakótelkek kialakítására, sorházak kialakítására, lakóparkok létrehozására, idősek otthonának kialakítására.

Településmarketing

Kerekegyháza településképe, megismerésének erősítése, fejlesztése, a városban élő, dolgozó, vagy ügyintéző emberek, vállalkozások, turisták informáltságának elősegítése egyik kiemelt feladatunk.

Mezőgazdasági fejlesztés

A helyi termelés piaci pozícióinak erősítése, melyben kiemelt szerepe van az állattenyésztésnek, a helyi őstermelőknek, a tanyai életminőség feltételei javításának, a helyben termelt áruk feldolgozásának és értékesítésének.

Önkormányzati vagyonkezelés

Az önkormányzat racionális, befektető szemléletű ingatlanvagyon-kezelése, és fejlesztése továbbra is kiemelt feladat. Jó gazdálkodással a település lakó, gazdasági, oktatási-nevelési funkciói is erősödnek. Az önkormányzati vállalkozások az önkormányzati feladatellátás költséghatékony ellátása érdekében fenntartandóak.

Tervezések

A fejlesztési elképzelések megvalósításának elősegítése érdekében megfelelő tervdokumentációval kell az önkormányzatnak rendelkeznie.

Közszolgáltatások

A hulladékgazdálkodás színvonalának növelése érdekében a szelektív hulladékgyűjtési rendszer további bővítést kell elérni, az általános háztartási hulladék mennyiségének csökkentésével párhuzamosan. A szelektív gyűjtés sikeresen működik a településen. A Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. végzi a közszolgáltatást. Önkormányzat tagja a Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulásnak, amelynek feladata a régióban megvalósítandó komplex hulladékgazdálkodási rendszer kiépítését szolgáló EU-s támogatás kedvezményezettje.

Az önkormányzat feladata a temető területének bővítése, területvásárlással, tekintettel a jelenlegi temető nagyságára.

A település belterületén kiépítésre került a szennyvízcsatorna-hálózat, a külterületi lakott részeken kell a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtését a közszolgáltatással biztosítani.

Tűzvédelem

Településünkön önkormányzati tűzoltósági formában került megszervezésre a tűz elleni védekezés. A tűzvédelem 24 órás ügyeletben működik, nemcsak Kerekegyháza, hanem Kunbaracs, Fülöpháza, Ágasegyháza tűzvédelmi feladatait is ellátják. Működésükhöz az önkormányzat és az állam anyagi támogatást biztosít.

Az Önkormányzat a helyi tűzvédelmi feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében:

- anyagilag támogatja a tűzoltó köztisztületet

- közreműködik a tűzoltóság eszközeinek korszerűsítését, bővítését célzó pályázati tevékenységben.

Közigazgatás

2013. március 1. napjától Fülöpháza Község Önkormányzatával közösen fenntartott Kerekegyházi Közös Önkormányzati Hivatal látja el a hivatali feladatokat. A székhely település Kerekegyháza.

A kialakított járási kormányhivatalokhoz telepített államigazgatási hatósági feladatok csökkentették a polgármesteri hivatalok államigazgatási feladatainak a számát. A településüzemeltetési, településfejlesztési feladatok, adóügyi feladatok, gazdaságszervezés, a települési szociális ügyek, közfoglalkoztatás jelentkeznek mindennapos feladatként a polgármesteri hivatalokban, melyek minél magasabb szintű ellátása a cél.

A településfejlesztési politika célkitűzései

Az önkormányzat településfejlesztési politikájának továbbra is az egyik legfontosabb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyon ne csökkenjen, hanem növekedjen. A meglévő szolgáltatásokat megtartsa, lehetőség szerint színvonalát emelje. Csak olyan fejlesztéseket vállaljon, melyeket megvalósulása után problémamentesen, fenntarthatóan tud működtetni, finanszírozni. Az önkormányzati-, és a beruházói fejlesztések illeszkedjenek a munkahelyteremtés-, lakhatás-, oktatási, és nevelési intézmények és egyéb szolgáltatások stratégiai alapjelleireinek egymásra épülő folyamatos tovább fejlesztéséhez.

1.8.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

„Kerekegyháza Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2020-2025-ös évekre – a következő általános fejlesztési elképzeléseket határozza meg: (konkrét elképzelések az adott témakörhöz kapcsolódó táblázatban található, a gazdasági program 1. sz. mellékleteként)

Vállalkozói infrastruktúra fejlesztés, befektetés-ösztönzés

Az ipar, a vállalkozások közvetve-közvetlenül a település fejlődését segítik. Javítják a termékekkel, szolgáltatásokkal való ellátottságot, munkahelyet teremtenek, adóbevételhez juttatják a települést. Mindezek elősegítése érdekében a jövőben is lehetőséget kell biztosítani minél több termelő, szolgáltató és kereskedelmi egység be-, illetve megtelepülésére. Az önkormányzat folyamatos feladata:

- Az önkormányzat fokozatos, tervszerű fejlesztési intézkedéseinek eredményeként az ipari területre letelepedő papíripari beruházóval folyamatos együttműködés, koordináció folytatása: közös kommunikáció a fejlesztéssel kapcsolatban, a toborzás, és a szakembergárda biztosítása érdekében a képzési lehetőségek biztosítása, a beruházás mielőbbi megvalósítása
- Az ipari feltáró út megerősítése, szélesítése: a jelenlegi 6 méter széles, 345 folyóméter hosszú belső feltáró út 7 méteresre történő szélesítése, 1-1 m nemesített padkával ellátva,
- TOP-1.1.1-16-BK1-2017-00018 azonosítószámú „Iparterület fejlesztése Kerekegyházán” tárgyú pályázatban szereplő fejlesztések megvalósítása: 2 250 m² alapterületű iparcsarnok építése, tűzvíz-hálózat fejlesztése, közvilágítás kiépítése a belső feltáró út mellett,
- Az ipari terület értékesítésének folytatása, majd tovább folytatni az ipari terület kialakítást,
- Továbbra is népszerűsíteni, illetve vonzóvá kell tenni az ipari területet (a Kormányval, a Külügyminisztériummal, a HIPA-val együttműködésben, továbbá honlapon történő közzététellel, ingatlanértékesítő cégek közreműködésével).
- az adópolitika segítse elő a vállalkozói adóterhek csökkentését.

Fejlesztési célok:

- TOP-1.1.1-16-BK1-2017-00018 pályázat megvalósítása
- belső feltáró út szélesítése, megerősítése
- a még szabad területek hasznosítása, napelem park kialakítása energetikai és befektetési ösztönzési célból

1.8.4. Foglalkoztatáspolitikai

Magyarország gazdaságpolitikájában elsődleges szerepet kap a kis- és középvállalkozások működésének, fejlesztésének támogatása, valamint a munkahelyteremtés. Ezzel összhangban az elkövetkezendő években Kerekegyházán is elsődlegességet élvez az általános foglalkoztatás megteremtése. Az új településtervben sor

kerül ipari övezet kijelölésére. Ez a foglalkoztatás szempontjából is fontos célkitűzés lenne. A munkahelyteremtés elsősorban a helyi vállalkozások ösztönzésével, az idegenforgalom fejlesztésével, intézményi fejlesztéssel, valamint az önkormányzati tulajdonban lévő cégek fejlesztésével valósulhat meg.

Az önkormányzat részt vesz a közfoglalkoztatási programokon, elsődlegesen az intézményi és települési feladatellátás segítése érdekében.

A munkahelyteremtés és megőrzés feltételeinek javítása a településen fontos feladat. A munkanélküliség csökkenése elősegíti a segélyezési kiadások (települési támogatás) csökkentését, melynek elsődleges forrása a költségvetési támogatáson túl az iparüzési adóbevételek. Mindezek alapján fontos szempont, hogy a segélyezési rendszer bővítése helyett a munkahelyteremtés kerüljön előtérbe a foglalkoztatás további javítása érdekében.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében a képviselő-testület az alábbi feladatokat és célokat határozza meg:

- a fejlesztési elképzeléseknél a kormányzati és szomszédos települési adópolitikára és gazdaságpolitikára is figyelemmel meghatározott feltételek szerint segíti a helyi ipart, a helyi vállalkozásokat,
- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében, a munkaügyi szervezetekkel együtt azok kielégítésében, valamint honlapján hirdetési lehetőséget biztosít.

Az önkormányzatnak támogatnia kell a vállalatok helyi munkaerő foglalkoztatását, tájékoztatni kell őket az igénybe vehető kedvezményekről – pl. hátrányos helyzetű vagy megváltozott munkaképességű emberek alkalmazásának támogatása, a szakképzéseken való részvétel lehetőségének biztosítása, rendszeres együttműködés a munkaügyi hivatalokkal.

1.8.7. Energiagazdálkodás

A magas energiaárak és a korlátozott elérhetőség miatt előtérbe kerül a megújuló energiaforrások felhasználásának bővítése, és az energiatakarékosság.

Emellett energetikai szempontból napelem park kialakítása is fontos cél.

Az elmúlt években több intézményt felszereltünk napkollektorokkal, melyet folytatni szeretnénk

A fejlesztési terveket a IV.2 tábla tartalmazza.

1.9. Településrendezési, településszerkezeti vizsgálat

A jelenlegi településrendezési eszközök 2003. év végén kerültek jóváhagyásra. Az akkor hatályos OTÉK fogalom-meghatározásai és jelmagyarázata alapján készültek. A 314/2012.(X.8) Kormányrendelet előírásai és jelmagyarázata szerinti településrendezési eszközök (településfejlesztési koncepció (TFK), integrált településfejlesztési stratégia (ITS), településszerkezeti terv (TSZT), szabályozási terv (SZT) és helyi építési szabályzat (HÉSZ) nem készült.

Az Országgyűlés a 2018. évi CXXXIX. törvénnyel jóváhagyta Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervét, majd ennek alapján Bács-Kiskun Megye Önkormányzata elkészítette és 7/2020.(VII.8.) számú önkormányzati rendeletével jóváhagyta Bács-Kiskun Megye Területrendezési Tervét, amelyet a Bács-Kiskun Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése 2/2024. (II. 26.) rendeletével módosított.

Többször módosult az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK). 2021. július 15-ével hatályba lépett a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet, valamint a „településtervezési szabályzat”.

2023. év végén Magyarország Országgyűlése elfogadta a Magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvényt (MaÉptv), amely 2024. október 1-ével felváltotta és hatályon kívül helyezte az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvényt. (Étv). A két törvény ugyan több helyen

átfedéseket tartalmaz, azonban általánosságban elmondható, hogy alapvetően szabályozza át a magyar építésügyet ezen belül a településrendezést.

Magyarország Kormánya 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendeletével elfogadta a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatát (TÉKA), mely 2025. január 1-ével lép hatályba és hatályon kívül helyezi az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendeletet (OTÉK). A TÉKA ugyan sok elemet, rendelkezést átvesz az OTÉK-ból, mégsem teljesen kompatibilis azzal.

Mindezeknek a jelenleg hatályos településrendezési eszközök nem felelnek meg, ezért el kell készíteni a 419/2021. (VII. 15.) Kormányrendelet szerinti tartalmú településtervet, amely összhangban van a magasabb szintű területrendezési tervekkel és jogszabályokkal, valamint a településtervezési szabályzattal.

A jelenlegi településszerkezet alapvetően megfelelő, és annak lehető legtöbb elemét- különösen a már kialakult, beépült területek vonatkozásában – meg kell tartani, de a jogszabályokból következő módosításokat el kell végezni.

Beépítésre szánt területeken:

Lakóterületek: a jelenlegi lakóövezetek (kisvárosias, kertvárosias, falusias) megtartása javasolt, de a városközpontban a városközponti funkciók erősítése érdekében és azt a vezérelvet követve, hogy az azonos helyzetű ingatlanokat azonos építési jogok kell, hogy megillessék, célszerű egy-egy utca „másik oldalát” falusias lakóterületből kertvárosias lakóterületbe átsorolni. Új lakóterületek kialakítására hosszú távon szükség van, tekintve a népesség folyamatos növekedését, és ezeket a meglévő lakóterületekhez kapcsolódóan kell kijelölni úgy, hogy a már kialakult utca „másik oldala” is falusias lakóterületbe kerüljön. Igény van a település délnyugati határa mentén egy kisebb telekterületű osztást lehetővé tevő lakóterület kijelölésére, melyhez a kertvárosias lakóterület kijelölése lenne a legmegfelelőbb.

Vegyes területek: A jelenlegi tervben csak Vt településközpont vegyes terület van kijelölve. A hatályos OTÉK fogalomkörében a Vt terület a lakórendeltetést nem zavaró, jellemzően vegyes rendeltetésű épületek elhelyezésére szolgál, míg újra bevezette az Vi intézményterület építési övezetet, amely elsősorban igazgatási, nevelési, oktatási, egészségügyi, szociális rendeltetést szolgáló épületek elhelyezésére szolgál. Alapvető különbség, hogy a Vt területeken a lakások általában jellemzőek és intézmények a lakóépületeken belül vagy ahhoz kapcsolódóan helyezkednek el, a Vi intézményterületeken viszont lakó rendeltetés kizárólag a helyi építési szabályzatban meghatározott számban és módon helyezhető el. Ez a TÉKA szerint sem módosul. Fentiekre tekintettel azokat a meglévő intézményeket, amelyek kizárólag intézményi funkciót látnak el (polgármesteri hivatal, templomok, iskola, stb) javasolt átsorolni Vi intézményi vegyes területbe. Új vegyes területek kijelölése nem indokolt, erre igény nem jelentkezett.

Gazdasági területek: A jelenlegi terv jóváhagyásakor még az OTÉK-ban nem szerepelt a K-Mű mezőgazdasági üzemi terület, ezért a volt majorokat, állattartó telepeket a terv ipari gazdasági területbe sorolta. Ezeket a volt majorokat felül kell vizsgálni és a működő állattartó telepeket különleges beépítésre szánt üzemi területbe kell átsorolni.

A jelenlegi terv készítésekor és jóváhagyásakor az akkor hatályos OTÉK szerint gazdasági területeken kereskedelmi szolgáltató (Gksz), jelentős mértékű zavaró hatású ipari (Gip) és egyéb ipari (Gipe) övezetek kijelölésére volt lehetőség. A tervben ez jelent meg úgy, hogy a terv a majorokat Gip övezetbe sorolta, egyéb zavaró hatású iparterület nem volt.

A hatályos OTÉK ennél árnyaltabb, kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület (Gksz), ipari gazdasági terület (Gip), egyéb ipari gazdasági terület (Gipe), és általános gazdasági terület (Gá) övezet kijelölésére ad lehetőséget, amely a gazdasági területek meglévő vagy tervezett rendeltetésének megfelelő, differenciált szabályozásra ad lehetőséget. (Ez a TÉKA szerint sem változik)

A kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület (Gksz) a környezetre jelentős kedvezőtlen hatást nem gyakorol, jellemzően kereskedelmi, szolgáltató célú és raktárépületek elhelyezésére szolgál. (ipari, gyártási tevékenység a korábbiakhoz képest nem megengedett)

Az ipari gazdasági terület (Gip) a környezetre jelentős kedvezőtlen hatást gyakorló, különlegesen veszélyes, bűzös vagy nagy zajjal járó gazdasági tevékenységhez szükséges építmények elhelyezésére szolgál. (Ez nagyjából megfelel a korábbi Gip övezetnek, lakó rendeltetés nem helyezhető el)

Az egyéb ipari gazdasági terület (Gipe) elsősorban olyan gazdasági célú ipari, energiaszolgáltatási, településgazdálkodási építmények és raktárak elhelyezésére szolgál, amelyek más beépítésre szánt területen nem helyezhetők el, és nem tartoznak a fentiek szerinti tevékenységi körbe. (Egy telken csak a gazdasági tevékenységi célú épületen belül, és kizárólag egy szolgálati lakás alakítható ki, a helyi építési szabályzatban meghatározott módon.)

Az általános gazdasági terület (Gá) a környezetre jelentős kedvezőtlen hatást nem gyakorló gazdasági tevékenységi célú, továbbá kereskedelmi, szolgáltató és raktár-rendeltetésű építmények elhelyezésére szolgál. (Ez nagyjából megfelel a korábbi Gksz területen elhelyezhető rendeltetéseknek. Gyártás, szolgáltatás és raktározás is megengedett környezetkímélő módon. Egy telken csak a gazdasági tevékenységi célú épületen belül, és kizárólag egy szolgálati lakás alakítható ki, a helyi építési szabályzatban meghatározott módon.)

Fentiek a TÉKA szerint sem változnak, a gazdasági területek felülvizsgálata indokolt. Új gazdasági területek kijelölésére igény van, ez a gazdasági programban is megfogalmazott, de újabb területek kijelölésének jelenleg jogszabályi (borszülő kataszteri érintettség) és fizikai akadályai vannak.

Különleges beépítésre szánt területek: A különleges beépítésre szánt területbe azok a területek tartoznak, amelyeken

- a) az elhelyezhető építmények rendeltetésük miatt jelentős hatást gyakorolnak a környezetükre,
- b) a környezetük megengedett külső hatásaitól védelmet igényelnek, vagy
- c) településrendezési adottságuk egyedi – a fejlesztési célok vagy a helyi sajátosságok figyelembevételével –, azzal, hogy a beépítésre szánt különleges terület célját és fajtáját a településtervben, a sajátos használat szerinti építési övezetet és a kapcsolódó beépítési előírásokat a helyi építési szabályzatban minden esetben meg kell határozni.

Különleges beépítésre szánt területként határozható meg:

- a) a nagy bevásárlóközpont és nagykiterjedésű kereskedelmi célú terület,
- b) a nagy kiterjedésű szállítmányozási-, raktározási és logisztikai terület,
- c) a vásár, kiállítás és kongresszus területe,
- d) az oktatási központok területe,
- e) az egészségügyi épület elhelyezésére szolgáló terület,
- f) a nagykiterjedésű sportolási célú terület és kempingterület,
- g) a kutatás-fejlesztés, a megújuló energiaforrás hasznosításának céljára szolgáló terület,
- h) az állat- és növénykert területe,
- i) a nyersanyag kitermelés (bánya), nyersanyag feldolgozás céljára szolgáló terület,
- j) a honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célra szolgáló terület,
- k) a hulladékkezelő, -lerakó területe,
- l) a közlekedéshez kapcsolódó épület elhelyezésére szolgáló terület, ha az nem a közlekedési területen belül kerül elhelyezésre, valamint a repülőtér területe,
- m) a temető területe,
- n) a mezőgazdasági üzemi terület,
- o) az egyéb beépítésre szánt terület egyikébe sem sorolható, helyi sajátosságot hordozó terület.

A hatályos tervben alkalmazott sport, szabadidő terület: „K-SP”, temető: „K-T”, lovassport terület „K-L”, tematikus park „K-tp”, bánya „K-B”, falusi turizmus területe „K-Tu”, piac „K-P”, idegenforgalmi terület „K-ID”, különleges beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület „K-Mü”.

A különleges területek felülvizsgálandók, nem valósult meg a „K-tp” tematikus park beépítése, ezért ennek más beépítésre szánt mezőgazdasági jellegű átsorolása (pl. K-Mü) vagy mezőgazdasági övezeti visszasorolása indokolt, a temető és homokbánya területének inkább beépítésre nem szánt területbe átsorolása indokolt.

Beépítésre nem szánt területeken:

Közlekedési és közműterület: A hatályos HÉSZ a készítésekor érvényes OTÉK alapján az alábbi övezeteket alkalmazza: - közúti közlekedési, közmű elhelyezési és hírközlési terület: „Köu”

A *közúti közlekedési terület* az országos és a helyi közút, a kerékpárút, a gépjármű-várakozóhely (parkoló) – a közterületnek nem minősülő telken megvalósuló kivételével –, a járda és gyalogút (sétány), köztér, mindezek csomópontja, vízvezetési rendszere és környezetvédelmi építményei, a közúti közlekedés, továbbá a közmű és a hírközlés építményei elhelyezésére szolgál.

Az *egyéb közlekedési terület* a kötöttpályás, a vízi és a légi közlekedés, továbbá a közmű és a hírközlés építményei elhelyezésére szolgál. (Kerekegyháza ilyen terület nincs)

A *közmű-elhelyezési terület* a közműellátás építményei elhelyezésére szolgál. A területen elhelyezhető épület a közműellátás céljára szolgáló rendeltetést tartalmazhat.

A *hírközlési terület* a hírközlés építményeinek elhelyezésére szolgál. A területen csak a hírközlés céljára szolgáló épület helyezhető el. A településtervben a közlekedési és közműterületeket valós rendeltetésüknek megfelelően felül kell vizsgálni és a megfelelő övezetbe át kell sorolni.

Zöldterületek: A hatályos terv a közpark, közkert és egyéb védőzöld területeket egységesen „Z” zöldterület övezetbe sorolja. A hatályos OTÉK fogalomkörében és a TÉKA fogalomkörében is: „A zöldterület állandóan növényzettel fedett közterület, amely a település klimatikus viszonyainak megőrzését, javítását, ökológiai rendszerének védelmét, a pihenést és testedzést szolgálja. A zöldterület általános használata szerint közpark vagy közkert. A zöldterület övezeteinek közútról, köztérről közvetlenül – kerekesszékkal és gyermekkocsival is – megközelíthetőnek és használhatónak kell lennie.”

Ezeket a területeket Zkp közpark, vagy Zkk közkert övezetbe kell átsorolni.

Erdőterületek: A hatályos terv a meglévő vagy tervezett erdőterületeket védelmi (védett és védő) erdő: „Ev”, gazdasági erdő: „Eg” övezetbe sorolja.

Az erdőterület általános használata szerint lehet védelmi célú erdőterület, rekreációs erdőterület vagy egyéb erdőterület.” Ennek megfelelően az erdőövezeteket át kell sorolni. Az Ev védelmi erdők átsorolása nem szükséges, az Eg gazdasági erdők egyéb erdőterületbe, az önkormányzati tulajdonú, a kalandparknak is helyet adó erdő rekreációs erdőterületbe sorolandó át. Az erdőterületek átsorolásakor a vármegyei területrendezési tervben erdők övezetébe sorolt területeket valamelyik erdőövezetbe át kell sorolni.

Mezőgazdasági területek: A hatályos terv a mezőgazdasági területeket kertes mezőgazdasági terület: „Mk”, általános mezőgazdasági terület: „Má-T” tanyás, „Má-TI” tanyás, „Má-NI” idegenforgalmi mezőgazdasági terület övezetekbe sorolja. A hatályos OTÉK és a TÉKA szerint a mezőgazdasági terület „a földhasználat módja és természetbeni állapota figyelembevételével lehet kertes, általános vagy tájgazdálkodási mezőgazdasági terület.

A kertes mezőgazdasági terület alapvetően kisüzemi vagy családi használatú telkekből áll, amely jellemzően kert, szőlő vagy gyümölcsös művelési ágban szerepel az ingatlan-nyilvántartásban.

Az általános mezőgazdasági terület alapvetően az árutermelő célt szolgáló telkekből áll, amely jellemzően szántó, valamint szántó, kert, szőlő és gyümölcsös művelési ágban vegyesen szerepel az ingatlan-nyilvántartásban.

A tájgazdálkodási mezőgazdasági terület alapvetően természetközeli használatot folytató telkekből áll, amely jellemzően nádas, gyepek (rét, legelő), I. és II. osztályú borszőlő termőhelyi kataszterhez vagy ökológiai hálózat magterületéhez tartozó kert, szőlő, gyümölcsös művelési ágban nyilvántartott területekből, a védett és Natura 2000 területbe sorolt szántóterületekből, a vízgazdálkodási célú mezőgazdasági területekből, valamint a vízbázis külső védőterületébe sorolt területekből áll.

Fentiek alapján a mezőgazdasági területek teljesen újra szabályozandók.

Az OTÉK (és a TÉKA is) szabályozza a tanyák létesítését és különleges jogokat biztosít a meglévő tanyáknak.

A vármegyei területrendezési terv szerint a település egésze tanyás terület térségi övezetbe tartozik, ahol „A tanyás területek övezetével érintett területekre a tájfenntartó tanyai gazdálkodás és életmód fennmaradásának elősegítése, valamint a tanyás településszerkezet és tájkarakter megőrzése érdekében meg kell határozni: a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait, valamint az egyedi szabályokkal érintett területekre a településképi rendeletben a településképi követelményeket.

Vízgazdálkodási területek: A hatályos tervben a vízgazdálkodási területek egységesen „V” vízgazdálkodási területbe soroltak. Ennek módosítása nem indokolt, de a jelenleg „V” övezetbe sorolt közmű területek átsorolandók a „Közm” közműterületbe.

Természetközeli területek: A hatályos terv nem alkalmazza ezt az övezetet, mert készítésekor az OTÉK-ban nem volt még ilyen területfelhasználási kategória. „ A természetközeli terület:

a) mocsár, nádas, ex lege védett láp,

b) ex lege védett kunhalom és

c) nyílt karszterület és sziklagyepterület,

kivéve, ha ezeket a területeket védelmi célú erdőterület, általános mezőgazdasági terület, tájgazdálkodási mezőgazdasági terület vagy vízgazdálkodási területbe sorolják.

A természetközeli területek övezetében épületet elhelyezni nem lehet.”

A településen nádas művelési ágú terület és ex lege védett kunhalom valamint ex lege védett láp van, amelyek területét Tk természetközeli területbe vagy Mt tájgazdálkodási mezőgazdasági területbe kell sorolni.

Különleges beépítésre nem szánt területek: A hatályos tervben ilyen nem szerepel.

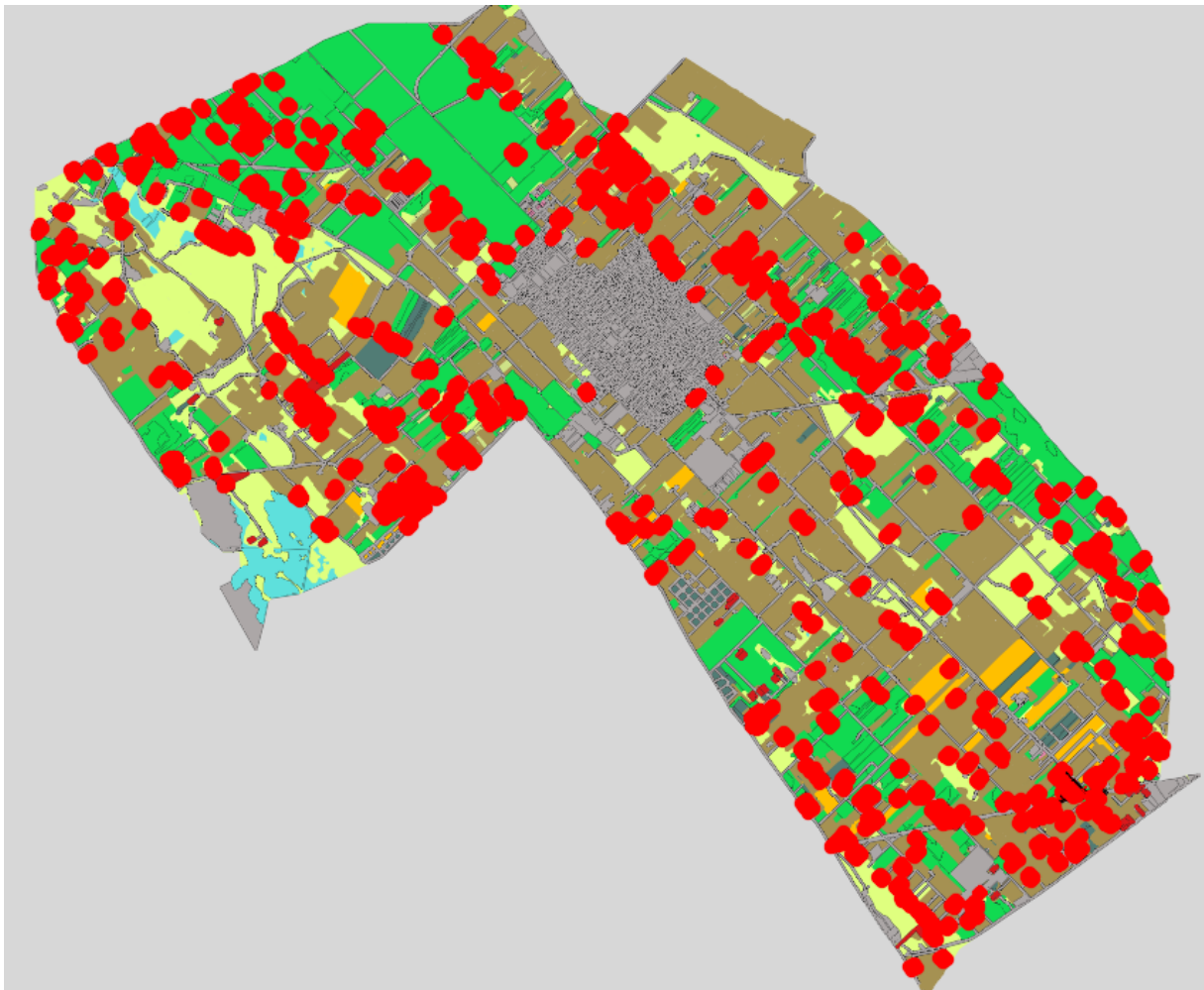
1.10. Az épített környezet és építészeti örökség vizsgálata

Kerekegyháza igazgatási területének összes területe (81276748 m²), 8127,6748 ha. Ebből belterület (4106731m²), 410,6731 ha, külterület (76971846 m²) 7697,1846 ha. (forrás: Földhivatal online, statisztikai adatok)

Az igazgatási terület 94,7 %-a külterület.

1.10.1. Területfelhasználás vizsgálata

1.10.1.1. a település szerkezete, a helyi sajátosságok

szürke: kivett terület, zöldes sárga: gyep, rét, narancs: gyümölcsös, világoskék: nádas, barna: szántó, zöld: erdő, piros: tanya

A település beépített területe szabályos „mérnöki osztású”, zömmel lakóterület, az igazgatási terület északi része nagyrészt állami tulajdonú erdő, a mezőgazdasági területek nagy része gyepekkel tarkított szánt terület, kevés gyümölcsössel kertséggel. A külterület jellemzően tanyásodott, itt-ott sortanyás, de inkább csoportos és szórvány tanyás.

1.10.1.2. az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján a termőföld művelési ágak, területhasználat

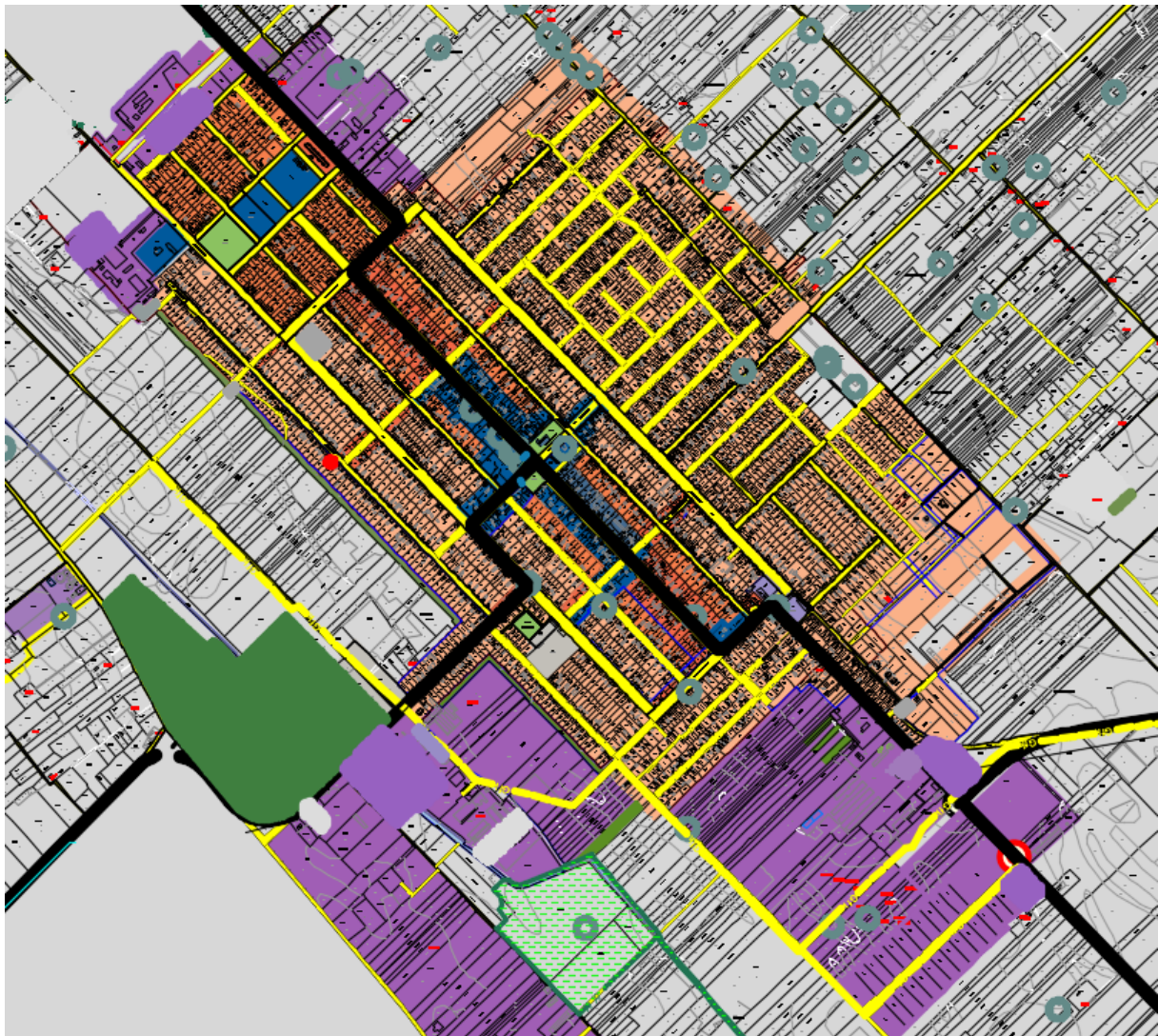
művelési ág	összes terület	kivett	nem művelik	művelik	igazgatási terület%-ában
erdő	19 575 607		19 575 607		24,14
fásított terület	822 906		822 906		1,04
gyümölcsös	1 987 368			1 987 368	2,45
kert	105 164			105 164	0,13
legelő	9 074 506		9 074 506		11,19
nádas	1 213 232		1 213 232		1,5
rét	4 608 641		4 608 641		5,68
szántó	30 929 490			30 929 490	38,15
szőlő	2 038 669			2 038 669	2,5
kivett	10 721 165	10 721 165			13,22
összesítés	81 076 748	10 721 165	35 294 892	35 060 691	100
aránya az összes területhez (%)	100	13	44	43	

Forrás: Földhivatal-online statisztikai adatok

1.10.1.3. beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

igazgatási terület (hatályos terv)

fekete nyomvonalas létesítmények: meglévő úthálózat
 piros nyomvonalas létesítmény: tervezett M8 (távlati M200) gyorsforgalmi út
 zöld foltok: ökológiai hálózat elemei, ökológiai folyosó, magterület
 kék foltok: belvízjárta területek
 lila foltok: Gép ipari területek

belterület (hatályos terv)

sárga: kiszolgáló utak hálózata, kék felület: településközpont vegyes területek vörös: kisvárosias és kertvárosias lakóterületek, rózsaszín: falusias lakóterület, lila: ipari területek

Beépítésre szánt területek: A Fő utca mentén alakult ki először a település magja, a templomok környéke, ahol az intézmények is sűrűsödnek, ez a Vt településközpont vegyes terület. Szabályos, derékszögű úthálózatra szerveződött az ezt övező lakóterület. A településközpont közelében kisebb telkes, jellemzően kisvárosias beépítésű terület, ettől kifelé haladva egyre nagyobb telkes kertvárosias majd még kintebb haladva falusias lakóterületek. A hatályos szabályozás tömböket szabályozott, így előfordul, hogy egy utca egyik oldala falusias, másik oldala kertvárosias beépítésű, holott az utca két oldalán fekvő telkek azonos helyzetűek, azonos karakterűek, azonos beépítési módúak és a telekméreteiben sincs lényeges különbség. Ennek felülvizsgálata indokolt.

A lakóterületekhez közvetlenül csatlakoznak a gazdasági területek, amelyek kis része Gksz kereskedelmi szolgáltató, nagyobb részük Gip ipari gazdasági. Tényleges használatuk vegyes, megtalálható az ipari gyártási, és anyagüzemi állattartó funkció is. Ennek felülvizsgálata indokolt, a tényleges használatnak megfelelő övezeti besorolás indokolt. A még beépítetlen Gip területek Gá általános gazdasági területbe átsorolása indokolt, mert ezzel meg lehet előzni, hogy zavaró hatású ipari tevékenységi célú épületekkel épüljenek be, ami nyilván káros hatással lenne a lakóterületekre. A lakóterületbe ékelődnek kisebb foltokban sportterület, vásártér, amelyek beépítésre szánt különleges területek. A zöldterületek térmértéke kicsi, de a beépültség okán ezek a területek nem növelhető, minőségi felújításuk szükséges.

Beépítésre nem szánt területek: A beépítésre szánt területek elhelyezkedése az igazgatási területen belül változatos. A központi településmag viszonylag kompakt, a lakóterületek bővítési irányai délnyugat és északkelet felé adottak. A gazdasági területek több helyre koncentrálnak. Egyik a lakóterülethez közvetlenül kapcsolódó, amely a fülöpházi településhatár mentén délkelet felé hosszasan elnyúlik. Ennek nagy része azzal a céllal lett kijelölve, hogy ide települjenek a nagyüzemi állattartó telepek, de a területnek csak csekély része épült be. Új beépítésre szánt területek kijelölése esetén a csereterület ennek az ipari gazdasági területnek a csökkentésével, mezőgazdasági, illetve erdő övezeti átsorolásával javasolt. Van egy beépült- bár jelenleg használaton kívüli Gksz gazdasági terület a hetényegyházi településhatár és a Kecskeméti út mellett. Ennek Gá övezeti átsorolása indokolt a területek és az épületek jobb hasznosíthatósága érdekében.

Az igazgatási terület jelentős része erdőövezetbe sorolt és nagyrészt a település északi részén fekszik. Az erdőket a tényleges művelési ágak, a magasabb szintű területrendezési tervek és az országos erdőállomány adattár alapján felül kell vizsgálni és övezeti besorolásukat módosítani kell. A meglévő erdőterületek jó része állami tulajdonú.

A mezőgazdasági övezetek részaránya az igazgatási terület egészéhez viszonyítva a 40 %-ot sem éri el.

A mezőgazdasági területen belül korábban kijelölt kertes mezőgazdasági övezet megtartása indokolt. A szórványban elhelyezkedő állattartó telepek, amelyek nem K-Mű övezetbe soroltak, részben Gip övezetből K-Mű övezetbe átsorolandó, a mezőgazdasági övezetbe tartozó állattartó telepek-amennyiben törvényi akadálya nincs-K-Mű övezetbe sorolandók.

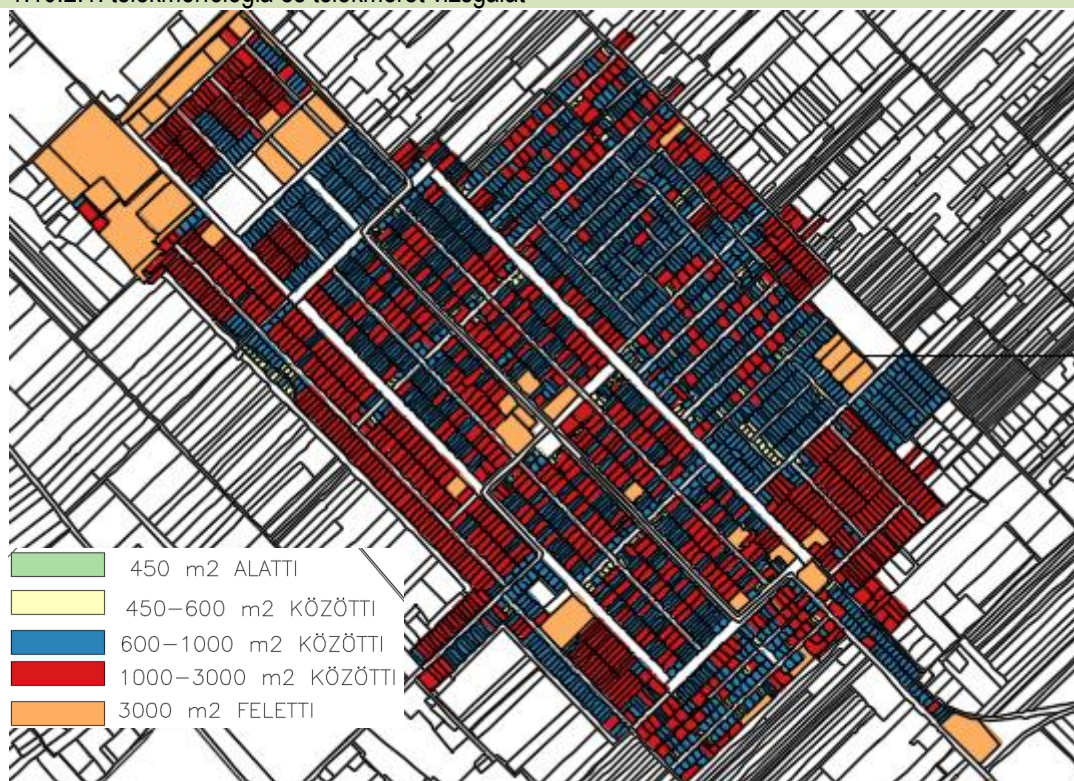
Az igazgatási területen szórványban, tanyasorokban, kisebb bokrokban, tanyák található jelentős számban. A tanyákra jelenleg is külön szabályok vonatkoznak, amelyet a TÉKA tovább pontosít. Ettől eltérő szabályt alkalmazni nem lehet és nem is lenne érdemes, mert kivételesen kedvező előírások.

1.10.1.6. alulhasznosított barnamezős területek

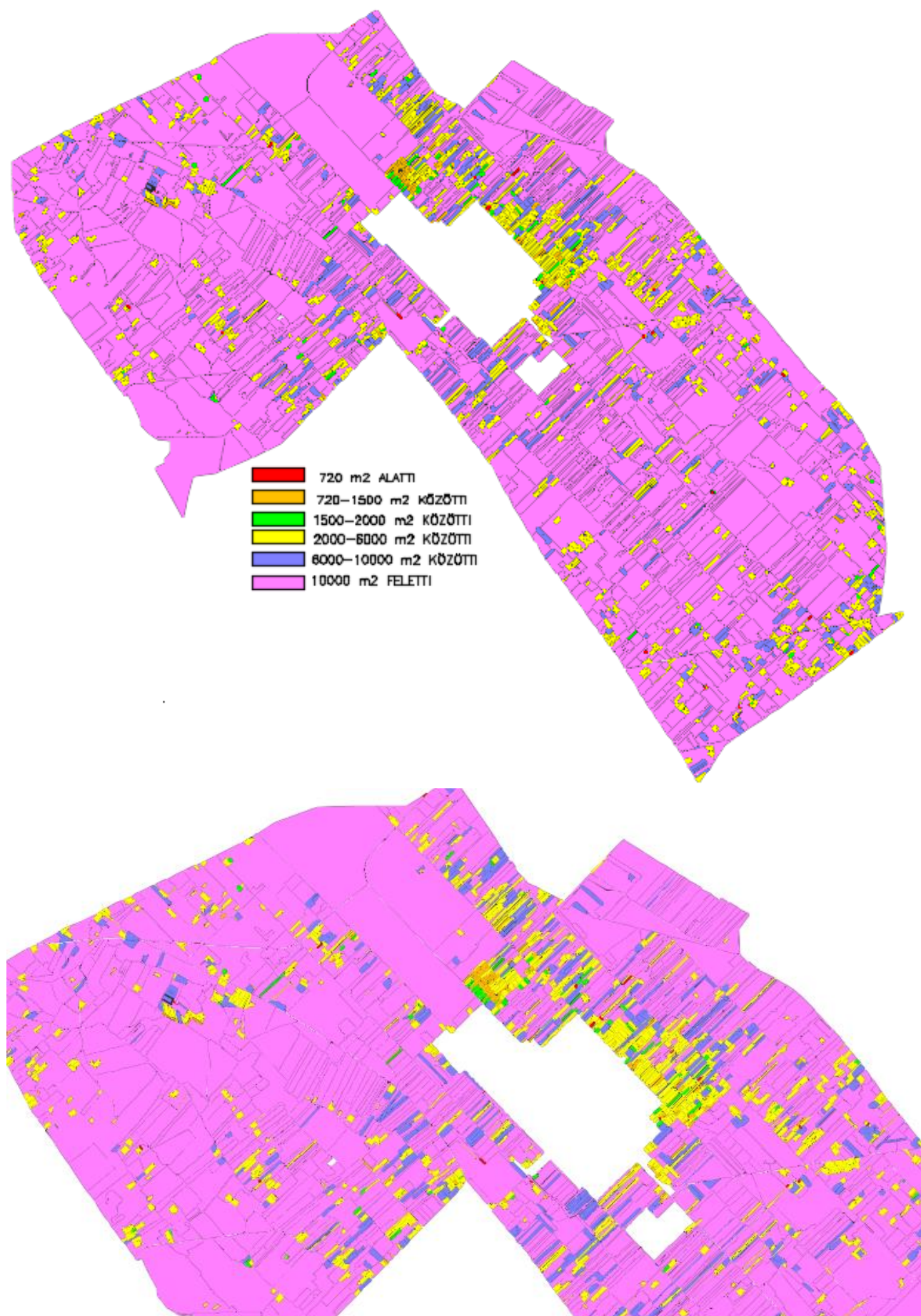
Kerekegyháza igazgatási területén nincs alulhasznosított barnamezős terület.

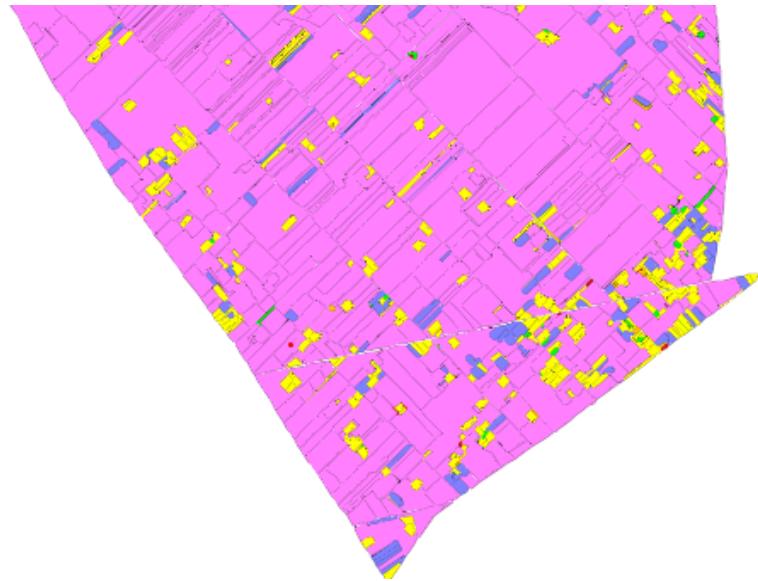
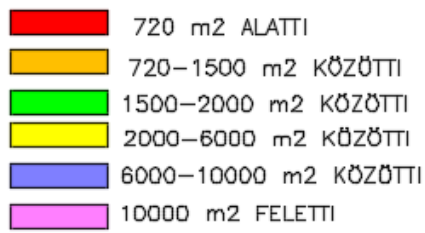
1.10.2. A telekstruktúra vizsgálata

1.10.2.1. telekmorfológia és telekméret vizsgálat

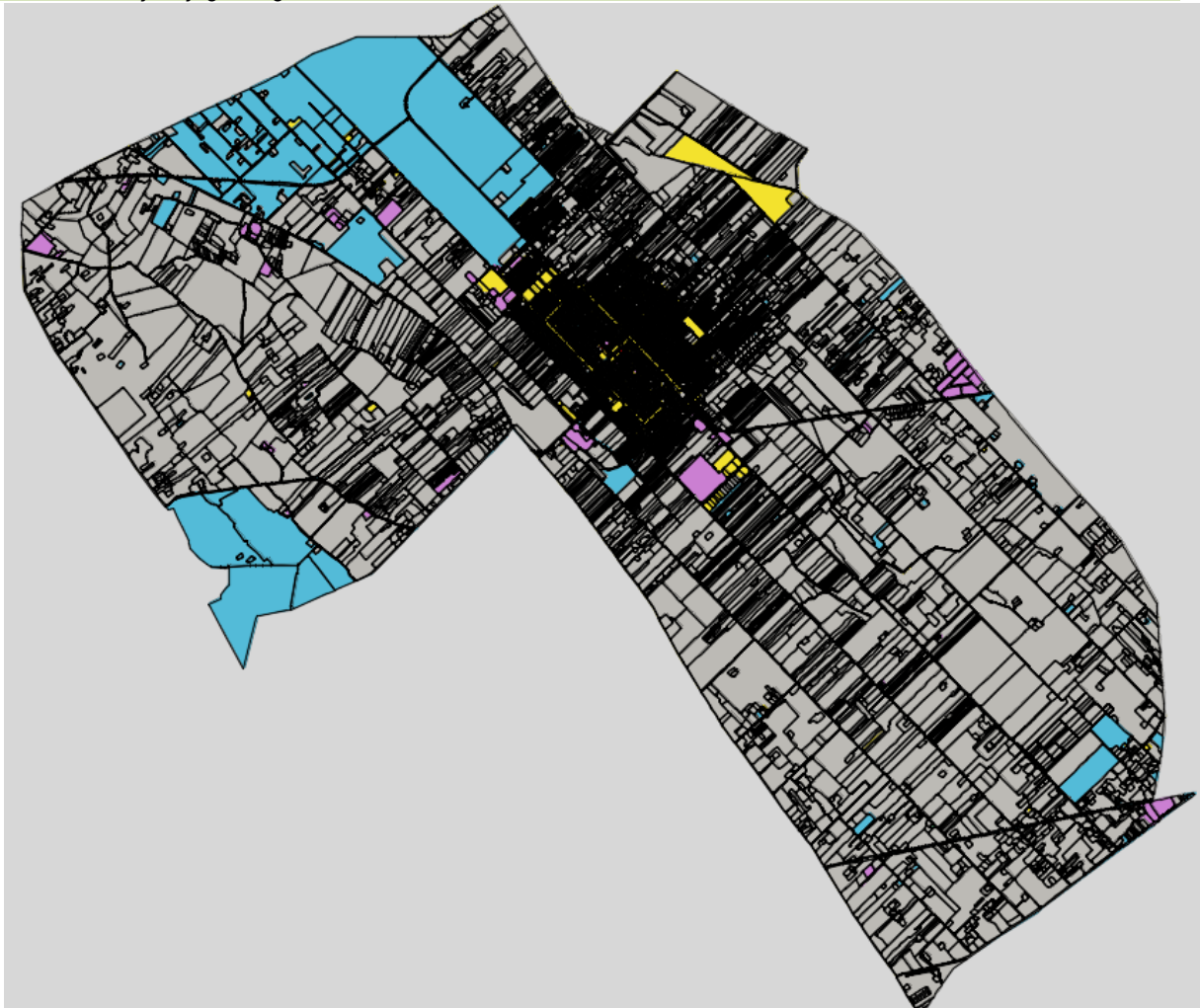
Apró, 600 m² alatti területű telek kevés van, a központi részen vegyesen vannak 600-1000 m² közötti területű és 1000 m² feletti telkek. A későbbi telekosztások nagyobb telkesek, 1000 m² feletti területűek, a legújabb telekosztások 600-1000 m² közötti területűek.

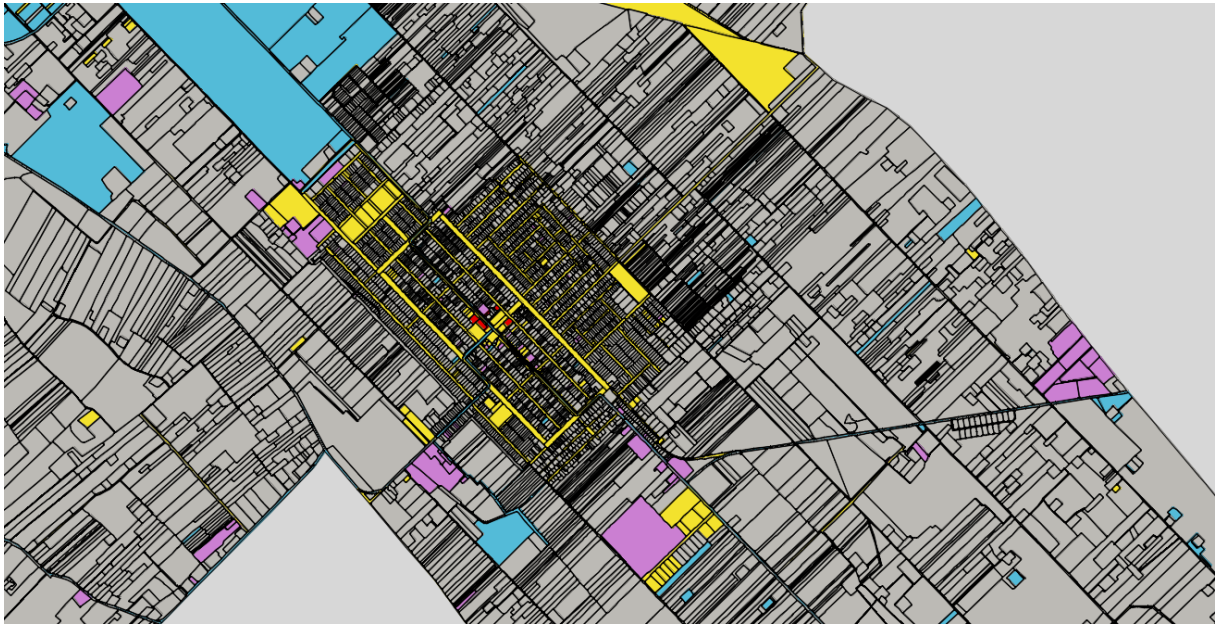

A külterületen a telkek nagy többsége 1 ha feletti területű. 720 m2 alatti területű, beépíthetetlen telek szórványban mindenütt van, számuk elenyésző. A belterület északkeleti részén jellemző a 2000-6000 m2 közötti telekterület, és nem túl nagy számban található 6000-1 ha közötti területű telek. Az erdőterületekre a nagy, több hektáros telekméretetek jellemzők, de a mezőgazdasági területeken is túlsúlyban vannak a 6000 m2 telekterületet meghaladó méretű telkek.

1.10.2.2. tulajdonjogi vizsgálat

kék: állami tulajdon, sárga: önkormányzati tulajdon, lila: gazdasági társaság tulajdona, piros: egyházi tulajdon, szürke: természetes személyek tulajdona

Kerekegyháza viszonylag nagy kiterjedésű állami területek vannak, amelyek részben erdő, részben természetvédelmi, részben vízgazdálkodási területek. Az önkormányzati tulajdon részaránya kicsi, melynek többsége forgalomképtelen törzsvagyon. Viszonylag kis részarányt képviselnek a gazdasági társaságok tulajdonát képező területek, és csekély az egyéb, egyházi, alapítványi tulajdonú terület. A telkek nagy többsége természetes (magán) személyek tulajdonában van.

1.10.3. Önkormányzati tulajdon kataszter

Kerekegyháza Város Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2023. (V. 31.) önkormányzati rendelete szól az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodásáról.

A rendelet 1. melléklete tartalmazza a „Kizárólagos önkormányzati tulajdonú, forgalomképtelen nemzeti vagyontárgyak” listáját, amelyek (a teljesség igénye nélkül): utcák, utak, csatornák, zöldfelületek, , stb.

A rendelet 2. melléklete tartalmazza a „Kizárólagos önkormányzati tulajdonú, nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű forgalomképtelen nemzeti vagyontárgyak” listáját, amelyek: temető, Kunpusztai temető, Farkas erdő

A rendelet 3. melléklete tartalmazza a „Korlátozottan forgalomképes vagyontárgyak” listáját, melyek (a teljesség igénye nélkül): Polgármesteri Hivatal, Katona József Művelődési Ház, óvodák, bölcsőde, sportpálya, könyvtár, Móra Ferenc Általános Iskola, Humán Szolgáltató Központ és Idősek Otthona, múzeum, tűzoltóság, stb.

A rendelet 4. melléklete tartalmazza az önkormányzat tulajdonába átadott közcélú vízvezetékeket és csatornákat

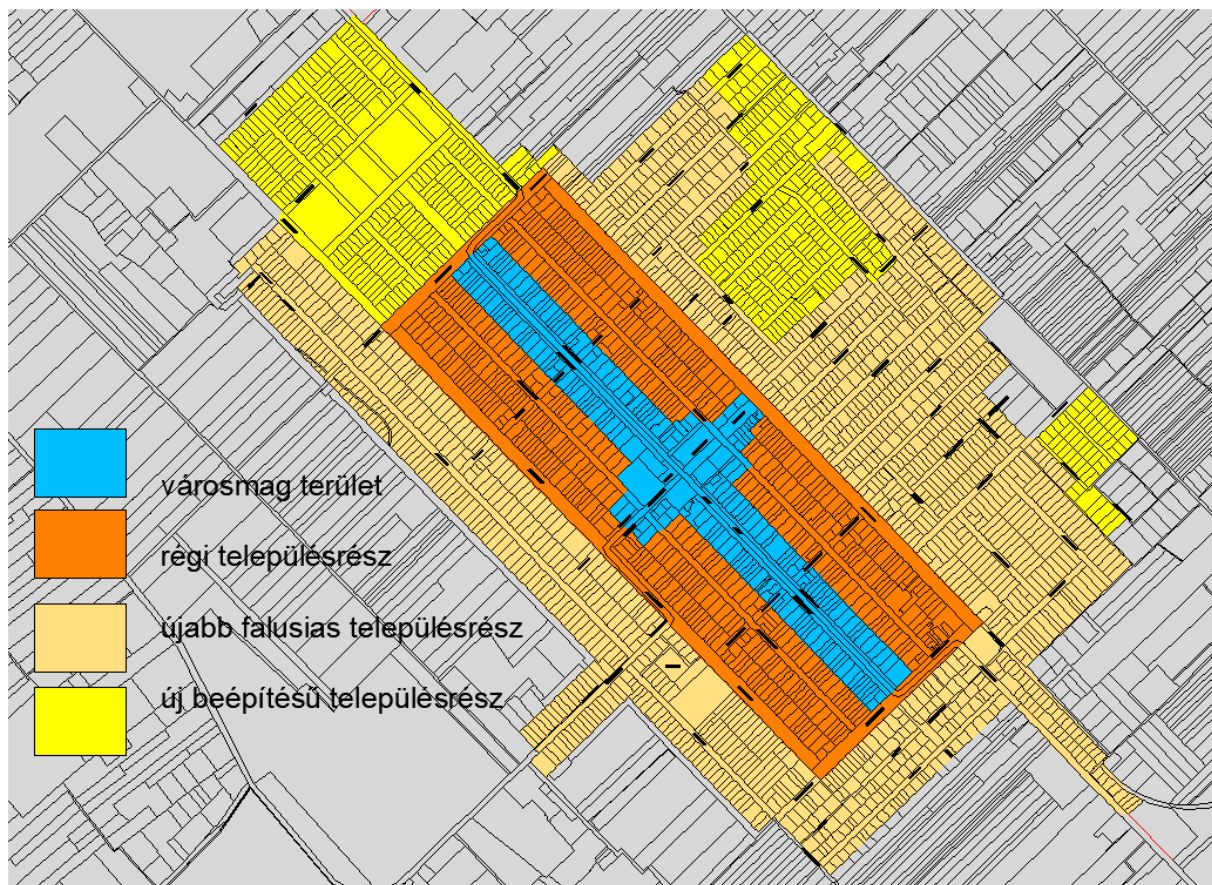
A rendelet 5. melléklete tartalmazza a „Forgalomképes vagyontárgyak” listáját, amelyek közé tartoznak lakótelkek, intézményi telkek, vásártér, külterületi földrészletek, stb.

Az önkormányzati tulajdon forgalomképtelen törzsvagyonból (, intézmények.), korlátozottan forgalomképes törzsvagyonból

Az önkormányzati tulajdon nagy része forgalomképtelen törzsvagyon, amelyet nem lehet elidegeníteni és megterhelni. A korlátozottan forgalomképes vagyontárgyakat meghatározott feltételek szerint lehet értékesíteni vagy gazdasági társaságba apportálni, a forgalomképes vagyontárgyakat pedig a rendeletben meghatározottak szerint lehet értékesíteni.

1.10.4. Az építmények vizsgálata

1.10.4.1. beépítési jellemzők (magasság, szintszám, beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)

A település központi részére, a városmagra jellemző a zárt sorú-félzárt sorú (oldalhatáros) beépítés és az újabb épületeknél az egyemeletes, utcával párhuzamos gerincű beépítés, a település többi részére a földszintes beépítés jellemző.

A központi belterületen a két templom magasodik csak ki, viszonylag magasabb épület a művelődési ház és néhány egyemeletes épület (iskola, társasházak). A beépítési mód jellemzően oldalhatáron álló, az intézmények szabadon állóan állnak a telkükön.

A tetőidom vegyes, annak megfelelően, hogy az egyes településrészek mikor épültek be. A legrégebbi településrészek az utcára merőleges 35-45 fokos hajlású nyeregtető jellemző, az 1970-es évek „kádárkockái” sátozottak, az 1980-as, 1990-es évek tetőtér beépítéses épületei jellemzően 45 fokos vagy azt meghaladó hajlású utcára merőleges gerincű, olykor kontyolt fedélidomú épületek, míg a legutóbb épült „modern” házak összetett fedélidomú, kis hajlásszögű tetővel fedettek. A beépítettség mértéke 30 % alatti, kivéve a korábban kisvárosias lakóövezetbe sorolt viszonylag kis méretű telkek esetében. A gazdasági területek telkein a szabadon álló beépítés jellemző.

1.10.4.2. településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok

A település központja városias és „városiasodó”, a kintebbi nagy része jellegzetesen falusias, kertvárosias karaktert képvisel. Az utcák szélesek, jól közlekedhetők, jól átszellőzöttek. Jellegzetes épülettípusokról a településképi arculati kézikönyv tartalmaz információkat.

1.10.5. Az épített környezet értékei

1.10.5.1. településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag

A település története az Árpád-korra nyúlik vissza, amikor is egy kör alakú templom épült, ahonnan a mai város a nevét kapta. Az első írásos dokumentumok 1323-ból származnak. A középkori falu színmagyar lakói állattartásból, földművelésből, halászatból éltek. A vízjárta területekből kiemelkedő szárazulatokon építettek házakat, gazdasági épületeket. A templom köré temetkeztek. A török hódoltság idején készült 1546. évi adóösszeírásban 19 családfőt írtak össze, az 1559. évi adóösszeírásban 11 régi és 22 új családfőt. Az 1600-as években már nem szerepel az összeírásokban.

A régészeti leletek azt mutatják, hogy már az ősidők óta különböző népcsoportok éltek ezen a területen: avarok, bolgárok, szlávok, szarmaták. A település első jelentősebb tárgyi emléke egy majdnem kör alakú templom alapzata, melyet valószínűleg a XI-XIII. században építettek.

1323- az első írásos emlék, mely szerint a falu Keregház-i Folkus fia István kezében volt.

A **XVI. Században** török hódoltság alatt áll; ez időben a falu neve mind a török kincstári adminisztrációban, mind pedig a királyi adománylevelekben szerepel.

1702- I. Lipót a jászkun településekkel együtt eladja a területet a Német Lovagrendnek.

1745 – A jász-kun önmegváltás (redemptio) során a gyéren lakott Kerekegyháza pusztá nagyobb részét Jászárokszállás városa váltotta meg, 2/6 részét Fülöpszállás és 1/6 részét Kunszentmiklós városa. A pusztán bő száz évig legeltető nagyállattartást folytattak a jász gazdák, egészen az 1856. évi tagosításig, amikor a közlegelőt felosztották a jászárokszállási családok között

1857 Jászárokszállás városa 232 darab előre kitűzött 870 négyszögöles beltelket értékesít. Az első telepesekek zömmel kecskeméti, jászok, svábok, tótok, morvák, csehek, valamint sziléziaiak voltak. Az első években Jász-Árokszállási Kerekegyháza néven az anyaváros részeként működött, 1862 óta Jász-Kerekegyházaként önálló község, saját elöljárósággal, helyi adókkal. A telepítés szervezői és irányítói balatoni Farkas János és Ficsek János volt honvédszázadosok, az első főbíró balatoni Farkas József.

1898: Felépült az új községháza, a jegyzői lakás és új temetőt alakítottak ki.

1900- A település hivatalos neve: Kerekegyháza község.

1910- Kerekegyháza népessége 4450 főre emelkedik. A lakosság fő foglalkozása a földművelés. A futóhomokot kezdetben erdő, majd később szőlő és gyümölcsös telepítéssel kötik meg.

1911 – A kerekegyházi reformátusok és evangélikusok református templomot építettek, 28 méter magas toronnyal.

1913- A Szent István római katolikus templom megépülése. Ez az ország első vasbeton szerkezetű temploma, és mint ilyen, ipartörténeti műemlék.

1928- Megépült a Kerekegyházi Általános Iskola épülete. Az első iskolát 1861-ben kezdték építeni, 1928-ban megkezdődött a tanítás az új iskolában. Az iskola a Szent Imre Elemi Népiskola nevet kapta

A **II. világháború előtt** Kerekegyháza kimondottan agrárfalu. Főleg a zöldségtermesztés – paradicsom, sárgarépa, tarlózöldbab – és a gyümölcsstermesztés – alma, sárgabarack, szilva – jelentős. A növénytermesztés mellett fejlődik az állattenyésztés is (szarvasmarha és lótenyésztés).

A **II. világháború után** a település gazdasági és társadalmi szerkezete alapvetően átalakul. A korábban szinte kimondottan mezőgazdasági jellegű községből ipari – mezőgazdasági község lesz. Gazdaságának profilját az élelmiszeripar (baromfi, tej, tojás, üdítő) és a fémtömegcikk gyártás jellemzi

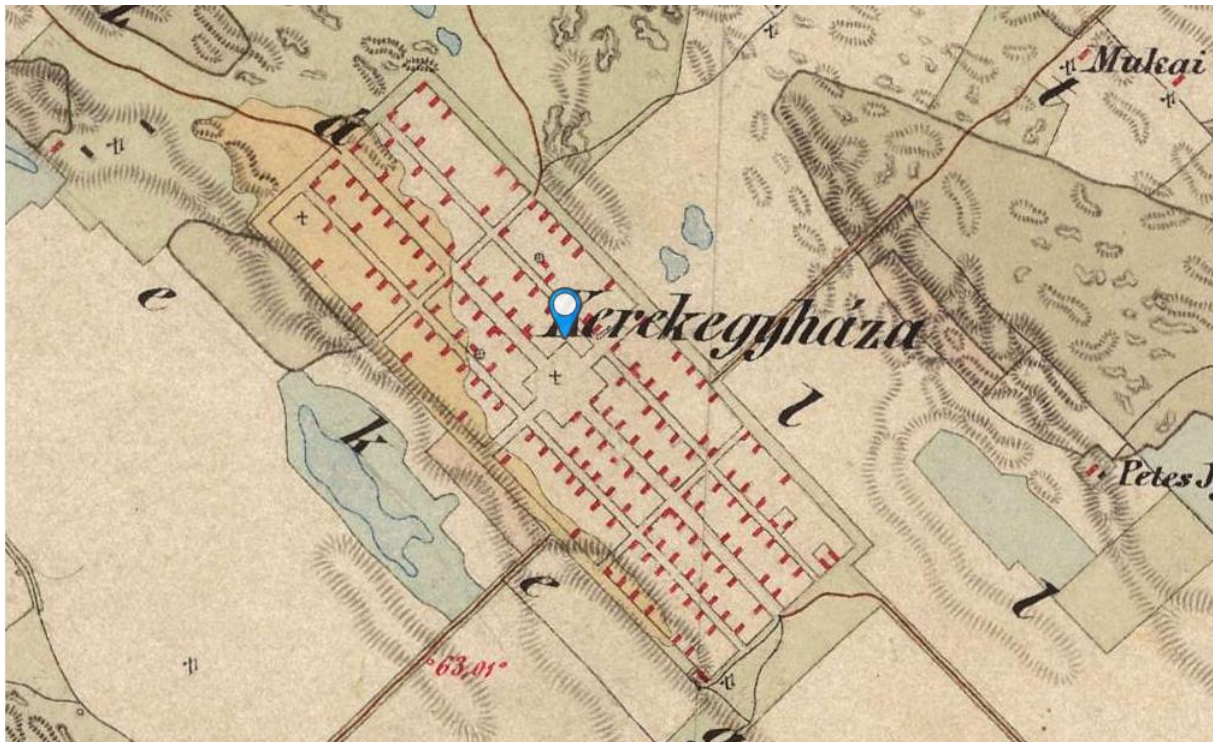
1961- Megépül a Katona József Művelődési Ház. Az intézmény keretében különböző kulturális és művészeti csoportok működnek, amelyeknek kiemelkedő szerepük van a helyi hagyományok őrzésében.

1980- Az aktív keresők többsége már az iparban vállal főfoglalkozású állást, de a mezőgazdasági szövetkezetek is jelentős foglalkoztatók.

1990- Kerekegyháza önálló önkormányzattal rendelkezik.

2001. július 1.- Kerekegyháza nagyközség város lett.

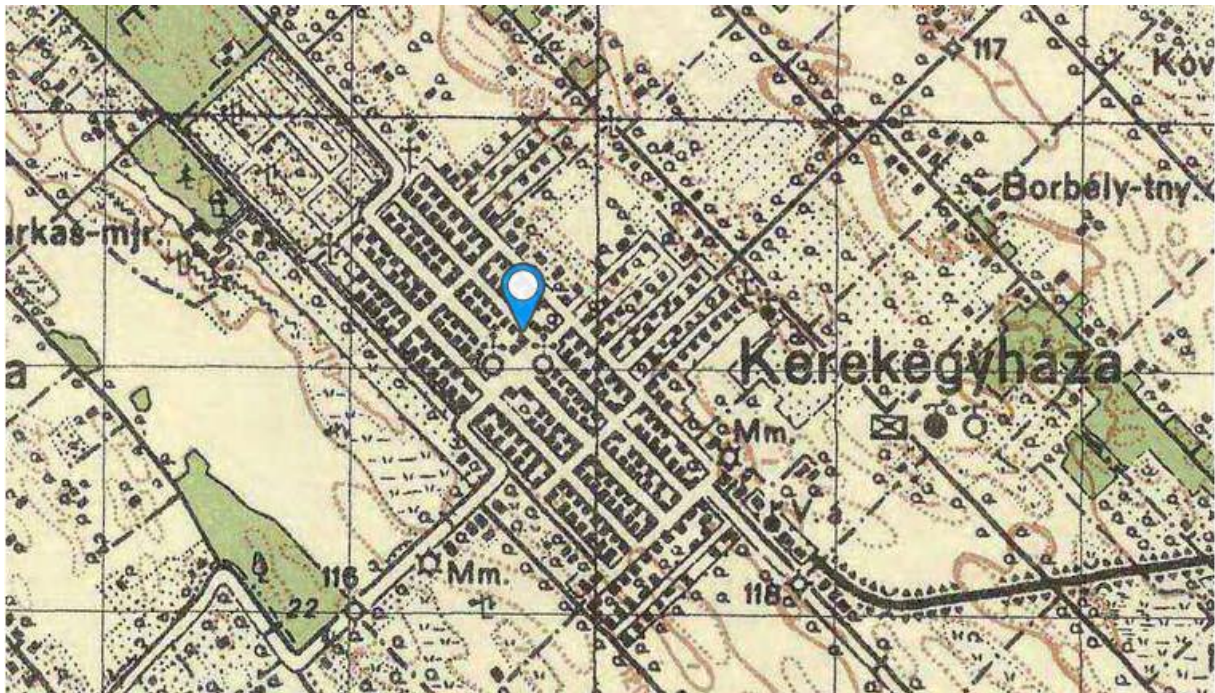
Kerekegyháza településszerkezetének fejlődését jól mutatják a korabeli katonai felmérések. Az első, 1763-1787 közötti katonai felmérési térképen a mai Kerekegyháza még nem szerepel.

A második, 1806-1869 közötti katonai felmérés (fent) már mutatja a mai településközpontot és az ezt körülvevő lakóterületeket.

A harmadik, 1869-1887 közötti katonai felmérési térkép (fent) már jelzi a két templomot is, valamint több lakóépületet

az 1941-es felmérés pedig már jelzi a település fejlődési irányait is.

1.10.5.2. régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

A nyilvántartott régészeti lelőhelyeket a vörös felülettel jelölt területek jelzik

A lelőhelyek listája:

Azonosító szám	Lelőhely neve	Helyrajzi szám	Száma	Típusa	Végzett tevékenység
27766	Kunpuszta-Drozdik-tanya	058/121, 058/124, 058/125, 058/126, 072/5, 067/233, 067/212, 067/213, 067/214, 058/133, 058/130, 058/129, 058/127, 058/128, 067/235, 067/257, 067/256, 072/13, 067/125, 067/208, 067/255, 067/259, 072/11, 066/1, 075, 063/68, 063/70, 066/3, 072/12, 063/67	1	őskori, római kori telep, középkori templom	Vaskori és szarmata telepnyom, valamint középkori templom.
27767	Mizsei-tanya	0199/10, 0199/11, 0199/12, 0199/13, 0199/14, 0199/15, 0199/16, 0199/17, 0199/18, 0199/20, 0199/21, 0199/22, 0199/23, 0199/24, 0199/39, 0199/40	2	római kor, középkor, késő középkor.	Terepbejárás és ásatás során szarmata telepnyom, középkori templom és temető, valamint késő középkori település nyomai kerültek elő.
47145	Kölcsey utca 90.	272, 273, 274	3	római kori sír	Adatgyűjtés során egy

					szarmata sírt azonosítottak
54429	Papszék-dűlő, csatornától DK- re.	0148/48, 0135/97, 0135/87, 0144/2	4	őskori telep	Helyszíni szemle során egy őskori telep nyomát rögzítették.
54430	Papszék-dűlő, Sziebert tanyától Dk-re	0148/46	5	római kori és népvándorlás kori telepnyom	Helyszíni szemle során szarmata és népvándorlás kori település nyomát találták meg.
54432	Papszék-dűlő, Hetényi út	0148/46	6	római kori telepnyom	Helyszíni szemle során szarmata település nyoma került elő.
54497	Papszék-dűlő, Raffai-tanyától ÉK-re	0148/20	7	római kori település	Helyszíni szemle során szarmata település nyoma került elő.
54498	Repülő-dűlő, Raffai-tanyától K- re	0135/141, 0135/53, 0135/54, 0135/55	8	őskori település	Helyszíni szemle során bronzkori település nyoma került elő.
74533	Repülő-dűlő I.	0133/44	9	népvándorlás kori és középkori település	Terepbejárás során avar és középkori település nyoma került elő.
74535	Repülő-dűlő II.	0133/52, 0133/42, 0133/55, 0133/54, 0133/43, 0133/53, 0133/44, 0133/29, 0133/51, 0133/35, 0133/34	10	népvándorlás kori és középkori település	Terepbejárás során avar és középkori település nyoma került elő.
74537	Takács-tanya	0124/3, 0126/42, 0126/90, 0126/48, 0126/49, 0126/46, 0126/45, 0126/44, 0126/43, 0126/41,	11	római kori település	Terepbejárás során szarmata település nyoma került elő.

		0126/142, 0126/143, 0124/4, 0123/150, 0123/148, 0123/147, 0123/161, 0123/160, 0123/159, 0123/157, 0126/40, 0126/39, 0126/38, 0126/37, 0126/87, 0126/89, 0123/149, 0123/151, 0123/152, 0123/153, 0123/155, 0123/154, 0123/156, 0123/158			
74539	Göböl-kúti-dűlő I.	0124/3, 0126/119, 0123/144, 0123/143, 0123/141, 0123/140, 0126/134, 0126/143, 0123/132, 0123/137, 0123/139, 0123/136, 0123/133, 0123/134, 0123/135, 0123/142, 0126/132, 0126/133	12	római kori és középkori telep	Terepbejárás során szarmata és középkori település nyomait találták meg.
74541	Göböl-kúti-dűlő II.	0124/3, 0126/118, 0123/124, 0123/126,	13	római kori és népvándorlás kori telep	Terepbejárás során szarmata és avar település nyomait találták meg.

		0123/128, 0123/127, 0126/119, 0123/130, 0123/131, 0123/129			
74543	Kovács-tanya I.	0123/121, 0123/120, 0123/122, 0123/123, 0123/124, 0123/126, 0123/128, 0123/127, 0123/118, 0123/125, 0123/130, 0123/131	14	római kori és középkori telep	Terepbejárás során szarmata és Árpád-kori telep előkerülését rögzítették.
74545	Kovács-tanya II.	0123/121, 0123/120, 0123/122, 0123/114, 0123/117, 0123/116, 0123/118, 0123/115, 0123/113, 0123/232, 0123/112, 0123/231, 0123/230, 0123/229, 0118/2, 095/71, 0123/207, 0123/208	15	középkori telep	Terepbejárás során Árpád- kori telep nyomait rögzítették.
74547	Pongrác-majortól ÉK-re	063/104, 063/24, 063/105, 063/21, 063/20, 063/113, 063/114, 063/112, 063/111, 063/103, 063/102,	16	Középkori telepnyom	Terepbejárás során Árpád- kori település nyomait találták.

		063/101, 063/38, 063/27, 063/26, 063/110, 063/25, 063/54, 063/56			
74549	Kun-puszta	067/206, 067/66, 067/171, 067/258, 067/203, 067/205, 067/201, 067/212, 067/213, 067/214, 067/209, 067/256, 072/13, 067/125, 067/255, 067/211, 072/11, 066/1, 067/172, 075, 063/70, 066/3, 072/12	17	népvándorlás kori és középkori telepnyom	Terepbejárás során avar és Árpád-kori település nyomait rögzítették.
88757	Határ-dűlő	0182/110, 0182/114, 0182/115, 0182/109, 0182/113, 0182/111	18	római kori telepnyom	Adatgyűjtés során szarmata település nyomait rögzítették.
92401	Kunpuszta II.	072/7, 066/3, 063/70, 063/69, 063/68, 063/140	19	középkori telepnyom	Terepbejárás során Árpád- kori település nyomait találták meg.
92403	Ny-i határ, Kohan-tanya	056/14, 057, 056/11, 058/140, 058/141, 058/91	20	római kori, telepnyom	Terepbejárás során szarmata település nyomait találták meg.
92405	Ny-i határ, Somodi-tanya	067/169, 076/1, 067/136,	21	római kori és középkori	Terepbejárás során szarmata és Árpád-kori

		067/155, 079, 078/23, 078/25, 077/9, 078/26, 078/8, 078/24, 077/14, 077/13, 077/10, 077/11, 067/156, 080		telepnyom	település nyomait találták meg.
92407	Ny-i határ, Somodi-tanya ÉK	084/133, 084/132, 077/5, 077/7, 077/16, 084/73, 077/15, 080	22	római kori telepnyom	Terepbejárás során szarmata település nyomait találták meg.
93303	Mezei-tanya	0182/116, 0137/2	23	ismeretlen korú telepnyom	Próbafeltárás során ismeretlen korú település nyomait találták meg.
96709	Kunpuszta III.	063/141, 063/55, 063/57, 063/58	24	középkori telepnyom	Terepbejárás során késő középkori település nyomait találták meg.
96711	Kunpuszta IV.	063/141, 063/57, 063/58, 063/28	25	középkori telepnyom	Terepbejárás során Árpád-kori település nyomait találták meg.
96713	Bedő-tanya	0194/356, 0194/358, 0194/397	26	népvándorlás kori telepnyom	Terepbejárás során avar kori település nyomait találták meg.
100427	Pintér-dűlő	0186/37, 0201/10, 0201/4, 0201/7, 0201/8, 0201/9	27	őskori telepnyom	Terepbejárás során bronzkori település nyomait találták meg.
100479	Evald-dűlő	0199/33, 0199/34, 0199/35	28	középkori telepnyom	Műszeres lelőhely-felderítés során középkori település nyomait találták meg.
100481	Héjas J.-tanya	0128/129, 0128/130, 0128/77, 0128/78, 0128/79, 0128/80, 0128/82	29	középkori telepnyom	Műszeres lelőhely-felderítés során középkori település nyomait találták meg.
100483	Pintér-dűlő II.	0201/3, 0201/7	30	középkori	Műszeres lelőhely-felderítés során középkori

				telepnyom	település nyomait találták meg.
100485	Tóth-tanya	067/186, 067/223, 067/224, 067/5	31	középkori telepnyom	Műszeres lelőhely- felderítés során középkori település nyomait találták meg.

1.10.5.3. helyi védelem

A helyi védelemről a Kerekegyháza településképeinek védelméről szóló 24/2017. (XII. 28.) önkormányzati rendelet rendelkezik

Megállapít területi védelmet és egyedi védelmet.

1. Fejezet: A helyi területi védelem alatt álló területek elnevezése és lehatárolása

Városközponti területen:

Fő utca-Kossuth utca kereszteződés és Szent István tér minden határoló ingatlana 1 telekmélységben,

Hrsz: 637, 638, 641, 642, 643, 1, 2/1,2/2,2/3, 4,8/2, 8/3, 8/4, 8/5, 9, 728/2, 728/3, 728/4, 727/4, 727/1, 726/5, 726/2, 722/3, 722/5,, 723, 724, 725

Varga tanya és környezete:

Kunpuszta 150., Hrsz: 062/142, 062/3, 062/144, 062/148-150, 062/138, 062/100-101, 062/103, 062/159, 062/163

Rendek tanya és környezete:

Kunpuszta 81., Hrsz: 063/62, 063/68

Hercegegyházai kápolna-lelet és kunhalom környezete: hrsz: 072/13

Kunpusztai templom és iskola telke: hrsz:073/2, 073/3

Kunpusztai temető: hrsz:063/12

2. Fejezet: A helyi területi védelem alatt álló területek lehatárolásának térképi bemutatása

Városközponti terület

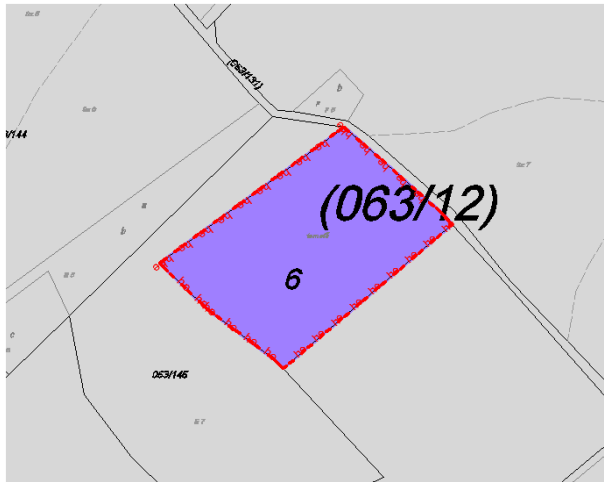
Varga tanya és környezete

Hercegegyházai kápolna-lelet és kunhalom környezete hrsz: 072/13

Rendek tanya és környezete hrsz: 063/32, 063/68

Kunpusztai templom és volt iskola telkei hrsz: 073/3 és 073/2

Kunpusztai temető (hrsz: 063/12)

3. Fejezet: A helyi egyedi védelem alatt álló elemek

Kerekegyháza város területén a helyi építészeti örökség elemeiként védett építmények a következők:

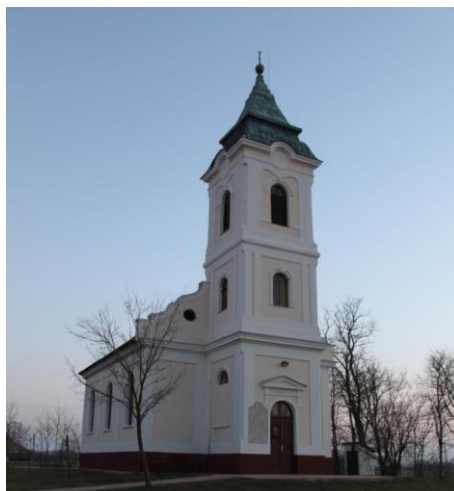
1. Katolikus templom 642 hrsz

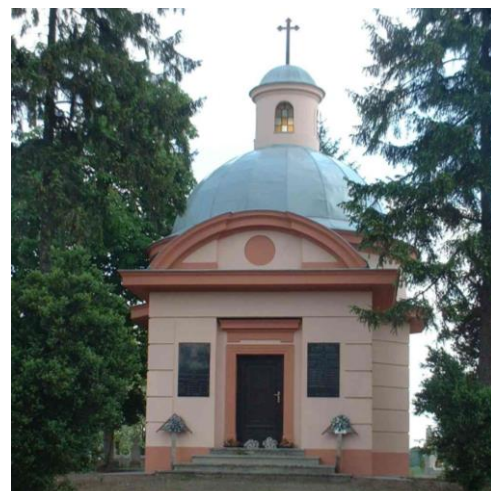
2. Református templom 727/1 hrsz

3. Kunpusztai templom 073/3 hrsz

4. Hercegegyházai kápolna lelet 072/13 hrsz
Langó kápolna 1473 hrsz

5.Kunpusztai temető

063/12 hrsz

6.André Emánuel síremléke

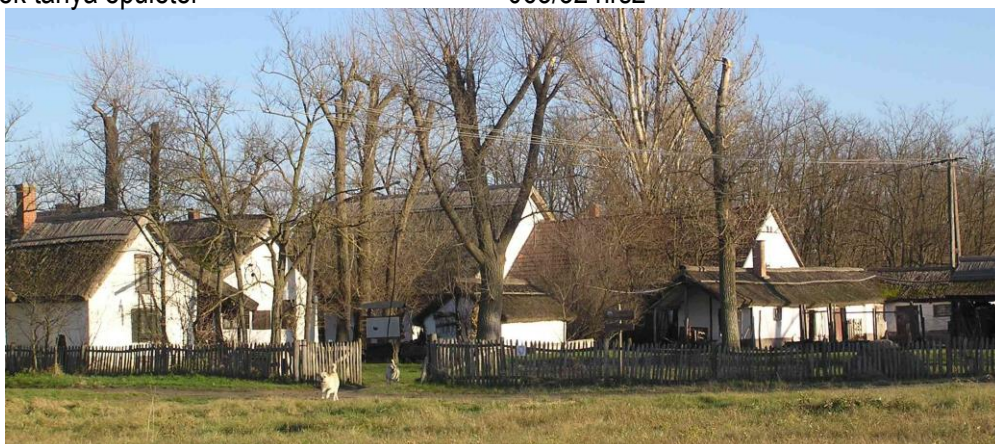

1413 hrsz

7.Rendek tanya épületei

063/32 hrsz

9.) Polgármesteri Hivatal

8/1. Hrsz

10.) Helytörténeti múzeum

2. Hrsz

11.) Könyvtár

637 hrsz

12.) Rendőrség épülete

604 hrsz

13.)Kunpusztai volt általános iskola

073/2 hrsz.

6041 Kerekegyháza, Kunpuszta dűlő 78.

Helyi egyedi védelemben részesülő tájértékek:

Egyedi tájértékek (KNPI adatszolgáltatása)

Sorszám	Név	EOV(NY-K)	EOV(D-É)		
1	Langó-kápolna	683763	177316	HRSZ	1413
2	A temető vadgesztenye fasora	683670	177408	HRSZ	1413
3	Temetői harangláb	683677	177384	HRSZ	1413
4	Temetői feszület	683678	177383	HRSZ	1413
5	Lakóház	683231	176556	HRSZ	794
6	Lakóház	683216	176312	HRSZ	995/2
7	Lakóház	682934	176592	HRSZ	127
8	Kunpusztai templom	678315	176569	HRSZ	073/3
9	Gólyafészek	678282	176619	HRSZ	073/2
10	Tanyai iskola	678282	176593	HRSZ	073/2
11	Útszéli feszület	682685	176666	HRSZ	159
12	Református templom és parókia	682805	177113	HRSZ	727/1
13	Római katolikus templom	682628	177098	HRSZ	642
14	Útszéli kereszt	682645	177112	HRSZ	644
15	Közpark	682663	177061	HRSZ	642
15				HRSZ	643
16	Könyvtár	682590	177152	HRSZ	638
17	Lakóház	682500	177241	HRSZ	629
18	Lakóház	683396	177368	HRSZ	1502
19	Templomhalom	684299	179595	HRSZ	0199/18
19				HRSZ	0199/20
19				HRSZ	0199/21
19				HRSZ	0199/22
20	Móczár-kúria	685641	176221	HRSZ	0148/69
21	Kovács-tanya	684234	174517	HRSZ	0123/8
22	Tanya	676234	179163	HRSZ	056/3
23	Tanya	676479	178747	HRSZ	058/55

24	Tanya	676544	178666	HRSZ	058/42
25	Tanya	676618	178435	HRSZ	058/39
26	Templomhalom	677946	177367	HRSZ	072/13
27	Halásztanya	678190	174603	HRSZ	078/13
28	S. Nagy tanya	678282	174562	HRSZ	078/3
29	gyepterület	675889	178532		
30	semlyék	676800	178237		
31	gyepterület	677741	178420		
32	homokbuckás	678007	179357		
33	gyepterület	678966	178119		
34	gyepterület	678466	176998		
35	gyepterület	678040	176729		
36	gyepterület	678722	175974		
37	vizes élőhely	678397	175705		
38	gyeptörédék	679364	177086		
39	vizes élőhelyek	683479	179383		
40	gyepterület	685556	178073		
41	szikes legelő	685777	175844		
42	padkás szikesek	682874	175527		
43	vizes élőhely	684382	174520		
44	kaszáló	684545	174150		
45	Mély-tó	685174	173978		
46	Hosszú-tavi kaszálók	685012	173491		
47	Bogárzó	684788	172957		
48	gyepterület	685913	173891		
49	vizes élőhely	685544	174793		
50	vizes élőhely	686576	173996		
51	vizes élőhely	687855	173967		
52	gyeptörédék	687531	174374		
53	gyepterület	688055	174559		
54	kaszáló	688486	174045		
55	gyepterület	688898	172707		
56	gyepterület	686866	171673		
57	semlyék	686008	170053		
58	Kunpusztai temető	679782	176430	HRSZ	063/12
59	Rendek tanya	678537	177099	HRSZ	063/32
60	Búhegyi iskola	678584	179581	HRSZ	031/22
61	kocsányos tölgy hagyásfák	678446	175960	HRSZ	067/134
61				HRSZ	067/136
62	Útszéli kereszt	686521	173497	HRSZ	0133/52
63	Útszéli kereszt	683505	176589	HRSZ	976

1.11. Környezeti állapot jellemzők

1.11.1. talaj

Környezetvédelmi szempontból a termőföld- és talajvédelem kiterjed a földfelszín – különös tekintettel – a talaj, a felszín alatti rétegek, a kőzetek és az ásványok, ezek természetes és átmeneti formái és folyamatai védelmére.

A **talajvédelem** célja a talaj funkcióinak tartós biztosítása, vagy helyreállítása, ennek érdekében a veszélyeztetés, károsítás mérséklése és megszüntetése.

A **termőföld védelméről** a módosított 2007. évi CXXIX. tv. és a hozzá kapcsolódó jogszabályok rendelkeznek, a védett természeti területeken azonban a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. előírásait is figyelembe kell venni a területek beépítése, illetve hasznosítása során.

A talaj védelmét szolgáló javaslatok jelentős része egybeesik a felszín alatti vizek védelmében tett javaslatokkal.

Kerekegyháza területe a Duna-Tisza közti síkvidék középső részén, ezen belül a Kiskunsági-homokvidék középső, É – i részén, a Kiskunsági-homokhát **tájegység** középső, É – i részén helyezkedik el a 94-139 mBf.-i tengerszint feletti magasságon.

A terület enyhe lejtésű a Duna, illetve a belvízcsatornák felé mutató, fő lejtésviszonya DK-K – ről ÉNy-Ny – i irányú. A magasabb területek a közigazgatási terület K – i, DK – i részein találhatóak, a belterület a középmagas részen (113-119 mBf.) települt. A legalacsonyabb területek a közigazgatási terület Ny – i szélén találhatóak (103-108 mBf. magasságon).

A térség talajainak általános jellemzése:

Földtani jellemzők:

Földtani szempontból a talajképző kőzet a közigazgatási terület Ny – i szélén a holocén korú folyóvízi homok, kavics, ártéri iszap, agyag, mészszip, tőzeg és futóhomok, míg a közigazgatási terület egyéb döntő területein a pleisztocén korú futóhomok, illetve kis foltokban a lösz és löszös üledék.

Mérnökgeológiai szempontból a közigazgatási terület Ny – i szélén a mészszip, édesvízi mészkő, kis foltokban a lösz, lejtőlösz, míg a közigazgatási terület egyéb döntő területein a futóhomok a jellemző talajtípus.

Genetikai talajtérképek alapján a közigazgatási terület Ny – i szélén helyenként lápos réti talajok, a belterületől Ny – ra foltokban réti talajok, réti csernozjomok, míg a közigazgatási terület egyéb döntő részén futóhomok, illetve kisebb részben humuszos homokok fordulnak elő.

Fao talajtérképek szerint a közigazgatási terület mélyebb részein csernozjom jellegű homoktalajok, míg egyéb területein általában futóhomok talajok fordulnak elő.

A fentiek alapján az alábbi tájtipusok különíthetők el a település közigazgatási területén:

- A teljes közigazgatási terület a „futóhomokos hordalékkúp-síkság, szőlő-gyümölcsös és erdőmozaikos kultúrsztyep közepes és mély talajvízállással” tájtipusba sorolható.

Ezen belül:

- A közigazgatási terület K – i részének tájtipusa egyrészt: „Félig kötött buckás homokvidék, telepített erdőkkel és homokpusztaré- maradványokkal.”
- Másrészt: „ A kötött homokos síkság, mozaikosan homokpusztaréttel, akác- és nyárerdővel, szőlő- és gyümölcsös kultúrákkal.”
- A közigazgatási terület Ny – i részének tájtipusa: „Csernozjomos homoksíkság, kertészeti és szántóföldi hasznosítással.”

Környezetföldtani jellemzők:

Környezetföldtani szempontból a térség talajai egyöntetűen felszíni szennyeződésre erősen érzékeny porózus képződmények, melyet fokoznak a talaj vízföldtani, vízgazdálkodási tulajdonságai.

Ezt fokozzák – a következő fejezetben részletezendő – a talaj *vízföldtani, vízgazdálkodási* tulajdonságai.

Ezek mellett a kerekegyházi talajok szerves anyag tartalma közepes, illetve alacsony, mely kedvezőtlenül befolyásolja a talaj káros környezeti hatásokkal szembeni puffer kapacitását.

Talajlepusztulás szempontjából a közigazgatási terület középső, DK – i része szélerózió (defláció) kitétt terület.

A jellemző ÉNy – i széliránynak és a nagyrészt kedvezőtlen talajszerkezeteknek, valamint egyes helyeken a parlagon hagyott termőföldeknek köszönhetően, továbbá az út menti védőfásítások eltűnése miatt az igazgatási terület egyes részein előfordulnak időszakosan **deflációra érzékeny** területek.

Ezen területeken **mezővédő erdősávok** és út menti fasorok telepítése javasolt a megfelelő területhasznosítás mellett. Az erdősávok telepítése különös figyelemmel – a növénytermesztési, táj- és természetvédelmi szempontokat is szem előtt tartva – végzendő.

Vízföldtani jellemzők:

A Kerekegyháza térségi **talajok vízgazdálkodási szempontból** a közigazgatási terület döntő részén az igen nagy víznyelésű és vízvezető képességű, gyenge vízraktározó képességű, igen gyengén víztartó talajok, míg a belterülettől DNy – ra a nagy víznyelésű és vízvezető képességű, közepes vízraktározó képességű, gyengén víztartó talajok, az egész szelvényben viszonylag egyenletes mechanikai összetétel mellett, a közigazgatási terület Ny – i szélén foltokban pedig a gyenge víznyelésű, igen gyenge vízvezető képességű, erősen víztartó, kedvezőtlen vízgazdálkodású, lápos réti talajok a jellemzőek.

Vízföldtani szempontból a talajvíztároló kőzetek a területen a pleisztocén és holocén kiváló vízvezető képességű homok rétegek.

A rétegvíz tárolók a pleisztocén fluvioeolikus homok, kavics rétegek.

Kerekegyháza közigazgatási területén **különböző vízháztartású talajok** találhatóak:

- A közigazgatási terület talajai egyöntetűen az „áteresztő” típusba tartoznak.

Termőföld jellemzők:

Az Unió irányelvek és különböző programok, valamint az erre vonatkozó jogszabályok egyik legfontosabb alapelve az egyre csökkenő **mezőgazdasági termőterületek, termőföldek** védelme. Ezen belül az átlagosnál jobb minőségű termőföldek védelme (művelési ágának megfelelő hasznosítása) élvez prioritást.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. tv. értelmében termőföldet más célra csak kivételesen – elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételével – lehet használni.

Külterületen termőföld igénybevételekor a takarékos terület felhasználást kell megvalósítani.

A település területén **sem kiváló, sem pedig jó termőhelyi adottságú szántóterületek nem találhatóak az Országos Területrendezési Tervről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben és a Megyei Területrendezési Tervben foglaltak szerint.**

A város termőföldet érintő fejlesztései során a termőföld védelmi szempontokat – ennek ellenére – fontos figyelembe venni.

A közigazgatási terület É – i részén és Ny – i szélén nagyobb, míg K – en, DK – en kisebb területek **erdőterület övezetbe** soroltak az Országos Területrendezési Tervről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben és a Megyei Területrendezési tervben foglaltak szerint.

A termőföld minőségének védelme érdekében a földhasznosítás során a termőhely ökológiai adottságaihoz igazodó talajvédő gazdálkodást kell folytatni.

A termőföldön történő beruházások építés engedélyezési eljárásába a talajvédelmi hatóságot is be kell vonni. Az építés engedélyezési tervdokumentációban külön munkarészben kell foglalkozni a területen található humuszvagon védelmével, a letermelés, deponálás és felhasználás módjával.

A mezőgazdasági termőterületeken előnyben részesítendő, támogatandó a környezetkímélő termelési módszerek, a szárazodást és a klímaváltozást figyelembe vevő termelési szerkezetek és technológiák, valamint az ezt elősegítő innovatív módszerek alkalmazása (szárazságtűrő növényfajok telepítése, víztakarékos öntözési módok alkalmazása, stb.) – különös tekintettel arra, hogy Kerekegyháza területe is a klímaváltozással fokozottan érintett térség övezetébe sorolt a Megyei Területrendezési Tervben foglaltak szerint.

A földmozgással járó munkavégzések során:

- A felső humuszos szintet külön kell letermelni és deponálni;
- A földmozgatás, majd a végleges elhelyezés során a külön tárolt humuszos szintet a kiporzás ellen védeni kell (takarással, füvesítéssel, nedvesítéssel);
- Az építési tevékenység befejezésekor a humuszos feltalajt helyben kell legfelső réteggént elteríteni;
- A feleslegben maradó humuszos feltalajt a területről elszállítani csak a talajvédelmi hatóság nyilatkozata alapján szabad.

Földtani képződmények:

Kerekegyháza közigazgatási területén **kiemelt védettségű geológiai képződmény, védendő földtani érték** nem található.

A településen esetlegesen található **korábban felhagyott anyagödröket (homok- és agyagbányákat)** a területek későbbi hasznosításának megfelelően rekultiválni szükséges.

A térség talaj- és talajvízszennyezésének jellemzése:

A település területén a régi TÜZÉP területének (1122 hrsz.) a kivételével várhatóan örökölt talaj- és talajvízszennyezéssel nem kell számolni.

A település egyes kommunális létesítményeinek talajra és felszín alatti vízre gyakorolt hatása elhanyagolható. Kerekegyháza mintegy 20 éve bezárt és rekultivált **települési szilárd hulladéklerakó telepe, illetve települési folyékony hulladék leürítő helye** Fülöpháza közigazgatási területén, a közigazgatási határtól mintegy 380 m-re volt található, így ehhez kapcsolódóan Kerekegyháza talaj- és talajvízszennyezéssel nem kell számolni.

A településnek **állati hulladék elhelyező, ártalmatlanító létesítménye (dögtér, állati hulladék-temetője, stb.)** nincs és a korábbiakban sem volt, így ehhez kapcsolódóan talaj- és talajvízszennyezéssel nem kell számolni.

A fenti felszámolt létesítmények területe újra hasznosításának feltételei a teljes körű környezeti felülvizsgálati dokumentációban kerültek megállapításra. A felülvizsgálati dokumentációkban foglaltak szerint a talajvízben tapasztalható nem jelentős szennyezettség ellenére műszaki beavatkozás nem szükséges, illetve kármentesítési műszaki beavatkozás nem indokolt a lerakó és a leürítő hely esetében sem.

A régi TÜZÉP telep talajszennyezésének a felszámolása folyamatban van. Egyéb a település területén meglévő, megmaradó létesítmények üzemeléséhez kapcsolódóan ismereteink szerint talajszennyezéssel nem kell számolni.

További talajvédelmi szempontú előírások:

- A termőföld minőségének védelme érdekében a földhasznosítás során a termőhely ökológiai adottságaihoz igazodó talajvédő gazdálkodást kell folytatni.
- A termőföldön történő beruházások építés engedélyezési eljárásába a talajvédelmi hatóságot is be kell vonni. Az építés engedélyezési tervdokumentációban külön munkarészben kell foglalkozni a területen található humuszvagon védelmével, a letermelés, deponálás és felhasználás módjával.

- A földmozgással járó munkavégzések során:
  - A felső humuszos szintet külön kell letermelni és deponálni;
  - A földmozgatás, majd a végleges elhelyezés során a külön tárolt humuszos szintet a kiporzás ellen védeni kell (takarással, füvesítéssel, nedvesítéssel);
  - Az építési tevékenység befejezésekor a humuszos feltalajt helyben kell legfelső réteggént elteríteni;
  - A feleslegben maradó humuszos feltalajt a területről elszállítani csak a talajvédelmi hatóság nyilatkozata alapján szabad.
- A művelés alóli kivonásokat a beépítés ütemének megfelelően, szakaszosan kell végrehajtani és a munkák megkezdéséig a területet az eredeti művelési ágak megfelelően kell hasznosítani.

Ásványi nyersanyag lelőhely:

A település közigazgatási területén az alábbi **legális, működő építőipari, illetve szilárd ásványi nyersanyag lelőhely (működő külszíni bánya, illetve bányászati célt szolgáló létesítmény)** található adatszolgáltatás szerint:

- az igazgatási terület D – i részén az 52. sz. főúttól D – re a 0115/87 hrsz.-ú ingatlanon lévő homokbánya

A település közigazgatási területén nincs **meddőhányó, célkitermelő hely, valamint bányászati módszerekkel kialakított föld alatti térség, illetve föld alatti tároló térség.**

A település területét **koncessziós előkészítési terület, valamint egyéb kutatási terület nem érinti.**

A közigazgatási területen **nincs egyéb bányászati joggal érintett terület.**

Bács-Kiskun Vármegye Területrendezési Tervében foglaltak szerint a közigazgatási terület teljes egésze, adatszolgáltatás szerint a lenti térképen jelölt területe **az ásványi nyersanyagvagyon terület övezetbe** sorolt.

A korábban végzett földtani kutatások eredményei alapján összeállításra került **Állami Ásványi Nyersanyag és Geotermikus Energiavagyon Nyilvántartásban nem szerepelnek** Kerekegyháza közigazgatási területéhez tartozó földrészletek.

1.11.2. felszíni és a felszín alatti vizek

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben foglaltak szerint Kerekegyháza közigazgatási területe az **Országos vízminőség-védelmi terület övezetével nem érintett**.

Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási terve 2021 (a továbbiakban: VGT3) szerint Kerekegyháza közigazgatási területe az **1-10 számú Duna-völgyi-főcsatorna tervezési alegységre** esik.

Kerekegyháza közigazgatási területén a VGT3 szerint vízfolyás és állóvíz víztest nem található.

Kerekegyháza közigazgatási területét 3 db felszín alatti víztest érinti (minősítésük a VGT3 7-1. melléklete alapján):

Víztest neve	Víztest jele	Víztest típusa	Mennyiségi állapot	Kémiai állapot	Mennyiségi állapot célkitűzés / elérése	Kémiai állapot célkitűzés / elérése
Duna-Tisza közti hátság – Duna-vízgyűjtő északi rész (VOR: AIQ531)	sp.1.14.1	sekély porózus	jó, de fennáll a gyenge állapot kockázata (FAVÖKO)	jó, de fennáll a gyenge állapot kockázata (NH ₄)	a jó állapot fenntartandó, a kockázat csökkentendő / 2027	a jó állapot fenntartandó, a kockázat csökkentendő / 2027
Duna-Tisza közti hátság – Duna-vízgyűjtő északi rész (VOR: AIQ530)	p.1.14.1	porózus	jó	jó, de fennáll a gyenge állapot kockázata (NO ₃)	a jó állapot fenntartandó	a jó állapot fenntartandó, a kockázat csökkentendő / 2027
Nyugat-Alföld (VOR: AIQ623)	pt.1.2	porózus termál	jó	jó	a jó állapot fenntartandó	a jó állapot fenntartandó

Mindegyik felszín alatti víztest a teljes közigazgatási területet lefedi.

A szükséges főbb – a TRT. szempontjából releváns – intézkedéseket a VGT3 tartalmazza.

A Kerekegyháza közigazgatási területét érintő víztestenként megfogalmazott célok, intézkedések településrendezési tervben kezelendő releváns részleteit az alábbi fejezetek tartalmazzák.

ÁLTALÁNOS VÍZGAZDÁLKODÁSI SZEMPONTÚ BESOROLÁSOK:

Szennyeződéserzékenységi besorolás:

Kerekegyháza közigazgatási területének **szennyeződéserzékenységi besorolása: Érzékeny – felszín alatti vízminőség-védelmi – területek** a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló módosított 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet mellékletében foglaltak szerint (a felszín alatti víz védelme szempontjából).

Nitrátérzékenységi besorolás:

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezéssel szembeni védelméről szóló módosított 27/2006. (II. 7.) Korm. rendelet 2013. szeptember 1-én hatályba lépett módosítása értelmében Kerekegyháza közigazgatási területén több fizikai blokk került *nitrát-érzékeny* besorolásba.

A fenti rendelet 5. § (1) bekezdés bd) pontja értelmében nitrátérzékeny az olyan terület, „ahol a fő porózus-vízadó összlet teteje a felszíntől számítva 50 m-nél kisebb mélységben van”, míg be) pontja értelmében a település belterülete nitrátérzékeny területnek minősül „kivéve, ha a felszín alatti víz nitrát tartalma bizonyítottan nem haladja meg az 50 mg/l értéket és ahol a településrendezési terv alapján állattartás folytatható.”

Nitrát-érzékeny továbbá az 5. § (1) bekezdés d), illetve e) pontja értelmében a nagy létszámú, valamint az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás alá tartozó állattartó telepek, valamint az állattartó telephez tartozó trágyatárolók területe.

Megjegyezzük, hogy 2013. augusztus 31-ig ezen rendelet mellékletének B) RÉSZ-ében szerepelt Kerekegyháza, így közigazgatási területe nitrát-érzékeny területnek minősült.

A nitrát-érzékeny területeken mezőgazdasági tevékenységet folytatóknak mezőgazdasági tevékenységeit a rendelet szerinti cselekvési program, valamint a helyes mezőgazdasági gyakorlatnak a cselekvési programban meghatározott előírásai szerint kell végeznie.

A felszíni vizek befogadó kategóriái:

A vizsgált térség – a felszíni vizek tekintetében – **a csatornák (nem állandó vízfolyások) a 3. időszakos vízfolyás befogadók területi kategóriába tartoznak** a hatályos többször módosított 220/2004. (VII. 21.) Korm. és a 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet előírásai szerint a szennyvizek befogadóba való közvetett és közvetlen bevezetésére vonatkozóan.

(Időszakos vízfolyás: olyan állandó vízhozammal, illetve vízborítással nem rendelkező vízfolyás (így különösen ér, patak, belvízcsatorna), amely időszakosan kiszárad tisztított szennyvíz, illetve használt víz bevezetése nélkül.)

A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásai szerinti technológiai és országos vízminőség-védelmi területi kibocsátási határértékeket, valamint a közcatornába bocsátható szennyvizek szennyező anyag tartalmának küszöbértékeit a KvVM rendelet mellékletei tartalmazzák.

A település közigazgatási területén **nincs állandó vízfolyás**.

A települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtő területek kijelöléséről szóló 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendeletben foglaltak szerint Kerekegyháza közigazgatási területe **nem tartozik az érzékeny felszíni vízfolyások vízgyűjtő területéhez**.

A felszíni vizek jellemzése:

A terület felszíni vizeinek mennyiségét döntően a csapadékviszonyok és a felszíni viszonyok határozzák meg.

A felszíni vizek minőségét a települési infrastruktúra, a csatornázottság színvonala, illetve a működő ipar befolyásolja. Hatással van a vízminőségre a mezőgazdasági művelés alatt álló területekről bejutó diffúz szennyezés, illetve a települési hulladékgazdálkodás is.

A belterületi csapadékvizek fő befogadója a XIX/k. csatorna.

A vízrendezés és vízhasznosítás kérdéseit külön munkarész tárgyalja részletesen.

A felszín alatti vizek jellemzése:

A felszín alatti vizek minőségi szempontból veszélyeztetettek.

A talajvízkészletek a térségben a 15-30 m vastag holocén és pleisztocén korú laza összletben találhatóak, mely alatt a pleisztocén, a felső pliocén, majd a Felső-pannóniai és Levantei agyagos-homokos üledéksor következik.

A terület vízföldtani adottságai a kinyerhető víz mennyisége szempontjából elsősorban a pleisztocén üledékekben kedvezőek.

A talajvízszintek az utóbbi évtizedekben tendenciózusan csökkennek.

A település közigazgatási területén a talajvíz-tükör terep alatti becsült átlagos mélysége (a korábban végzett talajmechanikai fúrások során, valamint az ásott kutakban észlelt vízszintek) alapján – a magasabb területeken - 8,00 - -12,00 m, míg a mélyebb területeken -3,00 - -5,00 m (nyugalmi talajvízszint).

A rendelkezésre álló adatok, információk alapján megállapítható tehát, hogy a térségben az átlagos talajvízszint általában nagy mélységben helyezkedik el. A talajvízjárásra jellemző, hogy a vízszint sokéves ingadozása közepes, általában 1-3 m közötti.

Ezen – kb. 15-30 m mélységig – kitermelhető *talajvizek minősége* a térségben többek között magas ammónia-, vas- és mangántartalma miatt kifogásolható.

A térségben *a talajvizek áramlásának fő iránya* ismereteink szerint K-DK – ről Ny-ÉNy – i irányba mutató.

A rétegvizek Kerekegyháza közigazgatási területén a 15 – 30 m alatt kezdődő mintegy 200-250 m vastag pleisztocén fluvioeolikus homok és kavics rétegekben találhatóak.

A rétegvíz tárolók vízvezető képessége a közigazgatási területen egyöntetűen jó.

A kitermelhető *rétegvizek (minősége)* vas-, mangán-, ammónia-, arzén- és egyes helyeken metántartalma haladja meg általában a rendeletben előírt értékeket (II. osztályú).

A térségben **a rétegvizek áramlásának fő iránya** K-ÉK – ről Ny-DNy – felé mutat.

A felszín alatti vizek szennyező forrásai a felszíni vizeknél ismertetteken túl a házi szennyvizek és az állati trágya helytelen gyűjtése, a palástcementezés nélkül létesített csökutak, stb.

A vízellátás (települési vezeték és egyedi kutas), vízbázis-védelem, valamint a szennyvízcsatornázás, szennyvíztisztítás, szennyvízelhelyezés kérdéseit külön munkarész tárgyalja részletesen.

A vízvédelem érdekében tett további javaslatok:

Az egyéb *szennyező anyagok* elhelyezésére, földtani közegbe történő közvetlen, valamint felszín alatti vízbe történő közvetlen, illetve közvetett bevezetése a vízügyi hatóság által kiadott engedély, illetve szakhatósági állásfoglalásával más hatóság által kiadott engedély alapján történhet.

(Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a módosított 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés c., pontja értelmében a közigazgatási területen folytatott egyes tevékenységek nem eredményezhetnek kedvezőtlenebb

állapotot, mint amit a felszín alatti víz, a földtani közeg (B) szennyezettségi határértéke, vagy az annál magasabb (Ab) bizonyított háttér-koncentráció, továbbá az (E) egyedi szennyezettségi határérték, illetve kármentesítés esetén a (D) kármentesítési célállapot határérték jellemez. Ezen határértékek külön rendeletben kerültek meghatározásra.)

Mezőgazdasági területen történő szennyvíz, szennyvíziszap, hígtrágya és egyéb szennyező anyagok (nem veszélyes hulladékok) elhelyezéséhez a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály engedélye szükséges a módosított 27/2006. (II. 7.) és a módosított 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendeletek előírásai szerint. (A szennyvíz, szennyvíziszap és hígtrágya kihelyezéssel érintett erdő művelési ágú területeket ki kell vonni művelés alól.)

Kerekegyháza mintegy 20 éve bezárt és rekultivált **települési szilárd hulladéklerakó telepe, illetve települési folyékony hulladék leürítő helye** Fülöpháza közigazgatási területén, a közigazgatási határtól mintegy 380 m-re volt található, így ehhez kapcsolódóan Kerekegyházán felszín alatti vízszennyezéssel nem kell számolni.

A településnek **állati hulladék elhelyező, ártalmatlanító létesítménye (dögtér, állati hulladék-temetője, stb.)** nincs és a korábbiakban sem volt, így ehhez kapcsolódóan felszín alatti víz szennyezéssel nem kell számolni.

Az üzemek technológiai szennyvizei – ha szükséges előtisztítás után – a (meglévő) csatornahálózatba köthetők és a Kecskemét városi szennyvíztisztító telepre vezetendők, vagy az üzemeltető fogadónyilatkozata birtokában szállítással a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz fogadó helyre (jelen esetben a kecskeméti szennyvíztisztító telep fogadó műtárgya) kerülhet.

A közcatornába és szennyvíz fogadó helyre bocsátható szennyvizek szennyezőanyag tartalmának küszöbértékeit a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet 4. számú melléklete tartalmazza, valamint a rendelet előírásait kell alkalmazni a szennyvízcsatornába és szennyvíz fogadó helyre bocsátott szennyvizek kibocsátóinak az egyéb rendelkezések figyelembe vételével.

(Ezen rendelet – csatorna és szennyvíztisztító befogadó esetén – időszakos vízfolyás és egyéb befogadó közt tesz különbséget.)

Csapadékvíz és szennyvíz felszíni vízbe vezetésének minőségi kritériumait 2004. augusztus 5-től a módosított 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet, valamint a 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet előírásai tartalmazzák. Egyes technológiákra technológiai, míg a technológiai határértékekkel nem szabályozottakra országos vízminőség-védelmi területi kibocsátási határértékek vonatkoznak.

Felszíni víz befogadóba előtisztítás nélkül kizárólag tiszta csapadékvíz vezethető.

További vonatkozó előírások:

A közműves ivóvízellátás és a közműves szennyvízelvezetés tekintetében a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény és ezen törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet előírásait kell figyelembe venni a korábbiakon túl. Vízügyvédelem tekintetében a fentiekén túl be kell tartani a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. számú törvény, valamint a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó szabályokról szóló 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet, valamint a vízgazdálkodás egyes szakmai követelményeiről szóló rendeletek előírásait is.

1.11.3. levegőtisztaság és védelme

Kerekegyháza település közigazgatási területén a **levegőterheltségi szint** – 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 1. mellékletében meghatározott – **egészségügyi határértékei** az irányadók az ökológiai rendszerek védelmében meghatározott területek kivételével, ahol ezen rendelet 4. mellékletében szereplő az **ökológiai rendszerek védelmében meghatározott kritikus levegőterheltségi szinteket** kell alkalmazni.

A település közigazgatási területét érintő ex-lege védett lápok és szikes tavak, valamint természeti területek, továbbá az országos ökológiai hálózat övezetébe tartozó mag- és folyósó területek – a természet- és tájvédelmi munkarészben részletezettek szerint –, melyek esetében releváns lehet az ökológiai rendszerek védelmében meghatározott kritikus levegőterheltségi szint.

A térségben **az uralkodó szélirány** ÉNy – i.

Immissziós helyzetkép:

A település – levegőjének minőségét tekintve – a térség egyik legkevésbé szennyezett, legkevésbé terhelt levegőjű részéhez tartozik – az *Országos Immissziómérő Hálózat korábbi adatai szerint* –, azaz az alap légszennyezettség nem számottevő.

(A település a Környezetvédelmi Értesítő 2001. március 30-án megjelent az évi 3. számában található „A KAC 2001. évi pályázati felhívásai” című anyag 1. mellékletében foglaltak szerint sem a „szennyezett”, sem a „mérsékelt szennyezett levegőminőségű települések” között nincs felsorolva.)

Ezen túlmenően a *légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről* szóló többször módosított 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. számú melléklete szerint Kerekegyháza közigazgatási területe olyan levegőterheltségi zónába esik, ahol a szén-monoxid, kén-dioxid, nitrogén-oxidok és a benzol légszennyező anyagok tekintetében a levegőterheltségi szint nem haladja meg az alsó vizsgálati küszöböt, a szilárd légszennyező anyagok (PM₁₀) esetében pedig a levegőterheltségi szint a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van, míg a szilárd légszennyező anyagok (PM₁₀) arzén, kadmium, nikkel és ólom tartalma tekintetében a levegőterheltségi szint nem haladja meg az alsó vizsgálati küszöböt, a policiklikus aromás szánhidrogének (benz(a)pirén) esetében pedig a levegőterheltségi szint a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték között van.

Szennyező anyag	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol
Zóna kategóriák	F	F	F	E	F
Koncentráció (µg/m ³)	50	40 - 60	3000	40	5

Szennyező anyag	Talajközeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	PM ₁₀ benz(a)- pirén (BaP)
Zóna kategóriák	O-I	F	F	F	F	D
Koncentráció (µg/m ³)	*	0,01	0,005	0,025	0,3	0,00012

Ez köszönhető a település és környéke adottságainak: viszonylag nagy területen elhelyezkedő település, kevés és jelentős levegőterhelést nem okozó ipari üzem, jelentős közúti közlekedés, viszonylag kevés parlagon hagyott mezőgazdasági terület, azonban nagy területen deflációra érzékeny talajminőséggel.

Az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózatnak jelenleg a településen és környezetében nem találhatóak mérőhelyei, a szmoghelyzet kialakulásával pedig nem kell számolni, így füstköd-riadó terv kidolgozására sincs szükség.

A településen a légszennyező anyagok koncentrációi a 80-s évektől napjainkig csökkenő tendenciát mutatnak a *kén-dioxidra* és a *nitrogén-oxidokra* vonatkoztatva.

Ez jórészt a vezetékes gázhálózat kiépülésének és a visszaszoruló, illetve átalakuló ipari termelésnek az eredménye. (A település és közvetlen környezetének adottságai kedvezőek.)

A *kémiai légszennyező komponensek* tekintetében a település levegője tisztának mondható.

A *szilárd légszennyező komponensek* (ülepedő- és szálló por beleértve a növényi polleneket is) aránya időnként számottevő, a növényi pollen esetében pedig a térségben a helyenként burkolatlan útfelületeknek és a nem megfelelően karbantartott zöldfelületeknek, az egyes helyeken elhanyagolt, parlagon hagyott mezőgazdasági területeknek, valamint a csökkenő mennyiségű és kedvezőtlen eloszlású csapadéknak köszönhetően. A zöldterületeken törekedni kell az allergiát okozó pollenű növények visszaszorítására.

Az állattartó telepek környezetében a *bűzterhelés* időnként nem elhanyagolható.

Mindezen adottságokat együttvéve várhatóan tarthatók és tartandók is a fenti rendelet előírásai szerinti immissziós határértékek.

Levegőminőségi követelmények
(4/2011. (I. 14.) VM rendeletet)

Légszennyező anyag	Levegőterheltségi szint egészségügyi határértékei ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)			Veszélyességi fokozat
	órás	24 órás	éves	
Szén-monoxid	10.000	5.000*	3.000	II.
Nitrogén-dioxid	100	85	40	II.
Szálló por (PM10)	-	50	40	III.
Kén-dioxid	250	125	50	III.
Ozon	-	120*	-	I.
Benzol	-	-	5	I.

* napi 8 órás mozgó átlagkoncentrációk maximuma

Emissziós helyzetkép:

A város légtérébe kerülő légszennyező anyagok döntően a közlekedésből, a fűtésből és az üzemi, technológiai tevékenységekből erednek.

A fűtési és üzemi eredetű kibocsátások jellemzően 10 m alatt, néhány esetben pedig 10-20 m közötti magasságban történnek, így e terület nem játszik számottevő szerepet a nagy távolságba eljutó légszennyezés kialakításában. A település átszellőzöttsége megfelelőnek mondható. A közlekedésből adódó levegőterhelés mértéke számottevő, a helyi és az átmenő forgalom is megnövekedett (52. sz. főút, 5214, 5218, 5212, 5211 jelű közút) az utóbbi években. A fűtési módok megoszlása a településen kedvező képet mutat: a központi belterületen gyakorlatilag teljesen kiépített a gázhálózat és a gázzal fűtő lakások aránya is magas, azonban nem elhanyagolható – de várhatóan átmenetileg jelentősebb lesz – a vegyes tüzelésű kazánokban fával és egyéb szilárd tüzelőanyagokkal fűtő lakások aránya sem a külterületen és a belterület egyes részein.

Kellemetlen szagok a nagyobb állattartó telepek környezetében jelentenek időszakonként problémát.

Az *allergiára hajlamos* személyek számára gondot jelenthet a parlagon fekvő, illetve gondozatlan, gyomos, bolygatott külterületek nem elhanyagolható kiterjedése. A város belterületére ez nem jellemző. Száraz időszakokban *jelentős porszennyezés* forrása lehet a néhány keskeny burkolatú és burkolatlan település széli út a város belterületén és annak közelében. Emellett mezőgazdasági munkák idején okozhat problémát a mezőgazdasági földterületekről származó porszennyezés.

Légszennyező anyag kibocsátás szempontjából jelentős ipari üzemek, illetve termelő, vagy szolgáltató tevékenységet végző létesítmények Kerekegyháza közigazgatási területén belül – néhány kivételtől eltekintve – nem találhatóak. Ezen, illetve az egyéb kisebb levegőterhelést okozó üzemek, telephelyek a település belterületének a DK – i, DNy – i és ÉK – i szélén lévő gazdasági területeken, illetve a külterület távolabb lévő gazdasági területein üzemelnek döntően.

A település gazdasági területei – az uralkodó szélirány szempontjából (néhány kivétellel) általában kedvező elhelyezkedéssel – a belterületi lakóterületek mellett és közelében, annak DK – i, DNy – i és ÉNy – i szélén, illetve a belterülettől távolabb D – re, K – re, illetve Ny – ra találhatóak.

Ezen üzemek, telephelyek általában a város gazdasági területein húzódnak döntően, egyes esetekben a belterületi lakóterületek mellett és közelében, valamint távolabb lévő majorokban, gazdasági területeken üzemelnek döntően.

Jelenleg a gazdasági területeken üzemelő jelentősebb levegőterhelést okozó üzemek, tevékenységek a következők:

Takarmánykeverő üzem, faipari, fafeldolgozó üzemek, építési-bontási hulladék kezelő (beton daráló) telep, illetve számos baromfitelep.

A településen található egyéb termelő, szolgáltató tevékenységek telephelyein sem jelentősebb pontforrás, sem pedig jelentősebb helyhez kötött diffúz légszennyező forrás nincs és várhatóan nem is létesül az alábbiak szerint.

A meglévő és kialakítandó gazdasági területeken belül kereskedelmi, szolgáltató és általános gazdasági területek a belterületen (a belterület DK – i, DNY – i, illetve ÉNY – i szélén és közelében), valamint a közigazgatási terület K – i szélén a meglévő gazdasági (kereskedelmi, szolgáltató) területeken *találhatóak*, melyek egy része jelenleg is beépítetlen, így nem tervezett bővítésük, valamint új területek kijelölése – legfeljebb a gazdasági területi kategóriákon belüli átsorolása.

A meglévő iparterületek a település – fentebb nem említett – gazdasági területein, majorjaiban találhatóak, ilyen üzemek, tevékenységek a későbbiekben is ezen területeken alakíthatóak ki – a lakóterületek felőli területek esetében – lehetőség szerint ültetési kötelezettséggel.

Ezen gazdasági területek – a belterület széli gazdasági területek kivételével – a belterületi lakóterületektől viszonylag távol találhatóak, ahol lehetőség van rá zöldterületek védelmében.

A fentieket összefoglalva megállapítható, hogy a külterületi állattartó telepek üzemelésével járó bűzterhelés a belterületi lakóterületeken – a lakóterületekhez közeli állattartó telepek kivételével – gyakorlatilag nem érzékelhető és – a vonatkozó állattartási előírások szigorú betartása mellett – várhatóan a majorok közelében is tovább enyhül.

Ezt segíti az a tény is, hogy a belterületi háztáji állattartás sem számottevő (néhány sertés, valamint baromfik).

A település a haszonállatokra vonatkozó **helyi állattartási rendelettel** nem rendelkezett, melynek megalkotása már nem is lehetséges, ugyanis az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 6. § (6) bekezdése értelmében 2012. október 01. óta mezőgazdasági haszonállat tartása önkormányzati rendeletben nem korlátozható.

Az új, bűz kibocsátással járó környezeti hatásvizsgálat köteles, vagy egységes környezethasználati engedély köteles tevékenységek, illetve létesítmények esetében a bűzterhelőnek **védelmi övezetet** kell kialakítania a 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 5. és 29. §-a szerint.

Kerekegyháza közigazgatási területét érintően 10 db állattartó (baromfinevelő) telep és 1 db baromfifeldolgozó üzem bűzforrásai körül került kijelölésre levegővédelmi szempontú védelmi övezet az egységes környezethasználati engedélyeikben.

Ezen telephelyek az alábbiak:

- AVILAND 2001 Baromfifeldolgozó Kft.
- Gallifarm Kft.
- J.I.M.G. Kft.
- Kereki Tojás Kft.
- Porvan Kft.
- Príma Tojások Kft. 2 db
- Szijártó Kft.
- Tózsér Imre Zsolt e.v.
- Zsikla Imre Zsolt e.v.
- Zsikla Szabolcs e.v.

A védelmi övezeteken belüli területekre vonatkozó korlátozásokat a vonatkozó jogszabályban és az egységes környezethasználati engedélyekben foglaltak szerint kell figyelembe venni.

A 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 5. § (6) bekezdése szerint: „A védelmi övezetet úgy kell kijelölni, hogy abban nem lehet lakóépület, üdülőépület, oktatási, nevelési, egészségügyi, szociális és igazgatási épület, kivéve a telepítésre kerülő, illetve a már működő légszennyező források működésével összefüggő építményt.”

A bűzös tevékenységeken túl közlekedési vonalforrások létesítése esetében is védelmi övezet jelölendő ki.

A védelmi övezet határa autópálya, autóút (tervezett M8 gyorsforgalmi út) vonalforrás létesítése esetén a közlekedési létesítmény tengelyétől számított 50 m, az egy- és kétszámjegyű országos közút, valamint vasút vonalforrás létesítése esetén a közlekedési létesítmény tengelyétől számított 25 m.

Az avar és növényi hulladék nyílttéri égetésének helyi szabályairól szóló 8/2014. (VI. 26.) Ök. számú rendelet előírásait figyelembe kell venni **az avar és növényi hulladék nyílttéri égetésének vonatkozásában**, esetleg módosítani a hatályos előírásoknak megfelelően. Ezen túlmenően javasoljuk a jogszabályt kiegészíteni **a tarló, legelő, nád égetésére (ártalmatlanítására) vonatkozó szabályokkal** a hatályos előírásoknak megfelelően.

Ezen túlmenően javasoljuk a jogszabályt kiegészíteni **a háztartási fűtési tevékenységgel okozott légszennyezés, valamint a porképződés megelőzésére és a bűzös anyagok kezelésére vonatkozó szabályokkal** a hatályos előírásoknak megfelelően.

2021. január 1-től tilos az ország teljes területén egész évben a nyílt téri avar és kerti hulladék égetése a környezet védelméről szóló törvény ekkortól hatályos módosítása kapcsán.

Vonatkozó előírások:

A telepítendő üzemeknek és technológiáknak légszennyező anyag kibocsátás szempontjából meg kell felelniük a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet, valamint a végrehajtására kiadott egyes rendeletek (4/2011. (I. 14.) VM rendelet, 26/2014. (III. 25.) VM rendelet, stb.) előírásainak.

A **település egyes kommunális létesítményeinek bűz és egyéb légszennyező anyag kibocsátása** elhanyagolható.

Kerekegyháza mintegy 20 éve bezárt és rekultivált **települési szilárd hulladéklerakó telepe, illetve települési folyékony hulladék leürítő helye** Fülöpháza közigazgatási területén a közigazgatási határtól mintegy 380 m-re volt található, így ehhez kapcsolódóan Kerekegyházán levegőterheléssel nem kell számolni.

A településnek **állati hulladék elhelyező, ártalmatlanító létesítménye (dögtér, állati hulladék-temetője, stb.)** nincs és a korábbiakban sem volt, így ehhez kapcsolódóan levegőterheléssel nem kell számolni.

A közúti és vasúti forgalomból adódó levegőterhelés kérdéseit a zajterhelés kérdéseivel együtt a zaj- és rezgésvédelmi tervfejezet tárgyalja.

A települési környezet levegőminőségét a gépjárműforgalom (ezen belül is a nehéz járművek arányának) növekedése és a szilárd tüzelés – várhatóan átmeneti – terjedése kedvezőtlenül befolyásolja. A belterület széli ingatlanok egy részének, valamint a külterületi tanyák, majorok, illetve egyéb gazdasági területek gazdasági épületeinek fűtése esetenként hagyományos tüzelőanyagokkal (vegyes tüzelésű kazánokban fa, illetve egyéb szilárd tüzelőanyag) történik. Javasoljuk ezen területeken is a gázfűtéses, vagy megújuló energiát használó megoldások alkalmazásának szorgalmazását.

A belterületi porszennyezés csökkentését a telkeken és közterületeken növénytelepítéssel, illetve az utak burkolásával lehet elérni. A gazdasági területeken belül és a mezőgazdasági területek dűlőútjai mellé védőfásítás javasolt.

A növényi pollen szennyezés a gyomnövények (elsősorban a parlagfű) megfelelő irtásával és a zöldterületek karbantartásával szorítható vissza.

A terület felhasználásban tervezett változtatások levegővédelmi szempontból általában kedvezőek. Jelentős légszennyezőanyag kibocsátással járó tevékenység a településen a továbbiakban sem várható.

A levegő minőségében hosszabb távon javulást eredményezhet még a jelen terv keretein kívül eső, tőle függetlenül megvalósuló fejlesztések (pld. az újabb hőtermelő berendezések hatásfokának és kibocsátási értékeinek javulása, a motorhajtó anyagok minőségének javítása, a gépjármű motorok káros anyag kibocsátásának csökkenése).

A település levegőminőségének romlásával hosszabb távon sem kell számolni, hiszen a környezetre jelentős hatást gyakorló jelentős levegőterhelő ipari létesítmények/technológiák tömeges üzembe helyezése, illetve további állattartó telepek létesítése a lakóterületek közelében nem várható.

Települési klíma:

Kerekegyháza Magyarország területén belül **a klímaváltozás hatásainak leginkább kitett térségek közé tartozik**, melyre többek között a forró napok és a hóhullámos, illetve hőségriadós napok számának a növekedése, illetve a csapadékos napok számának a csökkenése mellett a rövid idejű csapadékok intenzitásának és a viharos napok számának a növekedését prognosztizálják a klímamodellek.

A város döntően elszenvedője a klímaváltozásnak, annak előidézésében elhanyagolható szerepet játszik.

A klímaváltozás hatásaival szemben a települési éghajlat-változási programokban részletezett **megelőzési (mitigációs) és alkalmazkodási (adaptációs) lehetőségek** állnak.

A település közigazgatási területére megfogalmazható célok a kibocsátás-csökkentés és a várható változásokhoz való alkalmazkodás terén:

Kibocsátás-csökkentési cél:

- optimális közlekedési hálózatok kialakítása, közösségi közlekedés optimalizálása, kerékpárút-hálózat fejlesztése, fenntartható települési mobilitás
- előnyben részesítendő a nagy energiahatékonysággal üzemelő létesítmények, technológiák, valamint a megújuló energiák minél nagyobb arányú használata
- a város területén belüli, valamint a telephelyeken belüli megfelelő hulladékgyűjtés és kezelés
- a racionális gazdasági elrendezés / térbeli szerkezet (előnyben részesítendő az egymáshoz kapcsolódó tevékenységek)
- intenzív zöldfelületek kialakítása a telephelyeken és a közterületeken

Alkalmazkodási célok:

- aszály és belvizek okozta mezőgazdasági károk mérséklése;
- fenntartható, víz visszatartásra irányuló települési csapadékvíz gazdálkodási gyakorlat kialakítása;
- épületek és építmények viharkárok általi károsodásának megelőzése;
- épületek árnyékolása, megfelelő növénytelepítés;
- nyári hőhullámok közegészségügyi kockázatainak csökkentése;
- biológiai sokféleség megőrzése a változó éghajlati feltételek mellett.

A fenti célok elérése érdekében javasoljuk, hogy a település készítsen **Fenntartható Energia és Klíma Akciótervet (SECAP) legalább 2030-ig szóló időtávra**. Ebben meghatározandók a célok eléréséhez szükséges intézkedések és azok ütemezése. Ezek olyan fejlesztési irányokként, beruházási tervekként definiálhatók, amelyek megvalósításának részletei a mindenkorai pénzügyi és egyéb lehetőségek mentén pontosíthatók.

A településrendezési terv szempontjából releváns intézkedések beépítendő a következő településrendezési tervbe.

1.11.4. zaj- és rezgésterhelés

A város lakóinak nyugalma leginkább zavaró környezeti hatás a monoton zajterhelés, vagy impulzusszerűen jelentkező erős zajhatás.

A kibocsátó tevékenységek szerint a zajforrások az alábbiak: ipari, üzemi tevékenység, közlekedés (közúti, vasúti, légi), szabadidős tevékenységek (vendéglátás, szórakoztatás). A negyedik kategória pedig az építési kivitelezési tevékenységből származó zajterhelés.

Ezen különböző létesítményektől és tevékenységektől származó zaj védendő területeken érvényes terhelési határértékeit a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet mellékletei tartalmazzák.

Zaj- és rezgésvédelmi szempontú területi funkciók:

A település lakóterületeit, valamint a különleges területek közül az oktatási létesítmények területét, a temetőt és a zöldterületeket zaj- és rezgésvédelmi szempontból „**Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias**

beépítésű), valamint a különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők és a zöldterületek” területi funkcióba szükséges sorolni.

A település településközponti és intézményi vegyes területeit zaj- és rezgésvédelmi szempontból „Vegyes terület” területi funkcióba szükséges sorolni.

A kereskedelmi, szolgáltató gazdasági, az ipari gazdasági és az általános gazdasági, valamint a különleges mezőgazdasági üzemi területek –, azaz a bel- és külterületi gazdasági területek és majorok – zaj- és rezgésvédelmi szempontból „Gazdasági terület” területi funkcióba sorolandók.

Gazdasági terület területi funkcióba soroljuk továbbá a különleges területek közül a mezőgazdasági üzemi, üzemi, bánya, szennyvíztisztító, megújuló energia hasznosítására szolgáló területeket is.

Ezen besorolást a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet vonatkozó előírásai indokolják. A fentiek szerint a vizsgált területen 4 különböző zajterhelési határértékkal szabályozott területi funkció különíthető el, melyekhez kapcsolódó zajterhelési határértékeket az alábbi táblázatok tartalmazzák:

1. melléklet a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelethez

Üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken

	A	B	C
1	zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) nappal 06–22 óra	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) éjjel 22–06 óra
2	Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
3	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
4	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
5	Gazdasági terület	60	50

A rendelet 1. sz. mellékletében adott határértékek vonatkoznak a szolgáltató tevékenységet ellátó létesítményektől, azok szabadban, vagy zárt térben működtetett hangosító berendezéseitől, vagy bármely más hangforrásától származó zajterhelésekre is.

2. melléklet a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelethez

Építési kivitelezési tevékenységből származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken

1	Zajtól védendő terület	Határérték (L _{TH}) az LAM ¹ megítélési szintre (dB)					
		ha az építési munka időtartama					
		1 hónap vagy kevesebb		1 hónap felett 1 évig		1 évnél több	
		nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra
5	Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi terület	60	45	55	40	50	35
6	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, a temetők, a zöldterület	65	50	60	45	55	40
7	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	70	55	65	50	60	45
8	Gazdasági terület	70	55	70	55	65	50

Értelmezése az MSZ 18150–1 szabvány szerint.

3. melléklet a 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelethez**A közlekedéstől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken**

1	Zajtól védendő terület	Határérték (L_{TH}) az $L_{AM}^{kó}$ megítélési szintre (dB)					
		kiszolgáló úttól, lakóúttól származó zajra		az országos közúthálózatba tartozó mellékutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő gyűjtőutaktól és külterületi közutaktól, a vasúti mellékvonaltól és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszállóhelyektől származó zajra		az országos közúthálózatba tartozó gyorsforgalmi utaktól és főutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő belterületi gyorsforgalmi utaktól, belterületi elsőrendű főutaktól és belterületi másodrendű főutaktól, az autóbusz-pályaudvarától, a vasúti fővonaltól és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszállóhelytől származó zajra	
3		nappal 06–22 óra	éjjel 22– 06 óra	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra
4	Üdülőtérület, különleges területek közül az egészségügyi terület	50	40	55	45	60	50
5	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei és a temetők, a zöldterület	55	45	60	50	65	55
6	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	60	50	65	55	65	55
7	Gazdasági terület	65	55	65	55	65	55

Megjegyezzük, hogy a már meglévő, üzemelő zaj- és rezgés kibocsátással járó tevékenységek, vállalkozások környezetében majdani beépítésre kerülő területek kijelölésénél, elhelyezésénél ugyancsak a 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendeletben előírt zajterhelési határértékek teljesülését kell figyelembe venni.

Zaj- és rezgésvédelmi szempontú övezetek, területek:

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet szerinti – a rendeltetése miatt fokozott védelmet igénylő létesítmény (egészségügyi, oktatási, művelődési, stb.) körül kialakítható – **csendes övezetek**, valamint **zajvédelmi szempontból fokozottan védett területek** –, azaz a zajvédelmi zónáknál megadott zajterhelési határértékeknél szigorúbb határértékekkel védett területek – Kerekegyháza közigazgatási területén nem találhatóak, illetve kialakítását a terv sem javasolja az önkormányzat szándékaival összhangban, ugyanis az egyéb zajterhelési határértékek is elegendően szigorúak és betartásuk jelenleg is egyes helyeken nehézséget okoz.

A közigazgatási területen olyan közüzemi létesítmény, ahol a zajszint nem csökkenthető határértékre, azaz **fokozottan zajos terület** nem található, illetve a környezetvédelmi hatóság ilyet nem jelölt ki, illetve folyamatban lévő kijelölésről sincs tudomásunk.

A zajforrások és a zajterhelés vizsgálata:**Üzemi zaj:**

A belterületi lakóterületekbe ékelődve, valamint a lakóterületek melletti és közeli gazdasági területeken található egyes üzemek (faipari, fafeldolgozó üzemek, takarmánykeverő üzem, építési-bontási hulladék kezelő (beton

daráló) telep) tevékenységük során számottevő zajkibocsátással járnak, azonban határérték feletti zajkibocsátással üzemelésük során valószínűsíthetően nem kell számolni.

A meglévő és kialakítandó gazdasági területeken belül kereskedelmi, szolgáltató, általános és ipari gazdasági területek találhatóak és kerülnek kialakításra.

A kereskedelmi, szolgáltató, általános, egyéb ipari és az ipari gazdasági területek esetében, ahol lehetőség van rá, a belterületi lakóterületek felé 10-30 m széles – esetleg ültetési kötelezettséggel biztosítandó – védő zöldsáv, véderdősáv védelmében létesülhetnek, üzemelhetnek, illetve bővíthetnek, azonban javaslatunk szerint a rendeletek előírásainak megfelelő „zajosabb” tevékenységek az ipari gazdasági területek lakóterületektől távolabb eső területeire települhetnek.

A gazdasági (kereskedelmi, szolgáltató és ipari) területek több helyütt meglévő lakóterületi, üdülőterületi és egyes különleges területi funkcióval (turisztikai terület, zöldterületek) közvetlenül határosak.

A különleges területeken – a gazdasági területek zajvédelmi funkcióba sorolt területek kivételével – üzemi zajforrások nincsenek és nem is létesülnek.

Az állattartó telepek üzemelése nem jár jelentős üzemi zajkibocsátással.

A Kerekegyháza gázátadó és szakaszoló állomás területén jelentős zajkibocsátású létesítmények üzemelnek – beleértve az állomáshoz kapcsolódó fáklyát is.

Az FGSZ Zrt. adatszolgáltatása szerint a gázátadó és a szakaszoló állomás vélelmezett *zajvédelmi hatásterülete* is min. 100 m a zajforrást magába foglaló telekingatlan telekhatárától, illetve a fáklyától, mely a Gázellátás, gázközművek tervlapon feltüntetésre került.

Kedvező, hogy a zajvédelmi hatásterületen belül és közelében védendő épületek nem találhatóak és a későbbiekben sem létesülhetnek.

A fasorok, valamint a véderdősávok hangcsillapító hatása, továbbá az övezeti besorolások biztosítják a gazdasági területekről származó zaj – a lakó- és egyes különleges területekre előírt zajterhelési határértékekre történő csillapítását.

A lakóterületekbe ékelődött – gazdasági területekbe nem sorolt – kisebb termelő, kereskedelmi, szolgáltató tevékenységeket zajvédelmi szempontból a lakóterületi funkcióba soroljuk. (Ezen létesítményeknek a lakóterületre előírt zaj- és rezgésterhelési határértékeket kell biztosítaniuk üzemelésük során.)

A vegyes, illetve a lakó- és egyéb különleges területi funkció között 5 dB a zajhatárérték különbség. Ezen területek esetében az üzemi és szabadidős létesítményekben folytatott tevékenységekből származó zaj- és rezgésterhelési határértékek túllépése nem várható, ugyanis a lakóterületekkel szomszédos településközpont és intézményi vegyes területen lévő létesítményekben zajos tevékenységek nincsenek és nem is létesülhetnek.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a magasabb zajterhelési határértékkel rendelkező övezetekből származó zajterhelés, a szomszédos alacsonyabb zajterhelési határértékkel rendelkező területeken lévő védendő létesítményekre vonatkozó ezen alacsonyabb zajterhelési határértékeket sem haladhatja meg, mely miatt tettük a fentebbi javaslatokat az egymással közvetlenül határos különböző zajterhelési határértékkel rendelkező övezetek esetében.

Szabadidős tevékenységtől származó zaj:

A város területén néhány szabadidős jellegű (kulturális, szórakoztató, vendéglátó és sport) zajforrás üzemel, amelyek általában szezonálisan, vagy állandó jelleggel működő vendéglátó egységeket jelentenek.

A kulturális, szórakoztató, vendéglátó, sport-, reklámcélú, közösségi, továbbá minden hangosítást igénylő rendezvénytől – a közterületi rendezvény kivételével – és egyéb helyhez kötött külső zajforrástól származó szabadidős zaj terhelési határértékei a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. számú mellékletében foglalt: az üzemi és szabadidős létesítményekben folytatott tevékenységektől származó zaj terhelési határértékeinek felelnek meg. Ezen túlmenően azonban tárgyi tevékenységek megengedett üzemeltetési helyére, idejére, stb. vonatkozóan az önkormányzat helyi zaj- és rezgésvédelmi szabályokat állapíthat meg

(önkormányzati rendelet formájában) jelenleg a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendeletben kapott felhatalmazás alapján. (Az Önkormányzat jelenleg erre vonatkozóan nem rendelkezik helyi szabályokkal.)

Ehhez kapcsolódó probléma Kerekegyháza közigazgatási területén jelenleg nincsen és a későbbiekben sem várható – adatszolgáltatás szerint.

Közlekedéstől származó zaj- és levegőterhelés:

Közúti közlekedési zaj- és levegőterhelés:

A környezeti zaj- és légszennyező források közül a közúti közlekedés az, amely a legnagyobb mértékben és a legnagyobb területet terhel zajjal és légszennyező anyagokkal. Ez elsősorban a jelentős átmenő forgalmú utakra vonatkozik.

Az 52. sz. főút az igazgatási terület D – i szélét Ny – K – i irányban szeli át, a belterületi lakóterületektől D – re 5 km-nél nagyobb távolságban, így a település közigazgatási területén érzékelhető levegőterhelést nem okozva ezzel.

Az 5214 jelű közút az igazgatási területet DK – Ény – i irányban szeli át, illetve érinti és belterület D – i részén lakó- és vegyes területeken vezet keresztül, részben nagy részben közepes közterületi szélességű szakaszokon és az uralkodó szélirány ezen légszennyező anyagokat a lakóterületek egy része felé továbbítja érzékelhető levegőterhelést okozva ezzel. Az út belterületi szakaszainak becsült távlati forgalmából számított zajterhelés átlagos becsült értéke a belterületi lakóterületen $L_{AM}(7,5) = 59/52$ dBA (nappal/éjjel).

A közút ezen szakaszai mellett meglévő lakó-, vegyes-, illetve gazdasági területek találhatóak nagy és közepes közterületi szabályozási szélesség mellett 0-5,0 m-s előkerttel épített épületekkel, valamint kereskedelmi, szolgáltató, ipari és lakóterületek, továbbá ezen övezetekbe sorolt épületek létesülnek megfelelő védőtávolság, illetve megfelelő közterületi szélesség biztosítása mellett.

Az út ezen szakaszainak a forgalmából adódóan időnként és helyenként elhanyagolható mértékű (nappal 1-2 dBA, míg éjjel 2-4 dBA) zajhatárérték túllépés adódik. A zajcsökkentés passzív zajvédelmi intézkedésekkel érhető el (sebességkorlátozás, a közút felőli védendő helyiségek nyílászáróinak zajvédő üvegezése, akusztikai szempontból ún. „csendes” aszfalt burkolat az út belterületi szakaszain, stb.). Középtávon forgalomcsökkenés, ebből következően pedig zajterhelés csökkenés várható az elkerülő út elkészülte után.

Az 5212 jelű közút a belterület É – i részén vezet keresztül és a gazdasági területek mellett lakóterületeket, illetve vegyes területeket érint, általában viszonylag nagy közterületi szélességű szakaszon halad keresztül és az uralkodó szélirány ezen légszennyező anyagokat a lakóterületek egy része felé továbbítja érzékelhető levegőterhelést okozva ezzel. Az út belterületi szakaszainak becsült távlati forgalmából számított zajterhelés átlagos becsült értéke a belterületi lakóterületen $L_{AM}(7,5) = 58/51$ dBA (nappal/éjjel).

A közút ezen szakaszai mellett meglévő lakó-, vegyes- és kereskedelmi, szolgáltató és iparterületek találhatóak az általában nagy szabályozási szélesség mellett 0-5,0 m-s előkerttel épített épületekkel, valamint kereskedelmi, szolgáltató, ipari és lakóterületek, továbbá ezen övezetekbe sorolt épületek létesülnek megfelelő védőtávolság, illetve megfelelő közterületi szélesség biztosítása mellett.

Az út ezen szakaszainak a forgalmából adódóan időnként és helyenként csekély mértékű (nappal 0-1 dBA, míg éjjel 1-3 dBA) zajhatárérték túllépés adódik. A zajcsökkentés passzív zajvédelmi intézkedésekkel érhető el (sebességkorlátozás, a közút felőli védendő helyiségek nyílászáróinak zajvédő üvegezése, akusztikai szempontból ún. „csendes” aszfalt burkolat az út belterületi szakaszain, stb.) Középtávon forgalomcsökkenés, ebből következően pedig zajterhelés csökkenés várható az elkerülő út elkészülte után.

Az egyéb közutak (5211, 5218 jelű) belterületi lakóterületeket nem érintenek, külterületen csekély beépítettségű területeken vezetnek, így jelentős zajterhelést, ezáltal zajhatárérték túllépést nem okoz jelenleg és várhatóan a későbbiekben sem az ezen utakon haladó forgalom. A levegőterhelés sem jelentős, hatásai a belterületi lakóterületeken nem érzékelhetőek.

Egyéb közút jelenleg nem érinti a település közigazgatási területét.

A település közigazgatási területén található *önkormányzati utak, illetve magántulajdonú utak* forgalma jelenleg és a későbbiekben sem lesz jelentős, így a zajhatárértékek minden esetben teljesülnek a távlati forgalom esetén is és jelentős levegőterhelést sem okoz a forgalom.

Az Országos és a Vármegyei Területrendezési Tervben foglaltak szerint az önkormányzat szándékaival összhangban az *5212, 5214 jelű közút belterületet elkerülő nyomvonala épül*, mely biztosítja, hogy az M8 gyorsforgalmi útról Kerekegyházán le- és felhajtó átmenő forgalom ne terhelje a belterületi lakóterületeket. Az új nyomvonal a belterületi lakóterületek szélétől DK – re, ÉK – re mintegy 500 m-re, zaj- és levegővédelmi szempontú hatásterületein kívül halad gyakorlatilag beépítetlen (és lakóépületekkel a későbbiekben is csak igen korlátozottan beépíthető) jó átszellőzésű mezőgazdasági területeken, így a távlati (jelentősebb) forgalmat is figyelembe véve számottevő zaj- és levegőterhelés növekedéssel, ezáltal zajhatárérték túllépéssel nem kell számolni az úthoz közeli lakóépületek esetében az ezen nyomvonalon haladó forgalom és a jó átszellőzés miatt. Kiépítése kedvező az uralkodó szélirány szempontjából, továbbá általában jelentős belterületektől mért távolsága miatt várhatóan a közlekedési eredetű zaj- és levegőterhelés számottevő csökkenését fogja eredményezni a belterületen különösen az érintett közutak átmenő forgalomtól mentesített belterületi szakaszain. Hasonló forgalmú utakra készített környezeti hatástanulmányok szerint ezen út távlati forgalmára számított hatásterülete levegővédelmi szempontból 50-80, míg zaj- és rezgésvédelmi szempontból 60-100 m közé esik, ahol már biztonsággal teljesülnek a zaj- és levegőterhelési határértékek. A fentiekből következően ezen út távlati forgalmából a lakóterületek környezetében zajhatárérték túllépés nem várható és a közlekedési forgalomból adódó levegőterhelés sem lesz érzékelhető.

Az Országos és a Vármegyei Területrendezési Tervben foglaltakkal összhangban épül az *M8 számú gyorsforgalmi út* Dunavecse-Kecskemét közötti szakasza, mely Kerekegyháza közigazgatási területének É – részén a belterületi lakóterületektől távol halad Ny – K – i irányban tanyákkal viszonylag ritkán beépített (és lakóépületekkel a későbbiekben is csak korlátozottan beépíthető) jó átszellőzésű mezőgazdasági területeken keresztül.

A beruházáshoz készített előzetes környezeti hatástanulmány szerint zaj- és rezgésvédelmi szempontból az út távlati forgalmára számított hatásterülete az úttengelytől 200-400 m közé esik, ahol már biztonsággal teljesülnek a zajterhelési határértékek.

A fentiekből következően ezen út távlati forgalmából a lakóterületek környezetében zajhatárérték túllépés nem várható és a közlekedési forgalomból adódó levegőterhelés sem lesz érzékelhető.

Az M8 gyorsforgalmi út mentén a 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 5. és 29. §-a szerint a közlekedési létesítmény (gyorsforgalmi út vonalforrás) tengelyétől számított *50-50 m széles (levegővédelmi szempontú) védelmi övezetet kell kijelölni, melyen belül nem lehet és nem helyezhető el lakóépület, üdülőépület, oktatási, nevelési, egészségügyi, szociális és igazgatási épület.*

Az M8 gyorsforgalmi út elkészülte után az 52. sz. főút Kerekegyházát érintő szakaszán várhatóan jelentősen le fog csökkenni a forgalom, így az ebből adódó közlekedési eredetű zaj- és levegőterhelés is.

A közigazgatási területet érintő kettő és négy számjegyű közutak mentén a zajvédelmi funkciójuk mellett levegő- és talajvédelmi okokból is ajánlott védő zöldsávok, fasorok kialakítása és fenntartása.

Egyéb utakra nem áll rendelkezésre forgalomszámlálási adat, de a forgalmuk olyan csekély, hogy határérték túllépés a fejlesztésekből adódó távlati forgalmukat figyelembe véve sem várható.

Ezen utak (önkormányzati mellékutak és az egyéb utak) jelenleg tulajdonképpen csak célforgalmat bonyolítanak – külterületen általában beépítésre nem szánt területek mellett haladnak, ennek ellenére ezen utak mellett is indokolt a levegő- és talajvédelmi szempontokon túl zajvédelmi szempontokat is figyelembe vevő fasorok telepítése a tájésztétikai szempontokra is figyelemmel.

A meglévő beépítetlen gazdasági- és lakóterületek beépítése és majdani üzemelése sem okoz a korábbi feltételek alapján akkora forgalomnövekedést a település útjain, hogy ebből adódóan zajhatárérték túllépésre és számottevő levegőterhelés növekedésre kelljen számítani.

A tervezett és meglévő belterületi önkormányzati *lakóutakon* a közlekedés csekély, így zajhatárérték túllépés a későbbiekben sem várható.

Vasúti közlekedési zaj- és levegőterhelés:

A közigazgatási terület vasútvonal és vasúti létesítmény nem érinti, így ehhez kapcsolódóan a településen zaj- és levegőterheléssel nem kell számolni.

Vonatkozó előírások:

Zaj- és rezgésvédelmi szempontból a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet, a 93/2007. (XII. 18.) KvVM és a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet előírásai az irányadók a terület beépítésével és a technológiák üzemeltetésével kapcsolatban.

1.11.5. sugárzás védelem

A város közigazgatási területén sugárzásveszélyes létesítmények, tevékenységek (meddőhányó, bánya, zagytározó, stb.) nincsenek.

1.11.6. hulladékkezelés

Kerekegyháza közigazgatási területén keletkező **települési (kommunális) szilárd hulladékok a közigazgatási területen kívüli (kecskeméti) regionális rendezett szilárd hulladéklerakóra** kerülnek mintegy 20 éve (azaz a városi hulladéklerakó bezárása) óta.

A települési szilárd hulladékok szállítását a DTkH Nonprofit Kft. (6000 Kecskemét, Kisfái tanya 248. 0737/12 hrsz.) végzi közszolgáltatás keretében.

A település (mintegy 20 éve bezárt) szilárd hulladék lerakója Fülöpháza közigazgatási területén a közigazgatási határtól mintegy 380 m-re, a 078/33 hrsz.-ú ingatlanon található.

A lerakó felszíni szennyeződésre erősen érzékeny területen került kialakításra több évtizede hatósági helykijelölést követően ismereteink szerint bármiféle hatósági engedélyek és műszaki védelem nélkül (potenciális talaj- és talajvízszennyező forrás).

A lerakóra – adatszolgáltatás szerint – döntően kommunális és némi ipari nem veszélyes termelési hulladék – az építési és bontási hulladékokat is beleértve – került gyakorlatilag kizárólag Kerekegyháza közigazgatási területéről.

A Kerekegyházát is érintő **Duna-Tisza közti Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer keretén belül elkészült kecskeméti regionális szilárdhulladék lerakó telep** és a hozzá kapcsolódó különböző hulladékkezelő és -elhelyező létesítmények megvalósulásával párhuzamosan vizsgálták felül, zárták le és *rekultiválják* a Programban résztvevő települések) rendezetlen hulladéklerakóit, így a Fülöpháza területén található kerekegyházi lerakó rekultiválására is sor került közel 2 évtizede.

Első lépésként elkészült a bezárt települési szilárd hulladéklerakó telep *teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentációja*, majd a *rekultivációs terve*.

Ez alapján a lerakó **rekultivációs munkálatai** több mint 2 évtizede befejeződtek. Azóta üzemel a monitoring rendszer. Jelenleg a létesítmény utógondozása folyik.

"A hulladéklerakás, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről" szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendeletben foglaltak szerint kell a *hulladéklerakót lezárni és az utógondozást folytatni*.

A bezárt települési hulladéklerakót **a kecskeméti regionális szilárdhulladék lerakó telep váltotta ki**, – a Duna-Tisza közti Regionális Hulladékgazdálkodási Programban foglaltak szerint, – ahová azóta szállítják a település területéről a szilárd hulladékot. A rendezett hulladéklerakó a vonatkozó jogszabályoknak megfelelő műszaki védelemmel került kialakításra.

A településnek **kijelölt települési folyékony hulladék leürítő helye nincs**, Fülöpháza közigazgatási területén a szilárd hulladéklerakó telepen volt található a *folyékony hulladék leürítő hely*, mely ugyancsak mintegy 20 éve bezárásra került, a területen hulladék azóta már nincs, így ehhez kapcsolódóan felszín alatti víz szennyezéssel nem kell számolni.

A település **építési törmeléklerakója** a bezárt, rekultivált Fülöpháza közigazgatási területén üzemelt szilárd hulladéklerakó telep területén volt található, gyakorlatilag építési törmelékkel fedték a hulladékrétegeket időszakonként a keletkező nem jelentős mennyiségű törmelékek beszállítását követően azonnal.

A lerakó rekultivációjával ezen tevékenységeket is megszüntették – a korábbiak szerint.

A 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet értelmében az **építési-bontási hulladékok** elhelyezésével az építetőnek kell elszámolnia. Az ilyen típusú hulladékokat engedéllyel rendelkező kezelőnek kell átadni és ezt a használatbavétel során igazolni kell, vagy a kecskeméti hulladékgyűjtő udvarba is beszállítható.

A településnek **állati hulladék elhelyező, ártalmatlanító létesítménye (dögtér, állati hulladék-temetője, stb.)** nincs és a korábbiakban sem volt.

A település közigazgatási területén keletkező állati tetemeket bejelentés esetén az ATEV házhoz menve azonnal elszállítja feldolgozó, megsemmisítő telephelyére, így elhelyező, tároló létesítmény kialakítására nincs szükség.

A *kedvtelésből tartott állatok kegyeleti temetője*, valamint a 45/2012. (V. 8.) VM rendelet szerinti *állati melléktermék gyűjtő-átrakó telep, valamint egyéb települési állati melléktermék gyűjtőhely, továbbá állati mellékterméket kezelő és feldolgozó üzem* Kerekegyháza közigazgatási területén nem kerül kialakításra, illetve ilyen létesítményeknek a rendezési terv nem kíván helyet biztosítani.

A településen **a biológiailag lebomló hulladékokat: kerti hulladékokat (fű, virág, lágyszárú növény, falevél, ágnyesedék)** a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés keretében gyűjti a DTkH Nonprofit Kft., melyet aprítás és komposztálás után komposztként értékesítenek.

A településen egyéb biológiai (udvari hulladék (fűrészpors, faforgács, száraz szalma), valamint konyhai hulladék (zöldség- és gyümölcsmaradvány, tojáshéj, növényi származék, ételmaradék) gyűjtés nem történik.

A Regionális Hulladékgazdálkodási Programban foglaltak szerint a rendszert alkotó különböző hulladékkezelő és -elhelyező létesítmények közül (a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés mellett) Kerekegyháza területén **1 db hulladékgyűjtő sziget (gyűjtőpont) üzemel** a település központjában, ahol papír, műanyag, üveg, használt zsiradék és olaj, illetve a külterületi lakosok kommunális hulladékai helyezhetők el.

A hulladékgyűjtő sziget úgy került, kerülhet elhelyezésre lakóövezetben közterületen, kereskedelmi egységek közelében, hogy alkalmas legyen a gyalogosan történő megközelítésre.

A gyűjtősziget egy olyan nyílt terület, ahol az újrahasznosítható hulladék szelektív gyűjtéséhez konténerek állnak rendelkezésre, amelyek az itt összegyűjtött hulladék rövid idejű tárolására is szolgálnak.

A konténerek eltérő színei és jelölései elősegítik a behelyezhető hulladék azonosítását.

Az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendeletben, valamint a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény és kapcsolódó rendeleteiben foglalt előírásokat kell figyelembe venni ezen, illetve a további esetlegesen kialakítandó hulladékkezelő létesítmények létesítésével, kialakításával és üzemeltetésével kapcsolatban.

Egyéb hulladékkezelő, illetve -gyűjtő létesítmény a tárgyi témához kapcsolódó tanulmányok és szóbeli tájékoztatás elképzelései szerint nem létesül Kerekegyháza közigazgatási területén.

A közszolgáltatói hatáskörbe tartozó települési hulladékkezeléssel, hulladékgazdálkodással kapcsolatos előírásokat a hulladékról szóló törvényben foglaltak alapján a *közszolgáltatói hulladékgazdálkodási terv* tartalmazza.

A település területén bevezetésre került a **házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés rendszere** a vonatkozó törvény és rendeletek előírásai szerint, mely a szigetes rendszernél várható nagyobb hatékonysága miatt az újrahasznosítható hulladékok visszaforgatásával, a lerakásra kerülő hulladék mennyiség csökkenésével a környezetkultúra fejlődését elősegíti.

Ezen túlmenően évente 2 alkalommal rendelhető **házhoz menő lomtalanítás** a közszolgáltatótól.

Kerekegyháza területén a kommunális hulladék **szervezett gyűjtése (a hulladékszállítás)** megoldott. A településen a *DTkH Nonprofit Kft.* (6000 Kecskemét, Kisfái tanya 248. 0737/12 hrsz.) végzi a hulladék elszállítást.

Ezen cég a kecskeméti lerakóra szállítja a település szilárd hulladékait – a hulladékgyűjtésre vonatkozó – közszolgáltatás keretében.

A szervezett hulladékgyűjtést (hulladékszállítást), közszolgáltatás keretében a település egészére (tervezett bővítési területeire is) ki kell terjeszteni.

Ipari termelési hulladékok a településen jelenleg nem jelentős mennyiségben keletkeznek a kevés és nem jelentős termelési hulladékot előállító termelő üzem miatt.

A gazdasági területeken ennek megtartása érdekében továbbra is a hulladékszegény és fajlagosan kevesebb alapanyagot felhasználó technológiák üzemelését és telepítését szorgalmazzuk esetleg az újrafelhasználás és újrahasznosítás arányának növelésével.

A csomagolási hulladékok kezelésére, hasznosítására vonatkozó előírásokat „a hulladékról” szóló 2012. évi CLXXXV. törvényben kapott felhatalmazás alapján „a csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről” szóló 442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet tartalmazza jelenleg.

Ipari veszélyes hulladékok jelenleg Kerekegyháza területén jelentős mennyiségben ugyancsak nem keletkeznek.

A nagyobb veszélyes hulladék kibocsátó telephelyek a fémmegmunkáló, fémszerkezet gyártó, gépi berendezés, járműalkatrész gyártó üzemek, gépjárműjavító műhelyek.

A közigazgatási területen sem veszélyes hulladék lerakó, -kezelő, -ártalmatlanító létesítmény, sem pedig veszélyes hulladék égető nem működik.

A veszélyes hulladékok keletkezésével, gyűjtésével, szállításával, ártalmatlanításával kapcsolatos előírásokat, a hulladékok jegyzékét, valamint a nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségeket, stb. országos jogszabályok (a 225/2015. (VIII. 7.) Korm., a módosított 72/2013. (VIII. 27.) VM, a 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet, stb.) tartalmazzák.

Hulladékkezelési tevékenység – ha törvény, kormányrendelet, vagy miniszteri rendelet ettől eltérően nem rendelkezik – kizárólag a környezetvédelmi hatóság engedélyével végezhető.

A néhány mezőgazdasági üzem ellenére, illetve a csökkenő állatlétszám miatt a **mezőgazdasági hulladékok** mennyisége nem jelentős a területen.

A település állattartó telepein keletkező **döntően száraz, illetve almos baromfi trágyát** a mezőgazdasági területeken hasznosítják. Ugyancsak mezőgazdasági területeken hasznosítják a település **két nyúlnevelő telepén keletkező hígtrágyát** is.

A távlatban létesülő üzemek kapcsán felhívjuk a figyelmet a következőkre: A hígtrágyával szemben – annak potenciális környezetkárosító volta miatt – az almos tartási mód élvez prioritást.

A hulladékgazdálkodási tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó előírásokat jelenleg a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény és a végrehajtására kiadott rendeletei tartalmazzák.

A fentiekben túl be kell tartani Kerekegyháza Város Önkormányzatának képviselő testülete által elfogadott **helyi rendeleteket** (a köztisztaságról szóló 26/2023. (XII. 21.) Ök. számú, a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatás helyi szabályairól szóló 19/2014. (XI. 27.) Ök. számú, stb., valamint a hulladékról szóló törvény előírásai szerint az **Országos Hulladékgazdálkodási Terv és Országos Megelőzési Programban** foglalt előírásokat is.

1.11.7. vizuális környezetterhelés

A város vizuális környezetterhelését *leginkább a különböző méretű, elhelyezkedésű és tartalmú reklámtáblák* okozzák. Legjelentősebben érintett területek a belterület közelében a közutak melletti gazdasági területek

környezete. Nem elhanyagolhatóak továbbá a belterület belsőbb részein a kereskedelmi, szolgáltató létesítmények portáljain, kerítéseken megjelenő, időnként a város táji, településképi harmóniáját megzavaró reklámtáblák sem.

A vizuális környezetterhelés második csoportját, a *leromlott állapotú, illetve a félbehagyott épületek, építmények* (pl. foghij telkek, stb.), továbbá a *településképi nem illeszkedő színvilágú és formájú homlokzatok és épületszerkezetek* látványa jelenti.

A vizuális környezetterhelés harmadik csoportját a főként a leromlott állapotú épületeken, építményeken, illetve a vasútvonalak melletti területeken időszakonként megjelenő *falfirkák, graffitik*, továbbá – a szervezett hulladékszállítás ellenére időszakonként egyes területeken megjelenő – *illegális szemétkupacok* alkotják.

A problémát részben a város Helyi Építési Szabályzata (HÉSZ), valamint a város településképi védelméről szóló önkormányzati rendeletének megfelelő alkalmazása kezeli. A vizuális környezetterhelés elleni harcot másrészt a város a településképi véleményezési eljárás keretében biztosítja.

Az illegális lerakóhelyek felderítése és a felderített területekről a hulladékok elszállítása folyamatosan történik az önkormányzat és a DTkH Nonprofit Kft. együttműködésével a bejelentések, illetve a felderítések üteméhez igazodóan. Ezt a folyamatot segítik elő a civil kezdeményezések, a közterületek rendszeres ellenőrzése. Az összegyűjtött hulladékok összetételétől függően történik azok kezelése/ártalmatlanítása.

A vizuális környezetterhelés témakörbe sorolható a *fényszennyezés* is, melynek fogalmát az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) 2012 évi módosítása definiálta, valamint megalkotta a fényszennyezés kivédésére szolgáló építési szabályrendszert. Az élhetőbb és egészségesebb környezet megteremtése érdekében javasolt a fényszennyező létesítmények és források felmérése és azok, az új szabályozásnak megfelelő, korszerűbb és hatékonyabb eszközökkel való kiváltása, egyúttal a fényszennyezés kiváltó okainak a megszüntetése.

1.11.8. árvízvédelem

Kerekegyháza közigazgatási területe és térsége *árvízzel nem veszélyeztetett terület*. A település területét a folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló 74/2014. (XII. 23.) BM rendeletben felsorolt folyószakaszok mértékadó árvízszintjéhez rendelt *nagyvízi meder nem érinti*.

Mivel a város területét *árvízvédelmi szakasz nem érinti*, így a 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet szerinti árvízvédekezési terv készítésére nem kötelezett.

1.11.9. Fennálló környezeti konfliktusok, problémák

A város környezeti konfliktusai nagy részének a háttérében a lakó, illetve a termelő, szolgáltató gazdasági funkciók térbeli elrendezésének problémái állnak. Ehhez kapcsolódnak az egyéb hatótényezők (közúti közlekedés levegő- és zajterhelése, stb.).

Az egészséget befolyásoló környezetszennyezés, környezeti konfliktusok egyes tényezői csökkentek, míg mások növekedtek, összességében azonban továbbra is csekély terhelést jelentenek.

Az üzemi tevékenységekből származó zajterhelés ott okoz jelentős problémát, ahol a gazdasági területek rátelepültek a lakóterületekre, illetve bizonyos utak egyik oldalán gazdasági terület, másik oldalán lakóterület található mindenféle védő zónák megléte nélkül, valamint a gazdasági területek között is találhatóak nem elhanyagolható kiterjedésű lakóterületek. A kedvezőtlen környezeti hatások csökkentésére vonatkozó településtervi intézkedéseket az egyes környezeti elemek javaslatainál ismertettük részletesen.

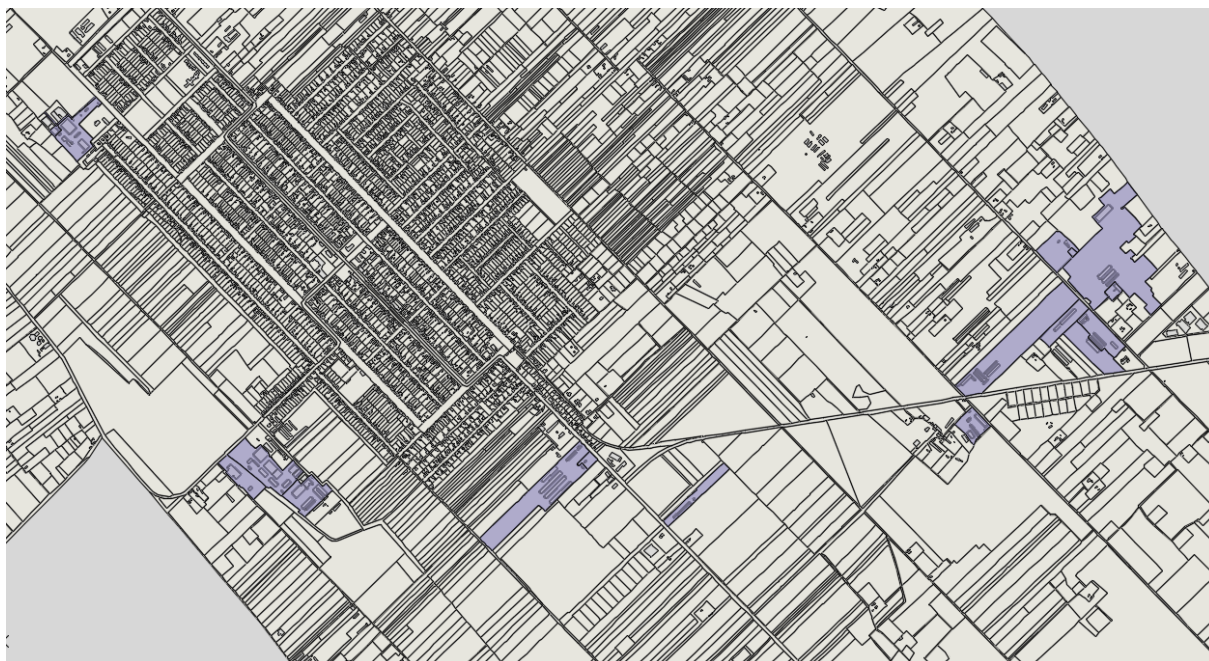
A legnagyobb környezeti konfliktust a lakóterületek közvetlen közelében lévő nagylétszámú állattartó telepek, illetve egyes termelőtevékenységek jelentik elsősorban a szaghatás, zaj- és porszennyezés miatt:

- a belterület D – i szélén a Szabadság út DNY – i oldalán: Bács-Broiler Kft., Sui-Trade Kft. (0211/101 hrsz.) baromfityényszítés, takarmánykeverő üzem

- a belterület D – i szélén a Szabadság út DNy – i oldalán: Fanyűvő Kft., Zöldfa Ház Kft., Nyárfanyűvő Kft. (0211/32 hrsz.) fűrészáru gyártás, raklapüzem
- a belterület DNy – i szélén az Arany J. u. DK – i oldalán: Gallifarm Kft. (0123/242 hrsz.) baromfitenyésztés
- a belterület ÉNy – i szélén a Baracsi út ÉK – i oldalán: Csupor Trans Bt. (04/87, /88 hrsz.) építési-bontási hulladék kezelő (beton daráló) telep

Kerekegyháza közigazgatási területén egységes környezethasználati engedéllyel (EKHE) rendelkező telephelyek a következők (adatszolgáltatás szerint):

- AVILAND 2001 Baromfifeldolgozó Kft. (0210/20 hrsz.):	baromfifeldolgozás
- Gallifarm Kft. (0123/242, 0123/242/A-0123/242/F hrsz.):	baromfitenyésztés
- J.I.M.G. Kft. (0123/221 hrsz.):	baromfitenyésztés
- Kereki Tojás Kft. (0168/257, /258, /268 hrsz.):	baromfitenyésztés
- Porvan Kft. (0150/89 hrsz.):	baromfitenyésztés
- Prima Tojások Kft. (0168/244, /139, /248, 0182/147, 0211/99 hrsz.):	baromfitenyésztés
- Szijártó Kft. (0123/81 hrsz.):	baromfitenyésztés
- Zsikla Szabolcs e.v. (0135/164 hrsz.):	baromfitenyésztés
- Localitas Kereskedelmi és Szolg. Kft. (0148/78 hrsz.):	baromfitenyésztés
- Bács-Broiler Kft., Sui-Trade Kft. (0211/101 hrsz.):	baromfitenyésztés
- KÖNIG Kft. (0210/21 hrsz.):	járműalkatrész gyártás, fémfelület kezelés
- STAL-West Zrt. (476 hrsz.):	fémfelület kezelés

1.12. A táji és természeti adottságok és örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat

1.12.1. Természeti adottságok

Földtani adottságok

A Duna-Tisza közti Hátság az ország legnagyobb homokvidéke. A homok az Ős-Duna hordalékkúpjának maradványa. A folyam félmillió éve már a mai É-D-i futású völgyében halad. Ez időtől jellemző a szél szállította üledéksor felhalmozódása a mai hátság területén. A felszín közelében több tíz méter vastagságban szél szállította üledékeket találhatunk: futóhomok-és löszrétegek települtek egymásra váltakozó vastagságban – ez a rétegeképződés a földtörténeti negyedidőszak klímaingadozásainak ritmusát tükrözi. A pleisztocén jégkorszak

száraz, hideg periódusaiban lösz, a felmelegedési szakaszok száraz időszakaiban futóhomok rakódott le. A futóhomokot a szél az uralkodó széliránynak megfelelően buckasorokba rendezte.

Domborzat, tájbesorolás

Kerekegyháza földrajzi tájbeosztása alapján a Duna – Tisza közti síkvidék középtájban, azon belül a Kiskunsági-homokhát kistájába tartozik, annak középső részén fekszik.

A Kiskunsági-homokhátság enyhén hullámos síkság, jellemzően ÉNY-DK irányú, erősen szaggatott domborzatú, terjedelmes (olykor 8-15 km hosszú, 2-3 km széles) buckasorokkal és löszvonulatokkal, amelyek között szikes – egykor vízzel borított – elzárt deflációs mélyedések találhatók mocsarakkal, lápokkal, elszórt szikes tavakkal. Napjainkra a tómedrek kiszáradtak. Változatos futóhomokformák jellemzik. A térség 30-50 m-rel magasabban helyezkedik el a Duna és a Tisza árterénél.

A táj három egymáshoz közel álló táj típusra osztható:

- Félig kötött buckás homokvidék telepített erdővel, homokpusztarétekkel
- Homoksíkság szántóföldi, gyep- és kertészeti növénytermesztéssel
- Buckaközi mélyedések, csatornák menti mélyebb fekvésű területek rétekkel, szikes legelőkkel

Talaj

A talajtípusok kialakulásában a természeti tényezőknek és a Duna által lerakott hordalékanyagok meghatározó szerepe volt. A talaj jellemző mechanikai összetétele tekintetében a mélyártéri területen a középkötött vályog, a löszös üledék, míg a fennsíki területen homok és kisebb részben homokos vályog, löszös üledék a jellemző. A hátsági homokon gyenge víztartó képességű csernozjomos-, humuszos homok-, helyenként futóhomok talajok találhatóak. A mélyedésekben, laposokban szikesek képződtek.

Éghajlati jellemzők

Mérsékelt meleg – száraz éghajlati körzetbe tartozik. Ez az ország egyik legmelegebb tájegysége. A térség éghajlata szélsőségesen kontinentális, amely mind a hőmérséklet-ingadozásban, mind a csapadékeloszlásban megnyilvánul.

A hőmérséklet sokévi átlagos középértéke 10,7°C 10,4 C fok, a tenyészidőszak alatti (április-szeptember) sokévi átlagos hőmérséklet 17,4 C fok, az évi átlagos hőingadozás 50 C fok körüli, a fagyos napok száma 80-90 nap évente.

A sokévi átlagos csapadékmennyiség 521 mm, melyből a tenyészidőszakra átlagosan 301 mm jut. Az utóbbi években az átlagos csapadék mennyisége mindössze 200 mm körüli, a csapadék eloszlása szeszélyes.

A relatív légnedvesség télen 82 %, tavasszal 70 %, nyáron 64 %, ősszel 75 %. A tenyészidőszak átlagában a levegő nedvessége 66 %, ami a növénytermesztés szempontjából kedvezőtlen, gyakran aszályt eredményez.

Napsütéses órák számában Kecskemét-Kiskunfélegyháza térsége, így Kerekegyháza is az ország egyik leggazdagabb területe. Az évi napsütéses órák száma meghaladja a 2200 órát. A tenyészidőszakban a napsütéses órák száma 1480 körüli, ami kiemelkedő szerepet játszik elsősorban a napfényigényes szőlő, gyümölcs, zöldségfélék termelése szempontjából.

A szél erősség országos viszonylatban nem magas (3-4 m/s), de a homokos vidékeken ez is jelentős széléróziót okoz, ezért szükséges a talajfelszín növényzettel történő fedettsége (gyeptakaró).

Az uralkodó szélirány nyugati, északnyugati, ritkábban északkeleti.

Az utóbbi években a sokévi átlagok megdőlni látszanak a meteorológusok és tudósok egyre szélesebb körében elismert klímaváltozási folyamatok miatt. Az elkövetkezendő időszakban egyre szélsőségesebb klimatikus és időjárási viszonyokra lehet számítani, ezért nagyon fontos, hogy a növényzeti fedettség a településen minél teljesebb legyen. Ne maradjanak megműveletlen területek, a gyepgazdálkodás és erdősítés, fásítás, gyümölcsösök aljnövényzet telepítése egyre nagyobb jelentőséggel bír.

Vízföldtani adottságok

A terület a Duna vízgyűjtő területébe tartozik. A Duna-Tisza közti hátság erei a Duna menti síkságra futnak le, amelyeket a Duna-völgyi főcsatorna gyűjt össze. A Duna-völgyi főcsatornától K-re fekvő magasabb fennsíkszerű terület – ahol Kerekegyháza is található - homokdombokkal és a közük ékelt tavakkal, mocsarakkal jellemezhető homokhátság. A homokhátsági terület K-i határa (Duna-Tisza vízválasztó) mentén a 125,00 mBf-i szintől Ny felé viszonylag egyenletesen lejt a 95,00 m Bf-i magasságú Duna-völgyi főcsatorna szintjéig.

A Homokhát kifejezetten száraz, gyér lefolyású, vízhiányos terület. Régebben sok volt a kisebb-nagyobb állóvíz, de mára nagy részük kiszáradt. Napjainkra a megmaradt szikes tavak víztani és természetvédelmi értéke felbecsülhetetlen. A tavak vizének sajátosságai - sokszor igen lúgos (9-12 pH) kémhatás - speciális életközösségnek adnak otthont.

A talajvíz az alluviális síkságokon 2-3 m mélyen van, a löszhátakon 6-8 m-re. A vízbeszerzés szempontjából 20-190 m-es mélységig találhatóak potenciálisan jó vízádnak tekinthető rétegek.

Élővilág

Kerekegyháza környezetének természetes növénytakarója az Alföld flóraidékébe tartozik (Eupannonicum), ezen belül a Duna-Tisza köze (Praematricum) flórajrásába tartozik.

Egy terület növényvilágának meghatározói a talaj-, a víz és az időjárási viszonyok. A Hátsági területeken a legelterjedtebbek a homokpusztai rétek, homokpuszták, homoki legelők és pusztarétek. A hátsági nedves rétek, szikes és édesvízi mocsarak egykor nagy kiterjedésűek voltak, mára jelentősen visszaszorultak.

A Kiskunsági-homokhátság a holocénben folyamatosan erdőssztyepp-jellegű volt. Az erdők valamikor pusztagyepekkel alkottak mozaikot. A mára már kultúrtájává formálódott vidék a védett területein őrzi az egykori természetes élővilág emlékeit. Változatos élőhelyei közül foltokban fellelhetők a lápok, láprétek, mocsárrétek, nedves kaszálók, valamint a homoki gyepek és homoki erdők. Jellemzők a kiszáradó, de regenerációképes kékperjés és kormos csátés láprétek, magassásosok, zombékosok, a maradvány homoki sztyepprétek, a nyílt homokpusztagyep, a homoki nyáras-borókások és a kiszáradó, akácodosó homoki és gyöngyvirágos tölgyesek.

Füves és vizes élőhelyek, erdők, puszták, rétek, mezőgazdasági hasznosítású gyepek váltják egymást. A szárazodás folyamata sajnos az élővilág változását, esetenként elszegényedését is maga után vonta.

1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet

Kerekegyháza, mint az Alföldi települések nagyrésze, nagy kiterjedésű határral rendelkezik. Igazgatási területe 8128 ha, melynek 95 %-a külterület.

Az igazgatási területének közepén fekvő településtől (belterülettől) északra és nyugatra eső térségét a homok megkötését szolgáló, nagy kiterjedésű erdőtelepítések és a homoki gyepes, buckás tipikus hátsági puszták jellemzi, amely tájképvédelmi védelem alatt is áll. A déli térrészt szántók uralják gyepekkel, melyek között szőlők, gyümölcsösök, nádasok kisebb foltjai tarkítanak. A mozaikos területhasználatú tájban a sűrűn elhelyezkedő tanyák jellegzetes alföldi tájkaraktert képviselnek.

Kerekegyháza területének jelentős része gyenge termőképességű homoktalaj. A vidék nem volt alkalmas a mezőgazdasági áruterelő nagyüzemek, nagybirtokok számára, így paraszti kis- és középbirtokok és tanyasi gazdaságok alakultak ki. A tagolt birtokszerkezetnek megfelelően tagolt, mozaikos a táj képe is.

1.12.2.1. Táj történeti vizsgálat

Az elmúlt évszázadokban átalakult a terület növényzete, melynek fő oka az emberi tájhasználat változása volt: a legeltetés, de főleg a szántóföldi művelésbe vonás, a szőlő- és gyümölcsstelepités és az erdősisítés nagy területeken degradálta vagy szüntette meg a természetközeli növényzetet, leginkább a Homokhátságot legjellemzőbb, a homokpusztai vegetáció természetes megjelenését.

A tájhasználat módja alapján több korszakot különböztettünk meg a Duna-Tisza közti homokbuckások tájtörténetében:

A külterjes legeltetés korszaka (a 19. század közepéig):

Az ember tájátalakító tevékenysége, a népvándorlás korától megindult erdőirtások, az egyre nagyobb területek mezőgazdasági művelésbe vonása, és a mind szélesebb körű szilaj legeltető állattartás következtében a török hódoltság utánra a Duna-Tisza közti táj túllegettetett vagy sivár homokbuckákká vált. A 18. századra a homok mozgásba lendült, pusztításai katasztrofálissá váltak a védelem nélküli sivár homokterületeken, amihez az emberi tevékenység mellett az időjárás (száraz és forró évek, erős szelek) is hozzájárult. A homoksztyepp terjedésének megállítása, fásítások megindítása központi kérdéssé vált. Igen sokféle hazai és egzotikus fafajta és cserjéj kipróbálása ellenére mégis a fekete nyár adta a homoki erdők főállományát.

A tanyasi gazdálkodás korszaka (a 19. század közepétől az 1940-es évekig):

A táj újranevesedése és a nagy kiterjedésű puszták felosztása következtében egyre nagyobb területek kerültek mezőgazdasági művelés alá (tanyásodás). A sík területeken levő legelők nagy részét szántóföld,

takarmánytermelés vagy tarlólegelő céljára feltörték, a szelídebb homokbuckákon pedig virágzó szőlő- és kertkultúra alakult ki, amely különösen a filoxéra járvány után terjedt el, - amely a homoki sztyepprétek rohamos csökkenését, majd szinte teljes eltűnését eredményezték. A fásítás újabb lendületet vesz, ekkor már egyre többfelé akáccal. A laza homokon a nehézségek ellenére is növekvőben volt az erdősített területek nagysága. A homokkötés legnagyobb akadálya a továbbra is külterjes jellegű legeltetés volt. Mindezen beavatkozások ellenére a 20. század közepéig a nyílt homokbuckások csökkentek, de jellegükben nem változtak meg, mivel a tájhasználat alapvetően ugyanaz maradt (legeltetés), s mivel az erdősültség mértéke többnyire még túl kicsi volt ahhoz, hogy a homokot teljesen megfogja, így a homoki gyepek nyitottsága is csak lassan csökkent.

Az intenzív fásítások korszaka (az 1950-es évektől az 1980-as évek elejéig):

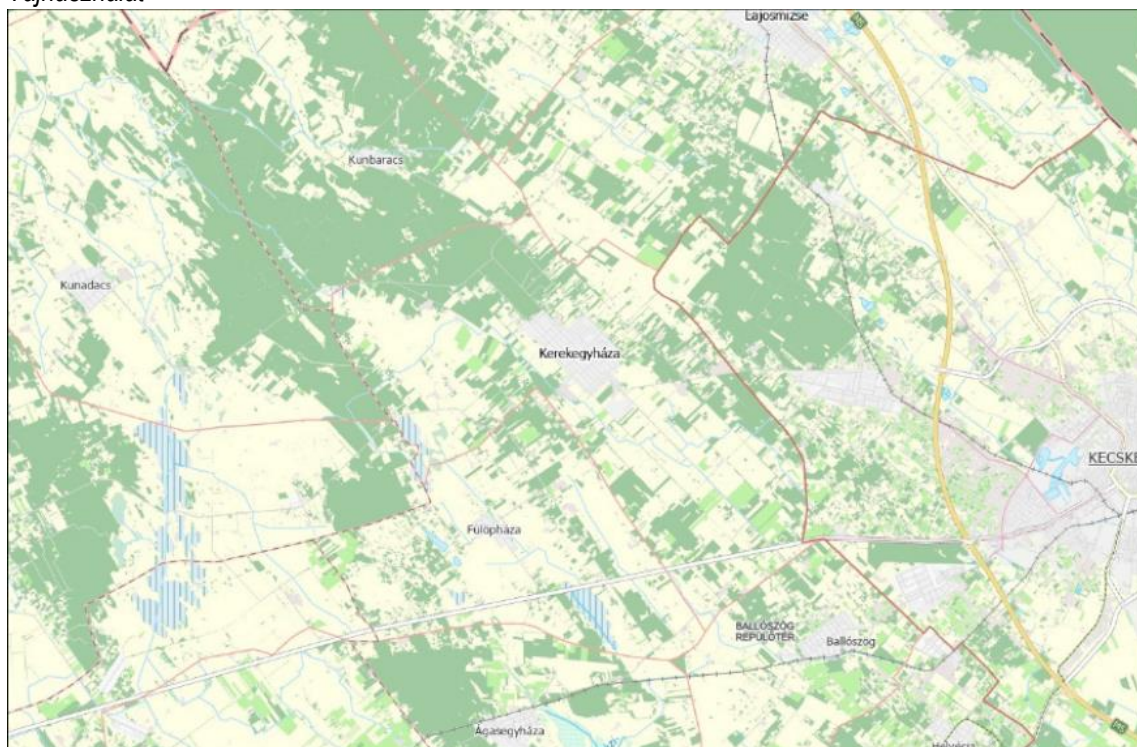
Az 1950-es években a tanyavilág felszámolására tett törekvésekkel fokozatosan szűnik meg a kisparaszti gazdálkodási forma. A tanyáról faluba történő vándorlást idéz elő a tanyaközségek kialakulása. A futóhomokos területek megkötésére az akác helyett elsősorban már fekete (és erdei) fenyőt használnak. A meginduló nagytáblás, nagyüzemi gazdálkodás a homokhátakon ütközött a legtöbb nehézségbe, így ott maradtak meg legtovább a tanyák, s velük a homoki gyepek legeltetéssel való használata. A Hátság lecsapolása következtében a mocsarak és lápok egy része fokozatosan eltűnt.

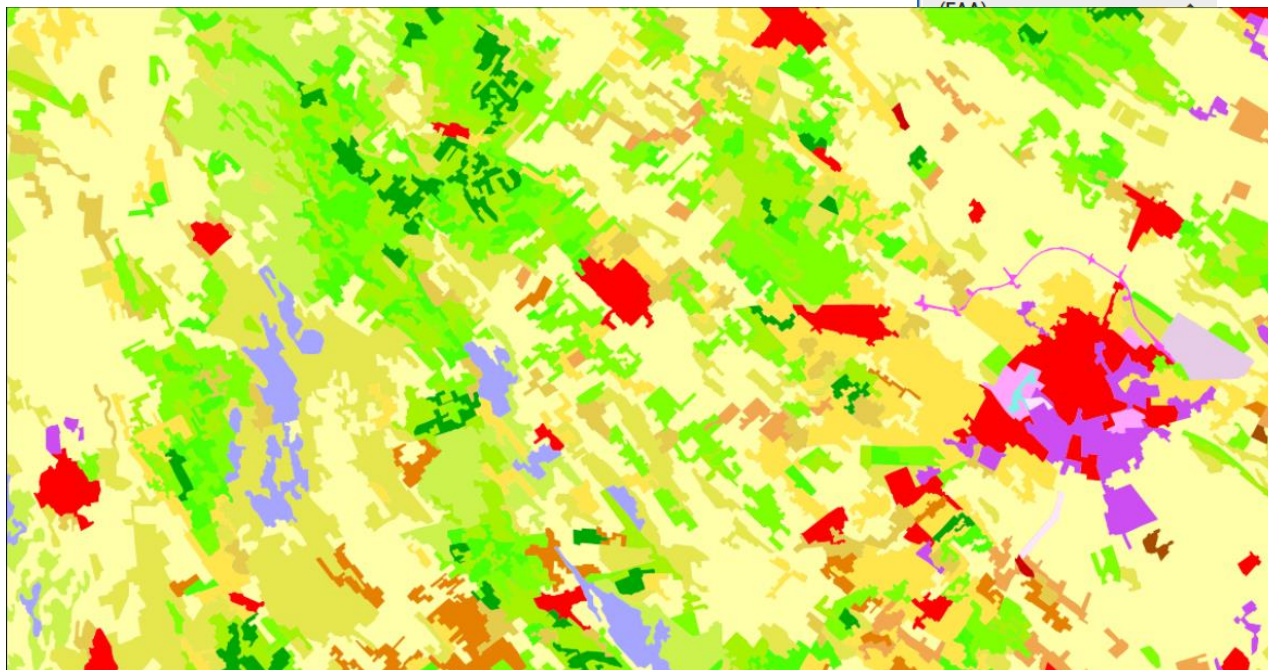
Az aszályos időjárás és a talajvízszint süllyedésének időszaka (az 1980-as évektől napjainkig):

Ebben a korszakban a növényzeti változások fő okozói a klimatikai változások, a talajvízszint süllyedése és a társadalmi átalakulás. A folyamat ma is tart, megállítása igen nehéz (a problémakör összefoglalását lásd Pálfai 1994). A talajvízszint süllyedés oka a kutatások eredményei szerint az éghajlati aszályon kívül a rétegvíztermelés, a talajvíztermelés, a vízrendezés, a földhasználatban bekövetkezett változások (pl. erdősítés) és a szénhidrogén-termelés stb. Ez a vizes élőhelyek szinte teljes eltűnését eredményezte. Mára eltűnőben vannak az utolsó zsombékosok és szikes tavak is.

1.12.2.2. tájhasználat értékelése

Tájhasználat

Felszínborítottság /Forrás: TEIR/
és műholdas felvétel

Kerekegyháza területén fellelhető többféle felszínalkalmi típusból következően a tájhasználat is változatos, mozaikos szerkezetű. A különféle fajtájú tájegységekben elhelyezkedő területek hasznosítása adottságaikra alapozva történik. A legmagasabb buckásokon elsősorban fenyveseket, az alacsonyabbakon és a peremeken főleg szőlő- és gyümölcskultúrát, illetve telepített lombdöket, míg a lankás, jobb talajú tájakon szántóföldi kultúrát és erdőket találunk. A mélyebb fekvésű térszeken (a víz által befolyásolt területeken) még fellelhetők a természetes növénytársulások – védelem alatt álló – foltjai.

Az aszályos időjárás és az emberi tevékenység következtében a talajvízszint drasztikusan csökken, a szárazabb homokterületeken felgyorsul a szántók felhagyása, tovább csökken a buckásokon az emberi tájhasználat intenzitása.

Kerekegyháza vidéke jellegzetes tanyás térség. A tanyasi gazdaság a természeti viszonyokhoz alkalmazkodott szerves egység volt, amelyben több lábon álló mezőgazdasági tevékenységét folytattak. Az állattartás mellett a tanya körüli földeket is megművelték. A tanya körül jobbra volt rét, legelő, szőlő, gyümölcsös és kert, facsoportok is. A társadalmi változások a tanyasi gazdálkodást korábban igencsak visszaszorították. Napjaink egyik feladata az egykori tanyavilág építészeti formáinak megőrzése és a még fellelhető tanyasi gazdálkodás fenntartása, amely a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás egyik környezetkímélő módja lehet.

1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

1.12.3.1. tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

Kerekegyháza közigazgatási területén két összefüggő foltban található a tájképvédelmi terület övezete. A déli részen a Kondor-tó és mellette lévő értékes természeti tájegyüttes, az északi részen az erdőterületek és a kunpusztai gyepes homokos területek tartoznak ide.

A talaj megkötésére létesített erdőségek, a tanyasi gazdálkodás megmaradt elemei a homoki tájra jellemzőek, hosszú távon való megtartásuk a tájképi egység megőrzését szolgálja. A tájjelleg megőrzése céljából a már kialakult erdőket alkotó hagyományos fafajok és a tájra jellemző őshonos növényfajok telepíthetők. Az ilyen övezetben művelési ág váltás, illetve más célú hasznosítás csak az adottságoknak megfelelő termelési szerkezet kialakítása, illetve a tájkarakter erősítése, valamint közmű, közút, kerékpárút építése érdekében engedélyezhető. A területeken a kialakult geomorfológiai formák megőrzendők. Nagyobb mértékű tereprendezés csak a vízháztartás kedvezőbbé tétele (belvízrendezés, vízvisszatartás, működtetés stb.) céljából végezhető. Az

esetleges építkezések során a tájba illeszkedő, a jellegzetes tájképi elemek fennmaradását biztosító, hagyományos építészeti megoldásokat kell alkalmazni.

Tájképvédelmi övezet

(sárga felületi színezés)

1.12.3.2. nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

különleges

természetmegőrzési (natura sac) területek (adatszolgáltatás szerint)

Natura 2000 terület

Natura 2000 egy olyan összefüggő európai ökológiai hálózat, amely a közösségi jelentőségű természetes élőhelytípusok, vadon élő állat- és növényfajok védelmén keresztül biztosítja a biológiai sokféleség megővését és hozzájárul kedvező természetvédelmi helyzetük fenntartásához, illetve helyreállításához.

1.12.3.3. ökológiai hálózat

Az ökológiai hálózathoz az országos jelentőségű természetes, illetve természetközeli területek és az azok között kapcsolatot teremtő ökológiai folyosók egységes, összefüggő rendszere tartozik. Részei a magterületek, az ökológiai folyosók és a pufferterületek. Kerekegyháza igazgatási területén adatszolgáltatás szerint Magterület és ökológiai folyosó van kijelölve.

Nemzeti ökológiai hálózat magterület (sötétzöld sraff), ökológiai folyosó (világoszöld sraff)

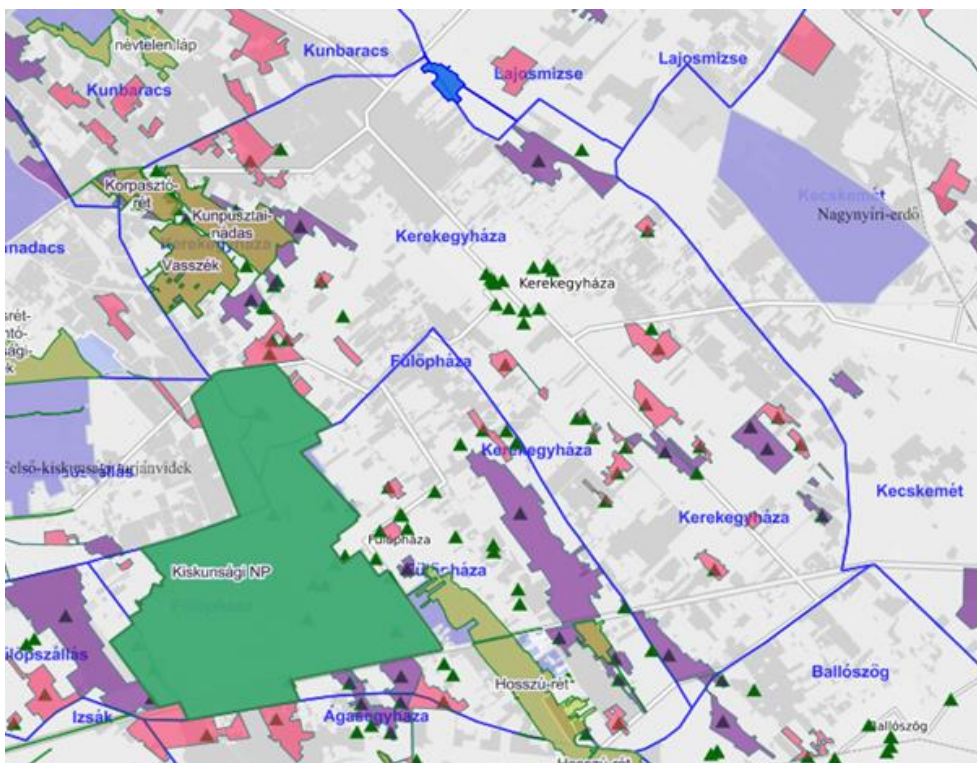
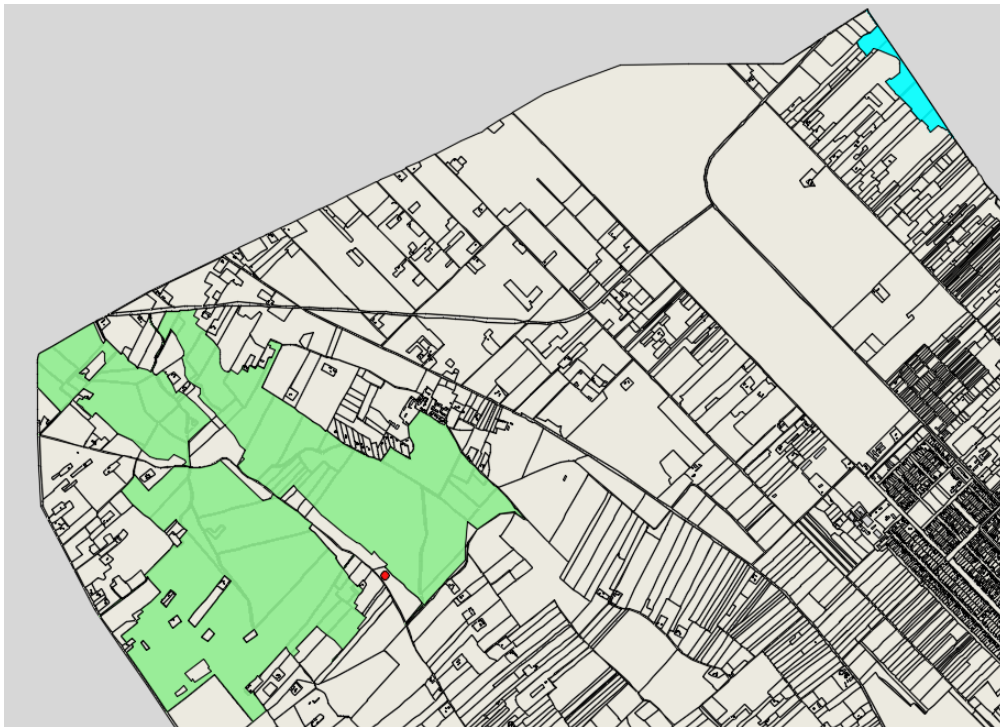
Ex lege láp és kunhalom

A törvény ereje általi védettség alatt állnak-

Ex-lege láp: Vasszék, Kunpusztai nádas, Korpasztó rét (lenti ábrán világoszölddel jelölve)

EX lege szikes: névtele szikes tó (lenti ábrán világoskékkel jelölve)

Ex lege kunhalom: hrsz: 072/13 (lenti ábrán vörös kör)

Kerekegyháza természetvédelmi területei
forrás:
Természetvédelmi
Információs
Rendszer térképe

1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

A Homokhátság vízháztartási problémái Kerekegyházában is egyszerre ökológiai, vízügyi, környezet- és természetvédelmi, táj- és mezőgazdálkodási, települési (tanyai) és társadalmi problémaként jelentkeznek, amely nemcsak lokális, időszakos vízhiány pótlást, hanem az egész térséget érintő, globális megoldást kíván.

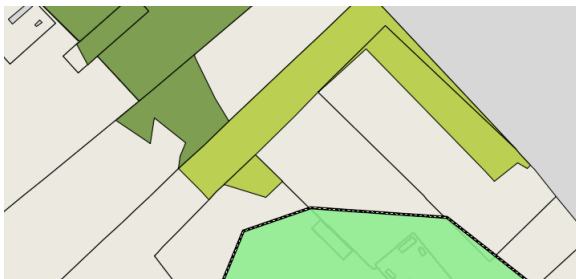
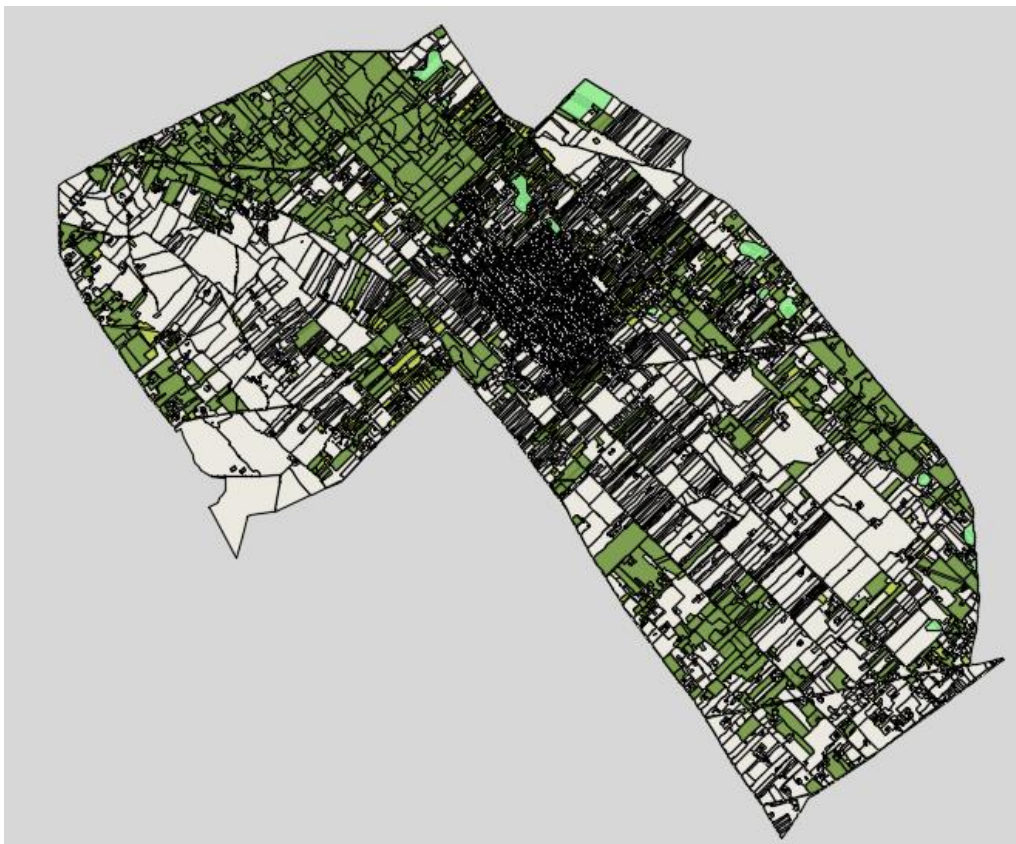
A szőlő-gyümölcsös területek a tanyasi gazdálkodás visszaszorulásával csökken a tájpotenciál kihasználtsága, nehezebb a tájjelleg és a sokszínűség megőrzése.

A szántóterületeken - a helyenkénti viszonylag kedvezőtlen talajszerkezeteknek (homoktalajok), valamint egyes helyeken a parlagon hagyott termőföldeknek köszönhetően defláció (szélelhordás) jelentkezhet. Ezt a hatást tovább erősíti, hogy a dűlőutak menti védőfásítások, zöldsávok jórészt eltűntek.

1.13. A zöldfelületi rendszer vizsgálata

A település zöldfelületi infrastruktúrája szoros kapcsolatban áll a tágabb települési környezet táji-természeti elemeivel, és azok adottságaitól függ. Kerekegyháza az erdők magas aránya (második legnagyobb térarányú művelési ág) jellemző. Ez a homokmegkötést szolgáló erdősítések eredménye, amelyet a fajösszetétel is bizonyít: főként akác-nyárasok tömbjei láthatók, erdei fenyvesekkel, de kisebb részarányban keménylombos erdők is előfordulnak. Ennek példája a település északi határánál a Farkas kúria melletti *Farkaserdő* elegyes-kocsányos tölgyes parkerdője, amely a hajdani homoki tölgyesek korát idézi.

A táj és a zöldfelületi rendszer egyes elemei között ökológiai, térszerkezeti és funkcionális kapcsolat áll fenn. Kölcsönös egymásra hatásuk erősítése, vagyis a zöld infrastruktúra elemeinek folyamatos, összefüggő hálózattá fejlesztése felerősíti a településre ható kondicionáló szerepüket is.

sötétzöld: országos erdőállomány adattárban szereplő erdők
világosabb zöld: szabad rendelkezésű erdők, élénk
világoszöld: erdőtelepítésre javasolt területek

1.13.1. A települési zöldfelületi rendszer elemei

A település növényzete, a parkok, utcafásítások, kertek, erdők, természetű felületek együttesen alkotják a község zöldfelületi rendszerét, amely döntően természeti alkotó elemek együttese. A település növényzettel tartósan vagy időszakosan fedett térségei különböző típusú egységekben, zöldfelületi elemekben jelennek meg: belterületen zöldterülethez (közpark, közkert), különleges területhez, közlekedési területhez és a lakótelkek zöldfelülettel borított felületéhez tartoznak; amihez külterületen az erdő -, mezőgazdasági -, vízgazdálkodási – és természetközeli terület biológiai aktív felületei kapcsolódnak.

A települési zöldterületek csak közterületek lehetnek.

1.13.1.1. szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges, valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

Közhasználatú zöldfelületek

A zöldfelületi rendszer legfontosabb elemei, mivel kondicionáló, rekreációs és esztétikai hatásukat a község minden lakója élvezheti: a közparkok és közterek, és a rendszer fontos vonalas összekötő elemei, a fasorok, útmenti zóldsávok.

Közparkok, közkertek

Kialakult közparkok:

A településközpont parkjai: a főutcák kereszteződése mellett körben elhelyezkedő 3 közpark és a hozzájuk csatlakozó jelentős zöldfelülettel rendelkező intézménykertek meghatározók városképi szempontból. Elsősorban díszkerti funkcióval rendelkeznek, de a művelődési ház mögötti parkban játszó- és sport (fitnesz)funkció is megjelenik.

Művelődési Ház mögötti park

Városközponti park

Park utcai park, északi városrész

játszóter, Árokszállási utca

Az északi városrész parkja nagy területű, szép növényzettel rendelkező liget, de kiépítettségének, felszereltségének bővítésével intenzívebb kihasználtságot lehetne elérni. A közelében helyezkedik el a Farkas kúria értékes, idős növényzettel fedett kertje (benne a helyi védett közel 200 éves hársfával), a Farkaserdő rekreációs erdeje, és egy tervezett közpark amelyek egy domináns „zöld” tömböt alkotnak a település szövetében.

A déli városrész közparkja a piachoz kapcsolódó vásártér. Gondozatlan, kiépítetlen, fátlan, füves terület, amely közparki funkciót most nem tud ellátni. Szükséges lenne minőségi javítása, felújítása.

Kialakult közkert:

A keleti városrészben egy játszótér található az árokszállási úton. Területe az eszközök további bővítését is lehetővé teszi, illetve még fák, növények ültetése is javasolt.

Tervezett közpark, közkert:

A település széleinél, a lakóterület fejlesztések területeinél három helyen van lehetőség új zöldfelületek létrehozására.

Fasorok, utcák közterületi zöldfelületei

A közlekedési területen, az utak mentén telepített fasorok, zöldsávok: a zöldfelületi rendszer tömörszerű elemei közötti és a környező fás állományok és természetsszerű területek közötti összekötő elemek, melyek a kapcsolat megteremtésével javítják a település ökológiai adottságait (pl.: por- és zajszűrés, átszellőzés elősegítése), ezért létesítésük a település zöldinfrastruktúra hálózatának kialakításában alapvető.

A település utcáira nem jellemzőek az egységesen betelepített utcák, fasorok. Szakaszosan gazdagon, vegyesen betelepített, értékes zöldsávok láthatók a szélesebb utcákban, de fátlan vagy ritkán beültetett szakaszok is találhatóak.

Korlátozott közhasználatú zöldfelületek

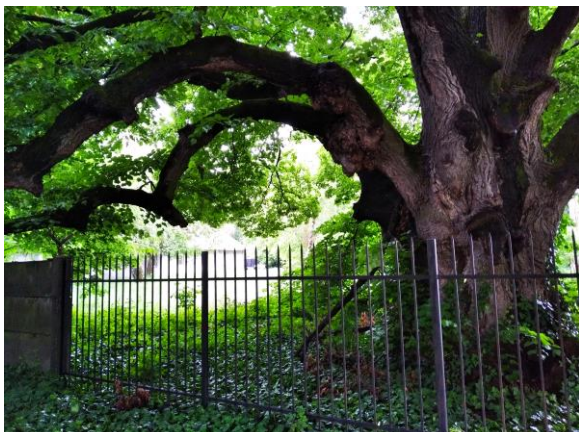
Jelentős zöldfelülettel rendelkező intézmények kertjei tartoznak ide.

Ezek egyedi funkciójú, korlátozottan látogatható, de jelentős mérettel bíró kertek, melyek jelentős, értékes vagy nagyméretű zöldfelületekkel rendelkeznek, ezért a zöldfelületi infrastruktúrában betöltött szerepük jelentős.

A területeket a nagy méret, alacsony beépítettség és a meghatározó arányú zöldfelületi fedettségéből adódó jelentős kondicionáló szerep jellemzi. Ezek: a temető, a sportpálya, a templomkertek, KEEG Erdészeti kertje, Kerekerdő Óvoda és Bölcsőde kertje, Farkas villa kertje. Ide tartoznak a kiépítetlen, jelentősebb méretű gyepfelületek is (kalandpark, víztorony mellett), amelyek a zöldfelület-fejlesztések lehetséges területei.

Tervezett jelentős zöldfelülettel rendelkező intézménykert: A temetőbővítésre szánt terület.

A védett hársfa a Farkas villa kertjében

Óvodakert

Temető

Közhasználat elől elzárt zöldfelületek

A lakó- és üdülőtelvek meglévő növényállománya

A telkeken belüli zöldfelületek, a lakóterületek összességében a település legnagyobb arányú növényzettel fedett területét jelenti. A lakóterületek a biológiailag aktív felületük nagy aránya miatt a zöldfelületi rendszer fontos elemeit alkotják – mennyiségük és minőségük befolyásolja a településképet.

1.13.1.2. zöldfelületi ellátottság értékelése

A település közterületi zöldfelületei gondozottak. Növényállományuk változatos mind fajban, korban, mennyiségi és minőségi állapotuk különböző. Jellemző a főbb utcáknál a széles zöldsáv, melynek biológiailag aktív felülete jelentős, de beültettségük mennyisége szakaszonként különböző. A település belterülete játszótér-, sport- és közösségi funkciókkal szegényesen ellátott, de ezek kialakíthatósága új közparkok létrehozásával korlátozott a közösségi tulajdonú területek hiánya következtében. A kialakult „zöld” városközpont a védett településrészrel együtt értékes, meghatározó városképi jelentőségű.

Egy település zöldfelületi ellátottságát a lakosság által igénybe vehető zöldfelületek nagysága és ezek térbeli elhelyezkedése határozza meg: optimális, ha 200 – 400 m sétatávolságra minden utcából elérhető egy közpark vagy közkert.

Az zöldfelületi ellátottság alacsony - a közparkok, közkertek viszonylag kis méretéből és kevés számából adódik. Ezek elhelyezkedése sem egységes: a településközpontban és az északi városrészben csoportosulnak, ezért a városzéli területek zöldfelületi szempontból ellátatlanok. A település külső részein, az újonnan kialakítandó lakóövezetek mellé tervezett új közkertek létrejöttével javul a helyzet.

A városnak az ökológiai helyzetén javít egyes utcák széles zöldsávjainak növényzete (melyek az elszórta elhelyezkedő zöldfelület jellegű elemek összeköttetését is elősegítik), és a belterületet határoló meglévő véderdők és kialakítandó erdősávok területe.

1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

Probléma a településen a kevés és kisméretű közpark, közkert. Többféle rekreációs funkcióval rendelkező, a város egészségét ellátó közpark, szabadidőpark hiányzik.

A mozaikosan elhelyezkedő (zöldterületek, zöldfelület jellegű különleges területek, intézménykertek) közötti összeköttetés is hiányos a csak szakaszosan megjelenő utcafásítások következtében, vagyis nem alakult ki a zöldfelületi elemek teljes rendszerre szerveződése a vonalas zöldfelületi elemek (utcafásítás, utcai zöldsávok, az egységes utcai fasorok) részleges hiánya okoz.

Problémát okoz még, hogy a meglévő belterületi parkok – 1-2-területtől eltekintve - alulhasznosítottak, mivel nem, vagy csak részlegesen kiépítettek, általában hiányoznak belőlük a sétautak, pihenőhelyek, kerti berendezések, az intenzív növénytelepítés.

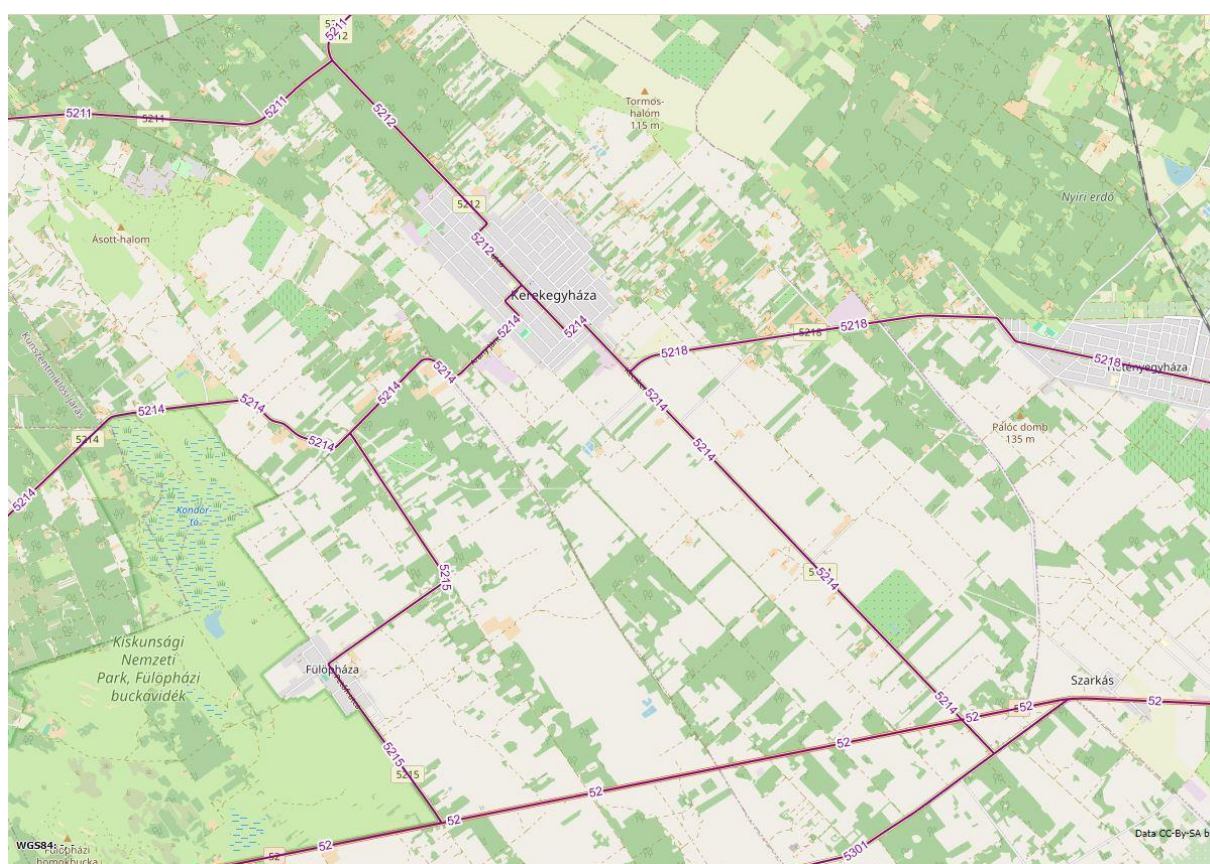
Hiányos, csak szakaszos a település széleinél húzódó szélvédő erdősáv – a területre jellemző erős deflációs hatás miatt folyamatossá bővítése javasolt.

1.14. Közlekedés

1.14.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

A település közúti közlekedési szempontból jól megközelíthető. A települést érintő országos közutak:

- 52 sz. Kecskemét – Solt – Dunaföldvár másodrendű főút,
- 5212. j. Ladánybene – Kerekegyháza összekötő út
- 5214 j. Kerekegyháza - Szabadszállás összekötő út,
- 5218 j. Kecskemét - Kerekegyháza összekötő út,
- 5211 j. Lajosmizse-Kunszentmiklós összekötő út
- 5301 j. Kecskemét-Kalocsa összekötő út

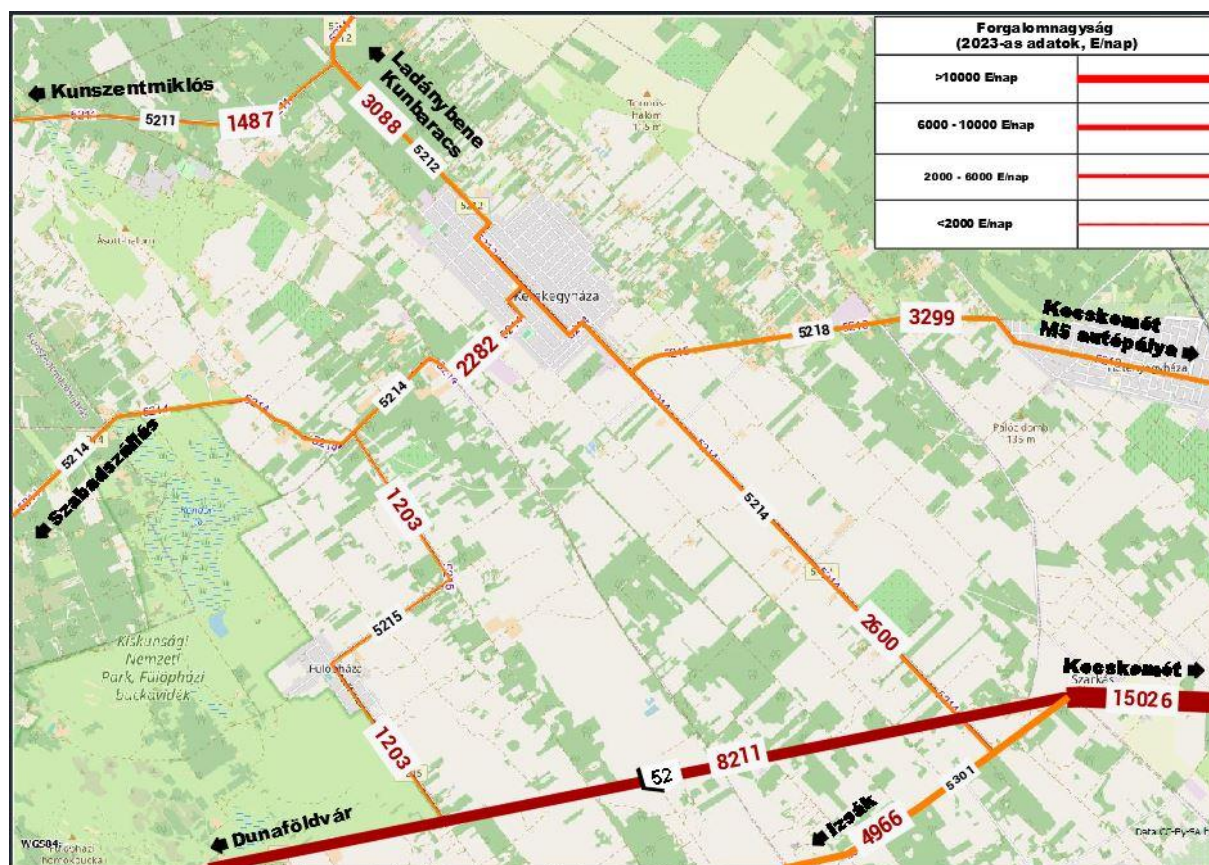

Kerekegyháza területét érintő országos közúthálózat elemei (forrás: kira.kozut.hu)

Gyorsforgalmi úthálózati kapcsolattal a város jelenleg nem rendelkezik, ugyanakkor folyamatban van az M200 (M8) jelű autópályatervezése, amely az M5-ös és az M6-os autópályák közötti kapcsolatot fogja biztosítani. Jelenleg a legközelebbi gyorsforgalmi út az M5 jelű Budapest-Szeged-Röszke autópályája, amelynek a 81-es számú csomópontja (445 jelű Kecskemét elkerülő út – Hetényegyházi bekötőút) a településközponttól 15 perces autóra fekszik. Az autópályán keresztül Budapest és Szeged egyaránt 1-1 órán belül elérhető. Az M5 jelű autópályához közeledve a megyeszékhely mellett a főváros és a régióközpont is rövid időn belül elérhető személygépkocsival.

Az 52-es főúton, valamint az 5218. jelű közúton Kecskemét a reggeli és a délutáni csúcsidőben is 20 percen belül megközelíthető Kerekegyháza felől. Az 52-es főút nyugati irányba haladva a Dunántúllal, valamint az M6 jelű

Budapest – Bóly autópálya felé ad közvetlen kapcsolatot. A települést érintő alsóbbrendű utak elsősorban a szomszédos településekkel való kapcsolatot biztosítják, így azok forgalma kevésbé jelentős. Az 5212. és 5218. jelű közutakon ennél magasabb, 3000 E/nap átlagos napi forgalom jelenik meg, mivel ezen két útvonalat használja a Kecskemét irányába közlekedő ingázó forgalom. A településen átmenő országos közutak átlagos napi forgalma 2023-as adatok alapján 2000-3000 E/nap érték között mozog.

Országos közutak forgalmi terhelése 2023-as adatok alapján (forrás: VEZÉRVONAL Bt. szerkesztés KIRA adatok alapján)

A meglévő közutak forgalmi terhelése a fent leírtakhoz igazodik: az 5212 jelű út Kerekegyháza és az 52. sz. főút közötti szakaszán, valamint az 5218. jelű út Kerekegyháza-Hetényegyháza közötti szakaszán a legmagasabb a jelenlegi forgalomnagyság, az itt megjelenő ingázó forgalom következtében. Az 52. sz. főút Kerekegyháza és Kecskemét közötti szakasza a főút legnagyobb forgalmú szakasza, itt az átlagos napi forgalom meghaladja a 15000 E/nap értéket, valamint a tranzitútvonali jellege miatt a nehézjármű-forgalma is jelentős.

A meglévő közúthálózat kiváló közlekedési kapcsolatokat ad a településnek, ugyanakkor az országos közutak nagyforgalmú szakaszai túlterheltek, kapacitáshiánnyal közlekednek, amely nehezíti a Kecskemét irányába tartó forgalom közlekedését.

Közforgalmú vasút a települést nem érinti, így a közösségi közlekedési hálózatot a VOLÁNBUSZ üzemeltetésében lévő helyközi autóbuszok adják. A járatok többsége Kecskemét felé ad közvetlen kapcsolatot, napi 3 járatpár pedig Tatárszentgyörgy és Dabas érintésével Budapestig közlekedik.

1.14.2. Közúti közlekedés

A település fő közlekedési útvonala az 5212. és az 5218. jelű összekötő utak, amelyek a várost észak-déli irányban tárják fel. Az 5218 jelű út belterületi szakasza a Szabadság utca-Szilágyi utca-Fő utca útvonal, utóbbi utca tárja fel a település központját is, így a belterületi közutak közül itt a legnagyobb a forgalmi terhelés. A Fő utca mentén a településközpontban vegyes beépítettség jellemző, itt a különböző intézményekhez és szolgáltató

egységekhez sok helyen közterületi parkolók is tartoznak. A településközpontot elhagyva északi és déli irányban is lakóházak szegélyezik az utat.

Az 5212. jelű út a Baracsi utca-Zrínyi utca-Dózsa György utca útvonalon halad az 5214. jelű út (Arany János utca) csomópontjáig. Az 5212. és az 5214. jelű utak belterületi szakaszukon nagy (35-40 méter közötti) szabályozási szélességű gyűjtőutak, mindkét oldalon lakóházakkal, a Fő utca (5218. jelű út) településközponton kívüli szakaszaihoz hasonló jelleggel.

A település keleti felén a Fő utcával párhuzamos, észak-déli irányú lakóutcák alakultak ki, amelyeket kelet-nyugati irányú merőleges lakó-és gyűjtőutak kötnek össze az országos közúttal. A Széchenyi utcától nyugatra fekvő területen jellemzően kelet-nyugati irányú lakóutcák tárják fel a lakótömböket. A lakóterület körbejárhatóságát a település nyugati határában fekvő észak-déli irányú utcák (Akácfa utca, Kun utca, Ady Endre utca) biztosítják.

A lakóutcák 4 méter szélességű, általánosságban jó állapotú aszfalt burkolattal rendelkeznek, a helyi gyűjtőutak szintén aszfalt burkolatú, 5-6 méter szélességben kialakított közutak. Az országos közutak belterületi szakaszai 6-6,50 méteres burkolatszélességűek, jellemzően jó állapotú aszfalt burkolattal rendelkeznek. Képzett burkolattal nem rendelkező közutak a település belterületén nem jellemzőek, csak a mezőgazdasági területeket tárják fel földutak.

A gyűjtőutak és lakóutcák közös jellemzője, hogy viszonylag nagy, 16-20 méter közötti szabályozási szélességűek, így az útterület mellett minden esetben nagy szélességű zöldterületek állnak rendelkezésre. Ennek ellenére a fennálló üres területeket sem gyalogos létesítmények kialakításához, sem pedig a csapadékvíz-elvezetéshez sincsenek felhasználva: több lakóutcában nincsenek szikkasztó árkok, az aszfalt burkolatra hulló csapadékvíz ezeken a helyszíneken a szabad zöldterületeken szikkad. A településközpontban több helyszínen burkolt árkok kerültek kialakításra.

A település meglévő közúthálózatának kiépítettsége megfelelő, az utak megfelelő állapotú aszfalt burkolattal rendelkeznek, kiépítetlen közutak nincsenek. Ugyanakkor a meglévő országos közutak mindegyik a település belső, sűrűn lakott részén halad át, amely zajterhelési és közlekedésbiztonsági szempontból sem optimális az itt lakók számára. További probléma, hogy a kialakult városszerkezet miatt a települést átszelő országos közutaknak nincsen egyértelmű iránya, emiatt gyakran csomópontként változnak az elsőbbségi viszonyok, amely az átmenő forgalom haladását lassítja, akadályozza, ez pedig a környezeti terhelés (lég és zajszennyezés egyaránt) növekedését okozza. A gyűjtő-és lakóúti funkciót is ellátó országos közutakon (Dózsa György utca, Zrínyi utca, Fő utca északi és déli szakasza) problémát jelent a helyi és az átmenő forgalom konfliktusa (kapubehajtók, gyalogos és kerékpáros forgalom, lassú járművek megjelenése).

1.14.3. Közösségi közlekedés

1.14.3.1. közúti

Kerekegyháza a közösségi közlekedést a VOLÁNBUSZ Zrt. üzemeltetésében lévő menetrend szerint közlekedő helyközi autóbuszjáratok biztosítják. A településen az alábbi viszonylatok közlekednek:

- 628 Budapest-Dabas-Tatárszentgyörgy-Kecskemét
- 5228 Kecskemét-Hetényegyháza-Kerekegyháza
- 5231 Kecskemét-Fülöpháza-Szabadszállás/Dunaegyháza-Dunaföldvár
- 5233 Kecskemét-Kerekegyháza-Szabadszállás
- 5235 Kecskemét-Kerekegyháza-Kunbaracs-Kunadacs
- 5237 Kecskemét-Kerekegyháza-Kunbaracs-Ladánybene
- 5238 Kecskemét-Kerekegyháza-Kunszentmiklós
- 5380 Kunszentmiklós-Kerekegyháza

A gyalogos közlekedést a fő gyűjtőutak mentén mindkét oldalon meglévő, változó kialakítású és minőségű burkolattal rendelkező gyalogjárdák biztosítják, ezek szélessége 1,50-2 méter között változó. A települést átszelő országos közutak mentén jellemzően kétoldali, összefüggő gyalogjárdák épültek ki. A településközpontban (Fő utca-Szent István tér környezete) nagyobb szélességű, térkő burkolatú gyalogos infrastruktúra épült ki.

A lakóutcákban sok esetben épültek ki a közúti terület szélén, a telekhatáron futó gyalogjárdák, ezek ugyanakkor nem alkotnak összefüggő rendszert, gyakori, hogy egyes ingatlanok előtt nem épült ki a járda, így folytonossági hiányok tapasztalhatók. Ugyanakkor a lakóövezetek a jó állapotú aszfalt burkolatú lakóutcáknak köszönhetően gyalogosan és kerékpárral egyaránt könnyen és biztonságosan megközelíthetők.

1.14.5. Parkolás

A településen belül közterületi parkolási igények jellemzően a településközpontban, a Fő utca-Szent István tér környezetében, az itt lévő kereskedelmi és szolgáltató egységekhez kapcsolódóan jelentkeznek. Ennek megfelelően a várakozóhelyek jelenlegi kiépítettsége: a polgármesteri hivatal előtti útszakaszon a Fő utca mindkét oldalán számos, szilárd burkolattal (aszfalt, beton és térkő vegyesen) ellátott parkolóhely található, a Szent István téren pedig további merőleges állású parkolóhelyek kerültek kiépítésre.

További közterületi parkolók létesültek egyes nagyobb forgalmat bonyolító kereskedelmi egységek, közintézmények, valamint a városi kispiac mellett, ezek a meglévő parkolási igényeket megfelelően kiszolgálják. A lakóházak esetében a parkolás telken belül jellemzően megoldott, illetve a nagy szabályozási szélességű utcákon a házak előtti közterületen is rendelkezésre áll szabad hely a gépjárművek számára.

1.15. Közművesítés, elektronikus hírközlés, csapadékvíz-gazdálkodás

1.15.1. Víziközművek

1.15.1.1. vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz, termálvíz hasznosítás)

A település vízellátása (közműves vízellátás)

Kerekegyháza város közműves vízellátása a **Kerekegyháza Kistérségi Regionális Vízellátó Rendszerről** és az ahhoz kapcsolódó vízbázis kútjairól biztosított.

A Kerekegyháza Kistérségi Regionális Vízellátó Rendszer Kerekegyháza mellett Kunbaracs és Fülöpháza vízellátását is biztosítja.

A vízmű üzemeltetője a BÁCSVÍZ Zrt. (6000 Kecskemét, Izsáki út 13.)

A vízellátás főbb adatai:

A vízellátás vízi jogi üzemeltetési engedéllyel rendelkezik, melynek száma:

Az utoljára a 35300/4108-7/2021.ált. számú határozattal módosított 35300/6091-26/2015.ált.

Vízikönyvi szám: V/735

Érvényes: 2026. november 30.

A vízmű éves lekötött vízigénye: 400.000 m³/év

A vízmű mértékadó kapacitása: 1250 m³/nap (az órai névleges kapacitás: 127 m³/h)

A 2023-ban a vízellátó rendszer vízfelhasználása: 389.345 m³/év,

ebből Kerekegyháza vízfelhasználása: 343.445 m³/év

Kerekegyháza átlagos napi vízigénye 2023-ban: 941 m³/nap volt.

A vízellátó rendszer (vízbázis, illetve vízmű) szabad kapacitással rendelkezik, vízigény növekedést ki tud elégíteni.

A vízbeszerzés létesítményei:

Kerekegyháza, továbbá Kunbaracs és Fülöpháza vízellátása a Kerekegyháza területén lévő 4 db mélyfúrású kútból történik, melyek a 99-306 m közötti mélységközben található vízáadó rétegekre települtek. Ezen kutakra szükség esetén rásegít a Fülöpháza és Kunbaracs területén található 2-2 db tartalék mélyfúrású kút is.

A kutak a 1119, 1117/1 hrsz.-ú vízmű telepen, illetve a 0215/12 hrsz.-ú ingatlanon helyezkednek el.

A szükséges vízmennyiséget biztosító kutak adatai:

Kút száma	Kataszteri száma	Helye	Fúrás éve	Talp-mélység	Szűrőzés	Üzemi vízhozam	Megjegyzés
1.	K-21	1119 hrsz.	1970	168,0 m	114,0-120,0 m és 126,0-132,0 m és 138,0-156,0 m között	1100 l/p	Üzemel
2.	K-24	0215/12 hrsz.	1980	320,0 m	243,3-249,6 m és 255,4-265,0 m és 271,5-305,1 m között	1300 l/p	Üzemel
4.	K-27	1119 hrsz.	1991	311,0 m	240,0-276,0 m és 282,0-293,0 m között	1100 l/p	Üzemel
5.	B-57	1117/1 hrsz.	2014	301,0 m	242,0-247,0 m és 253,0-269,0 m és 282,0-293,0 m között	720 l/p	Üzemel

A vízbázis: rétegvíz, II. kategória

A vízbázis fejlesztésének tervezéséről nincs tudomásunk.

A fentiekén kívül Fülöpháza és Kunbaracs területén is található 2-2 db üzemen kívüli mélyfúrású kút, melyek a regionális rendszer tartalék vízbázisát jelentik.

A vízkezelés létesítményei:

A Kerekegyháza Kistérségi Regionális Vízellátó Rendszer Kerekegyházán rendelkezik vízkezelővel.

Az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 5/2023. (I. 12.) Korm. rendelet hatályba lépésével hatályát veszített 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet 6. számú mellékletében, azaz a szolgáltatott ivóvíz vonatkozásában nyilvántartott minőségi kifogással érintett települések listájában 2013. februárjáig Kerekegyháza szerepelt a víz határérték feletti ammónium- (>0,5 mg/l), vas- (>0,2 mg/l) és mangánion tartalma (>0,05 mg/l) miatt.

A rendeletben foglalt vízminőségi követelményeknek minden tekintetben megfelelő minőségű víz a vízkezelő technológia (vas-, mangán-, ammóniummentesítés, mely biztosítja az 1. kút vizének arzénmentesítését is, fertőtlenítés klórozással) segítségével biztosított és a későbbiekben is biztosítható.

A technológia fő folyamatai: Légoxidáció → légviválasztás → vegyszeradagolás → törésponti klórozás → vas-, mangántalanítás → aktív szén szűrés → fertőtlenítés → víztárolás → nyomásfokozás → öblítővíz ülepítés.

A kezelt víz a szűrőkről klórozást követően a tisztított víz tárolóba kerül, ahonnan hálózati szivattyúk segítségével jut a hálózatba. A szivattyúk üzeme a víztorony szintjéről van vezérelve. A szivattyúk által nyomásfokozott víz a hálózatba, illetve a víztoronyba kerül.

A szolgáltatott ivóvíz minőségi paramétereit a BÁC SVÍZ Zrt. akkreditált laboratóriuma rendszeresen ellenőrzi. Az ivóvíz minősége a jelenleg hatályos jogszabály előírásainak minden tekintetben (kémiai és bakteriológiai szempontból) 100 %-ban megfelel.

Ivóvízminőség-javítás:

A Dél-Alföldi Régió Ivóvízminőség-javító Program, ezen belül a „Kék-Víz” Észak-Bács-Kiskun Megyei Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás keretében EU-KEOP forrásból valósult meg Kerekegyháza, Kunbaracs és Fülöpháza vízminőség javítása is.

A fejlesztés keretében Kerekegyháza területén kutak felújítása, hálózatrekonstrukció (csomópontok felújítása, gerincvezeték-szakaszok, házi bekötővezetékek és szerelvények cseréje), mosatási csomópontok kiépítése valósult meg.

Az elkészült beruházások hosszú távon biztosítják a megfelelő vízminőséget a településen.

A Kerekegyháza Kistérségi Regionális Vízellátó Rendszer üzemeltetője a BÁCSVÍZ Zrt. (6000 Kecskemét, Izsáki út 13.)

A vízelosztó hálózat létesítményei:

A város vízvezeték hálózatának hossza (a bekötővezetékek nélkül): 51,9 km (a vízjogi üzemeltetési engedélyben foglaltak szerint)

A bekötések száma: 2108 db

Vezetékes vízzel ellátott: A belterület és a belterület melletti gazdasági területek a Vízellátás, víziközművek tervlapon ábrázoltak szerint.

A település területén NA 80-250 ac. és Ø 90-160 KM-PVC, valamint Ø 63-225 KPE csőből épült ki a vízvezeték hálózat. Az üzemelő hálózat nagy része ac. csőből épült.

A fejlesztésre kijelölt területeken az ivóvízellátás Ø 110-160 KPE cső vízvezeték kiépítésével biztosítható.

A településen belüli elosztó hálózat körvezetékes rendszerű.

Kerekegyházáról vízátadás történik Fülöpházára Ø 110 KPE, míg Kunbaracsra Ø 160 KPE nyomóvezetéken és nyomásfokozón keresztül.

A hálózati nyomást és a tűzvíz igényt a belterület ÉNy – i részén a Dózsa Gy. u.-ban lévő 492, 493, 496, 497 hrsz.-ú ingatlanon található 500 m³-s AKV 500-30/2 típusú víztorony biztosítja.

A vízmű telepen 2 x 50 m³-s térszíni (alacsony) tározó üzemel.

A regionális rendszert alkotó két településen a hálózati nyomást nyomásfokozókkal, illetve Fülöpházán 50 m³-s, míg Kunbaracson 100 m³-s aquaglóbuszal biztosítják.

A település fejlődésével szükségessé váló vízigény növekedést az előírt minőségben a vízmű, illetve a vízbázis kapacitása – a tisztító technológiával megfelelő minőségben – a fentiek szerint biztosítani tudja.

A Kerekegyháza Kistérségi Regionális Vízellátó Rendszer üzemelő kútjai védett felszín alatti vízbázisra telepített vízkivételi műnek számítanak, szennyeződése nem tapasztalható.

A vízmű vízbázisára a különböző pontszerű és diffúz szennyező forrásokon kívül a felhagyott és szabályszerűen meg nem szüntetett mélyfúrású kutak jelentik a legnagyobb potenciális veszélyforrást, ezért eltömődésük a rétegvíz készlet védelme érdekében elsősorban indokolt az üzemelő vízbázis védőidomainak védelme érdekében.

A vezetékes ivóvízhálózat a település belterületén gyakorlatilag teljesen kiépített (95 % feletti az ellátottság). A belterület és a belterület melletti gazdasági területek a *meglévő hálózat bővítésével elláthatóak és ellátandóak* vezetékes ivóvízzel.

Külterületen a vízellátás egyedi fúrt kutakból biztosított és biztosítható a későbbiekben is.

A szükséges oltóvíz biztosítására vonatkozóan a lehetőségek és megoldások tekintetében az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendeletben foglaltakat kell betartani.

A településekre vonatkozó fontosabb előírások az alábbiak:

- Egyirányú táplálás (ágvezeték) esetén a vízvezeték gerincvezeték legalább NA 100, körvezeték esetén pedig legalább NA 80 kell legyen.

- Az oltóvizet szállító vízvezeték-hálózatban a vízkivétel szempontjából legkedvezőtlenebb tűzcsapnál, fali tűzcsapnál 200 mm²-es kiáramlási keresztmetszetenél legalább 2 bar kifolyási nyomást kell biztosítani.

- A tűzcsapokat a védendő szabadtéri éghető anyag tároló területétől, építménytől a megközelítési útvonalon mérten 100 m-nél távolabb és – a tűzcsapcsoportok kivételével – egymáshoz 5 m-nél közelebb elhelyezni nem szabad.
- A településen és a létesítményekben az oltóvizet – vezetékes vízellátás létesítése esetén – földfeletti tűzcsapokkal kell biztosítani.
- Az elsőfokú tűzvédelmi hatóság engedélyével oltóvízellátásra 200 m-en belül figyelembe vehető természetes, vagy mesterséges víznyerő helynek kell lennie, vagy a szükséges oltóvizet más műszaki megoldással kell biztosítani.
- A tűzcsapokat állandóan hozzáférhetően kell tartani, azokat eltorlaszolni még ideiglenesen sem szabad.
- A tűzcsapoknál a tűzoltó gépjárművek részére úgy kell felállási helyet biztosítani, hogy azok mellett legalább 2,75 m közlekedési út szabadon maradjon.

Vízbázis védelem

Üzemelő vízbázis:

A Kerekegyháza Kistérségi Regionális Vízellátó Rendszer ivóvízbázisának védőterülete, védőidoma kijelölésre került a vízbázisok, távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást biztosító vízellátási létesítmények védelméről rendelkező 123/1997. (VII. 31.) Korm. rendelet értelmében.

A közcélú vízellátási létesítmény védőterülete, védőidoma a 35300/3201-12/2017.ált. számú (Vízikönyvi szám: V/735) számú határozattal módosított 52.065-2-11/2013. számú határozatában került kijelölésre.

(A módosításra azért volt szükség, mert a korábbi 300.000 m³/év-ről 350.000 m³/év-re nőtt az engedélyezett vízkitermelés, illetve a 3. kutat megszüntették és az új 5. sz. kút üzembe állt.)

Az engedély határozatban foglaltak szerint a KOMISZA Bt. (1181 Budapest, Eötvös u. 12.) 2017-s modellezési vizsgálatainak eredményeként a Kistérségi Regionális Vízmű vízbázisának külső, illetve hidrogeológiai „A” és „B” védőövezetének kijelölése nem szükséges, ugyanis a vízműkutak esetében még az 50 éves elérési idejű frontnak sincs felszíni metszete. (Megjegyezzük, hogy a vízkivételi művek számított belső védőidoma sem éri el a felszínt.)

A védelem alá helyezett víztermelés: 1250 m³/nap

A határozatban előírt védőövezet, védőidom lehatárolások:

A védőterület belső védőövezetének felszíni határai minden kútnál a kútpalást körüli 10 m sugarú kör, mely mindegyik esetben a kutak ingatlanain belüli területek.

- A külső védőidomnak felszíni metszete nincs, védőterület kijelölése nem szükséges.
- A hidrogeológiai „A” és „B” védőidomnak felszíni metszete nincs, védőterület kijelölése nem szükséges.

A vízmű kutak 5 és 50 éves elérési idejű áramvonalai nem érik el a felszínt, tehát csak rétegbeli védőidomok (a felszín alatti térben lehatárolható térrész) kijelölése szükséges. Az 50 éves elérési idejű hidrogeológiai „B” védőidom legmagasabb pontjai a felszín alatt -90 m-re (+28 mBf.) található.

Az ivóvíztermelő kutak **belső védőövezet** (közegészségügyi védőterülete) minden esetben kialakított. Továbbá ezen területek körül mindegyik esetben vízmű (véd)területek találhatóak. A védőterületek gondozása, karbantartása megoldott, nem történik rajtuk vízkészletet veszélyeztető tevékenység – az üzemeltető adatszolgáltatása szerint.

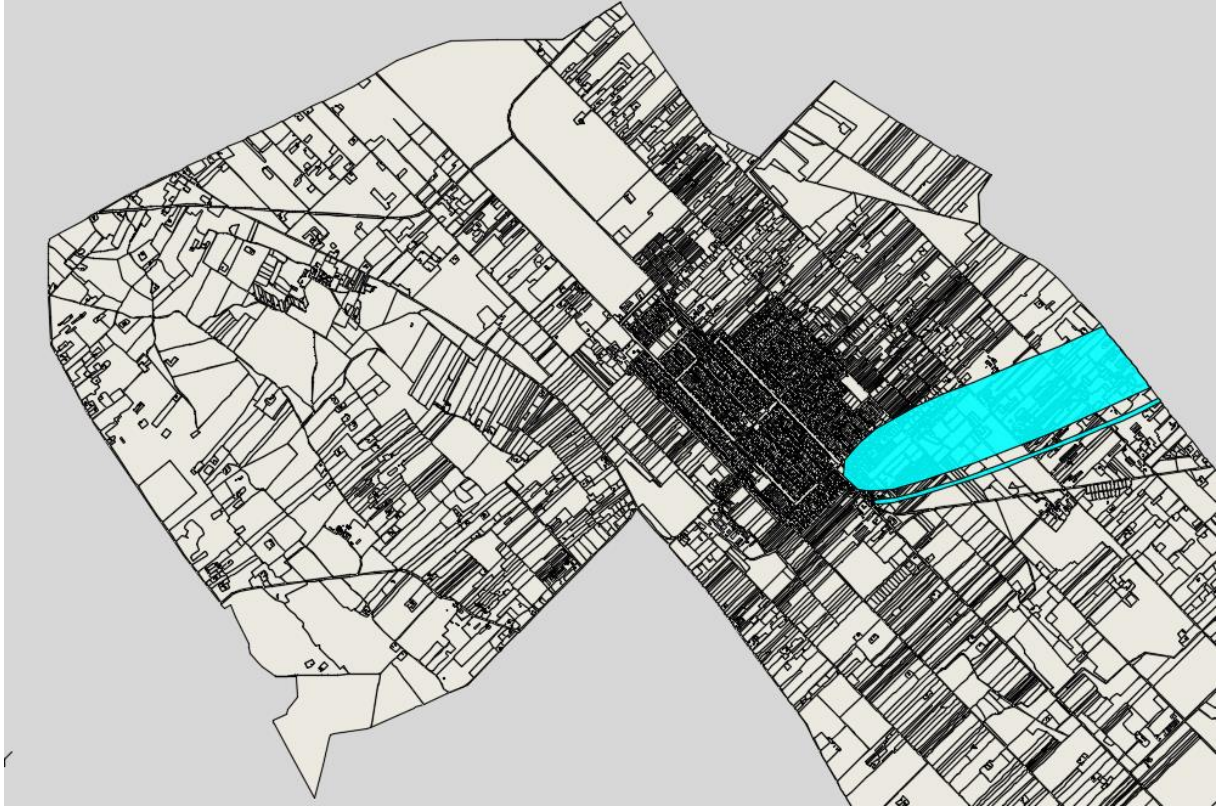
Az ivóvíztermelő kutak hidrogeológiai védőövezet „B” zónája felszíni vetületének a határa az alátámasztó tervlapon feltüntetésre került.

A vízbázisok védőterületeinek (belső védőövezet) kijelölése után a védőterületek és védőidomok által érintett ingatlanokra vonatkozóan az önkormányzatnak be kell tartani (érvényesíteni kell) a 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendeletben szereplő, valamint a kijelölő határozatban előírt ingatlanhasználati korlátozásokat, amelyekkel megakadályozható a vízkészletet veszélyeztető tevékenységek betelepülése a védőterületekre, valamint megakadályozható a vízkészletek jelenlegi állapotának (mennyiségi, minőségi) romlása.

A vízbázis kijelölt védőterületének és védőidomának védelmére vonatkozó előírásokat a rendezési tervben, valamint a helyi építési szabályzatban érvényesíteni kell.

- A belső védőövezetben csak a vízkivétel létesítményei helyezhetők el és csak a vízlétesítmény üzemeltetésével kapcsolatos tevékenység végezhető.

- A hidrogeológiai védőövezet „B” zónáján belül bányászat, fúrás, új kút létesítése, valamint a fedő- vagy vízvezető réteget érintő egyéb tevékenység környezeti hatásvizsgálat, illetőleg a környezetvédelmi felülvizsgálat, továbbá az ezeknek megfelelő tartalmú egyedi vizsgálat eredményétől függően végezhető.

Hidrogeológiai „B” védőidom felszíni vetület határa

Távlati vízbázis:

Kerekegyháza település közigazgatási területét távlati ivóvízbázis, valamint az ehhez kapcsolódó védőterületek nem érintik.

Egyedi kutas vízellátás

A bel-, illetve külterületen előforduló **egyedi kutas vízellátás** létesítéséhez, üzemeltetéséhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez a 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 24. § a) bekezdése alapján a *jegyző hatósági engedélye* szükséges, amennyiben a létesítendő kútból legfeljebb a létesítő magánszemély a beépítésre szánt ingatlanán a házi ivóvíz- és háztartási igényének – maximum 500 m³/év mennyiségig terjedő – biztosításáig termelhető ki víz – a lehatárolt, vagy kijelölés alatt álló belső, külső és hidrogeológiai védőidom, védőterület, illetve karszt-, vagy rétegvízkészlet igénybevétele, érintése nélkül – kizárólag a talajvíz felhasználásával. Talajvíznek minősül az első vízzáró réteg felett található vízkészlet.

A fentebb rögzített talpmélységtől mélyebb kutak, s a rendelettől eltérő vízbeszerzés *vízjogi engedély* köteles. A vízjogi engedélyezési eljárásokban a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló módosított 72/1996. (V. 22.) Korm. és a 101/2007. (XII. 23.) KvVM rendelet előírásai az irányadók.

Öntözővíz igény a vezetékes vízen kívül – a felszín alatti vizek közül – talajvízből elégíthető ki és csak felszíni vízbeszerzési lehetőség hiányában – az öntözött növénykultúra víznormája alapján a meghatározott vízkontingensen belül.

Ennek értelmében ilyen célra (pl: öntözés) csak maximum 30 m mélységű kutak létesíthetők (az első vízzáró réteg feletti vízkészlet igénybevételével) korlátozott számban és korlátozott időtartammal.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a **halastavak, horgásztavak, látványtavak és jóléti tavak** feltöltésére és táplálására csak megfelelő minőségű felszíni vizet lehet használni.

Javasolt az egyedi vízszennyezési lehetőségek, szakszerűtlenül, **engedély nélkül fúrt csökutak** ellenőrzési rendszerének kimunkálása.

További vonatkozó előírások:

Egyedi kutas vízellátás esetén a fentiekén túl a módosított 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet, a módosított 41/2017. (XII. 29.) BM és a 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet, valamint a 101/2007. (XII. 23.) KvVM rendelet előírásai is betartandók a létesítés, üzemeltetés és a védőtávolságok tekintetében.

A víz minőségére vonatkozó követelményeket "Az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről" szóló 5/2023. (I. 12.) Korm. rendelet előírásai szerint kell alkalmazni a különböző átmeneti rendelkezések figyelembevételével.

1.15.1.2. szennyvízelvezetés

Kerekegyháza szennyvízelvezetése és szennyvíztisztítása **a kiépített csatornahálózaton keresztül, illetve a Kecskemét városi szennyvíztisztító telepen megoldott.**

Kecskemét szennyvíztisztító telepére érkezik a csatornahálózaton keresztül Kecskemét és Kerekegyháza mellett Ballószög, Helvécia és Városvölgy csatornahálózat gyűjtött szennyvize is.

A szennyvízcsatorna hálózat és a szennyvíztisztító telep üzemeltetője a BÁCSVÍZ Zrt. (6000 Kecskemét, Izsáki út 13.)

A szennyvízelvezetés főbb adatai:

A Kerekegyházát is érintő Kecskemét szennyvízelvezető rendszere vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkezik, melynek száma: 35600/2917-12/2016.ált., utoljára 35600/489-8/2024.ált. számon módosított

Vízikönyvi szám: I/4707

Érvényes: 2027. február 28-ig.

A települési szennyvízcsatorna hálózaton gyűjtött és a Kecskemét városi szennyvíztisztító telepre vezetett szennyvízmennyiség 2023-ban: 251.866 m³/év volt (az üzemeltető adatszolgáltatása szerint).

A napi átlagos szennyvízmennyiség 2023-ban: 690 m³/nap volt

A csatornával ellátott területeken a rákötések aránya ~95 %.

A szennyvízcsatornába bocsátható szennyvizek minőségi kritériumait a 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet mellékletei tartalmazzák. Ezen határértékeknek, illetve küszöbértékeknek a szociális (kommunális) szennyvizek megfelelnek, azonban egyes technológiai szennyvizek nem felelnek meg. Ezen szennyvizek települési szennyvízcsatornába vezetése csak előtisztítást követően történhet.

A szennyvízcsatorna hálózat létesítményei:

Az üzemeltetési engedély szerint a település döntő részén (belterületi lakóterületeken és gazdasági területeken) hét nyomott szakasz kivételével gravitációs rendszerű szennyvízcsatorna hálózat épült.

A település területén 7+1 db szennyvízátemelő (7 db települési átemelő, melyből 1 db végátemelő, illetve 1 db Kerekegyháza ipari park szennyvízátemelő) üzemel:

Az 1. sz. végátemelő: a Széchenyi u.-ban található.

A 2. sz. átemelő: a Zrínyi u.-ban található.

A 3. sz. átemelő: az Arany J. u.-ban található.

A 4. sz. átemelő: a Jász u.-ban található.

Az 5. sz. átemelő: a Bocskai u.-ban található.

A 6. sz. átemelő: a Kossuth u.-ban található.

A 7. sz. átemelő: a Farkas u.-ban található.

Az ipari park átemelő: az Ipari parkban található.

A szennyvízátemelők védőtávolsága – a zajszigetelt, szagtalanítóval ellátott átemelők kivételével: 20 m volt korábban (a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) jelenleg már nem hatályos függelékében foglaltak alapján).

Ezen védőtávolságot azonban a korábbiak szerinti feltételekkel továbbra is célszerű fenntartani.

Szennyvízcsatorna hálózat:

A városi szennyvízcsatorna hálózatának hossza (a bekötővezetékek nélkül): gravitációs gerinc: 39,0 km, nyomás alatti gerinc: 9,3 km (az üzemeltető 2024 júliusi adatszolgáltatása alapján)

A bekötések száma: 2442 db (az üzemeltető 2024 júliusi adatszolgáltatása alapján)

Szennyvízcsatorna hálózat épült a belterületi lakó- és gazdasági területeken a Szennyvízelvezetés, szennyvíz közművek tervelapon ábrázoltak szerint.

Kerekegyháza területén a gravitációs hálózat Ø 200 KG-PVC, míg az átemelőktől a nyomóvezetékek Ø 63-160 KPE, illetve a végátemelő és a Kecskemét-Hetényegyháza szennyvízcsatorna hálózat között Ø 200 KPE csőből épültek.

A bekötő csatornák Ø 160 KG-PVC csőből épültek.

A csatornahálózat bővítése során figyelembe kell venni a csatornahálózat kiépítésénél a 379/2015. (XII. 8.) Korm. rendeletben foglaltakat a szennyvízelvezetési agglomerációk lehatárolásának tekintetében.

Szennyvízelvezetési és tisztítási agglomeráció:

Kerekegyházát is érintően Kecskemét a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programról szóló többször módosított 25/2002. (II. 27.) Korm. rendelet 2. sz. mellékletének 2. táblázatában, azaz a 15.000 LE (lakosegyenérték)-nél nagyobb szennyvízterhelésű agglomeráció normál területen kategóriában 2016. július 29-ig szerepelt.

A jogszabályban foglaltak szerint az agglomeráció központja Kecskemét, az agglomeráció települései pedig Ballószög, Helvécia, Kecskemét, Kerekegyháza, Városföld. A csatornahálózat fejlesztéssel Városföld volt érintett, azonban időközben ez is elkészült, így az agglomeráció jelenleg már nem szerepel a jogszabályban.

Az agglomeráció szennyvízterhelése: 236 990 LE (lakosegyenérték).

A közüzemi szennyvízelvezetés a szennyvízelvezetési agglomeráció területén, így Kerekegyházán a települési szennyvízcsatorna hálózatban biztosított és a későbbiekben is biztosítható.

A szennyvíztisztítás főbb adatai és létesítményei:

A Kerekegyházát is érintő Kecskemét szennyvíztisztító telepe vízellétesítményeinek üzemeltetésére vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkezik, melynek száma: 35600/829-8/2019.ált., utoljára 35600/984-8/2024.ált. számon módosított

Vízikönyvi szám: I/637

Érvényes: 2029. április 30-ig.

Kecskemét szennyvíztisztító telepe Kecskemét belterületének a DK – i részén a Mindszenti krt. 36. sz. (8360/3 hrsz.) alatti ingatlanon található.

A szennyvíztisztító telepen mechanikai tisztítás, majd eleveniszapos, mélylégbefúvós résznitifikációs biológiai tisztítás történik a tisztított szennyvíz fertőtleníthetőségének a biztosításával, a keletkező szennyvíziszap sűrítésével, rothasztásával, centrifugás víztelenítéssel és a biogáz gázmotoros hasznosításával. Ezen túlmenően a tisztítótelepen lehetőség van szippantott szennyvíz fogadására is.

A szennyvíztisztító telep mértékadó kapacitása: 48.000 m³/d
Ebből a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz fogadó állomás (NKÖHSZ) kapacitása: 400 m³/d
Biológiai tisztító kapacitás: 240.000 LE
Átlagos terhelés: 20.485 m³/d (a vízjogi üzemeltetési engedélyben foglaltak szerint 2017 évi adatok alapján)

A telep jelenlegi átlagos hidraulikai kihasználtsága ~40-45 %-s a csatornán és a tengelyen érkező szennyvizek esetében egyaránt, azonban szennyezőanyagok tekintetében közel 100 %-s az érkező „tömény” szennyvíz miatt.

Kerekegyháza területén keletkező szippantott szennyvizeket (nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizeket) a Kecskemét városi szennyvíztisztító telep fogadó műtárgyára szállítják.

A tisztított szennyvíz befogadója a BÁCSVÍZ Zrt. üzemeltetésében lévő Csukáséri-főcsatorna (időszakos vízfolyás) 44+677 cskm jobb parti szelvénye parti beömléssel. (EOV koordináták: X = 172360 m; Y = 700810 m)
A tisztított szennyvíz felszíni vízre gyakorolt hatásainak nyomon követésére a bevezetés alatt és felett egy-egy mintavételi pont (monitoring) üzemel.

A víztelenített, stabilizált szennyvíziszap 2010-ig mezőgazdasági felhasználásra került, átmeneti tárolása a szennyvíztisztító telepen történt. Jelenleg a víztelenített iszap a szennyvíztisztító telepen komposztálásra, majd komposztként értékesítésre kerül.

A rácsszemetet és a homokfogóból származó homokot a regionális hulladéklerakóra szállítják.

A csatornahálózattal a későbbiekben sem ellátott külterületeken ezután is keletkező **nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizeket** továbbra is a Kecskemét városi szennyvíztisztító telepen kialakított nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz fogadó helyre, azaz a települési szennyvíztisztító telep fogadó műtárgyára kell szállítani.

A szennyvízcsatorna hálózat és a szennyvíztisztító telep úgy került kialakításra, hogy **biztonsággal be tudja fogadni és kezelni** tudja a várható bővüléssel járó – a jelenlegi állapothoz képest – többlet szennyvízmennyiségeket is.

Egyedi szennyvízelhelyezés:

A szennyvízcsatornával el nem látott – a beépítésre szánt területektől távol eső – területeken a szennyvizek elhelyezése részben *zárt gyűjtéssel (vízzáróan kialakított medencékben)*, részben pedig *egyedi szennyvíz előkezelést követően szikkasztással történik*.

A gyakorlati tapasztalatok szerint a valóságban ritka a megfelelő zárt gyűjtő kialakítás és a szakszerű (legalább mechanikai előtisztítást követő megfelelő) szikkasztás is. Általában köztes megoldások találhatók, melyek talaj- és talajvízszennyező források. (A lakóterületek alatti talajvizek legkomolyabb szennyező forrásai a szakszerűtlenül kialakított szennyvízgyűjtő, -elhelyező létesítmények.)

A kizárólag zárt gyűjtők (egyedi zárt szennyvíztárolók) kialakítását tartjuk szükségesnek az alábbi területeken a következő indokokkal:

- Azokon a területeken, ahol a teleknagyság nem éri el a 600 m²-t.
- Ahol a talajvíz évi maximális szintje a terepszinthez 1,5 m-nél közelebb van, vagy az elszivárogatásra igénybeveendő talaj elszivárogatásra alkalmatlan.

A talajvíz évi maximális szintjének és a talaj szennyvíz elszivárogatásra való alkalmatlanságának, illetve alkalmasságának bizonyítása a beruházó feladata. A bizonyítás arra jogosult szakember által elkészített talajmechanikai szakvéleménnyel történhet.

A fentieket tovább erősíti az a tény, hogy Kerekegyháza térségének mélyebben fekvő részei *közepes, illetve időnként magas talajvíz-állású területek*.

(Egy terület több – fentebb vázolt – szempont alapján is beletartozik az egyedi zárt szennyvíztárolók kötelező alkalmazását indokló területek közé.)

A zárt műtárgyak vízzáróságát – javaslatunk szerint – üzembe helyezés előtt szabványos víztartási próbával kell ellenőrizni, a rendszeres üritést és szállítást pedig dokumentálni szükséges.

A közigazgatási terület egyéb (magasan fekvő) részein, melyek nem érintenek a fenti pontokban megjelölt területeket, és ahol a talajszerkezeti adottságok és a talajvízszint adatok megfelelőek a szikkasztáshoz (a szikkasztó fenékszintje és a maximális talajvízszint között mindenkor megvan a legalább 1,0 m – s távolság) – ez a közigazgatási terület magasabban fekvő részein általában biztosított, és a telekméretük is megfelelőek **szakszerű egyedi szennyvízkezelő berendezésekkel kell a szennyvizek egyedi gyűjtéséről, tisztításáról és ártalommentes elhelyezéséről gondoskodni.**

Az egyedi szennyvízkezelő berendezések (az egyedi zárt szennyvíztárolók kivételével) az alábbiak lehetnek:

- egyedi szennyvíz-elhelyezési kislétesítmények
elemei a hagyományos mechanikai előtisztító (ülepítő) berendezések (oldómedencék, oldóaknák), valamint a kavics/homokszűrők (szikkasztó akna, szikkasztó alagsóhálózat, stb.), mint szennyvíz elhelyező létesítmények (a szennyezőanyag lebontás energia bevétel nélkül történik)
- egyedi szennyvíztisztító kisberendezések
egyenértékű környezetvédelmi megoldást biztosít a közműves szennyvízelvezetéssel és – tisztítással (a szennyezőanyag lebontás energia bevétel segítségével történik)

A szakszerű egyedi szennyvíz-elhelyezési kislétesítmények tervezését, kialakítását és üzemeltetését a módosított 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet, a vonatkozó hatósági előírások és az MSZ 15287/2000. számú szabvány előírásai szerint kell végezni, vagy ezzel egyenértékű hatásfokot biztosító technológiai megoldást kell biztosítani.

(A módosított 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet hatálya nem terjed ki a magánszemélyek háztartási igényeit meg nem haladó tevékenységekre.)

A fentieket összefoglalva a vízellátás, a szennyvízelvezetés, -tisztítás és -elhelyezés, a vízrendezés, illetve a vízhasznosítás területén egyaránt figyelembe kell venni a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet előírásait.

1.15.1.3. csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

Kerekegyháza település felszíne viszonylag egyenletes, a közigazgatási területen általában futóhomok, illetve humuszos homoktalajok találhatóak, a terület Ny – i szélén azonban foltokban réti talajok, réti csernozjomok is előfordulnak.

A település területe nem szerepel „a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról” szóló módosított 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet Mellékletében, *sem az erősen, sem a közepesen, sem pedig az enyhén veszélyeztetett települések között.*

A település területe a **dr. Pálfai-féle belvíz-veszélyeztetettségi besorolás szerint** a 2., azaz a *belvízzel mérsékelten veszélyeztetett terület* kategóriába tartozik.

Ezen belül a közigazgatási terület DK – i nagyobb része döntően a *belvízzel alig veszélyeztetett terület (1. kategória)*, míg a közigazgatási terület Ny – i kisebb része a *belvízzel mérsékelten veszélyeztetett terület (2. kategória)*. Emellett a közigazgatási terület ÉNy – i, DNy – i és DK – i mélyebb fekvésű része foltokban *belvízzel közepesen veszélyeztetett terület (3. kategória)*, illetve a DNy – i folt esetében *erősen veszélyeztetett (4. kategória) kategóriába* tartozik.

1. kategória esetén az elöntés relatív gyakorisága <0,05, belvíz 20 évnél ritkábban fordul elő.

2. kategória esetén az elöntés relatív gyakorisága 0,05-0,10, belvíz 10-20 év között fordul elő.

3. kategória esetén az elöntés relatív gyakorisága 0,10-0,20, belvív 5-10 év között fordul elő.
4. kategória esetén az elöntés relatív gyakorisága >0,20, belvív 5 évnél sűrűbben fordul elő.

A fentieket a korábbi csapadékos évek tapasztalatai is igazolták a település mélyebben fekvő részein.

A térség a **dr. Pálfai-féle Magyarország Zonális Aszályossági térképe alapján a nagyon erősen aszályos** kategóriába tartozik.

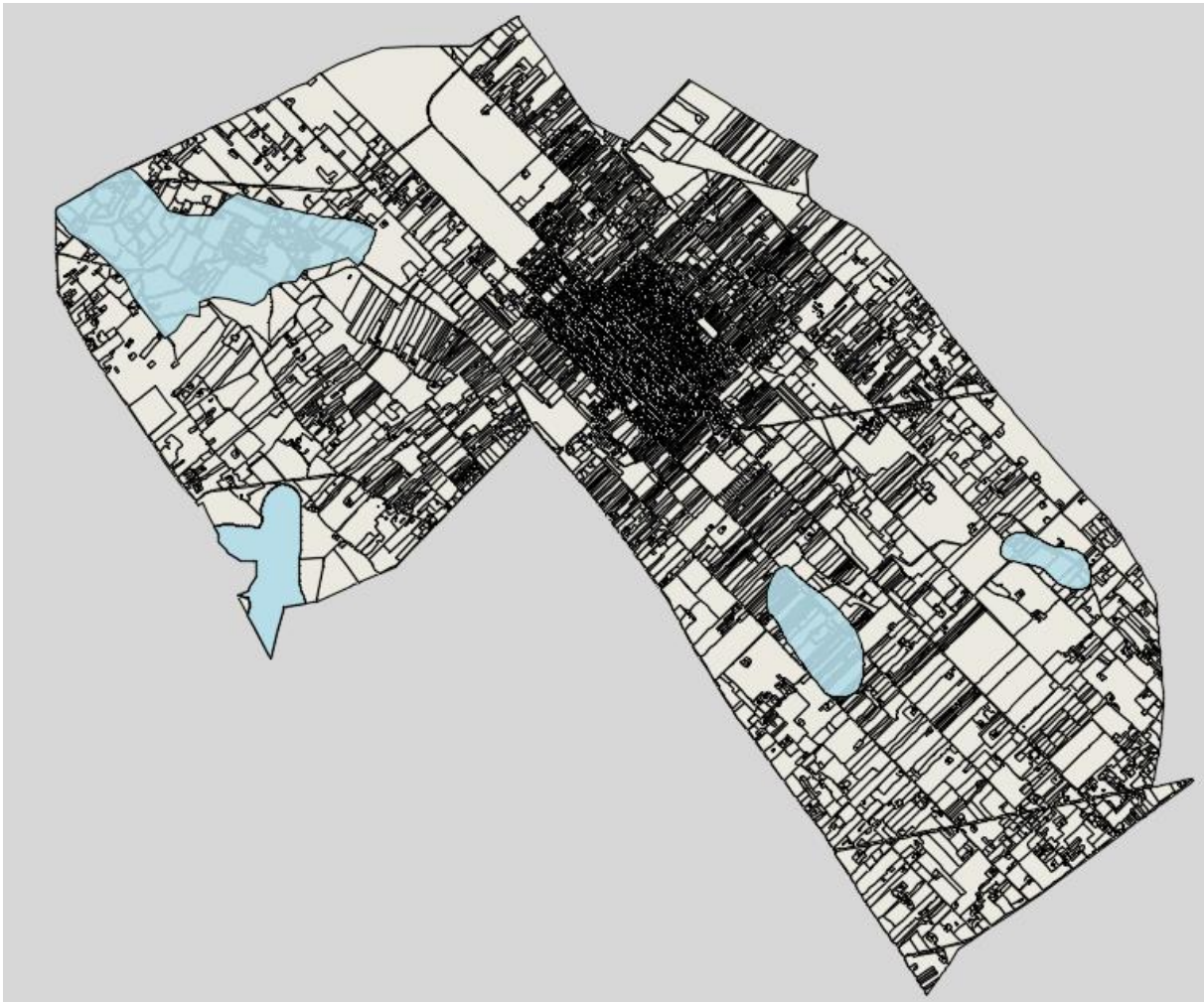
A belvív által veszélyeztetett területek:

Rendszeresen belvízjárta területek övezete:

Bács-Kiskun Vármegye területrendezési tervében foglaltak szerint a közigazgatási terület ÉNy – i, DNy – i és DK – i részén foltokban találhatóak rendszeresen belvízjárta területek.

Ezek a területek egyébként a dr. Pálfai-féle belvív-veszélyeztetettség besorolás szerinti belvízzel közepesen veszélyeztetett területekkel (3. kategória), illetve a DNy – i folt esetében erősen veszélyeztetett (4. kategória) területekkel egyeznek meg.

Ezen területek jó egyezést mutatnak a közigazgatási terület mély fekvésű területeivel.

A belvízzel veszélyeztetett területek:

A Polgármesteri Hivatal tájékoztatása szerint a belterület belvízzel veszélyeztetett területei az 1999-2000 és a 2010-2011-s rendkívül csapadékos évek tapasztalatai alapján a belterület DNy – i részén / szélén találhatóak, melyek egyben a település mély fekvésű területei is.

A rendezési szinteket, illetve a beépített területek csapadékvíz elvezető rendszerét úgy kell kialakítani, hogy a csapadékvíz maximális tározási vízszint mellett is befogadóba vezethető legyen.

A telkek csapadékvíz-elvezetését úgy kell kialakítani, hogy a víz az építményekben, közterületen kárt ne okozzon, a rendeltetésszerű használatot ne akadályozza. A csapadékvíz a telken belül elszivárogtatható, ha ez a szomszédos telkek, építmények állékonyságát és rendeltetésszerű használatát nem veszélyezteti. A telekről csapadékvizet a közterületi nyílt vízvezető árokba csak zártszelvényű vezetékben és az utcai járdaszint alatt szabad kivezetni. Amennyiben a vízvezető árok a közút tartozéka, úgy abba a környezetéből - a telkekről - csapadékvíz bevezetése csak az út kezelőjének hozzájárulásával történhet. Csapadékvíz-elvezető árokba szennyvizet még előtisztítás után, vagy tisztítottan sem szabad bevezetni.

A belterületi csapadékvíz elvezető rendszer ismertetése:

A település belterületi csapadékvíz elvezető hálózatának rendszere a település természetes mélyvonulatait követve alakult ki. A jelenleg működő rendszer a belterület vízvezetésére, -elhelyezésére épült.

A csapadékvíz elvezetés-elhelyezés nyílt árkos rendszerű, illetve egyes helyeken a burkolatok melletti határoló felületeken történik. A belterületen szikkasztó árok épültek, zárt csatornák, illetve nyílt vízvezető árok gyakorlatilag nem kerültek kialakításra, legfeljebb néhány szikkasztó árok került áterezekkel összekötésre.

A város nem rendelkezik belvízrendezési tervvel, így erre vonatkozó egységes vízjogi engedély sem került kiadásra.

A város 2012-ben készült vízkár-elhárítási tervében foglaltak szerint:

„Az elmúlt néhány év tapasztalata alapján megállapítható, hogy belterületen a hirtelen nagy esőzések, illetve a kora tavaszi gyors hóolvadás okozott problémát elsősorban a település alacsonyabban fekvő részein, valamint azokon a helyeken, ahol a szikkasztó árok csak részben voltak kiépítve, illetve a korábban kiépített árkokat a lakosság időközben betömítette.

A nagymennyiségű csapadékvíz az alábbi településrészekben követelt beavatkozást:

- Ady Endre utca 13-15 számú lakóházak környezete
- Arany J. u. 7-25 számú lakóházak környezete
- Bajcsy-Zsilinszky utca 9-11 számú lakóházak környezete
- Bedő A. u. 14-14/a. számú lakóházak környezete
- József Attila utca mélyebben fekvő része
- Hunyadi J. utca és Andrássy utca kereszteződés környezete
- Kölcsey utca 106-116 valamint 153 számú lakóházak környezete
- Köztársaság utca 13-15 számú lakóházak környezete
- Kun utca 13 és Kun utca – Wesselényi utca sarok környezete
- Szent István tér buszmegálló területe
- Széchenyi utca 34. Fritz bolt előtt és a 172 számú lakóház és környezete
- Wesselényi utca egy része

Az önkormányzat tulajdonában lévő Városgazdasági Kft. munkatársai a belterület egészére vonatkozó átfogó felmérést készítettek a hiányzó, illetve betömített szikkasztó árkokra vonatkozóan, majd ütemterv alapján azokat gépi és kézi erővel újra kiépítették. Minden évben ellenőrzik az árkok meglétét, állapotát, szükség esetén újra kiépítik, illetve a meglévőket karban tartják.

A földhivatali térképi adatok szerint a Kölcsey utcában 22 db lakóingatlan hátsó részében a belterületi határ környezetében a telkeket kettévágvá korábban nyílt vízvezető árok volt megépítve. Az elmúlt évtizedekben az ingatlan tulajdonosok az árkot teljes egészében és hosszában betömítették.”

A belterületi szikkasztó árokrendszer elemei 1999-2000 óta folyamatosan karbantartásra, felülvizsgálatra, rekonstrukcióra kerültek, kerülnek.

Ezen meglévő vízvezető, -elhelyező hálózatok általában megfelelően biztosítják és várhatóan a későbbiekben is általában megfelelően biztosítani tudják – a megfelelő karbantartás, a talajok általában igen nagy víznyelése és igen gyenge víztartása (ilyen értelemben jó vízgazdálkodási tulajdonságai), az általában mély talajvízszintek, valamint a megfelelő lejtéviszonyok miatt – a belterületi vízvezetést, -elhelyezést.

A fentiek miatt és ellenére, illetve ezért a *belterületi vízvezető, -elhelyező rendszer felülvizsgálatára* – a vízvezető és szikkasztó árkok teljes kiépülését és karbantartási utasításait is tartalmazó – *integrált települési vízgazdálkodási terv készítését/felülvizsgálatát javasoljuk* a későbbi, a 1999-2000-eshez és a 2010-eshez hasonló esetleges csapadékosabb évek által okozható károk megelőzésére.

Magyarország felülvizsgált Vízyűjtő-gazdálkodási Tervében foglalt célkitűzések értelmében a település területén keletkező csapadékvizek befogadóba vezetése helyett gondoskodni kell a csapadékvizekkel történő gazdálkodásról, ami magában foglalja a csapadékvizek alkalmas módszerekkel történő helyben tartását, tározását és felhasználását – a lehetőségek mérlegelésével.

A település belterületi vízrendezését ennek figyelembevételével szükséges fejleszteni.

Belvíztározás:

A település külterületén a belvízcsatornák medre és közvetlen környezete, a települési vízkár-elhárításhoz kapcsolódóan a belterület DNy – i szomszédságában a XIX/k-4 csatorna, illetve a XIX/k csatorna menti beépítetlen mély fekvésű területek, valamint a közigazgatási terület ÉNy – i, DNy – i és DK – i részén lévő rendszeresen belvízjárta területek, illetve egyéb mély fekvésű időnként vízállásos területek alkalmasak belvíztárolás céljára illetőleg a térségi vízmegtartásra.

Belvízvédelem:

A csapadékvíz-elvezető hálózatok üzemeltetését az elkészült és rendszeresen felülvizsgált *települési belvízvédelmi (vízkár-elhárítási) tervében* foglaltak alapján kell végezni, illetve ezen tervet a továbbiakban is rendszeresen felül kell vizsgálni. Ezen tervnek összhangban kell lennie a város veszély-elhárítási tervével.

A térség talajainak vízgazdálkodási tulajdonságai, továbbá a nyugalmi talajvízszintek a belterület alatt általában közepes és nagy mélysége, továbbá a nem mindenhol megfelelő lejtéviszonyok miatt a *beépített, illetve beépítésre szánt (fentebb részletezett) mélyebb területek belvizek szempontjából veszélyeztetettek, míg a magasan fekvő területek kevésbé veszélyeztetettek*, melyet a néhány évvel korábbi csapadékos évek tapasztalatai is igazolnak a korábbiak szerint.

A külterületi vízrendezési művek (folyó, belvízcsatornák) és főbb adataik:

Kerekegyháza város a Duna-völgyhöz, azon belül pedig az I. övcsatorna vízgyűjtőjéhez tartozik, fő befogadója a Duna-völgyi-főcsatorna.

A külterületen található közcélú csatornák az alábbiak:

Az Állam kizárólagos tulajdonában lévő csatornák (főművek):

(A 83/2014 (III. 14.) Korm. rendelet 2. § (3) bekezdés b) pontja alapján)

-

Egyéb csatornák:

(A 83/2014 (III. 14.) Korm. rendelet 2. § (3) bekezdés c) pontja alapján)

• *Az ADUVIZIG, vagy Vízgazdálkodási Társulat, vagy Önkormányzat vagyonkezelésében lévő csatornák:*

- XIX/k csatorna
- XIX/k-2 csatorna
- XIX/k-3 csatorna
- XIX/k-4 csatorna
- XIX/k-5 csatorna
- XIX/k-6 csatorna
- XIX/k-7 csatorna
- Kondor III csatorna
- Kondor III/5 csatorna

Kerekegyháza közigazgatási területe a Dél-Duna völgyi *belvízrendszer* 03.03 számú Kunszentmiklósi *belvízvédelmi szakasz* területére esik. A terület fő befogadója az I. övcsatorna, melynek befogadója a Duna-völgyi-főcsatorna.

A közigazgatási terület döntő részéről lefolyó csapadékvizek befogadója a XIX/k csatorna.

A XIX/k csatorna a Kurjantó-Kondortói összekötő csatornába torkollik, melynek befogadója a Duna-völgyi-főcsatorna.

A fentiekén túlmenően létezhetnek még *üzemi csatornák* a közigazgatási területen, melyek Önkormányzati, illetve Mg. Szövetkezeti kezelésbe vannak, ezekről azonban nem rendelkezünk adatokkal.

A település közigazgatási területén található belvízcsatornák mindegyike *időszakos vízfolyásnak minősül*.

További előírások:

A beépítésre szánt területek kijelölésénél, illetve az építési (rendezési) szintek meghatározásánál figyelemmel kell lenni a terület talajvíz viszonyaira, valamint arra, hogy a kérdéses területről a csapadékvíz megfelelő eséssel az érintett befogadóba – mértékadó belvízszint mellett is – bevezethető legyen.

Mély fekvésű területen az épületek alapincézése csak komoly műszaki megszorításokkal lehetséges. Természetes korlátot jelentenek a vízjárta területek, melyeknek feltöltését csak abban az esetben javasoljuk, ha vízpuffer szerepüket alternatív záportározó kiváltotta. A fejlesztésbe mély fekvésű terület rész a szükséges mértékű feltöltés és alkalmas pótlólagos vízrendezés nélkül célszerűen nem vonható.

A parti sávokra vonatkozó előírások:

Külterületi beépítés során vízrendezési érdekből az alábbi építési tilalmi területeket kell biztosítani:

A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet értelmében:

- az egyéb – nem kizárólagos állami – tulajdonú (Vízügyi Igazgatósági, Társulati, Önkormányzati és Üzemi kezelésű) csatorna (egyéb csatornák) és tározó partvonalától számított 3,0 m-t

fenntartási célokra szabadon kell tartani, ezen a területen (parti sávon) gyepgazdálkodás, valamint a termőföld művelési ágának megfelelő, a parti sáv rendeltetését és megfelelő használatát, szükség szerinti igénybevitelét nem akadályozó, a meder állapotát nem veszélyeztető tevékenység folytatható, ahol csak a meder használatával és fenntartásával közvetlenül összefüggő megfigyelő, jelző állomás, a meder használatával összefüggő vízilétesítmény, kikötői, rév-, kompátkelőhelyi vagy vízrendezési építmény helyezhető el a 3. §-ban foglaltak szerint. (Az Országos Vízügyi-gazdálkodási Terv célkitűzéseit figyelembe véve vízminőség-védelmi szempontból előnyben részesítendő a parti sávon folytatott gyepgazdálkodás.)

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. 18. §-ban foglaltak szerint természeti területen tilos a természetes és természetközeli állapotú vízfolyások, vizes élőhelyek partvonalától számított 50 m-en belül új épületek, mesterséges létesítmények elhelyezése.

Az előzőeken túlmenően a fenti rendelet szerinti vízjárta területek beépítésével és hasznosításával kapcsolatosan is a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet előírásait kell betartani.

A rendelet 1. § 16. pontjában foglaltak értelmében vízjárta területnek minősülnek többek között az időszakosan elöntésre kerülő, vagy vízzel telített talajú területek, így különösen:

- az olyan terepmélyedések, síkvidéki erek, semlyékek, amelyek a területet érintő vízszabályozás, vízrendezés előtt rendszeresen, a szabályozást követően pedig időszakosan vízzel borítottak,
- a természetes állóvizek feltöltődése során kialakult zizenyős, mocsaras területek, amelyek felületének túlnyomó részét növényzet borítja, de a talaj tartósan vízzel telített,
- a folyók elhagyott ösmedrei, a folyókat kísérő, a jelenlegi medertől távolabb elhelyezkedő olyan vonulatok, terepmélyedések, amelyek eredete a folyó egykori medrére vezethető vissza.

A vizek természetes lefolyásának akadályozására alkalmas művek (út, vasút, csatorna, nyomvonalas létesítmények) építtetője, illetve fenntartója a természetes lefolyás biztosításával az illetékes vízügyi hatóság előírásainak megfelelően köteles gondoskodni.

A vizek természetes lefolyását, illetve szabad áramlását csak a vízügyi hatóság engedélyével, az abban foglalt előírások megtartása mellett szabad megváltoztatni.

Vízhasznosítás

Kerekegyháza közigazgatási területén jelentősebb **engedélyezett öntözőtelep, öntözőcsatorna, vízügyi érdekből biztosítandó építési tilalmi terület** nincs – adatszolgáltatása szerint. Fejlesztési tervekről nincs tudomásunk.

Halastavak, horgásztavak a település közigazgatási területén nem találhatóak és tervezett létesítményekről sincs tudomásunk.

A térséget érintő – a rendezési terv léptékében is számottevő fentiekén túli – a közeljövőben megvalósítandó vízrendezési, vízhasznosítási jellegű fejlesztésekről, kezdeményezésekről nem tudunk. Adatszolgáltatás szerint ilyen jellegű beavatkozáshoz elvi, vagy létesítési engedélyt nem kértek a vízügyi hatóságtól.

1.15.2. Energia

Kerekegyháza energiaellátása jelenleg a villamos energiára és a földgázra épül. A fosszilis energiahordozók közül a földgáz felhasználás a leginkább meghatározó, a kilencvenes évek óta a belterületen kiépült a vezetékes gázhálózat a Gázellátás, gázközművek tervlapon ábrázoltak szerint.

A korábbi időszakban azonban a földgáz árának jelentős emelkedése miatt számottevő arányban tértek, térnek vissza a lakóházakban a vegyes tüzelésre.

1.15.2.1. energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, közvilágítás, gázellátás, távhőellátás és más ellátórendszerek)

Alaphálózat:

Nagyfeszültségű villamos energia alaphálózat (átviteli és főelosztó hálózat) és biztonsági övezeteik Kerekegyháza közigazgatási területét nem érintik.

Közép- és kisméretű hálózat:

A város villamos energia ellátása a közép- és kisméretű hálózatokon keresztül biztosított.

A város villamos energia ellátása több oldalról (K – ról Kecskemét, É – ról Lajosmizse, Ny – ról Kunadacs, illetve Fülöpháza) biztosított. A település ellátását a belterületre É – i, Dny – i és DK – i irányból bekötő 22 kV-s elektromos légvezeték hálózatok biztosítják. Rövid szakaszokon földkábelrel épültek a közép- és kisméretű hálózatok.

A belterületre bekötő 22 kV-s hálózatokról leágazva épültek a belterületi – általában – oszloptranzformátorok, ahonnan 0,4 kV-s kisméretű – általában – légvezeték hálózatok épültek.

A település belterületén teljesen kiépített a **közvilágítási hálózat**, melynek energiaellátó rendszere vegyes, légvezetékes, illetve földkábeles.

Légvezeték hálózat és a földkábelek védőtávolságait, valamint a biztonsági övezetre vonatkozó tilalmakat és korlátozásokat a 2/2013. (I. 22.) NGM rendelet, illetve az MSz 151/5-86. és az MSz 7487/2-80 tartalmazza.

A bővítéssel érintett területek energia igényét az MVM Démász Áramhálózati Kft.-nél (Kecskeméti Üzemeltetési Régió – 6000 Kecskemét, Szultán u. 2.) kell bejelenteni.

Villamos energia hálózat építés és bővítés az MVM Démász Áramhálózati Kft. által jóváhagyott tervek alapján végezhető.

A közép- és kisméretű villamos energia hálózat üzemeltetője az MVM Démász Áramhálózati Kft. Kecskeméti Üzemeltetési Régió (6000 Kecskemét, Szultán u. 2.).

Földgázellátás

Nagynyomású szénhidrogén-szállító távvezetékek:

A település közigazgatási területének DNy – i, D – i, DK – i részén az FGSZ Földgázszállító Zrt. alábbi gázipari létesítményei találhatóak:

- Városföld- Adony DN 400 nagynyomású földgázszállító vezeték (biztonsági övezete 12,5-12,5 m, 25-25 m, 28-28 m, 30-30 m, 35-35 m)
- Városföld-Adony DN 600 nagynyomású földgázszállító vezeték (biztonsági övezete 12,5-12,5 m, 25-25 m, 28-28 m, 30-30 m, 35-35 m)
- a fenti gázvezetékek biztonsági övezetében, azokkal közel párhuzamosan haladó bányászati hírközlő kábel (biztonsági övezete 1-1 m)
- Kerekegyháza szakaszoló állomás (Kerekegyháza 0133/29 hrsz.), a hozzá kapcsolódó DN 200 fáklyavezeték és fáklya (Kerekegyháza 0133/35 hrsz.), (biztonsági övezete 70 m sugarú kör) és az állomás villamos betápláló kábele (biztonsági övezete 1-1 m)
- Kerekegyháza gázátadó állomás (Kerekegyháza 084/57 hrsz.) és az állomás villamos betápláló kábele (biztonsági övezete 1-1 m)
- Kerekegyháza szakaszoló állomáson lévő K-6418 sz. katódállomás anód kábele (biztonsági övezete 1-1 m)
- Kerekegyháza gázátadó állomáson lévő K-6426 sz. katódállomás anód kábele (biztonsági övezete 1- 1 m)

Zajterhelés szempontjából a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 5. § alapján a szakaszoló állomás és a fáklya, valamint a gázátadó állomás vélelmezett zajvédelmi hatásterülete min. 100 m a zajforrást magába foglaló telekingatlan határától.

A gázvezetékek (szénhidrogén-szállító távvezeték) acél nagynyomású (60 bar) vezeték.

A fentebb felsorolt létesítmények és biztonsági övezetük feltüntetésre került a Gázellátás, gázközművek rajzi munkarészen.

A létesítmények üzemeltetése a jelenleg hatályos 1993. évi XLVIII. tv. és a végrehajtására kiadott 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet, valamint a 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet utasításai szerint történik.

A létesítmények rendeletben meghatározott biztonsági övezetére a Bányatörvény végrehajtásainak egyes szabályairól szóló jelenleg hatályos 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 37. és 38. §-ban szereplő tiltások és korlátozások vonatkoznak. (A biztonsági övezetben mindennemű építési tevékenység tilos.)

Ezen létesítmények üzemeltetője az FGSZ Földgázszállító Zrt. Rendszerüzemeltetés (8600 Siófok, Tanácsház u. 5.). Helyi képviselő: Közép-magyarországi Földgázszállító Régió (6000 Kecskemét, Szolnoki hegy 232.).

Nagyközép-, közép- és kisnyomású hálózat:

Kerekegyháza város belterületének – egyes külterületi gazdasági területek, majorok területét is beleértve – a földgázellátását a belterületre DNy – ról érkező kiépített 8 bar nyomású *nagyközép-nyomású gázvezeték*ről biztosítják.

Kerekegyháza gázellátása a Kerekegyháza gázátadó állomástól kiépült nagyközép-nyomású gerincvezetékéről biztosított. Ugyaninnen történik Kecskemét-Hetényegyháza gázellátás is.

Kerekegyháza belterületi lakó és gazdasági területeit ellátó nyomásszabályzóhoz DNy – ról mezőgazdasági területeken, illetve földutakon érkezik a gerincvezeték, mely a Zrínyi u. DNy – i végén köt be a belterület széli gáznyomás szabályzóba. Ezen Kerekegyházát ellátó vezeték Ø 110 KPE csővel épült a gázátadó állomástól a nyomásszabályzóig. Ugyanilyen átmérővel épült a gerincvezeték Kecskemét-Hetényegyháza felé, míg Kunbaracsra a gázátadó állomástól Ø 90 KPE csővel vezet a nagyközép-nyomású gázvezeték.

Mindegyik nagyközép-nyomású gázvezeték 8 bar nyomású.

A belterület Ny – i szélén a Zrínyi u. DNy – i végén lévő 0208/18 hrsz.-ú ingatlanon található a város *gázfogadó állomása*, ahonnan 3 bar nyomású gázvezeték hálózat került kialakításra a település gázellátására.

A gáznyomás-szabályzó nyomásfokozata 8/3 bar.

A középnyomású gázhálózat gerincvezetéke a belterületen a nyomásszabályzótól indulva Ø 160, majd Ø 110-90 KPE vezetékkel, míg a további elosztó hálózat Ø 63 és 32 KPE vezetékkel épült. Zrínyi u.-n vezet.

A létesítmények kisnyomású gázellátását ingatlanonként épített 3/0,03, illetve 8/0,03 bar nyomásszabályozók beépítésével biztosítják.

A háztartások ~ 90 %-a rákötött a hálózatra.

A meglévő gáznyomás-szabályzók és a hálózat rendelkeznek szabad kapacitással, így a beépítésre szánt, de még nem, vagy csak részlegesen beépített területeken jelentkező (többször) gázigény a 3,0 bar nyomású gázhálózat továbbépítésével, illetve nagyobb ipari gázigény esetén a nagyközép-nyomású gázvezetésekről nyomásszabályozó telepítésével biztosítható.

Kerekegyháza területén az összes szolgáltatott lakossági gázmennyiség az elmúlt évben 21.701 MWh, míg a nem lakossági 12.678 MWh volt.

A gázellátó vezetékek védőtávolságait az MSz 7048/1, 2, 3 és az MSz 7487/2 szabvány, valamint a 18/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet tartalmazza.

A földgázvezetékek tulajdonosa az MVM Égáz-Dégáz Földgázhálózati Zrt. (telephely: 9027 Győr, Puskás Tivadar u. 37.)

A földgázvezetékek üzemeltetője az MVM Égáz-Dégáz Földgázhálózati Zrt. Szegedi Üzemegysége (6724 Szeged, Vásárhelyi Pál u. 6.)

Gázvezetékek építése az MVM Égáz-Dégáz Földgázhálózati Zrt. által jóváhagyott tervek alapján végezhető.

Táv hőellátás

Kerekegyháza közigazgatási területén „közüzemi” távhőellátó rendszer nem üzemel és jövőbeni kialakításáról sincs tudomásunk.

Egyéb ellátórendszerek

Jelentősebb decentralizált energia ellátórendszerek a település területén nem üzemelnek.

A lakások mintegy 15-20 %-a alkalmaz hagyományos tüzelőanyagokat főzés, fűtés és használati melegvíz előállításához (vezeték nélküli hőenergia forrásként). A gáz árának korábbi időszakban történt jelentős növekedésével egyre nagyobb arányban tértek vissza a lakóházakban a vegyes tüzelésre.

A tüzelőanyagok: döntően fa, esetleg szén és háztartási tüzelőolaj, valamint a PB gáz.

A gazdaságosan vezetékkel nem látható területek, településrészek hőenergia ellátására továbbra is a nem vezetékkel hőhordozókat kell alkalmazni, előnyben részesítve a megújuló energiaforrásokat.

1.15.2.2. megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

Az **energiastratégia alapelveiből** (az ellátásbiztonság, a gazdasági versenyképesség, valamint az energiaellátás hosszú távú fenntarthatósága) következő törekvések között a legfontosabb az energiahatékonyság és energiatakarékosság fokozása, valamint a megújuló energiák részarányának növelése, melyek az új Nemzeti Energiastratégia (NES), illetve Magyarország Nemzeti Energia- és Klímaterve (NEKT), valamint a második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS2) dokumentumokban foglalt célkitűzések érdekében kell, hogy történjenek.

Az EU közösségi szinten előírt célkitűzéseinek elérése érdekében Magyarország számára 2030-ra a bruttó összenergia végfelhasználásban, a megadott ütemezés szerint 21,0 %-os megújuló energiaforrás részarányt kell biztosítani (a közlekedés megújuló energiaforrásait is beleértve).

A NEKT-ben foglaltak szerint a megújuló energia részaránya a fűtés és hűtés vonatkozásában a 2010 évi 9,0 %-ról 2030-ra 30 %-ra növekszik, a közlekedés területén 2030-ra 14 %-ra növekszik, míg a villamos energia előállítás vonatkozásában a 2010 évi 6,7 %-ról 2030-ra 20 %-ra növekszik.

Kerekegyháza térségében arányaiban vélhetően a geotermikus és a napenergia felhasználás jelentősebben növekszik, mint az egyéb megújuló energiatípusok alkalmazása – a helyi adottságokhoz igazodóan.

Az Energiastratégiában foglaltak szerint:

- A megújuló energiaforrásokon belül prioritást a kapcsoltan termelő biogáz és biomassza erőművek és a geotermikus energia-hasznosítás formái kapnak, amelyek elsősorban, de nem kizárólagosan hőtermelési célt szolgálnak.
- Emellett a napenergia alapú hő- és villamos energia mennyiségében várható növekedés. 2020 után nyílhat lehetőség a hazai napenergia-potenciál nagyobb mértékű közvetlen áramtermelésre való felhasználására a fotovillamos technológia árcsökkenése révén.
- A bioenergia-hasznosítás szempontjából az energetikai rendeltetésű ültetvényekről származó alapanyaggal, valamint mezőgazdasági és ipari (pl. élelmiszeripari) melléktermékekkel dolgozó decentralizált energiatermelő egységek (pl. biogáz üzemek) kerülnek előtérbe.
- Szintén hangsúlyos kérdés az anyagában már nem hasznosítható kommunális és ipari hulladékok, illetve szennyvizek energetikai felhasználása.

Mindezekkel lehetővé válik a fosszilis energiahordozók részarányának jelentős csökkentése és az energiaellátással kapcsolatos üvegházhatású gáz kibocsátás csökkentése.

Kerekegyháza közigazgatási területén mind az önkormányzati, mind pedig az egyéb intézmények és létesítmények energiaellátásában jelenleg **csekély arányt képvisel a megújuló energia felhasználása**. Ezek általában kis kapacitású, illetve háztartási méretű napelemek, napkollektorok, szélkerekek, biomassza kazánok.

Az óvoda és a bölcsőde épület tetőszerkezetén napkollektor üzemel a használati melegvíz előállítására, míg az általános iskola tetőszerkezetén napelemek kerültek elhelyezésre a felhasznált villamos energia egy részének megújuló forrásból történő fedezésére.

Ezen túlmenően néhány tanyán működik sziget üzemben napelemes áramtermelő rendszer a közigazgatási területen.

Az épülő új Humán Szolgáltató Központ fűtése hőszivattyús rendszerrel fog történni. Emellett az orvosi rendelő fűtését is hőszivattyúsra tervezik átalakítani.

Tervezik az Ipari Park területén napelempark kialakítását.

A városi intézmények egyéb megújuló energiákat és azokat hasznosító berendezéseket a fentiekén kívül nem használnak. Továbbá a termelő szolgáltató tevékenységek esetében sem tudunk jelentősebb megújuló energiahasznosító rendszerek üzemeltetéséről.

Néhány külterületi ingatlanon biomassza felhasználásával apríték kazánnal történik a létesítmények fűtése.

A közigazgatási területen magánberuházásban megvalósítva 1 db meglévő 0,5 MW-s napelemes kiserőmű (napelem park) található 22 kV-s légvezeték hálózat közelében, mellyel közvetlenül a hálózatra termelnek elektromos áramot. A meglévő 0,5 MW-s napelemes kiserőművek az 52. sz. főúttól D – re a 0107/72 hrsz.-ú ingatlanon található.

Ezen létesítmények a Villamos energia ellátás, villamos energia közművek tervlapon kerültek ábrázolásra.

A hatályos Megyei TRT-ben foglaltak szerint Kerekegyháza a Napelempark elhelyezésére vizsgálat alá vonható települések övezetébe sorolt.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a napelemparkok elhelyezésére jó minőségű mezőgazdasági termőterületek nem használhatók.

Megjegyezzük továbbá, hogy a Megyei TRT-ben Kerekegyháza közigazgatási területe nem szerepel a Geotermikus energia hasznosítását szolgáló övezetben.

Szélerőmű park a város közigazgatási területén nem található és tervezett szélerőmű park kialakításáról sincs tudomásunk. Szélerőművek telepítését a terv – az egyéb fentebb részletezett megújuló energia hasznosító létesítményekkel ellentétben – kevésbé preferálja.

A fejezet elején részletezett hazai energiapolitika céljainak eléréséhez a megújuló energiák részarányának növelése mellett igen fontos törekvése az energiatakarékosság és energiahatékonyság növelése.

1.15.2.3. az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

Az energiatakarékosság és az energiahatékonyság célja a lehető legnagyobb energia-megtakarítás elérése, ami egyszerre szolgál gazdasági és környezetvédelmi célokat egyaránt. A fel nem használt energia ugyanis nemcsak a legolcsóbb, hanem a leginkább környezetbarát energia. Magyarországon a jelentős energiatartósság miatt az energiahatékonyság növelése egyszerre egyéni és közösségi érdek is.

Az energiahatékonyság növelésének tekintetében Magyarország célkitűzése, hogy az ország végső energiafelhasználása 2030-ban se haladja meg a 2005-s értéket.

A célok elérése érdekében az ország energiaellátásában az előző fejezetben részletezettek szerint kell növelni a megújuló energiahordozók használatának arányát is.

Az EU 2020 stratégia harmadik klímaváltozást, energiahatékonyságot illető célja, hogy az 1990-es célhoz képest 2030-ra 40 %-al csökkenjen az üvegházhatású gázok kibocsátása, mely csökkentési mértéket Magyarország is vállalt.

A Bizottság által korábban elfogadott Energiahatékonysági cselekvési terv (2007-12) szerint a legnagyobb energia megtakarítás a lakóépületek és kereskedelmi épületek (szolgáltatási ágazat) esetében érhető el (27 %, illetve 30 %); a feldolgozóipar lehetséges megtakarítása 25 %; míg a közlekedésben a fogyasztás csökkenését 26 %-osra becsülték.

A fentiek érdekében elkészült, illetve tervezik egyes városi önkormányzati intézményi épületek hőszigetelését és nyílászáró cseréjét, valamint a fűtőkorszerűsítését.

Az energiahatékonyságot, valamint a – releváns – megújuló energiák (napenergia, geotermikus energia, biomassza, biogáz, esetleg szélerőenergia) részarányát – a fentiek miatt – a jövőben növelni szükséges mind az önkormányzat intézményeinek, mind a termelő, szolgáltató létesítményeknek, mind pedig a lakóépületeknek az energiaellátásában.

1.15.3. Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények)

A kiépített vezetékes, illetve vezeték nélküli elektronikus hírközlési szolgáltatók a város teljes közigazgatási területét lefedik. A belterületen kiépültek a vezetékes elektronikus hírközlési hálózatok, míg az egyéb külterületi létesítmények területén a szolgáltatás vezeték nélküli rendszerekkel biztosított.

A közigazgatási területen az alábbi gerinchálózatok (optikai és/vagy réz kábel hálózat) üzemelnek:

K – ről Ny – i irányba a belterületet is érintve döntően földutak mentén húzódik a D-Infrastruktúra Távközlési Kft. országos szerepű gerincvezetéke (földkábel).

K – ről Kecskemét irányából az 5218 jelű közút mellett húzódik a Magyar Telekom Nyrt. Kecskemét-Kerekegyháza regionális szerepű gerincvezetéke (körzet földkábel), mely a település belterületét ellátó vezeték is egyben.

DNy – ra Fülöpháza irányába az 5214 jelű közút mellett húzódik a Magyar Telekom Nyrt. Kerekegyháza-Fülöpháza helyi elosztó földkábel gerincvezetéke.

ÉNy – ra Kunbaracs irányába földút területen húzódik a Magyar Telekom Nyrt. Kerekegyháza-Kunbaracs helyi elosztó földkábel gerincvezetéke.

DK – ről Ny – i irányba a belterületet is érintve mezőgazdasági területen, illetve utak mentén húzódik a TARR Kft. regionális szerepű gerincvezetéke (légvezeték).

DK – ről ÉNy – i irányba a belterületet is érintve döntően földutak mentén húzódik az OPC Networks Kft. regionális szerepű gerincvezetéke (földkábel).

A város *belterületén* a Magyar Telekom Nyrt. és a D-Infrastruktúra Távközlési Kft. üzemeltetésében lévő elosztó hálózat (optikai és/vagy réz kábel hálózat) üzemel.

A Magyar Telekom Nyrt. települést ellátó gerincvezetéke Kecskemét felől az 5218 és 5214 jelű közúton, majd pedig a Fő u.-n épült a Szent István téri telefonközpontig.

A város telefonhálózata kiépült, a távhívó hálózatba bekötötték. A körzetszám: 76.

A telefonhálózat üzemeltetője a Magyar Telekom Nyrt. (6000 Kecskemét, Kálvin tér 10/12.)

A *telefonhálózat részben légvezeték, részben földkábel* kialakítással épült. A települési hálózat telefonközpont épülete a belterület ÉK – i részén a Fő u. 47. sz. alatt található. Ezen központhoz a Magyar Telekom Nyrt. gerinchálózatáról a fentebb részletezett utak mentén épült ki a bekötő vezeték.

A város közigazgatási területén 2 db *kereskedelmi mobil távközlő erősítő állomás* van kiépítve:

- Vodafone: A belterület É – i szélén a Kölcsey u. ÉNy – i vége közelében a 475 hrsz.-ú ingatlanon – önálló toronyként

- Yettel: A belterülettől K – re az 5218 jelű közút D – i oldalán a 0148/79/A hrsz.-ú ingatlanon – önálló toronyként

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a további mobiltelefon bázisállomás tornyok telepítése előtt be kell szerezni a területileg illetékes földhivataltól az érintett termőföld más célú hasznosítását engedélyező határozatot. Az építési engedély, illetve a bejelentés nélkül végezhető építési tevékenységeket a 20/2020. (XII. 18.) NMHH rendelet 18. §-a tartalmazza.

A városban a *vezetékes műsorelosztó (kábel TV és internet) hálózatok* kiépültek. A hálózatok üzemeltetője a D-Infrastruktúra Távközlési Kft. (1013 Budapest, Krisztina krt. 39.).

A belterület döntő részén kiépültek a hálózatok önálló oszlopokon, illetve a 0,4 kV-s légvezeték hálózat oszlopain. A település jelentősebb vezeték nélküli elektronikus hírközlési szolgáltatást nyújtó cégei: Magyar Telekom Nyrt. (T-home) (1097 Budapest, Könyves Kálmán krt. 36.), Vodafone Magyarország Zrt. (volt DIGI Kft.) (1096 Budapest, Lechner Ödön fasor 6.), Yettel Magyarország Zrt. (2045 Törökbálint, Pannon út 1.).

Az elektronikus hírközlési építmények elhelyezésének települési szakági tervezésre vonatkozó szabályait a 20/2020. (XII. 18.) NMHH rendelet 26. §-a részletezi.

Kerekegyháza közigazgatási területét érintő kormányzati célú, illetve – a fentiekén túl – jelentős elhelyezési igénnyel bíró külön célú elektronikus hírközlési hálózatfejlesztésekről nem rendelkezünk információkkal.

1.16. Katasztrófavédelem, a területek használatát, építési tevékenységet befolyásoló vagy korlátozó tényezők

1.16.1. építésföldtani korlátok

Bács-Kiskun Vármegye Területrendezési Tervében foglaltak szerint a város közigazgatási területét **földtani veszélyforrás területének övezete nem érinti.**

Kerekegyháza közigazgatási területét érintő területek *nem szerepelnek az Országos Felszínmozgás Kataszterben és a gravitációs tömegmozgásokat összegző aktuális nyilvántartásokban.*

1.16.1.1. alábányászott területek, barlangok és pincék területei

Kerekegyháza közigazgatási területén *alábányászott területek, barlangok, pincék területei nem találhatóak.*

1.16.1.2. csúszás-, süllyedésveszélyes területek

A város területén *csúszás-, és süllyedésveszélyes területek nincsenek.*

1.16.1.3. földrengés veszélyeztetett területei

A Pannon-medencében a földrengés aktivitás a lemezperemi területekhez képest mérsékelt.

A város és térsége az ország *kevésbé földrengésveszélyes területei közé tartozik.*

1.16.2. vízrajzi veszélyeztetettség

1.16.2.1. árvízveszélyes területek

Kerekegyháza közigazgatási területe és térsége *árvízzel nem veszélyeztetett terület.* A település területét a folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló 74/2014. (XII. 23.) BM rendeletben felsorolt folyószakaszok mértékadó árvízszintjéhez rendelt *nagyvízi meder nem érinti.*

Mivel a város területét *árvízvédelmi szakasz nem érinti,* így a 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet szerinti árvízvédekezési terv készítésére nem kötelezett.

1.16.2.2. belvízveszélyes területek

Bács-Kiskun Vármegye területrendezési tervében foglaltak szerint a közigazgatási terület ÉNy – i, DNy – i és DK – i részén foltokban találhatóak rendszeresen belvízjárta területek.

Ezek a területek egyébként a dr. Pálfai-féle belvíz-veszélyeztetettségű besorolás szerinti belvízzel közepesen veszélyeztetett területekkel (3. kategória), illetve a DNy – i folt esetében erősen veszélyeztetett (4. kategória) területekkel egyeznek meg.

Ezen területek jó egyezést mutatnak a közigazgatási terület mély fekvésű területeivel.

Rendszeresen belvízjárta területek

A Polgármesteri Hivatal tájékoztatása szerint a belterület belvízzel veszélyeztetett területei az 1999-2000 és a 2010-2011-s rendkívül csapadékos évek tapasztalatai alapján a belterület DNy – i részén / szélén találhatóak, melyek egyben a település mély fekvésű területei is.

A település területe a *dr. Pálfi-féle belvíz-veszélyeztetettség besorolás* szerint a 2., azaz a *belvízzel mérsékelten veszélyeztetett terület* kategóriába tartozik.

Ezen belül a közigazgatási terület DK – i nagyobb része döntően a *belvízzel alig veszélyeztetett terület* (1. kategória), míg a közigazgatási terület Ny – i kisebb része a *belvízzel mérsékelten veszélyeztetett terület* (2. kategória). Emellett a közigazgatási terület ÉNy – i, DNy – i és DK – i mélyebb fekvésű része foltokban *belvízzel közepesen veszélyeztetett terület* (3. kategória), illetve a *DNy – i folt* esetében *erősen veszélyeztetett* (4. kategória) kategóriába tartozik.

Kerekegyháza közigazgatási területe a Dél-Duna völgyi *belvízrendszer* 03.03 számú Kunszentmiklósi *belvízvédelmi szakasz* területére esik. A terület fő befogadója az I. övcsatorna, melynek befogadója a Duna-völgyi-főcsatorna.

A közigazgatási terület döntő részéről lefolyó csapadékvizek befogadója a XIX/k csatorna.

A XIX/k csatorna a Kurjantó-Kondortói összekötő csatornába torkollik, melynek befogadója a Duna-völgyi-főcsatorna.

1.16.2.3. mély fekvésű területek

A település területe enyhe lejtésű a Duna, illetve a belvízcsatornák felé mutató, fő lejtésviszonya DK-K – ről ÉNy-Ny – i irányú. A magasabb területek a közigazgatási terület K – i, DK – i részein találhatóak, a belterület a középmagas részen (113-119 mBf.) települt. A legalacsonyabb területek a közigazgatási terület Ny – i szélén találhatóak (103-108 mBf. magasságon).

A település mély fekvésű területei általában belvízzel veszélyeztetettek.

1.16.2.4. árvíz és belvízvédelem

Kerekegyháza közigazgatási területe és térsége árvízzel nem veszélyeztetett terület, így árvízvédelem nem releváns.

A belvízvédekezés lépéseit és módját a vízkár-elhárítási terv tartalmazza, illetve ezen tervet a továbbiakban is rendszeresen felül kell vizsgálni. Ezen tervnek összhangban kell lennie a város veszély-elhárítási tervével.

A belvízrendezési rendszer részletes ismertetését az 1.14.1.3. pont tartalmazza.

1.16.3. egyéb

1.16.3.1. kedvezőtlen morfológiai adottságok (pl. lejtés, falszakadás)

A város területén kedvezőtlen morfológiai adottságú (pl. lejtés, falszakadás) területek nincsenek.

1.16.3.2. mélységi, magassági korlátozások

A város területét a településtervezés szempontjából releváns mélységi és magassági korlátozások nem érintik.

1.16.3.3. tevékenységből adódó korlátozások

A tevékenységből adódó korlátozásokat az országos jogszabályok, valamint a helyi építési szabályzat tartalmazza.

A tilalmi és korlátozási előírások elsősorban terület-felhasználási, beépítési korlátozások, melyek döntően országos jogszabályokból következő közegészségügyi, környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint műszaki biztonsági szempontokból, érdekekből kerültek előírásra az alábbi területeken:

- A kecskeméti repülőtér 0425 hrsz.-ú ingatlanának a telekhatárától mért 13 km távolságon belüli területeken a szerves hulladékot nyílt rendszerben feldolgozó, vagy tároló létesítményekre, nukleáris létesítményekre, illetve a mesterséges vízfelületekre, vízilétesítményekre, külszíni bányákra vonatkozóan.
- A szénhidrogén bányászati létesítmények (szénhidrogén vezetékek) védelmi övezetein.
- A nyomvonalas, illetve a területigényes közműhálózatok és építmények védősávjain, védőterületein.

Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek, létesítmények:

A Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság hatósági nyilvántartása szerint a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény értelmében – a IV. fejezet hatálya alá tartozó – veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek, létesítmények Kerekegyháza közigazgatási területét nem érintik.

A hivatkozott törvény, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet szerinti *alsó és felső küszöbértékű (veszélyességi övezet kijelölését igénylő)* veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, *illetve küszöbérték alatti üzem, valamint kiemelten kezelendő létesítmény* a település közigazgatási területén nem található.

A fentiekben túl a településen működő egyik üzemben lévő veszélyes anyagok mennyisége sem éri el a rendelet előírásai szerinti alsó, vagy felső küszöbértéket, illetve vélhetően az alsó küszöbérték negyedét sem, így nem kell az üzemek körül veszélyességi övezetet kialakítani. Továbbá a szomszédos települések felső és alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemének veszélyességi övezetei sem érintik Kerekegyháza közigazgatási területét.

Amennyiben valamely meglévő, vagy tervezett további üzem esetében szükségessé válik veszélyességi övezet kijelölése, úgy azt szerepeltetni kell a rendezési terven a Korm. rendelet 28. §-ban foglaltaknak megfelelően, valamint be kell tartani az övezetre vonatkozó előírásokat.

A település katasztrófavédelmi osztályba sorolása:

A 44/2021. (XII. 16.) BM rendelet szerint Kerekegyháza város jelenlegi **katasztrófavédelmi osztálya: III. osztály.**

Az ehhez az osztályhoz tartozó elégséges védelmi szint követelmények a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 2. melléklet c) pontja tartalmazza részletesen.

A település besorolásának megfelelően megállapított elégséges védelmi szint alapulvételével, az élet és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme érdekében készül(t) a település veszélyelhárítási terve a Korm. rendelet VI. Fejezetében foglaltak szerint.

2. HELYZETELEMZŐ ÉS HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

A vizsgálatok alapján a tényleges állapotok elemzése, egymásra hatásuk összevetése, folyamataik elemzése

Kerekegyháza népessége folyamatosan növekszik. A település gazdasága országos és megyei viszonylatban jónak mondható. Az ingázás a kecskeméti munkahelyekre jelentős, szükség lenne további helyi munkahelyek teremtésére. A helyi infrastruktúra általánosságban jónak mondható, az intézményi ellátás színvonala megfelelő, bár a népesség növekedésével számolni kell kapacitás fejlesztésekkel is.

A kereskedelmi szolgáltatások színvonala a többi közeli, illetve hasonló nagyságrendű településhez képest megfelelő.

Lakóterületi fejlesztésekre egyre nagyobb szükség van, elsősorban kisebb, 500-600 m-es telkekre van igény., a már kijelölt lakóterületek megtartandók, függetlenül attól, hogy eddig- bármely okból- nem épültek be. Elsősorban ezen területek infrastrukturális fejlesztésére kell összpontosítani és elősegíteni- akár településrendezési szerződések megkötésével is- a kijelölt területeken a telekalakítást, beépítést.

Nagy problémát jelent, hogy az önkormányzat viszonylag kevés, és helyileg sem mindig megfelelő forgalomképes vagyonnal rendelkezik, így csak közvetve tud hatni a lakóterületi fejlesztésekre.

Ugyanez mondható el az iparterületi kijelölésekkel kapcsolatban. A meglévő gazdasági területek vagy beépültek, vagy saját fejlesztési területtel rendelkeznek, további bővülésüknek több akadálya is van. Új gazdasági területek kijelölésére az ide települő papíripari üzem szomszédságában lenne jó lehetőség, de a terület érintett az országos borszőlő termőhelyi kataszter I-II. osztályú területeivel, továbbá állami tulajdonú erdőterületeket érint, így a terület csak távlatban sorolható át gazdasági területt. A végleges átsorolás akkor lehetséges, ha a terület kikerül az országos borszőlő termőhelyi kataszterből, melyet a tulajdonosoknak vagy az önkormányzatnak kell kérelmezni és esetleg finanszírozni is. Új gazdasági terület kijelölésére az ide települő papíripari üzemmel szemben van lehetőség, de csereterületként már kijelölt beépítésre szánt területet kell visszasorolni mezőgazdasági vagy erdőövezetbe.

A település beépítésre szánt területei viszonylag kompaktnak tekinthetők, eltekintve a gazdasági területek „csápszerű” képződményétől a fülöpházi határ mentén, ami egy kialakult meglévő állapot. A terület nagy része nem épült be, itt lehet visszasorolni területeket mezőgazdasági területekbe.

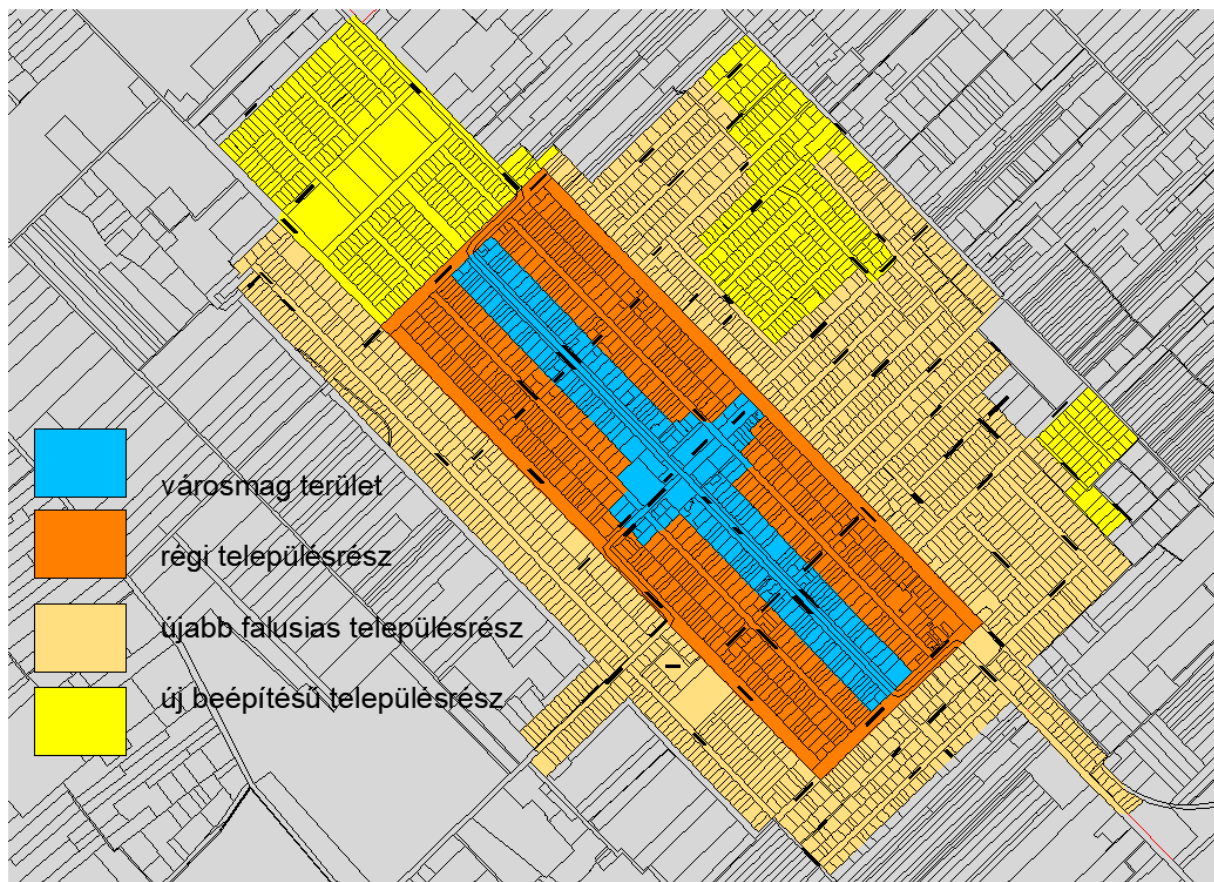
További beépítésre szánt területek kijelölésének korlátai:

A 2023. év végén hatályba lépett területrendezési törvény módosítása, a 2024. október 1-ével hatályba lépő új építészeti törvény.

2.2. Egyes általános használat szerinti területek, településrészek ábrázolása

A településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása

Központi belterület:

Városmag: A történeti központ része a településrendezési terv szerint is településközpont vegyes területbe sorolt városmag, ahol az intézmények sűrűsödnek. Itt van a város két temploma is, (katolikus, református) tornyai messziről jelzik a központot.

A város központja a Szent István tér a két főtengety (Fő utca, Kossuth L. utca) kereszteződésében alakult ki. Itt található Kerekegyháza, valamint a környék lakosságát is kiszolgáló intézmények. Az igazgatási és társadalmi, szociális és egészségvédelmi, művelődési és kulturális, oktatási, testnevelési és sport, ellátási és szolgáltatási intézmények megfelelő helyen és nagyrészt megfelelő nagyságrendben állnak a lakók rendelkezésére.

Az alapításkori 870 négyszögöles (3.100 m²) telekméret már a kezdetben gyakran osztódott, feleződött, így alakultak ki a szokásossá vált (1200-1300 m²-es) mai telkek, amelyek meghatározzák a település központi részének karakterét, melyre alapvetően a rendezettség, tágasság, szellősség, a zöldfelületek nagy aránya a jellemző.

Beépítési módja a TRT-ben részben zártosrú, mely beépítési mód egyre jellemzőbbé válik, erősítve a városközponti jellegét.

Natúr színű cserépfedés jellemzi, az épületek általában nyeregtetősek és 35-45 fok hajlásúak. Vegyesen utcával párhuzamos, utcára merőleges gerincűek. Az utcával párhuzamos gerinc általában a középületeket jellemzi.

Régi településrész: A városmagot szegélyező lakóterület csakúgy, mint a városmag a város legrégebbi része. A falusias, telkes, családi házas beépítés a meghatározó. A telekméret 1200-1300 m², néhol hosszában megosztott. A lakóházak általában utcavonalra, előkert nélkül épültek, de előfordul előkertes beépítés is. Oldalhatáros beépítés a jellemző.

Natúr színű cserépfedés az általános, az épületek jellemzően nyeregtetősek és 35-45 fok hajlásúak. Vegyesen utcával párhuzamos, utcára merőleges gerincűek. Kontyolt tetővel fedettek, de nem ritka a sátozott fedés sem. Ahogy haladunk a városközponttól kifelé, egyre inkább az utcára merőleges gerinc és a kontyolt tetőidom jelenik meg.

Újabb falusias településrész: A Széchenyi utcától északkeletre, a Dózsa György utcától délnyugatra, illetve a bejárati utak mentén kialakított lakóterületek karaktere az előbbiekhöz hasonló, a telekméretek még általában 1000 m², fölöttiek, a telekszélesség 20 m körüli. Jellemzően falusias karaktert mutat.

Natúr színű hornyolt cserépfedés jellemzi, az épületek a Dózsa György utcában még leginkább sátozott tetősek vagy kontyolt tetővel fedettek, a Széchenyi utcában és a tőle északkeletre fekvő utcákban már inkább utcára merőleges gerincű nyeregtetővel fedettek, gyakran tetőtér beépítések. A tetősík a sátozott épületek esetében 35 fok körüli hajlású, előfordul 1-1 utcával párhuzamos vagy utcára merőleges gerincű épület is. Az 1960-as évek és az 1970-es évekre, 1980-as évek elejére jellemző homlokzatképzés a meghatározó.

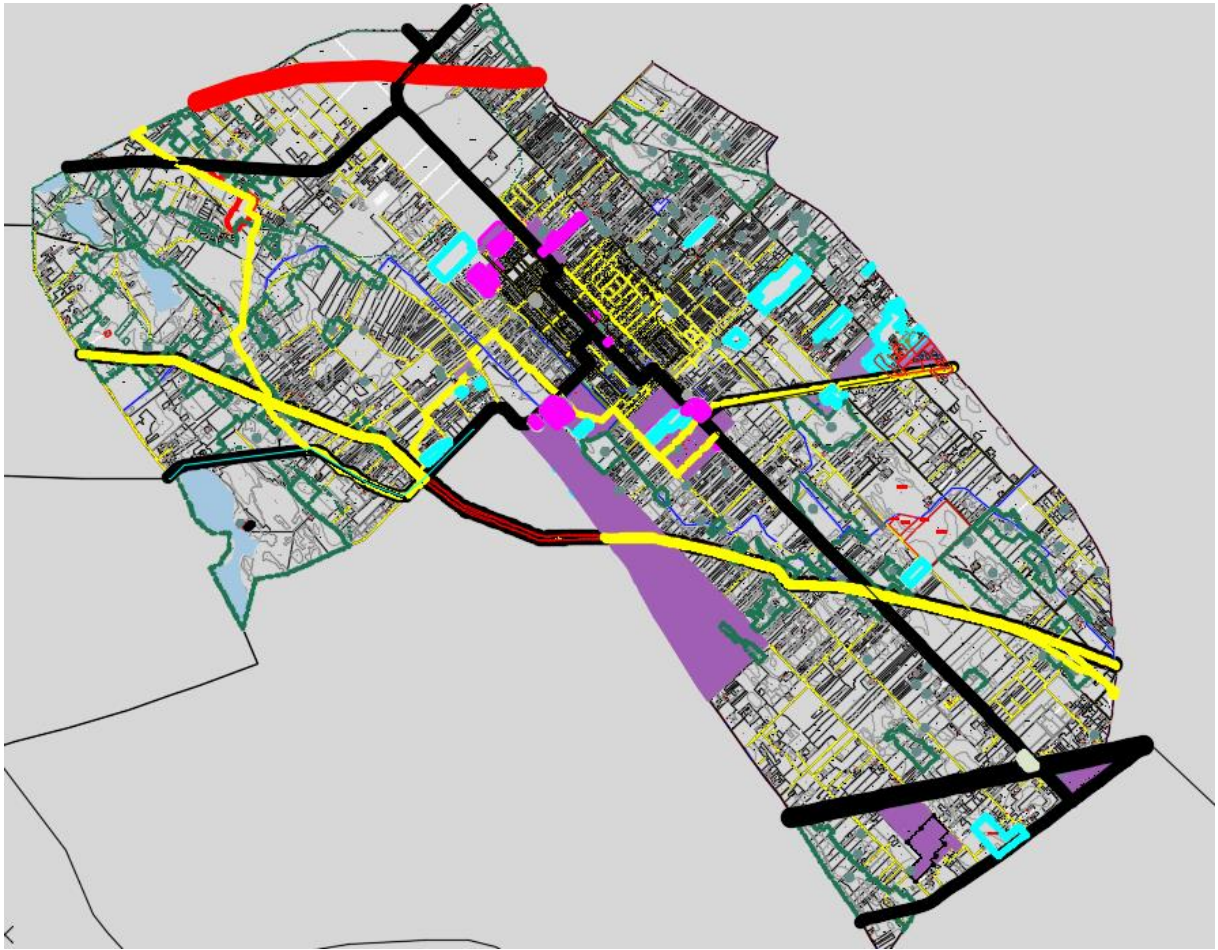
Új beépítésű településrész: A Zrínyi utcától északnyugatra, illetve Széchenyi utcától északkeletre lévő területek kiegészítéseként alakultak ki az új beépítésű területek. A beépítési mód itt is jellemzően oldalhatáros, de a telekméretük már szerényebbek mintegy 1000 m² körüliek, szélességük 15-16 m.

Földszintes, tetőtér beépítés nélküli, előkertes beépítés az általános. Egy sorházas beépítés is elkészült. A terület építészeti karaktere inkább kertvárosias, mint falusias.

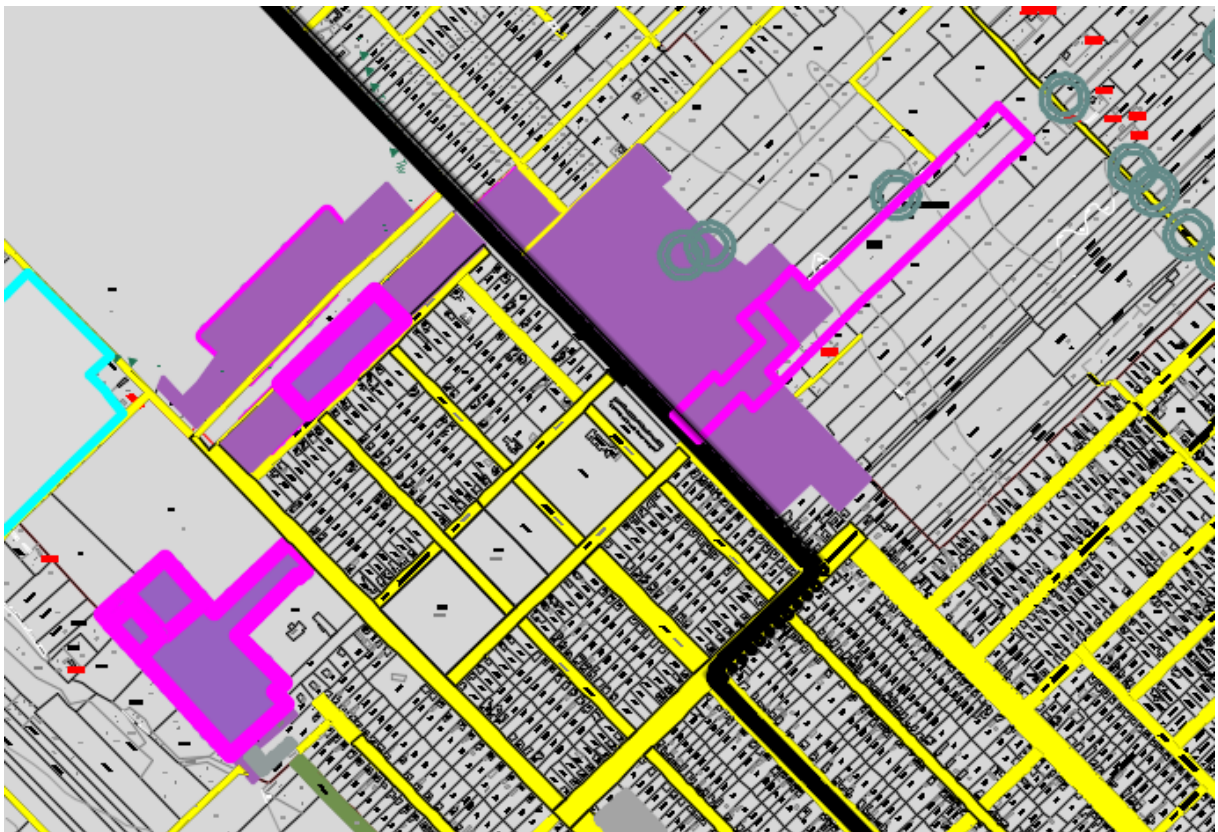
Vegyes színű betoncserép fedés jellemzi kontyolt tetőidommal, 30 fok alatti tetőhajlással. Terjedőben van a mai korra jellemző, egyébként tájidegen "mediterrán" stílusú építés is.

Gazdasági területek:

A gazdasági területek több csoportban helyezkednek el a településen. Lenti ábrán sötétlilával jelöltek, világosabb lilás színnel határoltak a működő ipari üzemek.

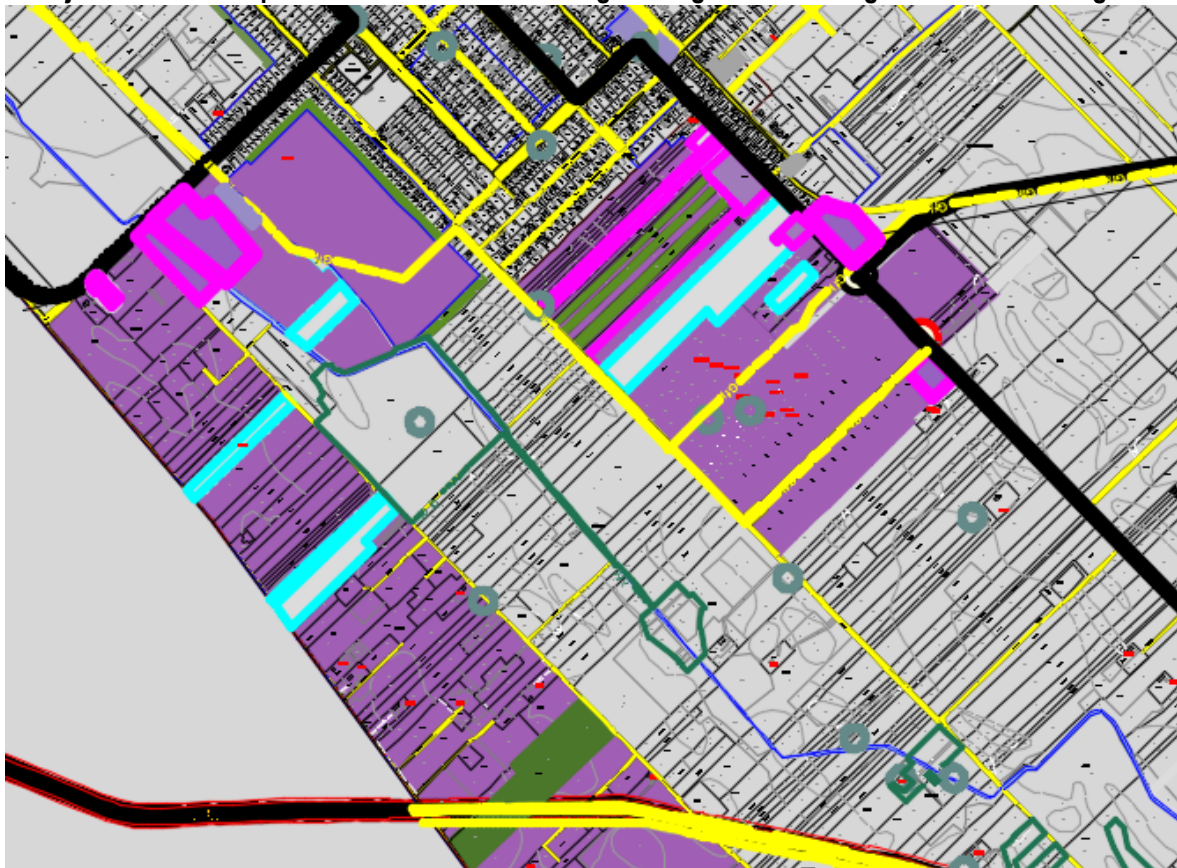
1. Az új beépítésű településrész északi és északkeleti részéhez csatlakozóan

Csak részben épült be, a működő üzemeket lila kontúrral jelöltük. Földszintes, szabadon álló, csarnok jellegű beépítés jellemzi. Tevékenység: tűzéptelep, fémipari, nyomdaipari, műanyag csomagolóeszköz gyártás, fémgyártás.

2. Újabb falusias településrészhez csatlakozó déli gazdasági terület.a földgáz szállító vezetékig

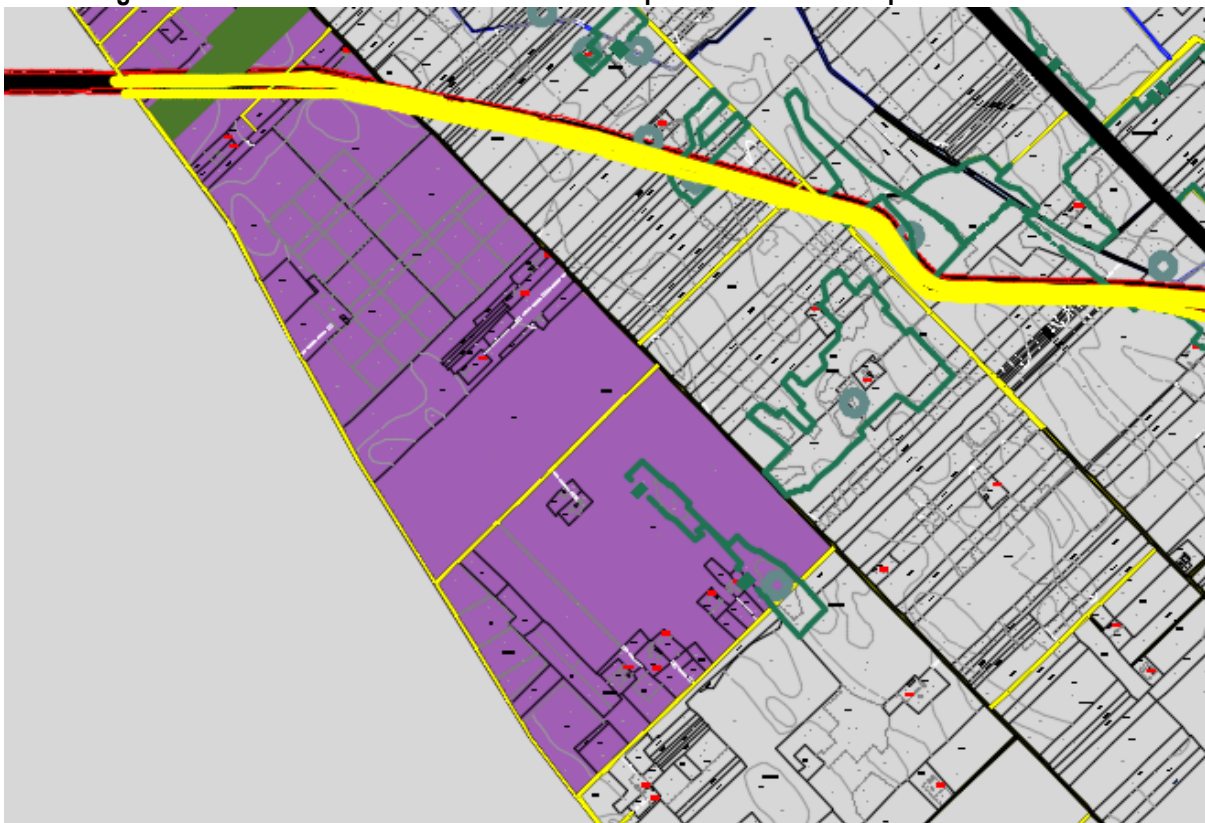

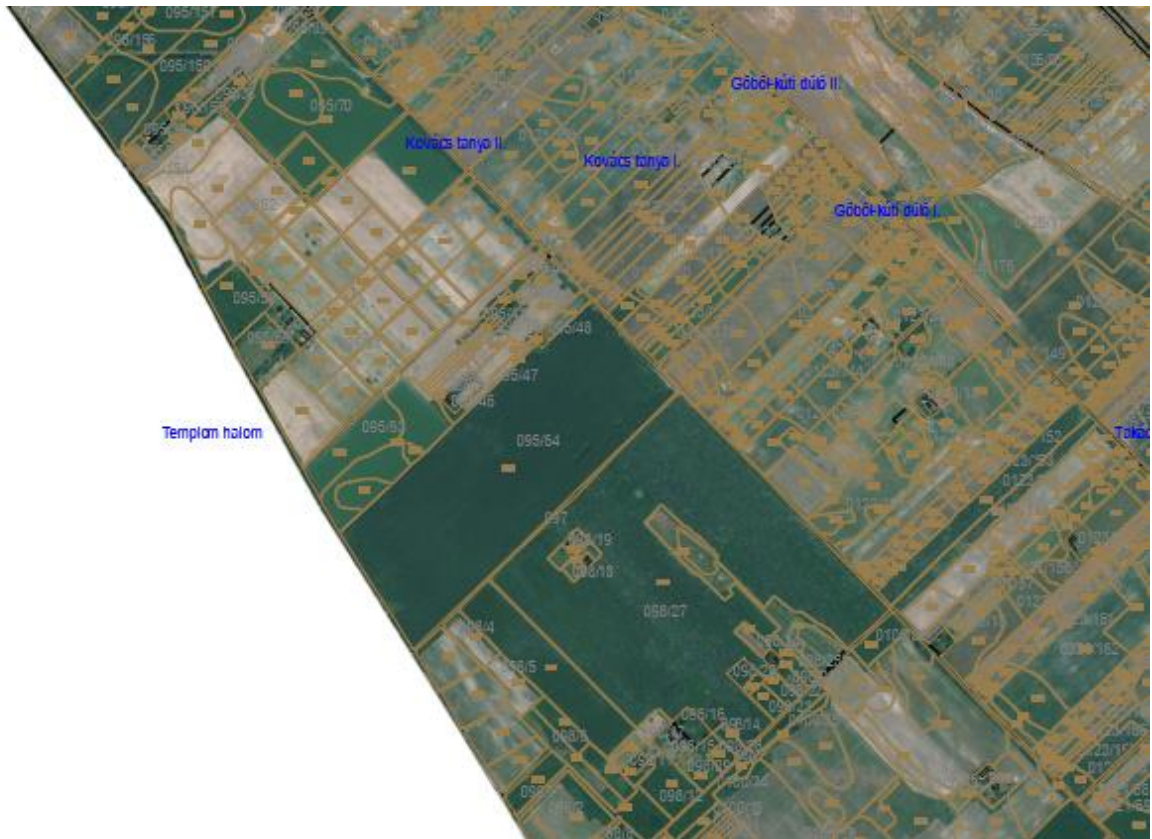
lila kontúrral a működő üzemek, világoskék kontúrral a nagyüzemi állattartó telepek jelöltek.

A lakóterülethez közvetlenül csatlakozó területek beépültek, beépítési intenzitásuk magas, a távolabbi területek alacsony beépítési intenzitásúak vagy beépítetlenek. Az ipari üzemek tevékenységi köre: fémmegmunkálás, gépjármű alkatrész gyártás, baromfifeldolgozás, faipari termék gyártás, üzemanyag töltők. A nagyüzemi állattartó telepek ipari területen helyezkednek el, ezek baromfitelepek. Állandó konfliktusforrás a lakóterületet terhelő bűzhatás.

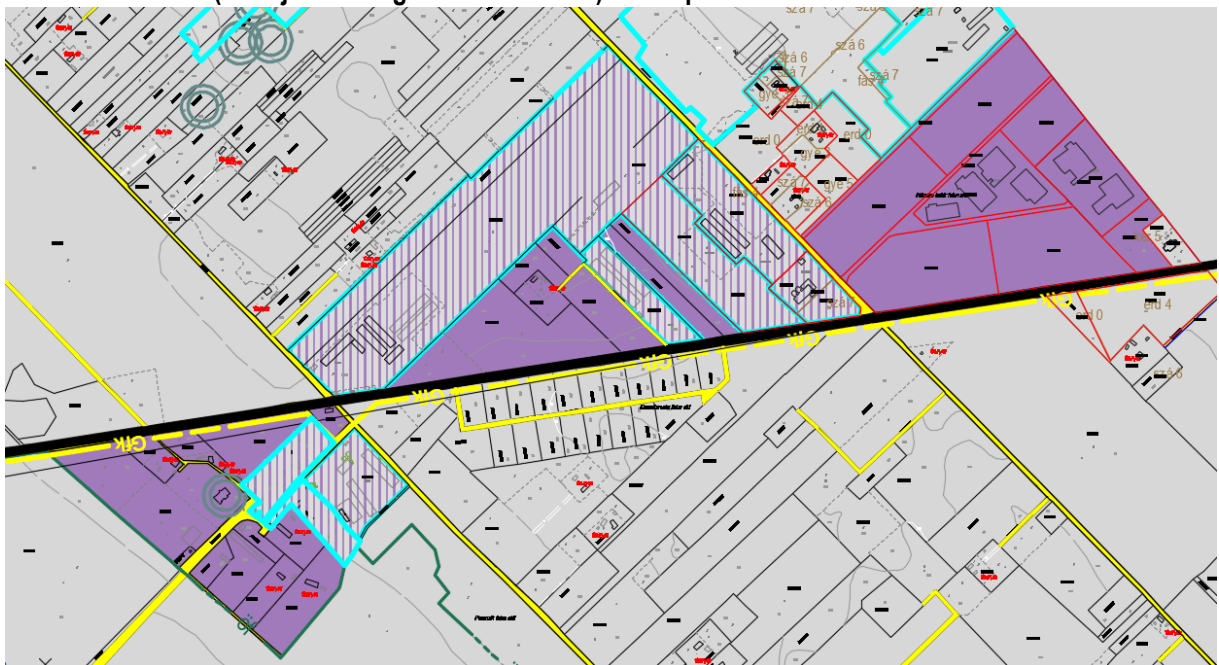
3. A földgáz szállító vezetéktől délre lévő terület a Fülöpházaival határos településhatár mentén

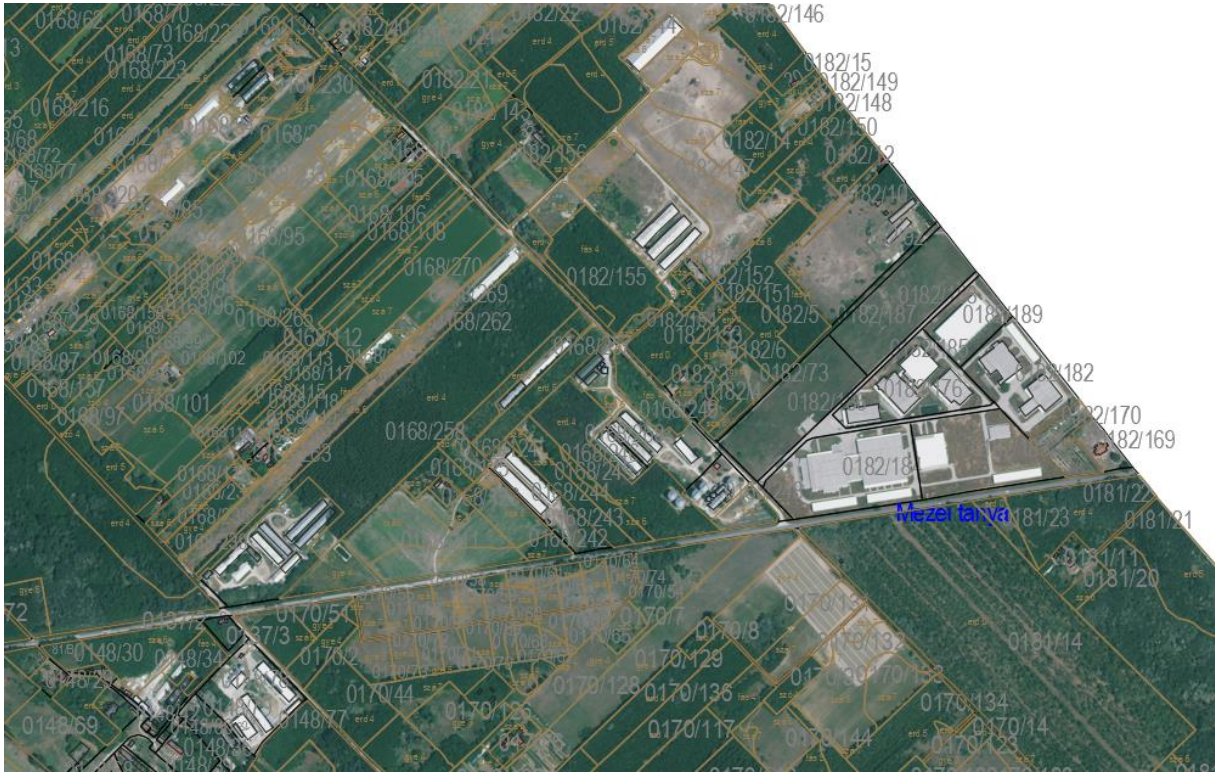

Beépítési intenzitása igen alacsony, az épületek a mezőgazdasági területhasználathoz kötődnek. A terület részben beerdősült.

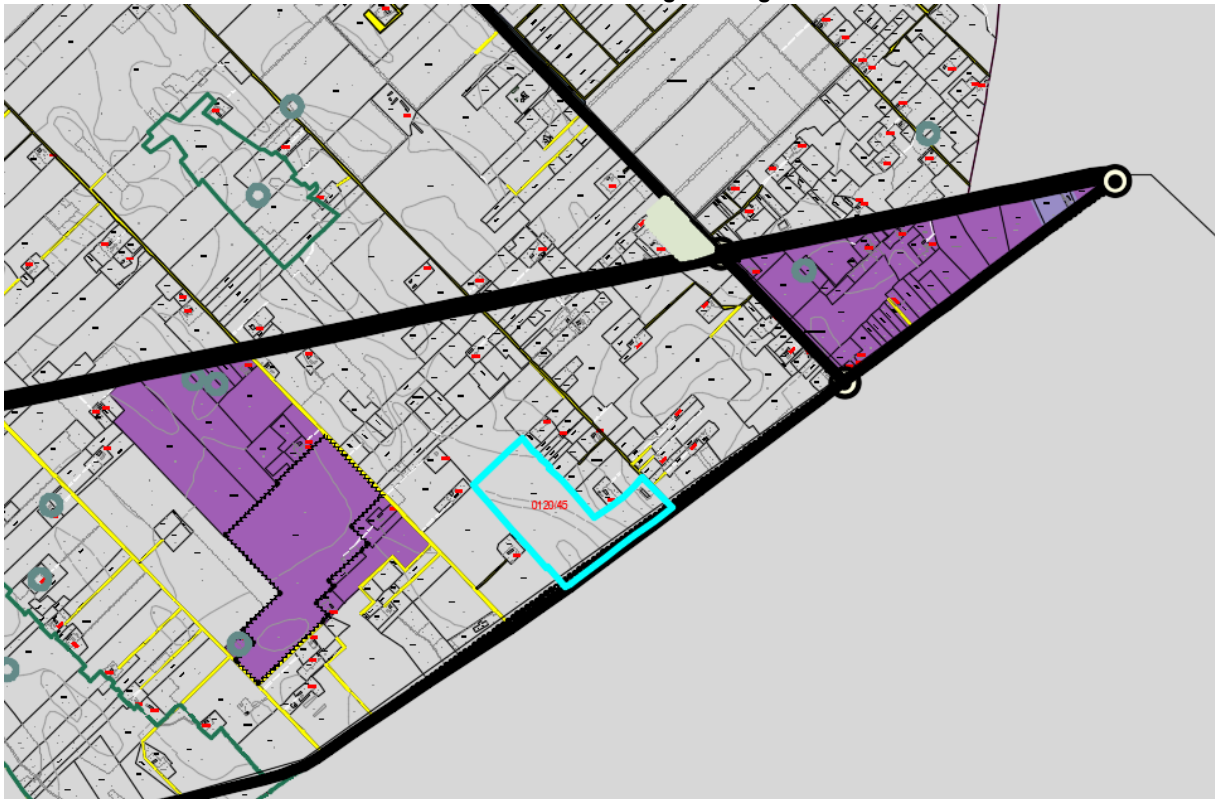
4. A Kecskeméti (5218 jelű országos közút melletti) keleti iparterületek

Közvetlenül a településhatár mellett intenzíven beépített, de használaton kívüli ipari csarnokok vannak. Az ipari területen nagyrészt nagyüzemi állattartó telepek vannak. Földszintes, szabadon álló, csarnok jellegű beépítés és gabonátároló silók jellemzik.

5. Az 52-es 5301-es és az 5214-es utak által határolt déli gazdasági terület

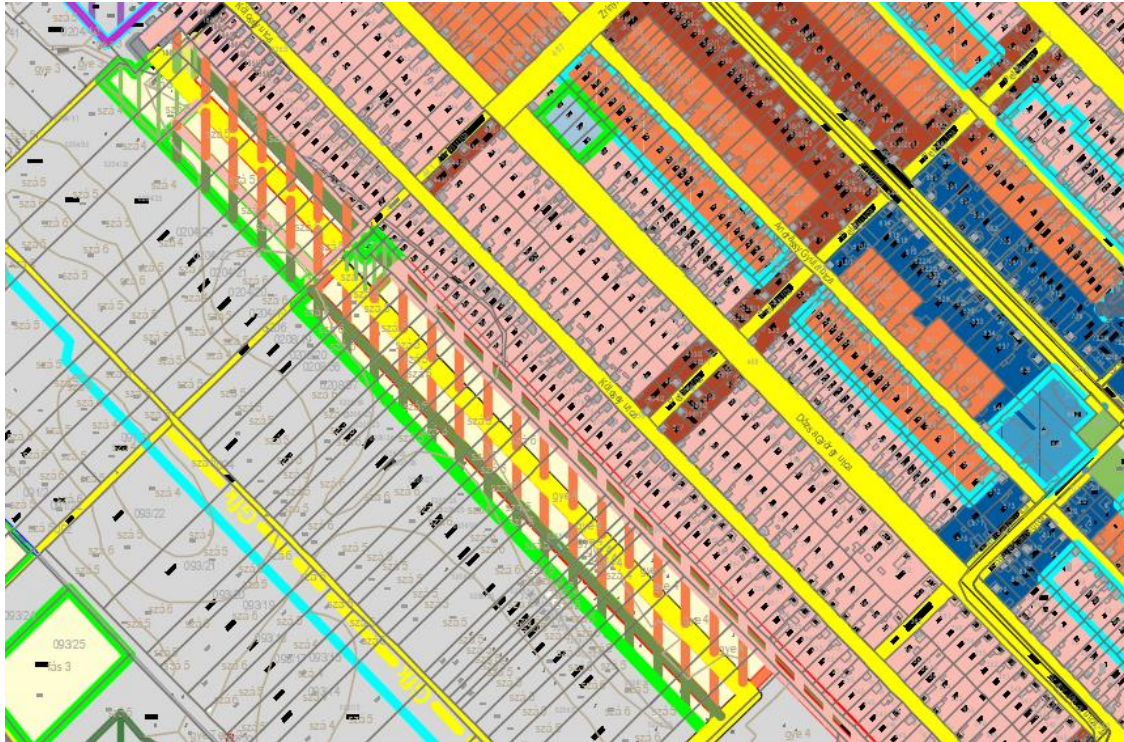

További korlátozó elemek az országos közutak, csatornák, vízfolyások, melyek védősávokkal rendelkeznek.

2. 4. Intézkedést, beavatkozást igénylő területek

Új lakóterület kijelölése szükséges a lakásépítési telekigény hosszú távú ellátása érdekében

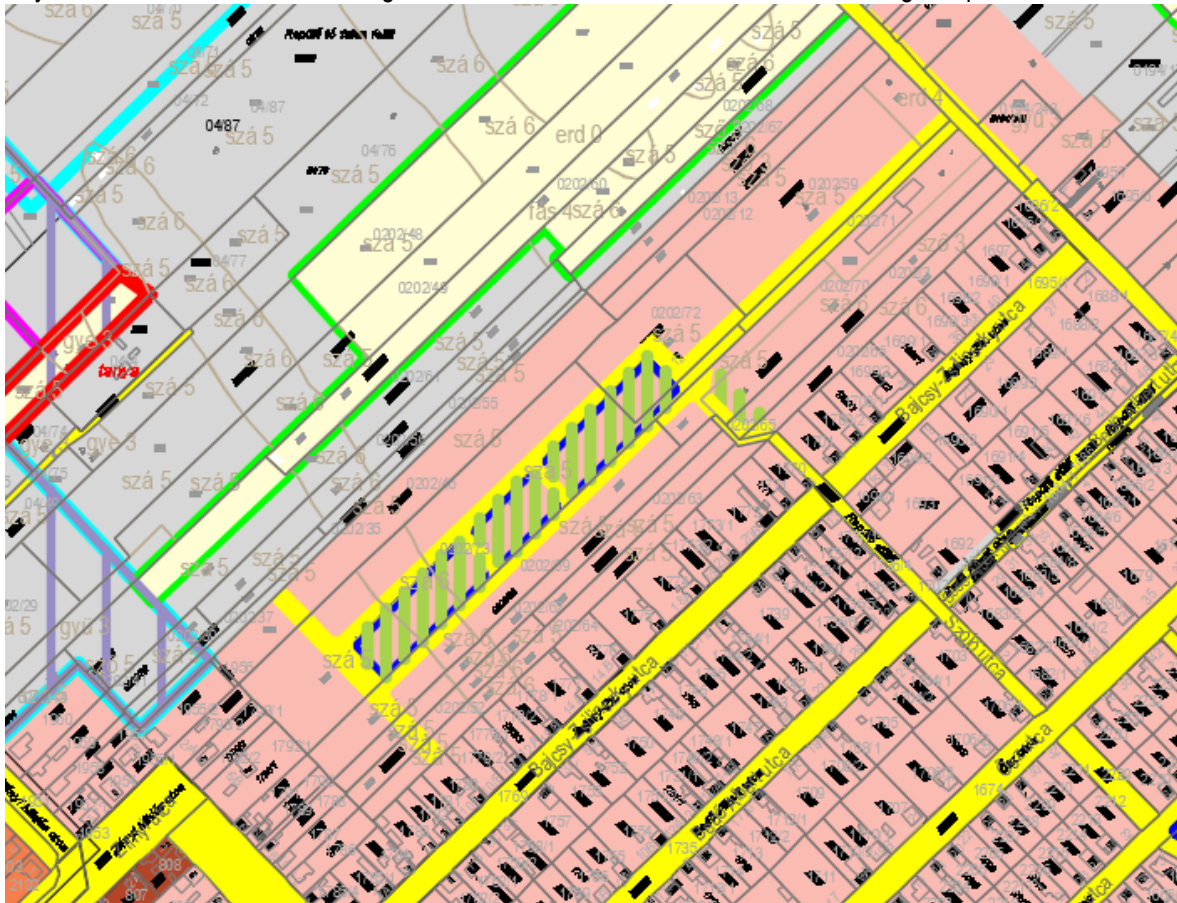

A Kölcsey utcával párhuzamosan új utca nyitása javasolt kétoldali teleksorral, amelyet dél felő véderdővel javasolt lezárni.

Új lakóterület kijelölése indokolt az Akácfa utca északi oldalán a temetőtől délkeletre a település észak felőli „lezárása” érdekében melyet segít az észak felől telepítendő (részben meglévő) erdősáv kijelölése.

A temető bővítése is szükséges, melyre csak északkelet felé van lehetőség. Ez is indokolja, hogy a vármegye tervében is szereplő, a jelenlegi Akácfa utca vonalában kijelölt M8-5218 utak közötti elkerülő utat északabbra kell áthelyezni, mert az Akácfa utca országos mellékútként történő kialakításának lehetősége elépült.

A Zrínyi utca Akácfa utcára kikötésének lehetősége elépült, csak több épület bontása árán lenne megvalósítható, ezért a terület feltárását a Szőlő utca felől és az Akácfa utca felől kell megoldani. Ezzel összefüggésben a tömbbelsőben közösségi zöldfelületek kijelölése javasolt, mivel a térségben nincs közösségi zöldfelület.

A nagynyomású gáz szállítóvezetékétől délre lévő ipari terület egy részének – vállalkozói igény alapján- K-Mű borászat övezetbe átsorolása, a többi terület mezőgazdasági övezetbe átsorolása, vagy erdőszűrés okán erdőövezetbe átsorolása indokolt, tekintettel arra, hogy a területen építési tevékenységet az ipari területbe sorolás óta nem végeztek, és a terület közvetlenül a településhatáron van. Ez összhangban van azzal a törvényi előírással, hogy ott, ahol ez fizikailag lehetséges, a települést 500 m-es sávban zöld gyűrűvel kell övezni.